

ARNOŠT VAŠÍČEK
EGYPTSKÉ ZÁHADY

MYSTERY FILM
Ostrava 2002

Arnošt Vašíček - Egyptské záhady
Vydání první
Copyright © Arnošt Vašíček

Vydal MYSTERY Film, Mánesova 20, Ostrava 2
Obálka, grafická úprava a sazba Daniel Janošec
Vytiskla Tiskárna Oldřich Harok, 739 34 Šenov

MYSTERY FILM
Ostrava 2002

ISBN 80 - 238 - 9537 – 0

OBSAH:

I. CO SKRÝVÁ VELKÁ PYRAMIDA

Osvobozující rozsudek pro Chufeva - Okupované stavby bohů - Nad stavenišťem trvale nejasno - Létající kameny - Hrobky? Ale kdepak... - Mlčící stěny - Vyvolávači deště? - Energie odnikud - Navigační stanice Gíza? - Architekti hledají anomálie - Tady něco nehraje - Otevírající cestu - Past na duši - Poněkud odvážná teorie - Vše je jinak - Sezame, otevři se - Podvod na diváka

II. TAJEMNÝ BŮH THOWT

Příliš vysoký nebožtík - Pátrání po rodném listu - Pyramidy pod hladinou - Teskný pohled Sfingy - Svědectví spícího proroka - Zastávka v době kamenné - Tajné knihy - Stopy v Austrálii - S nasazením života - Sál záznamů

III. OZVĚNY NEBES

Mimozemšťan ze Sakkary - Izolační komory - Tulliho papyrus - Pátrání po pravosti - Uctívání zářící koule - Nelidsky dlouhá lebka

IV. ZMATEK S MRTVÝMI TĚLY

Tutanchamon byl žena? - Odvážný kacír - Fakta podporují šílenou domněnku - Kdo byl kdo - Intrikán Aje - Hermafrodit na trůnu

V. TAJEMNÍ STRÁŽCI HROBŮ

Kletba faraónů - Hledá se pachatel - Plameny pouště - Útoky ze záhrobí - Rozhněvaná Hatšepsovet - Mumie poslala ke dnu Titanic - Přece jen úder z neznáma

*Egyptané stvořili více zázraků,
než všichni ostatní lidé.*

Herodot

I. CO SKRÝVÁ VELKÁ PYRAMIDA

V noci z 16. na 17. září roku 2002 sledovaly stamiliony televizních diváků z více než 140 zemí přímý přenos z pyramidového pole v *Gize*. Hluboko v útrobách *Velké pyramidy* se malá skupinka lidí pokoušela proniknout za tajemné zapečetěné dveře. Před zraky celého světa tak mělo být odhaleno jedno z největších tajemství naší planety.

Z takzvané královniny komnaty stoupá směrem k jihu dokonale opracovaná šachta čtvercového tvaru. Již na počátku devadesátých let německý badatel Rudolf Gantenbrink zjistil neuvěřitelný fakt: zatímco šachty z faraónovy komory ústí na povrchu pyramidy a předpokládá se, že sloužily k větrání nebo měly magický význam, tato jižní šachta je uměle uzavřena. Po 65 metrech ji přehrazuje vápencový blok se dvěma měděnými madly.

Odborníci z *National Geographic* a z egyptské *Nejvyšší rady pro památky* požádali bostonskou firmu *iRobot* o sestrojení zvláštního robota, který by dokázal proniknout úzkou strmou šachtou až k překážce, prozkoumat ji a poodhalit, co se skrývá za ní. Přesněji řečeno - robot měl za úkol pomocí nejmenšího radaru na světě změřit tloušťku vápencových dveří, provrtat je a prostrčit dovnitř kameru s optickými vlákny. Ta pak měla zprostředkovat pohled do prostoru za dveřmi.

Svět napjatě očekával objev tisíciletí. Odborníci i laičtí badatelé spekulovali, co je asi uloženo za pečlivě uzavřeným poklopem. Nachází se v tomto dosud utajeném prostoru nikdy nenalezená mumie faraóna *Chufeva*? Jsou tam uloženy poklady nesmírné ceny, papyrusové svítky s tajnými vědomostmi, neznámé přístroje - nebo dokonce důkazy o návštěvách mimozemšťanů?

Ve víru těchto bouřlivých dohadů si nikdo nevšímal jedné šokující okolnosti. Okolnosti, která mrazila. Ke dveřím vede jen jediná cesta - 65 metrů dlouhá šachta o straně pouhých dvacet centimetrů. Tímto kamenným tunelem se neprotáhne ani malé dítě. Dveře ale mají kliku právě z této strany. Jak je to možné? Jesdiže je nikdy ne-

mohla otevřít lidská ruka, komu tedy byly určeny? Od koho se očekávalo, že uchopí ona měděná madla a vstoupí do prostoru za nimi?

Rozluštění této fascinující záhady je úzce spjato s odpověďmi na klasičtější otázky: kdo, kdy, jak a proč. Tedy kdo pyramidu postavil, kdy se tak stalo, jaká stavební technologie byla použita a především proč bylo věnováno tolik nesmírného úsilí, aby v poušti vyrostl skutečný div světa.

I když se nás učebnice dějepisu a odborná literatura snaží přesvědčit, že v případě Velké pyramidy máme docela jasno, pravda je zcela jiná. Čím více objevů bylo v této oblasti učiněno, tím více nejasností nás sužuje.

OSVOBOZUJÍCÍ ROZSUDEK PRO CHUFEVA

Podle zavedené chronologie byla jako první vztyčena stupňovitá pyramida krále *Džosera* v Sakkaře. Stalo se tak někdy v 27. století př.n.l. Jeho syn *Sechemchet* skončil s prací na své pyramidě už u druhého stupně. Po několika dalších neúspěšných pokusech jiných panovníků si lépe vedl až faraón *Snofru*, který po sobě zanechal hned tři pyramidové stavby. A pak to přišlo.

„Až do krále *Rampsinita* panoval prý v Egyptě dokonalý zákonný pořádek a Egypt velice vzkvétal. Po něm se stal králem *Cheops* a ten prý přivedl Egyptany do veliké bídy. Nejprve dal zavřít všechny chrámy a zakázal přinášet bohům oběti, potom vydal rozkaz, aby všichni pracovali pro něho. Jedněm poručil, aby přivlékali k Nilu kameny z lomů v Arabských horách; když je přivezli po lodích přes řeku, nařídil jim, aby je vyložili a dovlekli k Libyjskému pohoří. Pracovali ve skupinách po sto tisících lidech, každá vždy tři měsíce bez přestání. Deset let trvalo udačovanému lidu, než postavil cestu, po které se kameny tahaly. ...Stavba samotné pyramidy trvala dvacet let.“

Historik *Herodot*, který Egypt navštívil v pátém století před naším letopočtem, přiřkl tedy autorství Velké pyramidy faraónu *Cheopsovi*. Dnes je tento názor považován za neotřesitelnou skutečnost. V každém průvodci se lze dočíst, že pyramidy v *Gize* postavili *Che-*

ops, Chafre, za jehož vlády prý vznikla i proslulá *Sfinga*, a *Menkauer*.

Cheops je řecká a latinská forma egyptského jména *Chufev*. Tento faraón žil v 26. století př.n.l. O jeho působení máme jen velmi málo zpráv. Sám po sobě nezanechal téměř žádné psané památky a kromě jediné, pouhých sedm centimetrů vysoké sošky ze slonoviny, nalezené v *Abydu*, která navíc pravděpodobně vznikla až dávno po faraónově smrti, nejsou známa žádná králova vyobrazení. Na panovníka, který vybudoval tak obrovské dílo, je to až podezřele málo. Jak je možné, že významný stavitel nebyl oslavován v nesčetných vytesaných textech a že poblíž pyramidy nestály jeho obrovské sochy?

Historikové při této příležitosti obvykle připomínají antické autory, podle nichž dlouholetou dřinou zbídačelý lid k smrti nenáviděl své despoticke panovníky. Proto se vzbuřil, vyházel ven z pyramid mumie opovrhovaných králů, jejich sochy zničil a jména zapomněl.

Je toto vysvětlení dostatečně pádné, nebo se v mlžném oparu nejasností okolo původu pyramid v Gize skrývá prostý fakt, že je postavil někdo úplně jiný než *Chufev*, *Chafre* a *Menkauer*?

„Není absolutní shody mezi domorodci nebo spisovateli ve věci pyramid. Někteří je připisují výše zmíněným králům, jiní jiným, například uvádějí, že největší vybudoval *Armaios*, druhou *Amosid*, třetí *Inarón*,“ napsal sicilský Řek *Diodóros* a dodal ještě jeden zajímavý fakt: „...Za více než tři tisíce let se kameny nehnuly ze svého původního místa a všechny zůstaly neporušeny.“

Diodóros žil v prvním století před naším letopočtem. Což znamená, že rodný list Velké pyramidy musel být vypsán o řadu století dříve, než se narodil *Chufev*.

Tuto překvapující okolnost potvrzuje i několik jedinečných archeologických nálezů.

V roce 1850 *Auguste Mariette* objevil v ruinách *Esetina chrámu* poblíž *Velké pyramidy* vápencovou stélu. Vytesaný nápis oslavuje faraóna *Chufeva* za to, že opravil svatyni, texty na jejich zdech a sochy bohů. Doslova zde stojí: (*Chufev*) „...založil dům *Esety*, vládkyně pyramidy, vedle domu *Sfingy*.“

Tento jeden jediný řádek vyvolal mezi egyptology velké poučení. *Chufev* sám zde totiž přiznává, že v jeho době pyramida a dokonce i údajně mladší *Sfinga* již stály na svých místech.

Takzvaná *Inventární stéla* je dnes uložena v *Egyptském muzeu*. Někteří historikové ji považují za podvrh. Text prý již v dávné minulosti padělali egyptští kněží, aby zdůvodnili své požadavky. Kdy se tak stalo a o jaké požadavky šlo, odpůrci pravosti stély neuvádějí. Zcela opomíjejí skutečnost, že stéla sděluje řadu podrobností z *Chufevova* panování, které potvrdil i soudobý archeologický výzkum. Mimo jiné se zmiňuje o tom, že faraón vedle chrámu bohyně postavil pyramidu pro princeznu *Henutsen*. Jde o jednu ze tří malých pyramid poblíž *Velké pyramidy*. Tato stavba opravdu stojí nedaleko *Esetiny svatyně* a byla věnována Chufevově ženě *Henutsen*.

A je zde ještě jeden hmatatelný důkaz, že *Velká pyramida* stála dávno před *Chufevem*.

K nejcennějším památkám z raných dějin Egypta se řadí *Narmerova paleta*. Téměř tři čtvrtě metru vysokou, umně vytvarovanou desku břidlice pokrývají z obou stran fascinující výjevy. Faraón je zde vyobrazen jako dobyvatel a sjednotitel Horního a Dolního Egypta. Kráčí za nosiči standart a přehlíží pobité nepřátele. Za jeho zády se ve zvláštním rámečku tyčí pyramidová stavba.

Narmer žil někdy okolo roku 3000 př.n.l. V té době ale podle historiků ještě žádné pyramidy nestály. I ke vzniku údajně nejstarší stupňovité pyramidy krále *Džosera* u *Sakkary* scházelo nejméně 300 let. Jak je tedy možné, že se pyramida objevuje na *Narmerově paletě* v těsné blízkosti krále? Byl to symbol nejvýznamnější stavby dobytého území?

Na jiných dvou tabulkách s vyobrazením královny cesty do posmrtného života vidíme pro změnu *Sfingu*.

Zdá se tedy, že hlavní pyramidy v *Gize* i monumentální *Sfinga* byly vytvořeny daleko dříve, než se k moci dostal *Chufev* a další panovníci čtvrté dynastie. Egyptologové to ovšem nadále odmítají uznat.

V přímém televizním přenosu z *Velké pyramidy* (oně vzrušující noci 16. září 2002) exceloval ředitel egyptské *Nejvyšší rady pro památky* *Zahí Havás*. V tlumené záři reflektorů vystoupil úzkou krko-

lomnou cestou až do nejvrchnější z pěti odlehčovacích komnat nad královou komorou, aby divákům na celém světě dokázal, že Velkou pyramidu opravdu vybudoval *Chufev*. Na jedné stěně nízkého, nevlídného prostoru se skví červenou barvou vyvedený hieroglyfický nápis, jehož součástí je i královská kartuš. *Havás* celý text přeložil jako *Přátelé Chufeva* a vysvětlil, že se pod tímto názvem skrývá jedna z pracovních brigád, která se podílela na výstavbě pyramidy a navěky tak po sobě zanechala památku.

Opomenuto zůstalo, že na některých pyramidových kvádrech se sice našly kamenické značky, ale vždy jen ve formě šipek nebo lineárních čar, které naznačovaly, jak má být kámen uložen. Firemní znak dílny, jež příslušný kus vytesala, nebo jmenovka čety, která ho ukládala, nebyly v interiéru pyramidy nikdy objeveny a zřídka je rozpoznáváme jen na sousedních stavbách. Pokud by to bylo zavedenou zvyklostí, jistě bychom podobné nápisy nacházeli i na jiných pyramidových blocích.

Samotný název pracovní čety *Přátelé Chufeva* je s ohledem na tehdejší společenské poměry velmi zvláštní. Zatímco jiní faraóni věřili, že se stanou bohy až po smrti, *Chufev* se prohlásil za živé ztělesnění boha *Re*. Byl to pán nad pány, skutečný král králů, obávaný despota a tyran. V tomto kontextu se nezdá příliš pravděpodobné, že by si nějaká parta „ušmudlaných“ kameníků mohla dovolit nazývat se jeho přáteli.

Také představa, že nápis s faraónovou kartuší zůstal právě zde, aby se navěky zachovala památka na oddané dělníky, je zjevně lichá. Text se nachází na stěně asi metr vysoké místnosti, která byla již v dávnověku hermeticky uzavřena, sloužila k ryze technickým účelům a nepředpokládalo se, že by do ní někdy někdo vstoupil. Je to součást pětipatrové věže o celkové výšce 17 metrů. Střechu tvoří do špičky uložené obrovské kvádry, které rozvádějí tlak asi milionu tun kamení uložených nad nimi, aby nedrtil přímo strop královny komory. Všech pět komůrek by navíc při zeměřesení nebo případném úderu shora sloužilo jako nárazové polštářky. Tento důmyslný systém zaručuje, že by králova komora bez újmy přečkala i přímý zásah atomovou zbraní.

Celý komplex odlehčovacích komůrek objevil v roce 1837 plukovník *Howard Vyse*, který také jako první upozornil na hieroglyfický nápis a kartuš.

Badatel *Zecharia Sitchin* se domnívá, že znak faraóna je padělek, a pochybuje, že *Velkou pyramidu* postavil *Chufev*.

„Existovala představa, že věk pyramid započal *Džoserovou stupňovitou pyramidou* a směřoval ke skutečným pyramidám, které se podařilo posléze postavit. Ale proč by mělo být tak důležité právě pyramidy dosáhnout? Pokud se umění stavby pyramid neustále vyvíjelo, proč nejsou pozdější pyramidy ve srovnání s pyramidami v *Gize* lepší, ale spíše naopak méně dokonalé?“

OKUPOVANÉ STAVBY BOHŮ

Zdá se, že *Džoser* a jeho následovníci jen napodobovali již stojící pyramidy v *Gize* a setkávali se přitom se značnými problémy. Nedostatek zkušeností, nevhodný materiál a chybné plány způsobovaly, že se některé pyramidy částečně rozpadly, jiné se hroutily pod vlastní vahou. A právě tyto potíže jeho předchůdců prý přivedly *Chufeva* ke geniálnímu nápadu.

„Když se (*Chufev*) podíval na obklady ze sušených cihel, spané na ze stupňovitých pyramid na zřícenou pyramidu v *Médumu*, na ve spěchu změněný sklon *Snofruovy první pyramidy*, napadla ho chytrá myšlenka - přímo tady v *Gize* přece stojí skvělé pyramidy, které nepatří nikomu, nemohl by požádat bohy o svolení, aby k nim mohl dostavět pohřební chrámy potřebné k jeho pouti do života poté?“ píše *Sitchin* a později dodává: „*Chufevův* následník *Radžedef* otcův nápad zavrhl a snažil se postavit, podobně jako *Snofru*, pyramidu vlastní. Ale proč staveniště posunul mimo *Gízu*, proč nepostavil svou svatyni vedle otcovy? Jednoduché vysvětlení spočívá v tom, že prostor v *Gize* byl už zastavěn. Stály zde už všechny tři pyramidy a zádušní komplex vybudovaný *Chufevem*.

Když následující faraón (*Chafre*) viděl *Radžedefův* neúspěch, vrátil se k *Chufevovu* nápadu - když nastala potřeba vlastní pyramidy, neviděl nic špatného v tom, přivlastnit si druhou hotovou pyramidu v *Gize* a obklopit ji vlastními stavbami zádušních chrámů. Jeho

následovník *Menkauer* se pak stejným způsobem zmocnil poslední volné pyramidy zvané Třetí.

Když byly všechny hotové pyramidy takto okupovány, nezbylo dalším faraónům nic jiného, než se pokusit o stavbu vlastních.“

Sitchin je přesvědčen, že *Chufev* vybudoval chrám poblíž *Velké pyramidy* a opodál postavil malou pyramidu pro svou ženu, do samotného nitra *Velké pyramidy* se ale neodvážil.

Máme dobré důvody se domnívat, že tomu bylo přesně naopak. *Chufev* se nerozpakoval vstoupit do *Velké pyramidy* a důkladně prozkoumat její útroby. Udělal to i s vědomím, že může vyvolat hněv bohů, a možná právě proto, nejdříve jako úlitbu, nechal opravit chrám zasvěcený bohyni *Eset, paní Velké pyramidy*, jak nám sděluje *Inventární stéla*.

Co bylo silnější než strach z hrozícího rozhořčení a případného trestu božstev? Touha po světské moci jistě ne. Té faraónovi osud dopřál nadbytek. *Chufev* usiloval o víc než být největším pozemským pánem. Chtěl se vyrovnat samotným bohům. Prahl po jejich vědění. Pátral po tajných knihách boha *Thowta*, o nichž se věřilo, že kromě astronomických znalostí a poznatků z mnoha dalších vědních oborů obsahují také návod k získání nesmrtelnosti a popisy četných kouzel.

Na *Westcarském papyru* je zapsán rozsáhlý *Příběh o kouzelnících*. Text vypráví, jak král *Chufev* povolal své tři syny a vyzval je, aby mu vyprávěli o činech kouzelníků z dávných dob. „Třetí syn, *Hor-De-def*, řekl, že zná muže jménem *Dedi*, který dokáže, aby přirostla useknutá hlava, umí zkrotit lva a také zná počty *Pdut* v komorách *Thowtových*.“

To byla kýžená voda na *Chufevův* mlýn. Nechal přivést kouzelníka a zeptal se: „Je to pravda, co se o tobě říká, že znáš počty *Pdut* pro *Thowtovu Iput*?“

„Ta čísla neznám, ó králi, ale vím, kde se *Pdut* nacházejí,“ odvětil *Dedi*.

Název *Iput* pravděpodobně označoval „tajné komory původní svatyně“ a *Pdut* zřejmě znamená „výkresy s plány a čísla“. Jinými slovy řečeno, kouzelník přiznal, že sice netuší, co *Pdut* obsahují, ale ví, kde je faraón může najít. „...V posvátné komoře zvané místnost výpočtů je truhlice z broušeného kamene. Jsou v oné truhlici.“

Po tomto sdělení Dedi upozornil Chufeva, že se mu Pdut nepodaří získat. Je totiž předurčeno, že budou nalezeny až později.

Odradilo toto sdělení Chufeva od pátrání, jak napovídá text na papyru, nebo se přece jen pokusil Pdut najít? A pokud ano, kde po nich slídlil? Nebyla onou původní svatyní myšlena právě Velká pyramida? Nechal ji Chufev prohledat, aby získal Thowtovy plány? (Záhadou tajných knih boha Thowta se zabývá 2. kapitola?)

Domníváme se, že kladná odpověď na tuto otázku nám zároveň napovídá, proč je uvnitř pyramidy kartuše s Chufevovým jménem.

Když se plukovník Vyse v roce 1837 proplazil úzkým tunelem z chodby před královou komnatou do spodní odlehčovací komory, překvapilo ho, že dno je zcela pokryté vrstvou prachu. „Na podlaze byly rovnoměrně rozloženy tmavé usazeniny, do kterých se otiskl každý krok. Strop byl dokonale vyhlazen a jeho spáry byly velice tenké,“ zapsal Vyse do svého deníku. Stejný prach byl nalezen i o patro výše. Odkud se v obou dolních komorách vzal, se nikdy nepodařilo vysvětlit. Do uzavřeného prostoru v samém srdci pyramidy se přece nemůže prášit.

Řešení této záhady je jednoduché. Předpokládejme, že Chufev nechal důkladně prohledat vnitřní prostory pyramidy. Jeho lidé objevili tunel vedoucí ke spodní odlehčovací komoře a všimli si břidlicových desek, které tvořily strop - a jak se vzápětí ukázalo i podlahu - výše položené místnosti. Jednu z desek odstranili a protáhli se o patro výše. Tam hledali další možnost, jak se dostat dál, a pokračovali až do nejvrchnější komory, kde jejich cestu zastavily mohutné šikmo uložené bloky. Dostali se do nejvýše umístěného vnitřního prostoru celé pyramidy (podle tehdejších poznatků, které se nezměnily dodnes). Dosáhli absolutního vrcholu, a i když v komoře nic nenašli, zanechali zde po sobě památku - kartuš s faraónovým jménem. Zabodli státní vlajku do vrcholu Mount Everestu. Vztyčili panovnickou zástavu na nově objeveném území.

Mnozí z těch, kteří do těchto prostor zavítali v minulém a předminulém století, se zachovali stejně. A tak jsou stěny odlehčovacích komor přímo poseté jmény novodobých návštěvníků.

Připomeňme si, že ti, kteří před více než čtyřmi a půl tisíci lety rudou barvou namalovali faraónovu kartuš, se podepsali jako Přátelé Chufeva. Bylo to příliš sebevědomé?

Výpravu musely tvořit jen důkladně prověřené osoby. Uvědomme si, co vlastně faraón hledal. Toužil získat znalosti samotných bohů. Knihy tajných vědomostí, které se nesměly dostat do nepovolaných rukou. Je zřejmé, že pro tak choulostivou operaci panovník vybral jen ty, kterým absolutně důvěřoval, a kteří se proto právem mohli považovat za Chufevovy přátele.

Členové tohoto týmu si jistě uvědomovali, že vnikli do hájemství bohyně *Eset, paní Velké pyramidy*, a cítili nutnost uvést komory do původního stavu. Jak sestupovali k tunelu, postupně uzavírali komory nad sebou. Při odstraňování i ukládání břidlicových desek, a možná i celých kamenných bloků, se samozřejmě prášilo. Prach přirozeně klesal dolů. Jeho množství v místnostech, jimiž se nejčastěji procházelo, postupně rostlo. Proto prach nacházíme jen ve dvou dolních komorách a nikoli nahoře, kde strop zůstal nedotčen.

Stopy po této cestě dnes již nedokážeme odhalit. Dokonale je zničil plukovník *Vyse*. Při cestě k horním komorám byl netrpělivý. Nedokázal čekat, až jeho dělníci najdou a připraví cestu. Použil trhavinu a v mase kamenů prorazil novou chodbu.

I když byla horní odlehčovací komora téměř s jistotou prázdná, je možné, že v jiných částech Velké pyramidy byl Chufev úspěšnější a alespoň nějaké neobvyklé poznatky získal. Nečekaně se totiž sám prohlásil za živého boha a nechal zrušit veškeré chrámy a uctívání tradičních božstev. Byl to jen zpupný projev nadutého tyрана a despoty, nebo mu sebevědomí dodaly znalosti, jimiž v té době nemohl disponovat nikdo jiný?

Podezření zesiluje strohá zmínka kněze *Manehta*, podle níž *Chufev* sepsal jakousi posvátnou knihu. Odkud faraón čerpal inspiraci pro její tvorbu a čím se v ní zabýval? O obsahu tohoto spisu není nic známo. Kniha se totiž dosud nenašla.

NAD STAVENIŠTĚM TRVALE NEJASNO

„Jsou to hory kamenů na horách kamenů a duch nesnadno chápe, jakým způsobem mohly být jejich obrovské kvádry vyzdvíženy do výšky a jakými prostředky mohla být tato nesmírná díla vytvořena lidmi,“ zaznamenal své pochybnosti o stavitelích pyramid *Filon Byzantský*. Jeho předchůdce *Herodot* má ale jasno.

(*Chufev*) „...Poručil, aby přivlékali k Nilu kameny z lomů v Arabských horách; když je přivezli po lodích přes řeku, nařídil jim, aby je vyložili a dovlekli k Libyjskému pohoří. Pracovali ve skupinách po sto tisících lidech, každá vždy tři měsíce bez přestání. Deset let trvalo utlačovanému lidu, než postavil cestu, po které se pyramidy tahaly. Vzniklo tak dílo téměř stejně velké jako sama pyramida. Cesta je dlouhá pět stadií (asi 900 metrů), široká deset sáhů (18 metrů), je z hlazeného kamene a jsou na ní vytesány obrazy. Deset let trvala stavba cesty a práce na pahorku, na němž stojí pyramidy, jakož i stavba podzemních síní, které si dal vybudovat jako místo pohřbu na ostrově, kolem něhož dal zavést kanál z Nilu. Stavba samotné pyramidy trvala dvacet let.“

Egyptologové se shodli, že je to nejpravděpodobnější vysvětlení, jak byla *Velká pyramida* postavena, a přijali za svou hypotézu, podle níž byly ze skály vylamovány velké kusy vápence, které byly opracovány jen s pomocí kamenných nástrojů, dopravovány loďmi a na saních na pyramidové pole a po rampě, která od břehu Nilu zvolna stoupala vzhůru anebo pyramidu spirálovitě obtáčela, zvedány do obrovské výše.

Zní to jasně a srozumitelně, pokud ovšem nepopustíme uzdu zdravému selskému rozumu a nenecháme promluvit strohou řeč čísel. Britští odborníci na organizaci práce vypočetli, že tak velký počet lidí by vůbec nebyl schopen se na staveništi účelně pohybovat. Maximálně lze hovořit o 30 000 dělníků, z nichž jen 5 000 bylo stabilními kádry, zatímco ostatní přicházeli budovat pyramidy jen po dobu čtyř měsíců, kdy rozvodněný Nil zaplavil jejich pole. Tento poznatek potvrzují i nedávné výzkumy historiků.

I kdybychom pominuli všechny jiné potřebné profese včetně nezbytného zázemí v podobě stravovacích služeb a připustili, že

všech 5 000 stabilních zaměstnanců tvořili jen kameníci, nedobereme se uspokojivé denní normy.

Velká pyramida měří 137,3 metru a původně byla ještě o téměř deset metrů vyšší. Rozkládá se na ploše 5,4 hektaru, když jedna strana její základny je dlouhá 232,4 metru. Celá kamenná hora má objem 2 350 000 m³ dosahuje hmotnosti téměř sedm milionů tun a skládá se z minimálně 2 300 000 kvádrů. Její stavba údajně trvala dvacet let. Na jednoho kameníka tedy vychází úkol osekát primitivním nářadím jeden rozměrný kvádr každých čtrnáct dnů. Dnes by i při využití kvalitních ocelových nástrojů trvala tato práce jednomu muži měsíc až šest týdnů podle tvrdosti vápence.

A pokračujme v našem početním cvičení dále. Při třech stech pracovních dnů v roce (staří Egypťané měli každý desátý den volno a navíc slavili náboženské svátky) by muselo být denně dopraveno, zvednuto a uloženo 383 kvádrů. Což by při desetihodinové pracovní době, o níž lze s úspěchem pochybovat, znamenalo, že byl každý z těchto obrovských kamenných bloků zabudován za minutu a půl.

Představme si tu situaci - jak pyramida rostla vzhůru na stále se zmenšující pracovní ploše, dělníci za pouhých devadesát sekund přivezli, vyzvedli a precizně uložili jeden asi čtyři tuny těžký kvádr, jako kdyby to byla pouhá cihla. K tomu, jen tak mimochodem, stačili ještě precizně zabudovávat nesmírně těžké překladové bloky (jen devět monolitů, které tvoří strop královny komory, má celkovou hmotnost 400 tun), vytvářet dokonale řešené chodby a komory, neomylně přesně vést napříč gigantickým tělem pyramidy několik šachet a tunelů a pak celé monstrum obložit bílým vápencem.

Má-li *Herodot* pravdu, žádný další čas jim ale k tomu nezbyval. Museli ho ušetřit na oné minutě a půl určené pro ukládání každého z kvádrů. Takovou brigádu supermanů by dnešní stavební firmy jistě rády platily zlatem - a ještě by na tom bohatě vydělaly.

Také doprava materiálu vyžadovala skutečně sisyfovskou námahu. Traduje se, že těžké bloky byly taženy na saních nebo po mokřém dříví. Ale po jaké cestě?

Představa rampy, spirálovitě obtáčeující celý kamenný kolos, se zdá být přitažená za vlasy. Taková rampa by totiž svým objemem musela být minimálně dvakrát větší než samotná pyramida. Předsta-

vovala by tedy více než pět milionů kubických metrů horniny, kame-
ní a dřeva, které by bylo nutné do ní zabudovat, aby se nesesouvala.
Odkud bylo tak obrovské množství odebráno a kam po dokončení
stavby zase zmizelo? Proč jsme po něm doposud nenašli ani stopu?
Jak dlouho by vybudování rampy trvalo a kolik dalších lidí by se na
něm muselo podílet? Souhlasil by faraón, aby tak významná stavba
byla na celá desetiletí vlastně uvězněna v kopci hlíny?

Historikové tvrdí, že *Velká pyramida* má tři různé komory
v různých výších proto, že si Chufev přál, aby byla jeho hrobka kdy-
koliv připravena. Jak by ale jeho mumii dopravili dovnitř, když by
byl vchod při použití této stavební technologie zavalen statisíci tuna-
mi kompaktního náspu?

A pokud namítneme, že rampa mohla stoupat jen k jedné straně
pyramidy, pak nesmíme zapomenout, že aby bylo zajištěno její stou-
pání 1:10, začínala by ve vzdálenosti 1 830 metrů a její celková délka
by přesáhla dva kilometry.

Herodot má i v této otázce jasno: „Pyramida sama byla stavěna
stupňovitě, někteří říkají jako hradby, jiní jako schodiště. Když po-
stavili první stupeň, zvedali ostatní kameny zařízením sestaveným
z krátkých dřevěných prken na první schod. (*Vojtěch Zamarovský*
upozorňuje, že *Herodot* zde použil výraz *méchanes*, což se dá přeložit
jako stroj, přístroj nebo přímo mechanismus - pozn. aut.) Jakmile se
tam kámen dostal, položili jej na další zařízení postavené na prvním
stupni, odkud byl vytažen na druhý schod k dalšímu zařízení. Kolik
bylo stupňů, tolik bylo zařízení – ledaže by bylo jen jedno, jež by
přenášeli ze schodu na schod...“

Soudobí egyptologové si uvědomují, že tato primitivní techno-
logie odpovídá spíše Herodotovým představám a znalostem než sku-
tečnosti. Proto se snaží najít jinou odpověď na otázku, jak vlastně
byla Velká pyramida postavena.

LÉTAJÍCÍ KAMENY

Vědci z *Michiganské univerzity* se domnívají, že se už v době *Chufeva* používaly nákladní výtahy. Kamenný kvádr byl prý upevněn mezi dvě dřevěná kola tak, že kvádr vlastně tvořil jejich spojnicí, otáčející se osu. S pomocí lan pak dělníci tahali náklad nahoru.

Jak pevná by asi musela být kola, z nichž každé, i v případě nejmenších kamenů, neslo minimálně dvě tuny? Z jakého dřeva byla vyrobena, když Egypt vždy postrádal dostatek vzrostlých stromů? Proč jsme dosud nenašli pozůstatek ani jediného z těchto kol? A jak byly dopravovány desítky tun těžké překlady? Kola by se s takovým nákladem v písku ani nepohnula. Bez dostatečně tvrdé kamenné cesty by doprava nebyla možná. Pokud Chufev postavil takovou přípojku na stavenišťe, kam se poděla? Proč po ní nenalzáme ani stopu? A jak stavitelé dostávali kvádry nahoru?

„Zavěšovali je pod obrovské draky, které pouštní vítr zvedal k obloze,“ tvrdí zcela vážně amatérská egyptoložka *Maureen Clemmonsová*. Svůj názor se pokusila ověřit s týmem odborníků na aeronautiku v Kalifornském technologickém institutu. Experti navrhli speciálního draka kombinovaného s kladkostrojem a ta ké ho postavili. Při zkoušce v Mohavské poušti jim foukal vítr o rychlosti 22 kilometrů za hodinu. To stačilo k tomu, aby zkonstruovaný drak zvedl ze země téměř čtyřtunový kámen. Náklad se udržel ve vzduchu 25 sekund. Vydaná zpráva nesděljuje, jaké výšky při tom bylo dosaženo.

Na celém pokusu není udivující zjevně bláznivý nápad autorky teorie jako skutečnost, že se tým, který pokus připravil, nezabýval otázkami, zda by vůbec bylo možné zvednout tímto způsobem kameny až do výše téměř 150 metrů. Jak dlouhá by musela být lana, jimiž by byl drak připoután, kolik lidí by muselo tak obrovské monstrum „držet na uzdě“, a především co by se stalo, kdyby vítr zeslábl a náklad se zřítíl?

Clemmonsová je přesto přesvědčena, že se nemýlí. „Egyptané pili už k snídani pivo a pili je i k obědu a k večeři. Myslím, že je to důležitý aspekt celé věci. Já, když si dám dvě piva, tak nejsem

schopna tlačit nebo cokoli tahat," žertuje a pak již vážně dodává: „Když se podíváte na střed vrcholu každé pyramidy, uvidíte křídla. Myslím, že se nám tak pokusili Egypťané sdělit, jak pyramidy stavěli.“

Clemmonsová má zřejmě na mysli leštěné černé kameny - pyramidiony, které bývaly umístěny na vrcholech pyramid. V jejich středu se často nachází vyobrazení okřídleného slunečního kotouče. Jistě to však není symbol draka, kterým si stavitelé ulehčovali práci, ale spíš náznak spojení s nebesy.

HROBKY? ALE KDEPAK...

Pyramidy měly být důstojným a bezpečným místem pro ostatky faraónů. Tuto obecně rozšířenou představu nemilosrdně popravila samotná skutečnost. Ani v jedné z pyramid nebyla nalezena mumie jejího majitele. A v mnoha případech ani sarkofág. Faraóni, i když s nesmírnou námahou vybudovali gigantické hory kamení, se pak nechali pohřbít jinde. Vraťme se do *Sakkary* k *Džoserově stupňovité pyramidě*. Její stavitel *Imhotep* nejméně šestkrát rozšiřoval a zvyšoval původní mastabu, až se rozrostla do rozměrů na svou dobu nebývalých. Rozkládá se na ploše 109 krát 121 metrů a jejích šest stupňů se vzpíná do výše 61 metrů.

Pohřební komora je ale tak malá, že se do ní sarkofág vůbec nevejde. Je možné, aby královský architekt, později povýšený mezi uctívaná božstva, udělal tak obrovskou chybu? Jistě ne. Komora prostě nikdy nebyla určena k pohřbu. Záhada je o to větší, že i v další, takzvané jižní hrobce, opatřené nápisy s faraónovým jménem, nemohlo být tělo uloženo. Prostor o ploše pouze 1,6 m² se nachází více než 27 metrů pod zemí a lze do něj vstoupit jen úzkým otvorem ve stropě. Mumie by se do něj dala jen vhodit - a pak by uvnitř stála, nedůstojně opřená o zeď. Vybudovat tak hluboko uloženou skrýš představovalo nesmírnou námahu, a přesto je prázdná. K čemu byla určena, se nikdy nepodařilo zjistit.

Džoser se nechal pohřbít v původní primitivní mastabě. Proč tedy věnoval tolik úsilí, aby nad ní postavil pyramidu?

Jeho syn *Sechemchet* šel přesně v otcových šlépějích a zanechal překvapeným archeologům oči pro pláč a plnou náruč dohadů. Z jeho pyramidy o rozměrech 120 krát 120 metrů se dochoval jen první stupeň a část druhého. Přesto byl pod ní nalezen zapečetěný králův sarkofág, na němž ještě ležel pohřební věnec.

Hladké, neporušené zdi dokazovaly, že do pohřební komory nevstoupila lidská noha ode dne, kdy ji faraónovi služebníci zazdili. Očekávala se velká senzace - a přišlo velké zklamání. Když dělníci pod vedením egyptského archeologa *Z. M. Gonéma* odstranili 250 kilogramů těžké víko, nevěřili vlastním očím. Sarkofág byl prázdný. Prokazatelně v něm nikdy nikdo neležel.

Faraónovi *Snofrevovi* se připisují dokonce tři pyramidy. Dvě u *Dášúru* postavil sám, třetí v *Médúmu* se pokusil dostavět po svém otci *Hunejovi*. Nikdo nedokáže vysvětlit, k čemu faraón potřeboval tři hrobky. Navíc ani v jedné z nich nebyl nalezen sarkofág.

Samotný *Chufev* se podle *Herodota* nechal pohřbít na umělém ostrůvku v Nilu. Proč, když vlastnil největší hrobku na světě?

MLČÍCÍ STĚNY

Jednou z největších záhad obou velkých pyramid v Gize je naprostá absence textů či obrazů.

„Kdo má uvěřit, že Egyptané ponechali tyto úžasné památky bez jakýchkoli hieroglyfických nápisů - oni, kteří hieroglyfy pokrývali všechny stavby bez rozdílu?" napsal *James Bonwick*. „Z naprosté absence hieroglyfů lze usoudit, že *Velká pyramida* a její dvě sestry pocházejí z období před zavedením písma, nebo že tyto stavby vybudoval někdo jiný než Egyptané."

Nepřítomnost hieroglyfů je o to podivnější, že nejen v novějších, ale i v pyramidách, které jsou podle egyptologů mnohem starší než údajné Chufevovo dílo, nalézáme bohatou výzdobu a psané památky.

V *Džoserově stupňovité pyramidě*, která byla podle historiků vůbec první pyramidou v Egyptě, se nacházejí takzvané modré komnaty. Strop v nich má podobu hvězdné oblohy, stěny zdobí vzácné smaltované kachlice a vyryté výjevy ukazující faraóna při rituálním

běhu. Jde o zobrazení tradičního svátku *Sed*, kdy po třiceti letech vlády musel panovník lidu dokazovat svou tělesnou schopnost plnit i nadále povinnosti trůnu. V chrámu u severní stěny pak byla nalezena nádherná králova socha a v dalším hrobu reliéfy a nápis s jeho jménem.

Velká pyramida je naprosto jiná. Až na zmíněnou kartuš v odlehčovací komoře v ní nebyl nalezen žádný nápis či reliéf. Oproti jiným objeveným královským hrobům *Chufevova pohřební komora* překvapuje svou strohostí. Je to okolo 10 metrů dlouhá a asi 5 metrů široká místnost. Její zdi jsou dokonale obloženy žulovými deskami, mezi něž se nevejde ani špička nože. Tradiční záhrobní výbavu bychom hledali marně. Kromě kamenného částečně poškozeného sarkofágu není v komoře vůbec nic. Svou prázdnotou zaskočila již první dobyvatelé pyramidy. Všeobecně panuje názor, že hrobka byla vykradena. Ale v tomto případě se na jazyk tlačí otázka, proč zmizelo i víko sarkofágu. Jen stěží si lze představit, že by lupiči vynaložili neuvěřitelnou námahu, aby tento těžký a v podstatě bezcenný kus kamene vynesli úzkými příkrými chodbami ven. Ledaže by víko v komoře nikdy nebylo a místnost i celá pyramida by sloužily zcela jinému účelu, než o jakém se nás snaží přesvědčit egyptologové.

„Ostatní egyptské pyramidy - menší a ve srovnání s pyramidami v Gize primitivnější, z nichž některé se zřítily ještě před dokončením a všechny jsou narušené - byly opravdu vybudovány různými faraóny, avšak ne jako hrobky nebo kenotafy (monumentální symbolické hrobky), nýbrž jako výraz napodobování bohů či soupeření s nimi," míní *Zecharia Sitchin*. „Neboť v dávných dobách se věřilo, že pyramidy v Gize a Sfinga, která stojí v jejich blízkosti, ukazovaly cestu ke schodišti k nebesům - ke kosmodromu na Sinajském poloostrově. Faraónové budovali pyramidy, aby mohli odcestovat do posmrtného života, a proto je vyzdobili vhodnými symboly, ilustracemi cesty a v několika případech pokryli stěny citáty z Knihy mrtvých. Pyramidy v Gize, jedinečné svou vnější i vnitřní konstrukcí, rozměry a neuvěřitelnou pevností, jsou pozoruhodné i tím, že se uvnitř nenacházejí vůbec žádné nápisy ani nákresy. Jsou to čistě funkční stavby, které se zvedají z roviny jako dva majáky a nemají za úkol hrát nějakou roli pro člověka, nýbrž pro ty, kteří sestoupili z nebes na Zemi.“

VYVOLÁVAČI DEŠTĚ?

„Pyramidy byly budovány z ryze praktických důvodů - měly přivolávat déšť a zúrodnovat poušť," oponuje španělský biolog *Garcia Beltran*, potomek velkého kronikáře *Garcilasa de la Vegy*, jemuž po matce kolovala v žilách krev královského rodu Inků.

Beltran objevil v rodinném dědictví fragmenty prastarých andských mýtů. Podle nich existovala jistá spojitost mezi Egyptem a jihoamerickou civilizací *Tiahuanaco*. Původní název *Tiahuanaca* zněl *Chukara*, což znamená *Město slunce*. Tak nazývali své hlavní město i Egypťané. Jméno *Chukara* navíc silně připomíná egyptské *Sakkara*.

Beltran po prostudování unikátních zápisů svého předka tvrdí: „...Pyramidy byly pokryté velmi hladkým bílým kovem. Lidé viděli jejich lesk v zářícím slunci na stovky kilometrů daleko. Právě z toho důvodu byly pyramidy nazývány Světly či Lampami. Obklad mohl být ze stříbra, ale s ohledem na jeho vzácný výskyt v Egyptě čistý kov pravděpodobně zastoupila slitina.

Fragmenty, vytvořené ze stejného materiálu, můžeme ještě dnes vidět na stěnách káhirských mešit, které jsou pověstné výjimečnou blýskavostí stříbrných ozdob. Zřejmě byly vytepany z materiálu strženého z pyramid spolu s vápencovým obložením. Pyramidy byly využívány k zesilování účinků magických obřadů (odrážely světlo měsíce v úplňku), dokázaly zahustit atmosféru a přivolat déšť."

Francouzský badatel *Robert Charroux* připomíná, že podobný systém využívá i unikátní zařízení *Andrého Pasqueta*. Tento francouzský vynálezce postavil v *Saint-Nazaire* fontánu, která chrlí okolo 300 litrů vody denně, aniž by byla připojena na vodovod. Na povrchu hladké kovové konstrukce se kondenzuje vodní pára z ovzduší. Získaná voda stéká dolů do nádrže s čerpadlem. Vynálezce věří, že je takto možné získat až tři tisíce litrů denně.

Ale pyramidy jistě nepřivolávaly déšť. Téměř na dosah ruky vzdálený Nil bohatě zavodňoval celé okolí. Bylo snazší vybudovat zavlažovací kanál než stavět pyramidu. Přesně uprostřed jižní stěny *Velké pyramidy*, odshora až dolů, se sice táhne mělká prohlubeň, o níž se tvrdí, že je to gigantický žlab, schopný odvádět tisíce litrů

dešťové vody. Vidět ji ovšem lze jen dva dny v roce - o jarní a podzimní rovnodennosti, kdy je sluncem nasvícená tak, že se její temný obrys vyloupne z jinak monotónní kamenné zdi. Dokazuje to, že „okap“ sloužil spíše k astronomickým pozorováním než ke stahování deště.

ENERGIE ODNIKUD

Již v dávnověku si lidé všimli pozoruhodné skutečnosti, že se v pyramidách koncentruje zvláštní druh energie. Ale teprve roku 1959 byl tento fakt potvrzen úřady. Zasloužil se o to Čech *Karel Drbal*, který u Patentního úřadu v Praze přihlásil svůj pyramidový ostříž žilettek. I když se tomuto nápadu mnozí smáli, nemohli popřít, že použité žiletky byly po několika dnech uložení v lepenkové pyramidě opět zcela ostré. Tento úkaz byl později několikrát ověřen a v roce 1990 se k němu vrátili vědci z Německa a USA. Jejich týmy nezávisle na sobě sestrojily plexisklové modely, které tvarem přesně odpovídaly miniaturní kopii *Chufevovy pyramidy*, a ty pak nasměrovali po severojižní ose, jak je tomu v *Gize*. Dovnitř do výšky královské hrobky vědci postupně ukládali maso, med, další organické látky a také dřevo, kov a vodu.

Máme-li věřit zprávě zveřejněné v Německu, pak vajíčka během necelých tří týdnů dokonale vyschla. Tabákové výrobky po uskladnění v pyramidě chutnaly jemněji a lehčeji. Dřevo vysychalo sedmkrát rychleji než obvykle a hudební nástroje z něho vyrobené měly mnohem lepší rezonanci. Rostliny zalité vodou „odstátou“ týden v pyramidě rychleji rostly.

Nebylo pochyb, že předměty umístěné v pokusných pyramidách podléhají silným vlivům. Vědci svůj výzkum shrnuli do pozoruhodných závěrů:

- V prostorové formě *Chufevovy pyramidy* se vyskytuje energie v souvislosti s přesným severojižním nasměrováním a magnetickým polem Země.

- Nahromaděná energie nemůže unikat stěnami pyramidy, nýbrž se neustále odráží do prostoru pyramidy.

- Odražená energie se soustřeďuje uvnitř pyramidy ve výši královské hrobky.

- To vše funguje pouze v případě, že prostor, v němž se energie odráží, je z elektricky nevodivého materiálu, tedy z kamene, skla, papíru, dřeva nebo plastu.

- Odrazem energie se zcela zjevně mění struktura kovů.

- U organických látek naopak reflexe způsobuje dehydrataci a zničení všech hnilobných bakterií a zabraňuje tak vzniku plísně.

Je energie, která vzniká v Chufevově pyramidě, sice zákonitým, ale starými Egyptany opomíjeným jevem, nebo ji dokázali využívat? A když ano, tak jak a k čemu?

Jedna z nejdůležitějších hypotéz předpokládá, že obyvatelé Egypta v dobách faraónů znali tajemství, jak tuto neznámou sílu nesečetněkrát znásobit. Pyramida prý sloužila jako obrovský zdroj energie, která byla z královské hrobky vyváděna přes devadesát metrů dlouhé průduchy, které dnes mylně považujeme za větrací otvory. Teorii podporuje těžce vysvětlitelná skutečnost, že po celá staletí je čas od času pozorováno na vrcholu pyramidy podivné namodralé světlo, jehož záře vystupuje přímočaře do určité výše a pak náhle zmizí.

Uniká tak z pyramidy nahromaděná energie, nebo je to projev činnosti nějakého dosud neobjeveného zařízení, které v pyramidě stále funguje?

NAVIGAČNÍ STANICE GÍZA?

„Tady Houston, tady Houston, slyšíte?“ Volání pozemské stanice, která řídí kosmický let, se již stalo vžitou formulací televizních záznamů z občasných výletů lidstva do kosmu.

Mohlo se před tisíci lety z Gízy ozývat podobné volání?

Zecharia Sitchin se domnívá, že ano. Podle jeho odvážné hypotézy *pyramidy v Gize* vybudovali *Anunakové*, tajemní přistěhovalci z planety *Nibiru*. Obrovské hory kamení prý zářily jako majáky v šedi pouště a ukazovaly cestu ke kosmodromu na Sinaji. Navíc se v nitru *Velké pyramidy* skrývalo navigační centrum, které komuniko-

valo s kosmickými plavidly na oběžné dráze a navádělo je při přistání na Zemi.

Sitchin svou provokativní teorii dokládá řadou starověkých textů. Mimo jiné úryvkem z mezopotamské básně *Lugale*, vzývající bohyni *Ninhursagu* jako paní „domu se špičatým vrcholem“, což není nic jiného než pyramida.

*Dům jasný i temný nebe a Země
Pro raketové lodě zbudovaný,
E. KUR Dům bohů se špičatým vrcholem
Pro cesty z nebes na Zemi skvěle vybaven.
Dům, jehož vnitřek žhne narudlým nebeským světlem,
Vysílající paprsek, který dosáhne široko daleko.*

Dům-pyramida byl tedy vybaven nepozemským zařízením, které vysílalo jakési paprsky. Ty přenášely signál k tělesu na orbitě nebo a zároveň, jak naznačuje další část textu, vytvářely záření, které chránilo samotnou pyramidu.

Hymnus, který snad stvořila dcera *Sargona* z *Akkadu* ve třetím tisíciletí před Kristem, přináší podobnou informaci, i když hlavním hrdinou je bůh *Ningizzida*:

*Trvalé místo, světle zbarvená hora *)
Jež má dovedně položené základy
Její temná skrytá komora, vzbuzuje posvátnou hrůzu,
Rozkládá se ve sledovaném poli
Děsivá, její způsoby nikdo nezměří...
Tvůj vnitřek zná místa, kde Utu vzlétá*

Utu bylo sluneční božstvo. Jeho symbol tvořil okřídlený koutouč. Stejný se nacházel i na vrcholových kamenech pyramid.

*) Připomeňme si, že pyramida byla pokryta bílým vápencem.

Jiný epos popisuje výpravu boha-válečníka *Ninurty*, který měl za úkol zničit původní vybavení *Velké pyramidy*.

„Nyní se (*Ninurta*) ocitl v nejtajnější, posvátné komoře, kam byl vstup zakázán, odkud se ‚rozprostírala‘ řídicí síť (radar), která přehlížela nebe i zemi. Jemný mechanismus byl uložen ve schránce vyhloubené v kameni, byl umístěn přesně v severojižní ose pyramidy a reagoval na vibrace zvonivou rezonancí. Srdcem řídicí jednotky byl kámen *GUG*, určující směr; jeho emise, zesílené pěti dutými komůrkami, zkonstruovanými nad komorou, vyzařovaly ven a vzhůru šikmými kanálky, ústícími na severní a jižní stěně pyramidy. *Ninurta* nařídil, aby byl kámen zničen. Tak byl onoho dne kámen *GUG* na rozkaz *Ninurty* vyjmut ze své schránky a rozdrčen.“

(Zájemce o *Sitchinovu* teorii odkazují na jeho knižní sérii *Kroniky Země*, kterou vydává nakladatelství *Dobra*.)

Sitchin tedy tvrdí, že ve *Velké pyramidě* bylo ukryto navigační zařízení pro kosmické lety mimozemské civilizace, které později samotní bohové zničili. Obsah uvedených mezopotamských mýtů tomu zdánlivě jasně nasvědčuje. V nejposvátnější, takzvané králově komoře, se skutečně nalézá schránka vyhloubená v kameni - sarkofág, který leží na severojižní ose. O využívání odlehčovacích komor ke zvýšení záření vysílaného kamenem *GUG* lze ale s úspěchem pochybovat. Tuto roli spíše zastala samotná forma *Chufevovy pyramidy*, v níž se vyskytuje energie v souvislosti s přesným severojižním nasměrováním a magnetickým polem Země a tato energie se soustřeďuje ve výši královny hrobky.

Nositel Nobelovy ceny, profesor *Luis Alvarez* z *Kalifornské univerzity*, prováděl v Gize zajímavý pokus. Do pohřební komory *Chafreovy*, tedy v druhé největší pyramidě, nechal nastěhovat 30 tun speciálního zařízení. Mimo jiné i detektory záření, jimiž lze měřit dopad kosmických paprsků. Kosmické záření je totiž tak silné, že pronikne i čtyřmi miliony tun kamene, který však mionové částice brzdí silněji než vzduch. Při experimentu v pohřební komoře měl pravidelný dopad mionů při stále se měnícím měrném poli dokázat, že v kamenné mase není žádná další komora. Pokud by se v některém měrném poli projevil silnější dopad, dokazovalo by to existenci dutého prostoru. Výsledek byl šokující. Přístroje vyváděly jako pomínuté.

Dopad záření z kosmu byl i pod krytem milionů tun kamení daleko silnější než na otevřeném prostranství. Pyramida působila jako anténa a obrovský zesilovač. Profesor Alvarez připustil, že si to nedovede vysvětlit, a pokus ukončil.

Jestliže pyramida působila jako anténa a obrovský zesilovač, můžeme připustit, že právě proto byla vybudována. Háček je v tom, proč byla postavena tak obrovská. Stejná energie vzniká i v mnohem menších pyramidách (*pokud zachovají tvar a nasměrování podle světových stran*), a nebylo tedy nutné vynakládat tolik námahy. A jsou zde ještě další ale.

Je možné, aby civilizace, která dokázala překonávat značné vesmírné vzdálenosti, potřebovala ke komunikaci horu kamení? Lidé přece vysílají signály do kosmu a naslouchají řeči hvězd s pomocí daleko subtilnějších zařízení. Raketoplány přistávají spolehlivě na určeném místě, aniž by se musely orientovat podle gigantických staveb v krajině.

Navzdory obrovským rozměrům pyramidy jsou doposud objevené vnitřní prostory příliš malé a nehostinné. Nacházejí se zde pouze tři místnosti: dolní, vytesaná ve skále asi 30 metrů pod základnou, královnina komora a králova komora. (Názvy uvádíme tak, jak jsou zavedené, i když neodpovídají skutečnému určení místností) Jejich celková plocha dosahuje asi 193 m². Velkolepý „třípokojový byt“, řeknete si - až na to, že spodní a horní „pokoj“ dělí výškový rozdíl 70 metrů, což představuje asi 26 pater panelového domu, k jejichž překonání musíte absolvovat cestu stovkami metrů chodeb v dusném, nedýchatelném ovzduší. (I při krátkodobé návštěvě zde člověk vydýchá a vypoťe na 20 gramů vody. Proto při hojnějším počtu turistů vlhkost v prostorách pyramidy stoupá až na 90 procent.) Jen stěží si lze představit, že i by zde živé bytosti držely službu u instalovaných přístrojů. (To je také důvod k odmítnutí teorie *Ludvíka Součka*, který pyramidu považoval za dokonalý úkryt v případě války.)

Sloužila tedy pyramida jako nedobytný a v podstatě nezničitelný radiomajak bez obsluhy? Využíval ji někdo, kdo si přál, aby i po dlouhém čase našel vše neporušené a na svém místě?

*„Dům, jehož hlasité volání
zve ty, kteří pozorují z oběžné dráhy, dolů k odpočinku
Dům, podle nějž pozná cestu vznešený Šem,
hora, podle níž vzlétá Utu na nebesa,“*

překládá Sitchin další mýtus. Na oběžné dráze kolem naší planety musel být tedy pěkný frmol, když bylo zapotřebí pozemské stanice, která korigovala jednotlivé lety a přistání. Jestliže docházelo k hotové invazi z vesmíru, neměli bychom po ní nacházet hmatatelnější stopy? Na jazyk se zároveň tlačí další otázky. Jak *Anunakové* přistávali do doby, než pyramida stála? Proč její zařízení sami zničili? Už ho nepotřebovali a dokázali se orientovat i bez hory, „podle níž Utu vzlétá na nebesa“, nebo pyramida jako navigační stanice nikdy nesloužila?

Sitchin je přesvědčen, že *Anunakové* postavili všechny tři pyramidy v Gize. Proč tak vysoký počet? Navigační zařízení bylo přece uloženo jen v jedné z nich. Z jakého důvodu jsou tyto stavby tak přísně orientovány nejen podle světových stran, ale i k sobě navzájem?

Hrdinou jednoho ze Sitchinem zmíněného hymnu je *Ningizzida*. Tento bůh starověké *Mezopotámie* mimo jiné povinnosti střežil bránu do nejvyššího nebe *Anu*. Je ovšem otázkou, zda tím byl míněn přímo fyzický vzestup na nebesa - tedy let do kosmu, nebo nějaké tajné vědomosti, určené jen zasvěceným. Jeho jméno se totiž dá přeložit jako Pán dobrého stromu. Vyvolává to asociaci s biblickým textem o stromu poznání, když had v ráji říká ženě: „Bůh ví, že v den, kdy z něho pojíte, otevřou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé.“ Žena viděla, že je to strom s plody dobrými k jídlu, lákavý pro oči, strom slibující vševědoucnost.

Čteme dobře? Požití plodů ze stromu dobra a zla přinášelo vševědoucnost. *Ningizzida* byl pánem dobrého stromu. Střežil tedy tajné znalosti, které by lidem umožnily být jako bohové? Pokud ano, schrána s utajovanými poznatky se mohla nacházet jen a jen v místě, které mu patřilo - ve Velké pyramidě. *Ningizzida* je navíc totožný s egyptským *Thowtem*, strážcem tajných plánů *Velké pyramidy*. Se-

čteme-li tyto indicie dohromady, výsledek je jednoznačný: kdesi uvnitř kamenného bludiště jsou ukryty neznámé prostory.

ARCHITEKTI HLEDAJÍ ANOMÁLIE

Fascinující zprávy o dosud neobjevených místnostech v hlubinách Velké pyramidy kolují od dávnověku.

Huneferský papyrus zde umísťuje komnatu zápisů, kam samotní bohové ukládali důležité dokumenty.

Podle arabského historika jménem *al-Mas'údí* dvě největší pyramidy postavil egyptský král *Surid*, aby zachránil tehdejší vědomosti lidstva před potopou světa. „Dovnitř umístil své poklady a jiné cenné věci spolu s těly svých předchůdců. Nařídil také kněžím, aby tam současně uložili psané záznamy o své moudrosti a vymoženostech věd a umění. Poté dal vybudovat podzemní kanály až k vodám Nilu. Všechny komory zaplnil talismany, idoly a jinými kouzelnými věcmi a zápisy kněží, obsahujícími všechny druhy vědomostí, jména a vlastnosti léčivých rostlin, poznatky počtářské a měřičské vědy, aby zůstaly zachovány k prospěchu těch, kteří jim budou rozumět.“

Mimo jiné se ve skrytých komorách měly nacházet zbraně z ne-rezavějícího železa, nerozbitné sklo, které se dalo ohýbat, a další zázraky.

Ať mělo být v tajné komoře cokoli, spisovatel *Paul Brunton* se asi nemýlí, když namítá: „Je stejně nemyslitelné, že by byly v úkrytech pyramidy uloženy potají obrovské poklady zlata a klenotů, protože ohromné výlohy, spojené s jejím vybudováním, by musily stát podobné jmění, jaké měla pyramida chránit.“

Brunton zároveň tvrdí, že při svém celonočním rozjímání v králově komoře se mu dostalo vnuknutí o existenci další, dosud neobjevené komnaty, v níž jsou ukryty dokumenty o minulosti lidstva. Se svým názorem není sám. Také „spící prorok“ *Edward Cayce* hovořil o „síni záznamů“ a předvídal její objevení koncem druhého tisíciletí. Německý vědec *Siegfried Wachsmann* je přesvědčen, že komora prastarých vědomostí existuje. Údajně se nachází ve výšce 80 až 100 metrů a obsahuje zápisky o astronomii, matematice, fyzice a také důkazy o skutečném původu a využívání pyramid.

Podezření, že *Velká pyramida* má ještě další místnosti, zesílilo poté, co si v osmdesátých letech francouzští amatérští archeologové *Giles Dormion* a *Jean-Patrice Goidin* povšimli určitých anomálií v její architektuře. Ve studii, kterou zveřejnil pařížský *Monde*, upozorňují nejprve na obrovské kamenné překlady, které chrání poměrně malý vchod do pyramidy.

„Gigantický celek, dosahující výšky téměř sedmi metrů, má chránit myší díru! Leží na ní tři desky. Každá o hmotnosti dvaceti tun, aniž by bylo možné vysvětlit jejich účel. A co je zvlášť zajímavé - poslední spočívá na vápenci z Turahu, což byl materiál vesměs používaný k obložení vnitřních chodeb pyramidy. Proč? Ve všech stavbách slouží klenba k překlenutí prázdného prostoru. Nebyl tu tedy snad ještě jiný obdivuhodně krytý vchod kromě toho, který je teď viditelnější snad právě proto, aby upoutal pozornost toho, kdo by chtěl do pyramidy vstoupit?“

Oba vystudované architektky fascinovala zejména nejtajemnější součást vnitřních prostor - *Velká galerie*. Tato úžasná vstupní síň vede k faraónově komoře a již první pohled do jejího nitra člověku spolehlivě vyrazí dech.

Velká galerie má imponující rozměry. Je dlouhá 46,61 metru a vysoká 8,53 metru. Dno má šířku 1,05 metru (původně bylo zcela hladké, dnes chůzi po něm usnadňují kovové „schůdky“ - pozn. aut.) a je z obou stran lemované rampami vysokými okolo 60 centimetrů a širokými půl metru. Na každé straně, v místě, kde se rampa dotýká stěny, je vydlabáno postupně 27 otvorů o průměru 15 krát 53 centimetrů. Stěny se vzpínají stupňovitě vzhůru. Jsou obloženy dokonale opracovanými vrstvami vápencových desek, které se překrývají tak, že se vždy každá následující deska zvedá o osm centimetrů. Čím blíže stropu, tím více se obě stěny přibližují, až je nakonec dělí pouhých 1,04 metru, což téměř přesně odpovídá šířce dna. K čemu tento velkolepý tunel sloužil, se nikdy nepodařilo odhalit. Proč má tak úžasně rozměry, když následující chodbička do předsíně královny komory je velmi nízká? Doposud nikomu se nepodařilo objasnit, k čemu *Velká galerie* sloužila.

Teorie, že po jejích rampách byl tažen sarkofág, neobstojí. Kamenná schránka, která se nyní nachází v králově komoře, je totiž o tři

centimetry širší než její vchod. Sarkofág tedy musel být uložen dovnitř již v době výstavby komory.

Filozof *Proklos* vyslovil přesvědčení, že ještě dříve, než Velkou galerii definitivně zakryl strop, starověcí astronomové z ní pozorovali kulminaci hvězd.

Jiná hypotéza předpokládá, že zde byl sklad velkých granitových kamenů, které posléze uzavřely vchod. Proč ale bylo pouhé skladiště vybudováno tak velkolepě a složitě obkládáno, když stačila jen hrubá úprava prostoru?

Dormiona a *Goidina* nejprve zaujaly zvláštní dutiny, které jsou vyhloubeny v bočních sedlech průchodu z Velké galerie do faraónovy komory. K jakému účelu byly určeny? Proč tam jsou?

Velké pyramidě bylo věnováno tolik péče, že je zcela nemyslitelné, aby byly nějaké prvky náhodné. Vše je pečlivě propočítáno a změřeno. Geometrická důmyslnost a milimetrová přesnost činí z této stavby technické dílo bez vad - a přece jsou v ní nepochopitelné stavební úpravy.

Dormion a *Goidin* začali postupně vyhledávat tyto anomálie a pokoušeli se odhalit jejich význam.

„Další zvláštností jsou mříže, umístěné na kraji Velké galerie. Jejich posláním bylo chránit faraónovu pohřební komoru. Tři žulové mříže měly sloužit jako visací zámek k této nedobytné pokladně, ale většina archeologů je považuje za málo účinné, neboť výška stropu dovoluje proniknout pod mřížemi bez velkých potíží. Jaké podivné důvody vedly architekta, aby vybudoval ochranný systém, jehož prostupnost je zřejmá? A jaký je důvod existence dvojího posuvného překladu v téže místnosti?

Opět vše napovídá, že jde o obrovský bluf. Jako by zloději byli přímo vyzváni, aby si otevřeli zdánlivě snadnou cestu k hrobům. Nebylo to snad proto, aby zůstalo utajeno něco zcela jiného? Nesleduje snad tžž záměr architektonická kurióznost faraónovy komory?

Jak již víme, nad jejím stropem je celkem pět odlehčovacích komor. Celkem je tvoří 2 500 tun kamene, dopraveného z lomu vzdáleného stovky kilometrů. Tak jako královnina komora, je i tento celek přikryt sedlovou střechou z vápencových kamenů hranolovitého tvaru. Proč je ale střecha umístěna tak vysoko a proč je odlehčovacích

komůrek tolik? Nebyl v tom záměrný úmysl použít tohoto umělého převýšení klenby tak, aby chránilo nejen královu komoru, ale aby zároveň vznikla na obou jejích stranách stejně dobře chráněná zóna a do ní mohla být umístěna dutina, která je nanejvýš tajná?"

TADY NĚCO NEHRAJE

Ze severní a jižní stěny královny komory vycházejí čtvercovité šachty o straně pouhých 20 centimetrů, které prokazatelně nebyly vyraženy až do hotového kamenného masivu, ale vznikaly již při samotné stavbě. Po krátké vodorovné dráze začínají stoupat vzhůru a ústí vysoko na povrchu pyramidy.

K čemu byly šachty určeny, není známo. Sloužily jako ventilace? Ale komu? Zemřelí, jak známo, dýchat nepotřebují. Získali jsme tedy další důkaz, že v komoře nikdy neměla být uložena faraónova mumie?

Známí autoři *Gilbert a Bauval* upozorňují, že jižní šachta okolo roku 2450 př.n.l. mířila k Orionu a severní k Alfa draconis, a domnívají se, že tak odhalili stáří Velké pyramidy.

Podle další hypotézy měla právě touto cestou odletět duše faraóna. Směrem k jihu, aby se mohla spojit s bohem *Re*, a do ráje na severní straně, aby našla své předky mezi hvězdami.

Je ovšem velmi podivné, že ústí obou šachet nebyla při svém objevení prázdná, ale vyplněná volným kamením o velikosti asi 13 centimetrů. Plukovník Vyse ho musel nechat odstranit, aby mohl nahlédnout dovnitř.

Kdo a proč oba otvory v králově komoře tak primitivně uzavřel?

Nabízí se jen několik odpovědí:

1. Šachty ventilovaly komoru, dokud do ní nebyl uložen faraón, a pak je zasypali jeho poddaní. Proč to ale udělali tak lajdácky a ne na míru vyříznutou žulovou deskou, která by splývala s dokonalým obložením komory?

Pokud přijmeme tuto verzi, zároveň musíme odmítnout úmyslnou astronomickou orientaci tunelů a připustit, že neměly nic společ-

ného s odchodem faraónovy duše, která by tak navždy zůstala uvězněna v pyramidě.

2. Když bylo v době nadvlády Arabů strháváno obložení pyramidy, ulomené kousky napadaly shora do šachet a ucply je.

Jednotlivé kameny měly téměř stejnou velikost, což neodpovídá náhodnému odštěpku. Navíc tunely neklesají rovnou do komory, ale do vodorovné dráhy se lomí již před ní. K ucpaní by došlo právě v tomto ohybu, dál by se kameny nedostaly.

3. Kamení do šachet nacpali lupiči nebo jiní pozdější návštěvníci komory.

Proč by se vylupovači hrobů připravovali o již tak akutní nedostatek vzduchu a zdržovali se pro ně naprosto bezcennými dírami ve zdi?

Ten, kdo oba tunely uzavřel, na to byl dobře připraven a kameny přinesl s sebou. (Je to stejně nepochopitelné jako skutečnost, že sarkofág v sousední Chafreově pyramidě byl zcela vyplněný pískem, který se nikde jinde uvnitř nenalézal.)

Paul Brunton mínil, že tato výplň měla zakrýt existenci vnitřních prostor. Jeho názor z třicátých let minulého století se nepotvrdil. O více než šedesát let později se ale v pátrání po tajných komorách objevila nová horká stopa.

OTEVÍRAJÍCÍ CESTU

Upuauat - tak je v angličtině nazýván egyptský bůh *Vepvovet*, což v překladu znamená *Otevírající cestu*. Právě toto symbolické jméno dostal miniaturní pojezdový robot, který sestrojil německý amatérský archeolog *Rudolf Gantenbrink*.

Robot nejprve úspěšně projel jižní šachtou královny komory a zjistil, že stoupá pod úhlem rovných 45 stupňů. Dostal se až k „výjezdu“ z pyramidy a svou videokamerou zprostředkoval úchvatný pohled na jižní naleziště v Gize.

V květnu roku 1993 byla v pořadí již druhá, vylepšená verze tohoto unikátního stroje nasazena do průzkumu stejně úzkých šachet v níže umístěné královnině komoře.

Zdejší jižní šachta nebyla tak příkrá jako v králově komoře. Stoupala pod úhlem 39 a půl stupně. Když se robot zvolna drápal vzhůru po její hladké kamenné podlaze, narazil po 65 metrech na překážku. Další cestu uzavíraly miniaturní dveře ve tvaru kamenné desky. Přesně takové používali Egypťané k uzavírání pohřebních komor. Na dveřích, lépe řečeno kolmo postaveném poklopu, byla původně připevněna dvě měděná madla. Jedno stále ještě drželo v desce, druhé leželo odlomené na podlaze.

Poslední úsek šachty byl obložený vápencem z Turahu - o něm víme, že byl považován za posvátný a užívalo se ho jen k obkládání komor. To slibovalo, že se za dveřmi skrývá dosud neobjevený prostor. Videokamera odhalila, že poklop na spodní straně nepřiléhá těsně k podlaze a vytváří asi půl centimetru vysokou škvíru. Zároveň byl ve dveřích vylomen (snad záměrně) malinký trojúhelník, který odhaloval vyhloubený kanálek. Za ním zela temná prázdnota. Nad dveřmi se do stropu zakusovala malá, precizně tvarovaná prohlubeň.

Po zveřejnění tohoto objevu se egyptologové i amatérští badatelé dostali do varu. Všichni chtěli vědět, co se asi skrývá za tajemnými dveřmi s madly. Na odpověď museli čekat více než devět let.

PAST NA DUŠI

V noci z 16. na 17. září 2002 se Velká pyramida koupala v záři reflektorů. V královnině komoře bylo rušno. Kromě vědců se zde musel směstnat i celý televizní štáb. Reportérka magazínu *National Geographic* zpovídala ředitele egyptské Nejvyšší rady pro památky dr. *Zahího Haváse* a oba společně v přímém přenosu komentovali prováděný experiment. Svět u televizních obrazovek napjatě čekal odhalení jednoho z největších tajemství Egypta.

Odborníci z bostonské firmy *iRobot* vsunuli do jižní šachty svůj unikátní stroj. Robot *Pyramid Rover* byl vysoký a široký pouhých třináct centimetrů a 30 centimetrů dlouhý. Na všech čtyřech stranách ho lemovaly dopravní pásy. Horní a dolní část se mohly i nestejněmzně rozevírat. V případě zdolávání obtížné překážky se tak daly využít k pohonu všechny pásy najednou.

K bohaté výbavě robota patřil ultrazvukový snímač, který dokázal změřit douštku a možné narušení vápencového uzávěru, měřič vodivosti ke zjištění, zda jsou měděná madla propojená s druhou stranou chodby, siloměr k detekci pohybu blokovacího kamene a nejmenší radar na světě, umožňující nahlédnout skrz dveře a odhalit, zda se za nimi nachází další prostor.

Stroj měl celkem pět kamer a také vrtací zařízení. Za minutu překonal vzdálenost 1,5 metru. Byl postaven na stejném principu jako roboti, které používali záchranáři při hledání obětí záříjových útoků na USA. Zatímco *Pyramid Rover* zvolna stoupal vzhůru, jeden z přítomných egyptologů televizním divákům naznačil, že podobné dveře, jaké bude robot zkoumat, mohly mít magický význam a symbolicky oddělovat pozemský svět od nadpřirozené říše bohů. Faraón prý věřil, že jeho nesmrtelná duše vystoupí strmou šachtou na oblohu a připojí se ke svým předkům.

Tuto hypotézu lze snad přijmout v případě šachet, které vedou z komory, v níž byl umístěn králův sarkofág. Obě, jak již víme, opravdu ústí na povrchu pyramidy a směřují ke hvězdám. Žádné dveře v nich ovšem nejsou.

Takzvaná královnina komnata ale nebyla určena k pohřbu faraóna. Proč jsou tedy stejné šachty i zde a navíc je jedna z nich tak podivně uzavřena?

Záhadu se vzápětí ještě více zkomplikovala. Když robot konečně provrtal deset centimetrů silný vápencový uzávěr s měděnými madly, objevil za nimi jen další tajemné dveře. Kdyby tudy opravdu měla cestovat duše faraóna, byla by v pasti. A to jistě stavitelé pyramidy nechtěli. Šachta i série dveří, umístěných těsně za sebou, musely mít nějaký jiný, zvláštní a vzhledem k dokonalosti provedení i velmi důležitý účel. Od dveří k povrchu pyramidy zbývá něco přes 16 metrů. Co je v tomto prostoru ukryto? A pak zde bylo ještě něco, o čem v televizním přenosu nepadla ani zmínka. Nad dveřmi byl onen tajemný výklenek, který odhalil již *Gantenbrink*. Neskrývá se právě v jeho podivném tvaru možné řešení celé záhady?

Šachta, kterou uzavírají záhadné dveře, vychází z takzvané královniny komory. Všeobecně se o této místnosti soudí, že byla určena k pohřbení panovníka pro případ, že by zesnul dříve, než se pyramida

dostavěla. Proč se ale tak výrazně liší od královny komory, když by měla být jejím předobrazem?

Královnina komora leží přímo na svislé ose pyramidy, zatímco králova komora je posunuta k jihu. Místo plochého stropu má sedlovou střechu, jejíž nejvyšší místo je od podlahy vzdáleno něco přes šest metrů. Nikdy se v ní nenacházel sarkofág. Ve východní stěně je ale pečlivě vyhlouben zvláštní výklenek. Jeho průřez je koncipován, stejně jako *Velká galerie*, postupně - v pěti stupních se schodovitě zužuje směrem k vrcholu. Dole je široký 1,56 metru a nahoře jen půl metru. Význam tohoto výklenku se nepodařilo zjistit.

Celá místnost je dokonale obložena žulovými deskami. Až do roku 1872 si nikdo nevšiml, že v nich ústí dvě šachty. Vchod do obou tunelů totiž kryly kamenné bloky, které dokonale splývaly s okolní stěnou.

Teprve *Wayman Dixon* si všiml, že jedno místo na zdi je popraskané. Když na něj poklepal, ozval se dutý zvuk, neklamné znamení, že za kamenným poklopem je volný prostor. Odstraněné poklopy byly silné deset centimetrů, tedy přesně tolik, kolik mají dveře hluboko uvnitř šachty.

Později byly do jižní šachty zasouvány sondovací tyče. Když hladce prošly šedesáti metry, archeologové usoudili, že šachta je průchozí, a přestali ji dále zkoumat. Ironií osudu stáhli svou sondu jen kousek před dveřmi, které až na sklonku dalšího století našel *Gantenbrink*.

Jestliže byla obě ústí do šachet uzavřena tak pečlivě, že se nedala rozpoznat, pak je zřejmé, že šachty museli zapečetit ti, kteří věděli, k čemu slouží.

PONĚKUD ODVÁŽNÁ TEORIE

Zopakujme znovu fakta, která zůstávala v přímém přenosu oné zářijové noci 2002 nepovšimnuta. Ke dveřím, které byly robotem provrtány, vede jen jediná cesta - 65 metrů dlouhá šachta o straně pouhých dvacet centimetrů. Tímto kamenným tunelem se neprotáhne ani malé dítě. Dveře ale mají kliku právě z této strany. Jak je to možné? Jestliže je nikdy nemohla otevřít lidská ruka, komu tedy byly

určeny? Od koho se očekávalo, že uchopí ona měděná madla a vstoupí do prostoru za nimi?

Polský spisovatel *Ryszard Winer* je přesvědčen, že dvě velké pyramidy v Gize sloužily jako přístaviště pro velmi těžký mimozemský létající objekt. Byly to vlastně skálopevné podnožky, na nichž spočíval kolmo startující stroj.

Winer svou odvážnou vizi podporuje neobyčejně důmyslnou kombinací jednotlivých kamenných vrstev. „Velká pyramida se skládá z 203 řad. Všechny kameny v první vrstvě váží okolo pěti tun a jsou stejně silné. Další vrstva je tenčí a každá následující také. Tak je tomu až do 17. vrstvy, která je stejně silná jako první. Další je ještě silnější, pak pro změnu tenčí. Bloky v 35. vrstvě jsou ale třikrát větší než bloky o jednu vrstvu níže. Archeologové se pozastavují nad tím, jaký význam měla změna síly vrstev, co ji vyvolalo. (Tento systém zjevně ztěžoval práci, v lomech musely být připravovány kameny stále jiných rozměrů, to vše by při jednotné podobě bloků odpadlo - pozn. aut.)

Kdyby se síla bloků systematicky zmenšovala až po samotný vrcholek, byla by pyramida velmi nestabilní, pokud by na ni shora působila velká tíha. Změna síly jednotlivých vrstev ale mnohonásobně zvýšila pevnost celé stavby."

Winer připomíná, že všechny kamenné desky mezi pěti odlehčovacími komorami nad královou komnatou jsou popraskané. „Vědci se domnívají, že to způsobilo silné zemětřesení, ale to se v Egyptě vyskytuje jen zřídka. Pravděpodobně je to ale důsledek zatížení celé pyramidy shora."

K dalším důkazům Winer počítá i absenci vršků obou velkých pyramid. Je přesvědčen, že právě na těchto horních vodorovných plochách leželo cizí kosmické plavidlo.

Začteme-li se do odborné literatury, která se snaží vysvětlit, proč oběma pyramidám scházejí vrcholky, překvapí nás nejednotnost výkladů a nemalá dávka absurdity.

Chufevova pyramida měřila původně asi o 10 metrů více. Dnes jí prý schází dvanáct vrstev a vrcholový kámen - *pyramidion*. Kam se horní vrstvy poděly, kdo si dal tu práci, aby je rozebíral a shazoval dolů?

Chafreově pyramidě chybí šest metrů do původní výšky 143,7 metru. („Pod vrcholem, z něhož chybí jen špička [pyramidion], si zachovala po všech stranách původní vápencové obložení, které tvoří převis, jehož překonání vyžaduje zručnost horolezce. " - V.Zamarovský) Jak se tedy pyramidion podařilo odstranit, pokud byl opravdu šest metrů vysoký a okolo něj nebyla žádná volná plocha?

Obě pyramidy jsou téměř stejně vysoké. I když vezmeme v úvahu vědci stanovenou původní výšku a skutečnost, že základna stavby připisované Chafreovi leží asi o jedenáct metrů výše, spojnice vrcholů obou pyramid je téměř vodorovná. Klesá od Chafrea k Chuřevovi o 15 milimetrů na jeden metr. Špičky dělí od sebe 460 metrů, což znamená, že těleso, které by na nich spočívalo, by muselo být delší než půl kilometru.

Winer je přesvědčen, že plavidlo sestrojili obyvatelé objektu s velkou hustotou hmoty. Jejich tělesná konstrukce jim nedovolovala volný pohyb po Zemi. Využívali proto miniaturních bytostí, jakýchsi skřítků, vysokých pouhých 10 až 12 centimetrů. (Případné zájemce o bližší informace odkazují na mou knihu *Neuvěřitelné skutečnosti*.)

„Šachty spojovaly vnitřek pyramidy s okolním světem, měly tedy komunikační funkci. Nezodpovězeno ovšem zůstává, kdo tudy cestoval nebo co bylo posíláno," říká Winer. Chce tím naznačit, že šachty vedoucí do útrob pyramidy využívali trpasličí pasažéři vesmírného tělesa?

VŠE JE JINAK

Jestliže přijmeme předpoklad, že Velká pyramida svou podivuhodnou architekturou a dokonalým opracováním byla ryze funkční stavbou, pak se zdánlivě oprávněně začneme domnívat, že jejím hlavním posláním bylo chránit a ukrývat něco zapovězeného a tajemného. Ale co když je tato úvaha mylná? Co když ohroženo nebylo to, co leželo uvnitř, ale naopak všichni, kteří by s tímto záhadným „cosi" přišli do styku? Co když skálopevná konstrukce pyramidy měla dokonale izolovat cosi sice velmi užitečného a potřebného, ale za jistých okolností smrtelně nebezpečného?

Necht' strach před tebou se vzdálí od mých potomků, necht' jim vládne mír," říká o pyramidě mezopotámský boží válečník *Ninurta*.

Také ve starých Egyptánech nesporně doutnalo podezření, že se ve Velké pyramidě nachází něco velmi nebezpečného. „...Říkám každému, malému i velkému, kteří jsou v ..., střežte se Hory. Protože v ní číhá lev. Hora zabíjí, tak jako zabíjí vzteklý lev, ona sedí na krku toho, kdo se proti ní provinil. Střežte se Hory!" je napsáno na *stéle Neferabu*, pocházející z období asi 10. století př.n.l.

Provinít se proti Hoře jistě znamená neoprávněně do ní vstoupit. Lví řev je slyšet široko daleko. Strašnou smrt vetřelce tedy doprovází nějaký silný zvuk.

Arabský dějepisec *Mas'údí* se zmiňuje o strážci pyramidy „se strašidelným a jiskřicím pohledem, jakmile tam někdo vstoupil, ozval se okamžitě zvuk" a opovázlivec byl zahuben.

Je zvláštní, jak se varování ze *stély Neferabu* pozoruhodně přesně shoduje s již zmíněným mezopotámským mýtem *Lugale*. Když *Ninurta* vejde do královniny komnaty, zaregistruje záření, „výron, který je jako řev lva, nikdo se mu nedokázal postavit".

„Jeho zdrojem byl kámen zasazený do výklenku vytesaného ve východní stěně," míní *Zecharia Sitchin*. „Byl to kámen *ŠAM (Osud)*. Vycházelo z něj rudé záření, které *Ninurta* viděl ve tmě, bylo to živoucí, tepající srdce pyramidy. *Ninurta* jej však nenáviděl, protože... obránci se pokusili ho využitím velké síly tohoto kamene zabít. ‚Chtěli mě s ním chytit a zabít, nebo přitáhnout, aby se mě zmocnili a zabili.‘ Přikázal, aby ho ‚vyndali, ... rozebrali... a zničili, aby po něm nezbylo ani památky‘.

Když se vrátil na odbočku chodeb, *Ninurta* se rozhlédl po Velké galerii... Zatímco v úzkých chodbách pouze blikalo tlumené zelené světlo, galerie zářila mnohobarevným světlem - její klenba je jako duha, temnota zde končí. Barevné osvětlení obstarávalo dvacet sedm párů různých krystalů, které byly rovnoměrně rozmístěny po celé délce a po obou stranách galerie. Tyto zářící kameny byly umístěny do prohlubní přesně vytesaných do ramp, které se táhly při podlaze po obou stranách galerie. Každý kámen byl připevněn složitou úchytkou ve stěně, každý krystal vydával světlo jiné barvy, což propůjčovalo celému místu duhový efekt."

Pokud se *Sitchin* ve své interpretaci mezopotamského textu nemýlí, přivádí nás nevědomky (jeho hypotéza byla zveřejněna v roce 1985, sedm let před Gantenbrinkovým objevem) k možnému řešení záhady zapečetěných dveří v jižní šachtě.

Záhadné, pravděpodobně mimozemské krystaly byly rozmístěny ve Velké galerii a ve výklenku na východní stěně královniny komory. Obě tato místa spojuje zvláštní tvar jejich bočních stěn, kdy se jednotlivé bloky směrem vzhůru vzájemně překrývají, takže žádný nespočívá svou váhou na sousedním. Prostor se směrem ke stropu stupňovitě zužuje. Stručně řečeno, průřez Velkou galerií i výklenkem je stejný. Tento architektonický prvek není využitý nikde jinde v pyramidě. Preciznost jeho provedení a zároveň absence jakýchkoli ozdob naznačuje, že nešlo o pouhou dekoraci, ale ryze účelovou konstrukci. K čemu ale sloužila?

Podle Sitchina těsně pod stupni ve Velké galerii i ve výklenku v královnině komoře ležely svítící krystaly. Neměla měnicí se odrazná plocha nad krystaly (výška a šířka jednotlivých stupňů vytváří dokonale pravidelnou strukturu v prostoru) usměrňovat jejich záření? Jistě nešlo o pouhý světelný efekt. Pro luminiscenční show by nebylo nutné budovat tak ohromnou síň, jako je Velká galerie. Emise z krystalů, pokud zde opravdu byly, musela mít pro stavitele pyramid obrovský význam. Jaký, o tom lze jen spekulovat. Záření zřejmě ohrožovalo životy lidí a člověka, který by se bez patřičné ochrany ocitl v blízkosti kamenů, mohlo i zabít.

Ve výklenku v královnině komoře ležel mohutný kámen *ŠAM*, „živoucí, tepající srdce pyramidy“, říká mýtus. Srdce je zdrojem pohybu. Žene do celého těla krev, bez níž by nebylo života. Uvažoval autor epické básně o Ninurtovi stejně? Chtěl nám naznačit, že právě z královniny komory, z onoho tajemného kamene *ŠAM*, vycházela energie do útroby pyramidy? Proudila tato neznámá síla oběma šachtami vzhůru k dosud neobjeveným prostorům?

Pokud ano, vzpomeňme si na onen malý výklenek, který se nachází nad prvními z dveří v jižní šachtě. Má naprosto stejný průřez jako Velká galerie a výklenek, v němž ležel kámen *ŠAM*. Není to podivná shoda? Proč je tak hluboko v těle pyramidy vytvořen zcela totožný tvar? Neznamená to, že také v tomto výklenku ležel - nebo

možná ještě stále leží - další krystal? Je možné, že jeho úkolem bylo přeměřovat nebo zesilovat záhadnou sílu, vycházející z královniny komory. A obojí vápencové dveře nejsou ničím jiným než záklopkami, které se daly dálkově regulovat.

SEZAME, OTEVŘI SE

Vyvstává otázka, jak. Jak by asi bylo možné pohybovat záklopkami, nacházejícími se na nedostupném místě hluboko v úzkém tunelu. Navíc když ke dveřím nevedou žádná pevná táhla a v šachtě nebyly nalezeny ani pozůstatky provazů.

Stavba Velké pyramidy, nebo alespoň důkladná znalost její vnitřní struktury, je připisována bohu jménem *Thowt*. V jeho dnes již ztracené knize tajných nauk byla popsána i schopnost „působit na dálku“. Není známo, co tím bylo myšleno. Zda ovlivňování chování lidí pomocí telepatie, nebo přemísťování a pohyb předmětů bez jakéhokoli fyzického dotyku, tedy to, co dnes nazýváme telekinezí. Byla k tomu využívána mentální energie nebo nějaká jiná metoda?

Na zachovaném papyru *Westcar*, sepsaném někdy okolo roku 1550 př.n.l., se vypráví pozoruhodný příběh z Rané říše. Jeho hrdinou je kněz *Čača Em Ank*, disponující nesmírnou magickou mocí. Jeho král jménem *Seneferu* se jednoho dne plavil po jezeře spolu s dvaceti krásnými pannami, oblečenými pouze do sítí. Při veslování jedné z dívek spadla do hluboké vody tyrkysová ozdoba. Král nechal zavolat Čaču Em Anka a požádal ho, aby ztracený šperk našel. Kněz prostřednictvím čarovné hole přinutil vody z jezera, aby se rozestoupily. Ale ne najednou jako v pohádce. Pracně musel postupně zvedat jeden úsek na druhý. Obrovské množství vodní masy vršil na sebe tak dlouho, dokud se mu nepodařilo ozdobu vylovit.

Zápis tohoto příběhu byl pořízen dříve, než žil *Mojžíš*, a tak jej nelze podezírat, že byl inspirován známým biblickým zázrakem, kdy se před prchajícími Izraelci rozestoupilo moře a vody zůstaly stát po stranách jako stěny. Jisté indicie naznačují, že staří Egyptané dokázali pouhou silou slova, tedy bez jakéhokoli fyzického kontaktu, pohybovat i s velmi rozměrnými předměty. Kněží v Abydosu, Karnaku a Thébách prý dokázali svým mohutným hlasem otvírat obrovská a

nesmírně těžká kamenná vrata svatyní. Nevydávali přitom artikulovaná slova, ale jakýsi dlouhý a hluboký hrdelní zvuk. Magické „Sezame, otevři se!“ nemusí být pouze orientálním výmyslem, ale ozvěnou jakéhosi dávno ztraceného umění vyvolávat hlasem levitaci a posun předmětů. Příklady najdeme v dodnes přežívajících rituálech přírodních národů a především v posvátných textech mnoha náboženství.

„Jericho se před Izraelci důkladně uzavřelo, nikdo nevcházal ani nevycházal. Ale Hospodin řekl Jozuovi: Hleď, vydal jsem ti do rukou Jericho i jeho krále s udatnými bohatýry. Vy všichni bojovníci obejdete město vždy jednou kolem. To budeš dělat po šest dní. Sedm kněží ponese před schránou sedm polnic a beraních rohů. Sedmého dne obejdete město sedmkrát a kněží zatroubí na polnice. Až zazní táhlý tón beraního rohu, jakmile uslyšíte zvuk polnice, vyrazí všechny lid mohutný křik. Hradby města se zhroutí a lid vstoupí do města, každý tam, kde právě bude.“

Takto popisuje předpověď zkázy Jericha ekumenický překlad bible. A jak se následně dočítáme v knize Jozue, hradby města se skutečně zhroutily samy a Izraelci mohli bez dalšího odporu pohodlně vtrhnout dovnitř.

Archeologické nálezy dávají za pravdu biblickému svědectví. Vykopávky odkryly celé městské hradby. Jejich základy tvořily neopracované kameny, na nichž stála zeď z pálených cihel. Tyto zbytky kaanánského opevnění se skutečně sesuly najednou, v celých kusech a v jednom okamžiku. Nikde přitom nebyly nalezeny stopy hrubého mechanického poškození, jaké by po sobě zanechala například beranidla.

Na některých tichomořských ostrovech bývá zvykem pohřbívat zesnulé náčelníky do jeskyní, nacházejících se vysoko na kolmých stěnách pobřežních skal. Kmenová pospolitost přesto dokáže i bez pomoci jakékoli techniky dostat těžkou rakev s tělem nahoru. Jediným pomocníkem je zvuk. Skupina lidí se shromáždí na úpatí útesu a vedena knězem začíná zpívat. Rytmické dunění bubnů a monotónní zpěv nabývá na intenzitě a zrychluje tempo. Konečně se zdá, že „kouzlo“ vyvolané sborovým zpěvem začalo působit. Čtyři muži, přilepení jako mouchy na svislé skále vysoko nad hlavami davu, za-

čnou tahat připravená lana, na jejichž dolním konci byl upevněn člun s mrtvým tělem. Cosi záhadného nadlehčuje toto nezvyklé a jistě notně těžké břímě. Muži přesto, že jsou zavěšeni ve vratkých polohách na nepatrných skalních výstupcích, zvedají člun bez sebemenší námahy.

Dr. Jim Hurtak uskutečnil v pyramidě řadu zvláštních pokusů s modulovanými hlasy a zvukovými vlnami. Jak v dubnu roku 2002 zveřejnil polský časopis *Nieznany swiat*, Hurtakův výzkumný tým dokázal, že při intonaci specifických čistých zvuků lze vytvořit vlnění, která dokáže projít i do dosud nedostupných prostor.

Ve světle těchto výpovědí lze snad připustit, že stavitelé Velké pyramidy dokázali i na dálku podle potřeby otevírat a zavírat dveře v jižní šachtě.

PODVOD NA DIVÁKA

Ninurta odnesl všechny zářící kameny z *Velké galerie* a zničil kámen *ŠAM*.

O našem hypotetickém krystalu v jižní šachtě není v mýtu ani slovo. Některé tabulky jsou natolik poškozené, že tuto část eposu nelze rozluštit. *Ninurta* o krystalu v šachtě pravděpodobně vůbec nevěděl. Její ústí bylo přece pečlivě uzavřeno. *Dixon* ho našel jen díky popraskání. Nelze předpokládat, že by rozzuřený *Ninurta* poté, co zničil nenáviděný *ŠAM*, za sebou spořádaně uklidil a šachty uzavřel. Spíše se zdá, že o dalším výklenku s kamenem naprosto nic netušil - anebo pokud ano, nebyl schopen se k němu dostat, a proto nechal ústí zapečetěná, aby je neobjevili ani jeho případní následovníci.

Je tento poslední z tajemných krystalů stále na svém místě? Zmizel nenávratně v hlubinách věků, nebo se ho někdo zmocnil teprve nedávno?

Gantenbrink dveře v šachtě objevil v roce 1993. Doposud nikdo nevyšvětlil, proč nemohl ve svém bádání pokračovat a proč trvalo devět let, než odstartovala další etapa výzkumu.

Přímý televizní přenos z pyramidy se snažil vyvolat dojem bezprostřední účasti na zaručeně nových objevech, ale ve skutečnosti byl podvodem na diváka. Je nesporné, že při přípravě celé akce robot

již dříve proměřil sílu dveří a zjistil, že je za nimi další volný prostor. Ulomený kousek dveří nad kanálkem v podlaze umožňoval prostrčit sondu s kamerou, podobnou, jakou používají lékaři k vyšetření vnitřností. Výzkumný tým dobře věděl, že za dveřmi nic není, a že je tedy bezpečné tento dosud neznámý prostor v pyramidě ukázat veřejnosti. Provrtání dveří a předstírání jedinečnosti okamžiku byly pouze falešná hra s divákem.

Pokud noční archeologická show měla přinést peníze z reklam na výzkum dalších památek, budiž jejím tvůrcům odpuštěno. Ale možná bylo cílem tohoto humbuku záměrně odvést pozornost. Svět se začal intenzivně zajímat, co se skrývá za vápencovými dveřmi, a nestaral se, zda nebylo něco objeveno už před nimi. Proč v přenosu nepadlo ani slovo o výklenku v šachtě? Je naprosto bezvýznamný, výzkumníci ho přehlédli, nebo je lépe se o něm nezmiňovat, protože v něm stále leží jeden z mimozemských krystalů? Hora otázek, které se nad jižní šachtou kupí, je možná vyšší než samotná pyramida.

II. TAJEMNÝ BŮH THOWT

Ohnivě rudý kotouč vycházejícího slunce se dral nad obzor zpoza nízké hradby mlžného oparu. Noc nestačila pouští odebrat nastřádaný žár. Starobylé královské město *Théby* se stále dusilo pod pokličkou horkého, nehybného vzduchu, jen volavky, přelétávající nízko nad širokou hladinou Nilu, mohly pocítit slabé závany jitrní svěžesti.

Jak nový den pokračoval v mohutné invazi, rostoucí příliv světla překročil na druhý břeh řeky, ještě na okamžik ponechal v blahodárném stínu hluboké soutěsky *Údolí králů* a plnou silou se opřel o východní stranu hory *Toth*.

Muži, kteří prohledávali její strmé úbočí, dorazili k ústí neznámé jeskyně. Chvilí čekali, až stoupající slunce pronikne úzkým tunelem do podzemního labyrintu. Pak vstoupili dovnitř. Prostorná jeskyně měla pět sálů. Uprostřed jednoho z nich spatřili gigantický sarkofág. Téměř devět metrů dlouhá rakev byla zcela prázdná. Přesto působila ohromujícím dojmem. V tajemném šerosvitu, který obklopoval kamenné monstrum, vířily neodbytné otázky. Komu byla tato majestátní pohřební schránka určena? Či obrovské tělo spočívalo v její chladné kamenné náruči a kam zmizelo?

Hora *Toth* se vypíná nad severní částí *Údolí králů*. Původní cesty k jejímu holému, nehostinnému vrcholu již dávno zmizely pod nánosy sutí a pro dnešní dopravní prostředky jsou naprosto nepoužitelné. Snad právě proto zůstávala tato lokalita dlouho přehlížena.

V zimní sezóně 1995/1996 k ní poprvé zamířila Maďarská expedice vedená Gyözöem Vörösem. Spolu s dvanácti místními dělníky a veškerým potřebným vybavením archeologové po dobu pěti měsíců den co den zdolávali několik kilometrů dlouhé, obtížné a nebezpečné stoupání.

Vynaložené úsilí se vyplatilo. Výprava objevila chrám z hliněných cihel, který dal postavit faraón *Mentuhotep Sanhkare* (vládl v letech 2010 až 1998 před naším letopočtem). V celém Egyptě je to jediná svatyně z faraónského období, která byla vybudována na vrcholu hory. Asi 120 metrů od ní se dochovaly ruiny paláce. Zdi obou

staveb pokrývaly hieroglyfy. Uvnitř ležely kultovní předměty, sošky a různé nádoby.

Hlavní překvapení ale archeology teprve čekalo. Následující zimní sezónu, poté, co odklidili více než 500 kubických metrů suti, zjistili, že se pod horní svatyní nachází další, mnohem starší chrám. Jeho půdorys se velmi podobá pozdější svatyni. Z tradiční vchodové věže vybíhají mohutné kamenné zdi. Vnitřní svatostánek má ale jen jednu celu. Osa chrámu se liší o několik stupňů od osy novější svatyně, ale obě směřují ke hvězdám. Odchytku zřejmě způsobil přirozený posun hvězd na obloze. To vedlo vědce k závěru, že dolní chrám musel být postaven před více než pěti tisíci lety. Což znamená, že pochází z takzvaného archaického období Egypta, které je dosud zahaleno mnoha nejasnostmi. Podle historiků objev tak letitého chrámu otevírá zcela novou kapitolu výzkumu.

Série překvapivých nálezů gradovala. Na východní straně hory vědci našli jeskyni s pěti sály. V jednom z nich lidé zřídili menší svatyni, která sloužila od dávnověku až do dob prvních křesťanů. Uprostřed další místnosti stál osm a půl metru dlouhý sarkofág. Je to vůbec největší kamenná rakev, jaká kdy byla v Egypte objevena. Dokonce i obří kamenné schránky na uložení mumií posvátných býků jsou menší. Pro koho tedy byla tato obrovská rakev vytesána?

PŘÍLIŠ VYSOKÝ NEBOŽTÍK

Hora *Toth* získala své jméno na počátku dvacátého století, kdy zde archeolog *G.Schweinfurth* a po něm i proslulý sir *W.M.Flinders Petri* našli úlomky celkem tří soch paviána. Toto zvíře představuje jedno z hlavních ztělesnění boha *Thowta*. Proto vědci předpokládají, že hora byla zasvěcena tomuto božstvu. Neskrývá se právě v této skutečnosti stopa k rozluštění záhady obřího sarkofágu?

Thowt je velmi zvláštní postavou egyptského panteonu. Byl považován za boha moudrosti a učenosti, vynálezce písma a zákonů a především velmistra magie. Pyramidové texty o něm píší jako o tom, „který zvažuje nebesa, počítá hvězdy a měří zemi“. Provedl výpočty týkající se času a ročních období. Byl tedy astronomem a zároveň tvůrcem kalendáře. Význam jeho jména (v původní podobě *Tehuti*),

zapsaného hieroglyfy, se většinou vysvětluje jako „ten, který vyvažuje“. Jako „písař bohů“ znal největší tajemství země i nebes. Jen pouhý výčet všech jeho schopností by zabral několik stránek.

Podle legendy byl *Thowt* mnohem vyšší než lidé. Pamětní deska z éry krále *Nachtnebofa* (30. dynastie) ho popisuje jako dvojnásob velkého člověka.

Proto byl *Thowt* oslovován jako „Dvojnásobně“ a později dokonce „Trojnásobně velký“. V *Magickém papyru číslo 500* se píše: „Sláva tobě, paviáne, o sedmi loktech.“ Znamenalo to, že dosahoval výšky okolo tří a půl metru?

Sarkofágy většiny průměrně vzrostlých egyptských panovníků byly dlouhé okolo pěti metrů. Kamenná rakev, objevená na hoře *Toth*, dosahuje délky osmi a půl metru. Byla určena pro poloboha, je muž byl zasvěcen nedaleký chrám? Spočívalo zde *Thowtovo* obří tělo? A pokud ano, kam zmizelo? Rozpadlo se v prach, nebo ho stejně jako mumie mnoha dalších egyptských panovníků později kněží odvezli a bezpečně ukryli?

PÁTRÁNÍ PO RODNÉM LISTU

Thowta obklopuje množství nevysvětlených otázek. Navzdory své výšce a neobvyklému vzhledu (Egyptané ho zobrazovali jako člověka s hlavou ibisa) byl považován spíše za tvora z masa a kostí než za éterickou, nadpřirozenou bytost. Nikdy se ale nepodařilo objasnit jeho původ a odkud do Egypta přišel.

Velekněz a velký učenec *Manehto* sepsal někdy kolem roku 270 př.n.l. historii Egypta. Originál několikasvazkového díla byl uložen v alexandrijské knihovně, která vyhořela, když ji v roce 642 po Kristu vyplenili muslimští nájezdníci. Dnes známe jen výňatky, které se zachovaly jako citáty ve spisech jiných antických autorů.

Manehto (mimochodem - toto jméno znamená *Dar Thowtův*) uvedl, že dynastiím faraónů předcházely dvě dynastie bohů, jedna dynastie polobohů a pak následovalo přechodné období, kdy v Egyptě panoval chaos. Prvních sedm velkých bohů vládlo 12 300 let, druhou dynastii zahájil *Thowt*. Vlady nad zemí se měl ujmout někdy

okolo roku 8670 př.n.l. (zapamatujme si tento letopočet!) a jeho dynastie panovala celkem 1570 let.

Turínský papyrus pocházející z dob *Ramesse II.*, který přináší seznam egyptských panovníků, s tím souhlasí.

I když *Thowt* byl spíše bůh než člověk, podle legend nesestoupil z nebes, ale přišel ze vzdálené krajiny kdesi na východě. Narodil se ve městě, které leželo na břehu moře, poblíž dvou sopek chrlicích oheň. „Jednoho dne se slunce zatmělo tak, že i sami bohové dostali strach. Ten jeden z nich si v této kritické situaci zachoval jasnou hlavu a klid - chytrý *Thowt*.”

Mýtus bohužel nesděluje, jak *Thowt* nebezpečí unikl. Pravděpodobně zorganizoval záchranu svých věrných a z ohrožené oblasti včas odešel. Co to bylo za místo, na něž přestalo svítit slunce? Jedinými krajinami východně od Egypta, které lemuje moře a zároveň sužuje silná sopečná činnost, jsou Indonésie, Filipíny a Japonsko.

Představme si tu situaci. *Thowt* je nějakou přírodní katastrofou donucen opustit své původní sídlo a veškeré své znalosti a schopnosti začíná uplatňovat jinde. Navazuje na to, co již vytvořil. Staví domy a chrámy v podobném stylu, jaké zanechal ve svém rodišti.

V celé oblasti, která přichází v úvahu jako *Thowtovo* rodiště, tedy někde mezi Indonésií, Filipínami a Japonskem, se ale nenachází ani náznak souvislosti s egyptskou kulturou. Opravdu ne?

Až donedávna bychom to mohli spolehlivě tvrdit. Ale v roce 1995 se situace zcela změnila.

PYRAMIDY POD HLADINOU

Potápěči zvolna padali do hlubin. Ostré slunce pronikalo hladinou oceánu a prozařovalo masy vod přízračným jasem. Vlnící se hejno ryb netečně viselo v prostoru. Ve stínu pod ním muži zahlédli dlouhý vystupující útvar. To nebyla obyčejná skála na dně. Přímo pod jejich klesajícími těly se rozkládala obrovská stavba. Ze stupňovité základny vyrůstal úžasný komplex, připomínající mezopotamské zikkuraty nebo pyramidové svatyně. Po stranách se vinula dlážděná cesta, z níž na několika místech stoupala široká schodiště vedoucí k prostorným náměstím. Četné chodníky vytvářely geometrické vzo-

ry, spojovaly se v pestrou síť kruhů a šestiúhelníků. Plochý vrchol chrámu se vystavoval dopadajícimu jasu jako tvář slunečnice. Potápěči nikdy nespatriili nic podobného.

Privolaní vědci nabyli přesvědčení, že rozhodně nejde o svérázný geologický útvar. Profesor *Masaki Kimura*, geolog a celosvětově uznávaný specialista na podmořské ruiny z univerzity *Rjúkjú na Okinawě*, provedl důkladný výzkum přímo pod hladinou. „Kdyby to bylo dílo přírody, musely by se okolo nacházet pozůstatky erozní činnosti, vydrolené kameny či rozpadlé hrany. Nic takového tady není. Naproti tomu se po obvodu stavby rýsuje cesta, kterou mohl vytvořit jen člověk.“

Geolog Robert Schoch z Bostonské univerzity tyto závěry podporuje: „Ve skále je vytesáno několik stupňů jeden metr vysokých. Je vyloučeno, že by něco podobného mohla vytvořit vodní eroze, protože odlomené kusy skal by se v žádném případě nemohly samovolně uspořádat do tak dokonale členitého a přitom pravidelného útvaru.“

Navíc v blízkosti potápěči objevili další zikkuraty - malé stupňovité pyramidy se základnou o délce deseti metrů. A následující měsíce přinesly další překvapení. Postupně bylo mezi ostrovy *Jonaguni*, *Kerama*, *Aguni* a *Okinawa* nalezeno pět zatopených lokalit. Jejich architektura se vyznačuje velkou rozmanitostí použitých prvků. Poblíž staveb ve tvaru pyramidy se tyčí jakési pylony či věže. Některé mohutné bloky svým tvarem připomínají velký oltář. Největší osamocený chrám je přibližně 72 metrů dlouhý, 27 metrů široký a 13,5 metru vysoký. Venkovní zdi monumentálních staveb jsou z žuly. Vnitřní prostory doposud nebyly prozkoumány, lépe řečeno, podle dostupných zpráv není znám žádný otevřený vchod. Vědci nemají ani tušení, kdo a proč tato unikátní sídla a svatyně vystavěl. Upozorňují ale na jejich úžasnou podobnost s mezopotamskými zikkuraty, egyptskými pyramidami a s nejstaršími památkami Jižní Ameriky.

Profesor *Kimura* odhaduje stáří celého podmořského komplexu na více než 10 000 let. Svým tvrzením vypálil ničivou střelu do již tak chatrné budovy historiky zavedených představ o dějinách lidstva. Stavby na dně oceánu by tak byly minimálně o pět tisíc roků starší než díla z dob prvních faraónů. A to je problém. Nevíme totiž o žádné vyspělé civilizaci v jihovýchodní Asii, která by před deseti tisíci

lety dokázala vybudovat podobné sídlo. Na Okinawě žili tehdy jen primitivní lovci a sběrači a později se rozvíjela džómonska kultura, proslulá svými mořeplaveckými výkony.

Stáří objevu ale nelze zpochybnit. Geologové dokázali, že se ještě před deseti až jedenácti tisíci lety v této oblasti nacházely četné menší ostrovy. Dokonce jich bylo tolik, že docházelo k migraci obyvatel z jihovýchodní Asie do Austrálie. Když roztál ledový příkrov na severní polokouli, hladina moří se zvýšila až o čtyřicet metrů a neodvratně zalila celá města, která původce stála na břehu. Zároveň se tak vysvětlilo, proč jsou objevené budovy nepoškozené, jejich stěny nemají trhliny a nikde na přilehlých cestách není ani stopa sesuvu. Zkázu záhadného komplexu u Jonaguni nezpůsobilo zemětřesení či jiná jednorázová katastrofa, ale postupné zaplavování.

Thowt podle egyptského mýtu odešel ze svého rodiště poté, co se nad ním zatmělo slunce. Znamenalo to, že město neodvratně zalila voda a sluneční paprsky zastavila hladina oceánu? Neskrývá se právě u *Jonaguni* *Thowtovo* původní sídlo?

V samotném Japonsku nacházíme další nečekané indicie. Ve střední části ostrova *Honšú*, v hustém lese na úpatí hory *Kasagi*, leží přesně opracovaný žulový kámen. Svým tvarem je jakýmsi předobrazem Chufevovy pyramidy, ovšem se základnou pouhých 360 centimetrů. Asi o 100 metrů dále na sever se nachází podobný monolit a na jiném místě další. Všechny tři kameny vytvářejí trojúhelníkovou formaci. K čemu sloužily a kdo a kdy je vytesal, není známo.

K prvnímu z pyramidionů dnes putují šintoisté, aby zde položili květiny a také vejce nebo jiné obětiny pro posvátného bílého hada. Tato tradice je ale zcela jistě novějšího data a s původním účelem kamene nemá nic společného.

TESKNÝ POHLED SFINGY

Thowt začal v Egyptě panovat okolo roku 8670 před naším letopočtem, tedy před více než deseti a půl tisíci roky. Podmořské město poblíž Jonaguni zmizelo ze světa ve stejný čas. Najdeme ale ještě něco, co by obě místa spojovalo?

Na východní straně pyramidového pole v Gize vzhlíží ke slunci *Sfinga*. Největší socha na světě je vytesána z jediného kusu skály. Její lví tělo měří od přední tlapy po ocas 57,3 metru. Vrcholek lidské - či snad boží - hlavy ční do výše 20 metrů. Všeobecně se předpokládá, že vznikla za panování krále *Chafreho* něco málo před rokem 2500 př.n.l.

Jenže už ve čtyřicátých letech minulého století francouzský vědec *R.A.Schwaller* tvrdil, že socha musí být mnohem starší, protože ji velmi poničilo dlouhodobé působení vody. Vzhledem k tomu, že *Sfinga* stojí uprostřed pouště, kde, jak známo, se s dešti nedá příliš počítat, to byla velmi odvážná hypotéza. Jenže o padesát let později se její platnost prokázala.

Sfingu důkladně zkoumal americký geolog *Robert Schoch* a zjistil, že je její obrovské tělo poznamenáno silnou erozí, kterou rozhodně nemohly vyvolat jen poryvy pouštního větru a brusný efekt vířícího písku. Rozsáhlé poškození povrchu sochy nesporně způsobily prudké a silné deště. Pořádné lijáky ovšem opakovaně bičovaly egyptskou půdu jen v dobách, kdy Sahara byla úrodnou zahradou. Z čehož vyplynulo, že *Sfinga* je stará minimálně 7 000 let, ale pravděpodobně vznikla ještě mnohem dříve.

Tuto vědecky těžce popíratelnou skutečnost podporuje další zajímavá indicie. Starověké národy dokázaly poměrně přesně vypočítat polohu jarního bodu, což je místo na obloze, v němž Slunce o jarní rovnodennosti protne světový rovník na své dráze ekliptikou. Tato poloha se mění rok od roku jen nepatrně, o jeden stupeň pokročí asi za 72 let. Při pohledu ze Země se jarní bod posunuje postupně jednotlivými souhvězdími zvěrokruhu a lidé dokáží měřit čas podle toho, ve kterém souhvězdí se právě nachází. Přechod jedním znamením trvá přibližně 2 150 roků, celým zvěrokruhem jarní bod projde asi za 26 000 let. Jeho pohyb je ale obrácený, než jak pluje Slunce ekliptikou. Tedy v pořadí Ryby, Vodnář, Kozoroh, Střelec atd.

V současné době se jarní bod nachází téměř u konce souhvězdí Ryb, takže ve Skopci se nacházel zhruba v letech 1925 př.n.l. až 226 n.l., v Býku přibližně od roku 4080 př.n.l. do 1925 př.n.l., v Blížencích 6230 př.n.l. až 4080 př.n.l., v Raku 8380 př.n.l. až 6230 př.n.l. a ve Lvu 10530 př.n.l. až 8380 př.n.l.

Spisovatel *Louis Carpentier* v knize *Tajemný pravěk Evropy* napsal: „Říká se, že období, během něhož se jarní bod nachází v určitém souhvězdí, odpovídá jedné náboženské éře, přičemž symbol této éry bývá prý úzce spojen se symbolikou znamení, v němž se jarní bod právě nalézá. Nedovedu vysvětlit, proč tomu tak je, tak alespoň několik případů pro ilustraci.

První křesťané zobrazovali Krista hieroglyfem jako rybu, křesťanský svatý grál hlídá král-rybář, losos vědění se v keltských pověstech objevil krátce před vpádem Římanů do Galie, pro muslimy symbolizuje půlměsíc nejen měsíc, ale i rybu...

Před věkem Ryb byl věk Skopce. Řeční argonauti putovali s Jasonem za zlatým rounem, v Egyptě bylo období boha Amona, který byl zobrazován jako beran - dodnes v Karnaku lemují cestu ke chrámu sfingy s beraní hlavou, představující boha Amona. V keltské oblasti byl uctíván bůh Belen, v jehož jménu přímo slovo ‚béliér‘ - beran slyšíme.

Ještě předtím byl věk Býka a v něm egyptský bůh Apis (zobrazovaný jako býk), dále kráva Hathor, na Krétě Minotaurus, v Irsku býk Cualgne a v Galii Tarnos. Babylonské sochy okřídlených býků se dochovaly dodnes.

Před Blíženci byl Rak, zvíře s krunýřem jako egyptský skara-beus, talisman pro štěstí. Ještě dříve Lev v podobě Sfingy, která nám má připomínat cosi již zapomenutého.

Znamení zvěrokruhu tedy poznamenávají formální prvky a obřady náboženství své éry. Tyto symboly mizí zároveň se svým znamením, ale to neubírá datování na přesnosti."

Podle geologa *Schocha* je Sfinga stará minimálně 7 000 let, ale vzhledem k rozsáhlé erozi mohla být postavena ještě o tisíce let dříve. Éra Lva, jehož je Sfinga symbolem, trvala od roku 10530 př.n.l. do roku 8370 př.n.l. *Thowt*, o němž se domníváme, že nechal *Sfingu* postavit, se v Egyptě ujal vlády roku 8670 př.n.l. Jak se zdá, datum narození největší sochy na světě se začíná rýsovat čím dál jasněji.

Sfinga leží téměř přesně na 30. rovnoběžce a dívá se rovnou k východu. Sitchin považuje tuto rovnoběžku za posvátnou a připomíná, že právě na ní se rozkládají tak významná centra starověkých civilizací, jako jsou *Erid* (jedno ze sumerských měst, které údajně

vzniklo již před potopou světa), *Harrapa* v údolí Indu a tibetská *Lhasa*.

Je nutné dodat, že na všech těchto místech byly hojně uctívány idoly s tělem člověka a hlavou ptáka - podobně byl Thowt zobrazován v Egyptě. Třicátá rovnoběžka na své další pouti kolem zeměkoule prochází mezi Okinawou a dalšími japonskými ostrovy. Protíná tedy Tichý oceán právě v místech, kde se kdysi rozkládala neznámá, dnes již zatopená říše. Je to pokračování posvátné linie, nebo naopak její počátek? Nenacházíme v této podezřelé shodě další důkaz, že pyramidové město pod hladinou bylo původním domovem Thowta? Neupírá obří Sfinga svůj tajemný pohled k východu právě proto, aby vystěhovalcům připomínala dávno ztracenou vlast?

SVĚDECTVÍ SPÍCÍHO PROROKA

Když na počátku roku 1945 zemřel *Edgar Cayce*, ze světa odešla jedna z nejtajemnějších postav lidských dějin. Tento prostý muž z Kentucky, zemědělský dělník, pomocník v knihkupectví a později majitel malého fotoateliéru, upadl v dětství bez jakékoli zjevné příčiny do kómatu. Když se již rodina a přivolaný lékař vzdávali naděje, ozval se místností neobvykle klidný a zřetelný chlapcův hlas: „Dostal jsem úder baseballovým míčem do páteře. Musíte mi udělat zvláštní obklad a přiložit mi ho na začátek krku.“ Pak nadiktoval recept potřebné bylinné směsi. Přitom se ani na okamžik nevytrhl z hlubokého spánku. Tak začala kariéra úspěšného léčitele, který o medicíně nevěděl ani zbla a většinu bylin, jejichž jména tak sebejistě ve spánku vyslovoval, ve skutečnosti vůbec neznal. Jednou dokonce předepsal lék, jehož vývoj byl právě dokončen a farmaceutická společnost teprve chystala jeho uvedení na trh. Jindy nadiktoval čtyři recepty, aniž bylo jasné, pro koho. Teprve o dva dny později se dostavili nemocní, kterým byly jeho rady určeny.

Cayce nechápal, co se s ním děje, po probuzení si na nic nepamatoval, na nátlak svého okolí se ale opakovaně uváděl do hypnotického spánku a určoval diagnózu těžce nemocných pacientů. Jak dokazují soudně ověřené záznamy, vyléčil přes 15 000 lidí.

Podle jeho vlastních slov, pronesených opět v hypnotickém spánku, byl Cayce schopen spojit se s kterýmkoli žijícím lidským mozkiem a využívat informací, které jsou v něm obsaženy. A nešlo vždy jen o diagnózu a možnosti léčby, ale i o vzpomínky na minulé životy, které si člověk nedokáže sám vybavit, ale přesto jsou uloženy kdesi hluboko v jeho mozku. Snad, pokud popřeme možnost reinkarnace, to jsou ozvěny jakési kolektivní paměti lidstva.

Cayce v řadě případů popisoval ve spánku tyto záblesky minulosti. A ačkoli nikdy historii nestudoval, reálie, které spatřil a popisoval ve svých vidinách, přesně odpovídaly skutečnosti. Mnohdy s jasnovidnou prozíravostí hovořil o určitých okamžicích dějin, které potvrdily teprve pozdější objevy. Podrobnou analýzou Cayceových výpovědí ve spánku se zabývá Ústav *Edgara Cayceho ve Virginia Beach* a ukazuje se, že to, co se ve třicátých a čtyřicátých letech zdálo pouhou fantazií, lze nyní doložit i vědeckými poznatky.

K podpoře hypotézy, že v archaických dobách přišli do tehdy ještě notně zaostalého Egypta představitelé velmi vyspělé cizí civilizace, nacházíme v Cayceových výpovědích mnoho důkazů. Například v roce 1935 řekl: „V době před více než deseti tisíci lety ... existoval Altovi, písař při přípravě historie Země.“

Thowt byl také nazýván písařem bohů a jeho jméno zní podobně.

Později Cayce pokračoval: „Když byly rozdrceny ostrovy bylo zřejmé, že ti, kteří mohli nebo měli být zachráněni, musejí odcestovat do více center. Byl mezi těmi, kteří přišli do dnešních Pyrenejí a později se zúčastnili činností, které přistěhovalci začali rozvíjet v egyptské zemi...“

Jindy dodal: „Odplul do Egypta, avšak přistál v Pyrenejích, na místě známém jako Portugalsko, Francie a Španělsko...I když mnozí odešli dále do egyptské země, entita zůstala v Pyrenejích a zavedla zásady a pravdy...“

ZASTÁVKA V DOBĚ KAMENNÉ

Podle Cayceových vizí minulosti se tedy uprchlíci ze zničené ostrovní říše (prorok ji zjevně pod tlakem tehdejšího povědomí nazý-

val v bdělém stavu Atlantidou) nejprve ocitli na území Francie a Španělska. Je pouze dílem náhody, že právě v těchto místech nacházíme nejstarší známá vyobrazení muže s ptačí hlavou (tradiční podoba Thowta), křížence lidí a zvířat (tak typické pro egyptské náboženství) a také vůbec první mapu hvězdné oblohy (Thowt měřil nebesa i zemi)?

V *Pergousetské jeskyni* z temné skalní klenby vystupují tisíce let staré obrazy nestvůr, vyryté do jílovité horniny. Bytost, která je napůl pták a napůl člověk, dvojnožci se špičatýma ušima a zobákem nebo antilopy s chobotem. Výjevy se mění, jako by chtěly zaznamenat cestu z dneška (z pohledu prehistorického umělce) do nejtemnější minulosti lidstva.

Německý časopis *Der Spiegel*, kterému se podařilo získat povolení k průzkumu, napsal:

„Sedmdesát metrů od vchodu do protáhlé šachty začíná galerie z doby ledové nejdříve dost realisticky: na předku klenby jsou zobrazeny plivající laně. Skoupými čarami jsou nakresleni zubři a kozorožci s rozšířenými nozdrami a otevřenými tlamami. Jiní mají v hrudi zabodnutá kopí a právě dodělávají.

Nadpřirozené příšery se objevují teprve hlouběji v jeskyni - a čím v ní postupujeme dále, tím jsou prapodivnější: koně se žirafími krky, zebry s kravskými kopyty a zvířecí hlavy připomínající dinosaury. V zadních prostorách se nakonec tvary stále více rozplývají. Často pokrývá skalní stěny jen změť čar, které jako by znázorňovaly klokot v hlubinách země. Zde se objevují ptačí lidé.

Zdá se, že jeskynní umělci chtěli svou zprávu velmi dobře ukrýt. Zatímco realistické kresby jsou dobře viditelné ve velkém sále, ptačí lidé a další mutanti pokrývají strop zadního výběžku. Ten je ovšem tak nízký, že se v něm nelze ani posadit a musíte ležet na zádech, abyste kresby spatřili."

Hluboko v *údolí Vezery* leží pravděpodobně nejproslulejší prehistorická jeskyně *Lascaux*. Její stěny jsou pokryty uchvacujícími výjevy, které zanechali lidé z doby kamenné.

V oficiálním průvodci (nakladatelství Olympia) se o tomto díle dočteme: „Malby zobrazují ponejvíce lovná zvířata z poslední doby ledové - koně, zebry, kozorožce, tury, nosorožce srstnaté a jeleny.

Barviva jsou vesměs přírodního původu - barevné hlínky, smíšené s živočišným tukem, byly nanášeny pomocí dutých kostí a stébel, jimiž se foukáním barva rozprašovala (první sprej!). Tyto pomůcky a zbytky barev byly také v jeskyni nalezeny. Je pozoruhodné, že v některých místech se vrstvy maleb částečně překrývají, což nasvědčuje, že jsou dílem různých civilizací až s tisíciletými odstupy. Protože nebyly nalezeny žádné stopy po obývání člověkem, je pravděpodobné, že jeskyně sloužila spíše k posvátným účelům."

„Bylo to první planetárium, v němž se člověk pokusil zachytit obraz noční oblohy," míní německý vědec *Michael Rappenglück*. Nejvíce ho zaujal výjev nazývaný *Kopí mrtvého muže*. Vidíme na něm býka či bizona v běhu, před ním leží na zádech podivný muž s ptačí hlavou, opodál jeho kopí a kousek vpředu se nachází pták na holi nebo jedné vysoké noze.

Rappenglück se domnívá: „Oči býka, muže a ptáka mohou představovat hvězdy *Vega*, *Deneb* a *Altair*, které společně tvoří souhvězdí *Letní trojúhelník*, patřící k nejjasnějším konstelacím na severní noční obloze během letních měsíců (tři hvězdy, které Rappenglück zmiňuje, jsou dnes součástí souhvězdí *Labuť*, *Lyry* a *Delfína* - pozn. aut.). ...Je to mapa prehistorického kosmu - obloha plná zvířat a duchovních alegorií. Kopí mrtvého muže není pouhou ilustrací, ale astronomickým záznamem. ...Oblouk stropů, zejména v přírodních domech, představuje křivku nebe a podlaha jeskyně je Zemí."

Rappenglück našel v Lascaux také zobrazení konstelace *Býka a Plejády*.

Tajemství podle něj skrývá i jeskyně *Cueva di El Castillo* ve Španělsku. Na okraji pozoruhodného objektu s názvem *Vlys rukou* jsou viditelné záhadné vrypy. „Nikdo jim nevěnoval pozornost. Každý znalec hvězdné oblohy vám ale potvrdí, že pro laiky nevýznamné tečky reprezentují souhvězdí *Severní koruna*."

Philipp Stoke z univerzity v západním Ontariu souhlasí, že první nákresy nebeských útvarů nevznikly až v Egyptě, jak se laická veřejnost domnívá, ale jsou daleko starší.

Jsou mapy hvězdné oblohy v Lascaux a dalších jeskyních na území Francie a Španělska důkazem mimořádných znalostí tehdejších obyvatel, nebo svědectvím o setkání s mnohem vyspělejší civi-

zaci, která se zde zastavila na své pouti, jež vyvrcholila v Egyptě? In-
spiroval tato prehistorická díla samotný Thowt? Je pouhá náhoda, že
se právě ve Francii rozkládá jediná prastará pyramidová stavba v celé
Evropě?

TAJNÉ KNIHY

„Thowt prý sepsal veškerou svou moudrost a veškeré učení do
knih, jež dal do úschovy kněžím svého chrámu v *Chmunevu*, ti se jim
pak učili nazpaměť, před nepovolanými je bránili, neboť obsahovaly
nejen vědomosti, které měly zůstat jejich monopolem, ale i
,zaříkadla, jež poroučela všem silám přírody a podřizovala si samotné
bohy'. Kdo by se jich neprávem zmocnil, měl být podle kletby po-
trestán okamžitou smrtí, jelikož by se jinak stal nejmocnějším na svě-
tě,“ uvádí *Vojtěch Zamarovský*.

Celkem 42 svazků *tajenné knihy boha Thowta* je zřejmě nej-
hledanějším textem všech dob. Je nesporné, že po nich pátral faraón
Chufev již před více než čtyřmi a půl tisíci let.

Papyrus z Turis naznačuje, co mohou Thowtovy znalosti způ-
sobit v nepovolaných rukou. Text, který byl poprvé zveřejněn v Paří-
ži v roce 1868, podrobně popisuje spiknutí proti faraónovi a přípravu
na atentát. Vrahem ovšem neměl být člověk z masa a kostí, ale smrtí-
cí moc kouzel. Spiklenci zhotovili voskové figurky panovníka a jeho
rádců a za pomoci zaříkávad a vykonávání Thowtem předepsaných
magických rituálů je symbolicky chtěli zabít. Vyvolaná zlá síla by
pak usmrtila i skutečné osoby. (Podobnost s obřady voodoo a prakti-
kami soudobé černé magie je nesporná?) Plán ale kdosi prozradil,
černokněžnické sezení bylo včas rozehnáno a faraón zachráněn. Čty-
řicet vysokých důstojníků - šlo tedy zřejmě o vojenský převrat - a
šest úrodných dam kat odvedl na popraviště. Další spiklenci raději
spáchali sebevraždu.

Magické obřady spojené s propichováním voskových figurek
nenáviděných osob a jejich následné rozdupání nebo hození do ohně
měly původně Egyptany chránit před vnějším nepřítelem. „Bůh dal
lidem do ruky čarodějnictví, aby se mohli bránit před každým zlem,“
řekl prý sám Thowt. Svým výrokem jako by si předem myl ruce nad

případným zneužitím vražedné moci proti bližnímu. Zároveň jako by chtěl lidem naznačit, že silná víra v boha vytvoří i hráz, která je spolehlivě ochrání. „Zlovlná bytosti z vosku, jež se kocháš pocitem ničení slabých, věz, že nejsem ani bezmocný slaboch, ani vyčerpaná a zvadlá duše. Tvůj jed nedokáže proniknout do mých údů, protože moje tělo je Atumovo vlastní božské tělo.“ (Atum byl pro Egypťany Stvořitel světa, Otec bohů a Pán všeho.)

Zmínky o Thowtově knize se objevují i na *Metternichově stéle*, kterou kníže obdržel od *Muhammada Aliho*.

Stéla pochází ze 4. století př.n.l. a obsahuje četné magické výjevy a hieroglyfické nápisy. Mimo jiné představuje na tři stovky bohů. Mezi nimi i bohy a vládce planet, které nepocházejí vůbec z naší sluneční soustavy. Předpokládá se, že v textu a obrazech jsou zakódovány i další informace o vesmíru.

Khanuasa, syn Ramesse II., údajně vlastnil originál psaný rukou samotného Thowta. Kniha prý dovozovala dívat se přímo do slunce, umožňovala rozumět řeči zvířat, poskytovala rady k ovládnutí země, oceánů i nebeských těles a obsahovala tajemství jiných světů.

Autoři spekulativní literatury v tom rozpoznávají Thowtův mimozemský původ a tvrdí, že cestoval napříč vesmírem. Neskrývá se ale pod pojmem „ovládnutí země, oceánů i nebeských těles“ jednoduše umění navigace? Když staré texty o Thowtovi říkají, že změřil zemi, nenaznačují tím, že byl autorem prvních map nebo jiných pomůcek k orientaci na moři i pevnině? A nebylo nutné nejprve ovládnout, tedy důvěrně znát, pohyby nebeských těles na obloze, než se člověk vypravil do neznáma? Nenacházíme právě v této domněnce odpověď na jednu z dalších obrovských záhad starého Egypta?

STOPY V AUSTRÁLII

Již v dílech některých starověkých autorů se objevují domněnky o existenci neznámé pevniny na jihu zeměkoule. Takzvaná terra australis incognita ale zůstávala nerozluštěným tajemstvím až do roku 1606, kdy na její půdu v blízkosti mysu York vstoupil Holanďan *William Janus* a o 36 let později k ní připlul z jihu *Abel Tasman*. Dojmy obou mužů z nové krajiny nebyly valné. Nesnesitelné podnebí a vy-

prahlá země neslibovaly hospodářský zisk. Teprve když v roce 1770 zakotvil kapitán *Cook* v *Rajské zátoce* u současného *Sydney*, se svět začal o Austrálii pořádně zajímat.

Mají ale encyklopedie námořních objevů pravdu? Byla Austrálie navštívena lidmi ze severní polokoule skutečně až na počátku 17. století? Nedopluli zde již před tisíciletími jiní odvážní mořeplavci?

Jen při pouhém náznaku, že kontinent na jihu znali a osobně prozkoumali služebníci faraónů, si učitelé dějepisu začnou významně klepat na čelo. Víme totiž, že Egypťané sice stavěli velké říční lodě a koráby, s nimiž se plavili po Středozemním a Rudém moři, ale podle našich dosavadních znalostí nikdy nedisponovali flotilou, která by mohla vyrazit na oceán. Bránil jim v tom především nedostatek dřeva ke stavbě plavidel, schopných odolat velkým vlnám a ničícím bouřím, a také neznalost námořní navigace. Ale co když vše bylo jinak? Co když tajné knihy boha Thowta obsahovaly i znalosti mořeplavby a potřebné mapy?

Pokud Thowt opravdu pocházel ze zatopené říše poblíž Jonaguni, musel o existenci Austrálie vědět. Jestliže do ní po ještě nezaplavených ostrovech dokázali z jinovýchodní Asie projít primitivní Aboriginové, pro příslušníky vyspělé civilizace to muselo být snadné.

Objevil *Khanuasa* v Thowtových knihách návod k zámožské cestě a využil bohatství a možností svého otce *Ramesse II.*, aby takovou výpravu uskutečnil?

Existují alespoň nějaké stopy kontaktu mezi Egyptem a jižním kontinentem?

V roce 1890 byla v Austrálii nalezena první kamenná pyramida a o dvacet let později sošky skarabeů s hieroglyfickými nápisy. A pak již následovala celá série podivných objevů.

V *Cordenvale* narazili kopající dělníci na monolit, na němž byla zcela jasně vyryta staroegyptská sluneční bárka. Na sever od *Cooktownu* se pro změnu našel sluneční kotouč. V měděném dole u *Mareeby* byla vykopána soška egyptského boha *Atona*, kterou lze stylově zařadit do Staré říše (asi 2700 až 2270 př.n.l.).

V petrohradské *Ermitáži* je uložen více než 4000 let starý papyrus. Je to jediná zachráněná součást rozsáhlého díla, které sepsal pisár jménem *Amen-aa*. Na dochovaném fragmentu se píše o lodi, která se

cestou z měděných dolů zpět do Egypta potopila. Jediný, kdo se zachránil, byl velitel. Podařilo se mu doplavat k neznámému ostrovu. Tam rozdělal oheň a přinesl bohům oběti.

Někteří badatelé se domnívali, že ostrov, na němž se Egyptan zachránil, se nacházel někde v Rudém moři. Loď prý mířila tradiční cestou na Sinajský poloostrov, kde se těžila měď již před 4 000 lety.

Papyrus ovšem končí sdělením, že teprve po čtyřech měsících čekání připlula z Egypta loď a po dalších dvou měsících byl trosečník konečně doma. Tato doba by starým mořeplavcům spolehlivě stačila k plavbě do Austrálie. Vracela se trosečnickova loď právě odtamtud?

Z období Staré říše existuje další zajímavý důkaz o kontaktu mezi říší faraónů a zemí na jihu.

Australským domorodcům - Aboriginům - je připisován vynález bumerangu. Speciálně vytvarované ploché úzké dřevo vytváří zbraň určenou k házení po vzdálené oběti. Pokud bumerang mine cíl, vrátí se obloukem zpět ke svému majiteli.

„Bumerang vznikl patrně náhodou," míní *Stanislav Novotný*, autor knihy o australských mýtech. „Původně šlo zřejmě o běžnou vrhací hůl, která se zpět nevracela. Domorodci ji používali k lovu nebo v boji s nepřítelem. Jednou, nejspíše po pádu do vody, se vrhací hůl zkroutila tak zvláště, že získala mimořádné aerodynamické vlastnosti a začala létat zpátky. Majitel zázračné hole se zřejmě brzy stal středem pozornosti a bystřejší příslušníci kmene zkoušeli nový tvar hole napodobit.“

Bumerang nevážil nikdy tolik, aby dokázal zabít větší kořist či nepřítele. Používal se nejčastěji k lovu ptactva. K naprosto stejnému účelu byly vrhací hole v podobě bumerangu využívány již před více než čtyřmi tisíci lety také v Egyptě.

Poblíž oázy *Fájjúm* na středním toku Nilu se v hluboké proláklíně nalézá bahnitá vodní plocha. Je to pozůstatek obrovského starověkého jezera *Moeris*, které kdysi vypadalo jako vnitrozemské moře. Na březích i těsně pod hladinou číhali krokodýli. Vzduchem vířila nespočetná hejna ptáků. Staroegyptští velmožové v doprovodu svých sluhů a otroků vyplouvali na jezero v lehkých papyrusových člunech, odvážně pronikal; do spleťtého rákosového a papyrusového porostu a

s bumerangy lovíli kachny a další bahenní ptáky. Poraněnou či zabitou kořist aptorovaly speciálně vycvičené lovecké kočky.

O tom, že šlo opravdu o zahnuté vrhací hole, bumerangy, nemůže být pochyb. Výjevy z lovu se dochovaly na četných reliéfech v hrobkách aristokratů té doby. Téměř tři desítky staroegyptských bumerangů, ozdobených hieroglyfy, vystavuje i *Egyptské muzeum*. A v roce 1990 Francouz *Jacques Thama* našel v tři tisíce let staré egyptské hrobce část pravého bumerangu. Znalost této unikátní zbraně tedy Egyptané získali přímo v Austrálii.

Dr. Rex Gilroy, ředitel *Mount York Natural History Museum* v *Mount Victory*, spolu s několika amatérskými archeology našel poblíž *Gympie* (asi tři hodiny jízdy od Brisbane) velkou stupňovitou pyramidu. Její ruiny byly zcela zarostlé hustou vegetací a vzrostlými stromy. Vrchol se vypínal do výšky přibližně třiatřiceti metrů a obvod základny měřil pět set metrů. „Ani v nejmenším jsem nepochyboval o tom, že mám co do činění se stupňovitou pyramidou stejného druhu, jaké se stavěly v Egyptě před tisíci lety.“

Později bylo v této oblasti zaregistrováno několik dalších podobných staveb a také četné pyramidy z navržené zeminy. Většina těchto svědků minulosti je ovšem velmi zničená, některé již dříve rozebrali farmáři, kamenné desky jedné z pyramid posloužily v roce 1938 k výstavbě zdi kolem kostela metodistů.

Zdejší původní obyvatelé, Aboriginové, vyprávějí o moudrém muži s ptačí hlavou, který byl učitelem lidstva. Jiná podoba boha *Thowta* zůstala zachována v podivném starověkém artefaktu.

Onoho dne roku 1966 oral farmář *Dal Barry* své pole, když v brázdě za pluhem zahlédl malý podlouhlý předmět. Když ho oťel od vlhké hlíny, uvědomil si, že drží v ruce jakousi sošku.

Kamenná postava se podobala opici s lidským tělem. *Rex Gilroy* v idolu rozpoznal vyobrazení boha *Thowta*. Soška jistě není dokonalým dílem, jaká bývala vystavována v chrámech. Svými hrubými rysy a jednoduchým opracováním napovídá, že ji spíše zhotovila neumělá ruka. Vytesal ji některý z egyptských námořníků jako talisman? Byl právě *Thowt* patronem dlouhých cest?

Královna *Hatšepsovet* zorganizovala několik velkých obchodních výprav. Její lodě několikrát dopluly na Krétu a opakovaně zavi-

taly do vzdálené tajemné země Punt (podle některých historiků dnešní Somálsko). Úspěch těchto expedic je zobrazen mimo jiné v Hatšepsovetině chrámu v *Dér-el-Bahrí*. Dovezené cizokrajné výrobky, vonné pryskyřice, neznámé stromy a keře a další zboží zde nepočítá nikdo jiný než sám velký bůh Thowt. Rytiny jasně naznačují jeho spojitost s dalekými cestami a obchodem s exotickými kraji.

Jedním ze symbolů Thowta jako pášáka bohů je také papyrus. Je pouze dílem náhody, že se právě v Queenslandu vyskytují papyrus a lotos, které byly velmi rozšířené v Egyptě, ale rozhodně nepatří k tradičním reprezentantům původní australské fauny?

Anglický antropolog *G.E.Smith* z univerzity v *Manchesteru* oznámil, že obyvatelé ostrovů v Torresově průlivu mezi Austrálií a Novou Guineou mumifikovali těla významných osob. Tento zvyk se dochoval až do konce 19. století. Metoda mumifikace se velmi podobala způsobu konzervace mrtvých těl, jak ji prováděli Egypťané před třemi tisíci lety.

Zdá se tedy, že se návštěvy faraónů u protinožců opakovaly v několika obdobích, vzdálených od sebe mnohdy celá staletí.

Patřila k těm posledním i výprava *Khanuasy*? Vzrušující odpověď nám poskytuje přímo jeho otec *Ramesse II.* Na skle vitríny, v níž spočívaly jeho ostatky, se objevily hnědé skvrny. Přivolaní odborníci usoudili, že mumii ohrožují plísně a je třeba podniknout kroky pro její záchranu. *Ramesse II.* byl ihned odeslán „na léčení“ do Francie.

Miloš Jesenský, který se tímto případem zabýval, napsal: „Paleobotanik *Michael Lesco* byl tehdy pověřen výzkumem vzorků odebraných ze lněných obinadel v břišní oblasti bývalého vládce Egypta - tam se totiž nalézal pyl jakýchsi rostlin. Francouzský vědec pracoval s mikroskopem, používal přesné analyzátoři, spektrografy a detektory aminokyselin. Většina pylových zrněk pocházela ze známých rostlin, které se běžně používaly při balzamování. ...Druhý objev byl senzací! Mezi lístky lněné tkaniny našel *Michael Lesco* pyl tabáku.

Ale tabák, jak jej známe, byl do Evropy přivezen z Ameriky až v 16. století a ještě později se s ním seznámili i v oblastech severní Afriky. Vědci doposud shodně tvrdili, že Egypťané nekouřili.

Profesor *Parri* ověřoval správnost závěrů svého kolegy a po mnoha experimentech dospěl k názoru, že alkaloid neznámých zrněk pylu opravdu pochází z tabáku...“

Pokud byl nikotin tabáku obsažen v mumifikačním balzámu, znamená to, že kněží dobře znali jeho konzervační účinek. Tabák ale nemohl pocházet z Ameriky. Odkud se tedy v Egyptě vzal?

Rostliny příbuzné tabáku s vysokým obsahem nikotinu se vyskytují i na ostrovech poblíž australského pobřeží.

Potvrdil nám tak samotný Ramesse II., že jeho syn doplul do Austrálie? Byla tato odvážná výprava uskutečněna s pomocí tajných záznamů boha Thowta?

S NASAZENÍM ŽIVOTA

Touha po Thowtových knihách byla tak silná, že mnozí byli ochotni obětovat nejen značný majetek, ale i nasadit vlastní životy.

V příběhu zapsaném na *papyru Cairo 30646*, asi ze 3. století před Kristem, se faraónův syn *Satni* vydal do nekropole v *Memfisu*, aby tam studoval nápisy na zdech svatyní a starobylé knihy kouzel. Při náhodném setkání s tajemným starým mužem se dozvěděl o hrobce, „ve které je uložena kniha, kterou bůh Thowt svou vlastní rukou zapsal...“ a v níž jsou odhaleny záhady Země a tajemství nebes. Především poznatky o „vstávání Slunce a objeiování se Měsíce a o pohybu nebeských bohů (planet)“.

Pro nás podstatnou část příběhu uvádíme v úpravě *Z. Sitchina*.

„Hrobka, o níž byla řeč, patřila *Nenoferkheptahovi*, synovi předchozího krále. Když *Satni* starce požádal, aby mu sdělil, kde se hrobka nachází, ten ho varoval, že i když je *Nenoferkheptah* pohřben a mumifikován, není mrtev a může usmrtit každého, kdo by se opovážil vzít mu Thowtovu knihu, kterou má uloženu u nohou. *Satniho* to ale neodradilo a vydal se podzemní hrobku hledat. Když došel na určené místo, přednesl nad ním zařikávadlo, v zemi se rozevřel otvor i *Sami* sestoupil k místu, kde kniha ležela“.

V hrobce *Satni* uviděl mumie *Nenoferkheptaha*, jeho manželky a sestry v jedné osobě a jejich syna. Kniha skutečně ležela u Neno-

ferkheptahových nohou, a ,vydávala světlo, jako kdyby tam samotné slunce zářilo´...Když ke knize Satni vykročil, promluvila mumie ženy a varovala ho, aby se už více nepřibližoval. Potom Satnimu vyprávěla o dobrodružstvích svého manžela, kdy se i on pokoušel nalézt a získat Thowtovu knihu - Thowt ji totiž uschoval na tajném místě do zlaté skříňky, která byla ve stříbrné skřínce, která byla v řadě dalších skřínek ve skřínkách, poslední byly i bronzu a ze železa. Když její muž Nenoferkheptah nedbal varování a nebezpečí a po knize sáhl, Thowt ho s jeho ženou a synem odsoudil k jakémusi stavu bezvědomí - i když byli živí, byli pohřbeni, a i když byli mumifikováni, viděli, slyšeli a mohli mluvit. Varovala Satniho, že pokud se knihy dotkne, čeká ho stejný, ne-li horší osud."

Satni, jak se dozvídáme dále, sebral odvahu, a tedy i knihu, vzápětí ale byl pronásledován tolika pohromami, že si to brzy zase rozmyslel a knihu vrátil.

Znamená to, že je kniha stále uložena v Nenoferkheptahově hrobce? Jak si vysvětlit, že zářila jasně jako slunce? Papyrus přece nemá tuto vlastnost. Je to jen nadsázka, zveličující posvátnost knihy, nebo reálný popis skutečnosti?

Koresponduje Satniho příběh s podivným výrokiem předchozího majitele Thowtových záznamů Khanuasy, že knihu nejde zničit? Šlo tedy o jiný druh záznamů, než je psaný text?

SÁL ZÁZNAMŮ

V letech 1991 až 1993 bylo v blízkosti Sfingy nebývalé rušno. Mezi jejími tlapami se ozývalo rytmické poklepávání kladívka na kovovou desku. Za touto zdánlivě dětskou zábavou se skrývala seriózní geofyzikální metoda, při níž vibrace z „otloukávané" desky procházejí měřenými vrstvami a ozvěny jsou v různých vzdálenostech zaznamenávány čidly. Počítač pak zjišťuje, zda se někde nevyskytuje anomálie, která by naznačovala, že v hlubinách se skrývá dutina.

Výzkum vedl seizmolog *Thomas Dobecki*. Jeho snažení přineslo jasný důkaz, že se pod Sfingou rozkládají rozsáhlé podzemní prostory.

Zpráva kupodivu nebyla tak překvapující, jak by se čekalo. Lidstvo je již dlouho přesvědčeno, že se právě v těchto místech nachází *Sín moudrosti*. Obrovský sál, v němž jsou uloženy veškeré poznatky velmi vyspělé starověké civilizace, která svými dovednostmi v mnohém předběhla i naši moderní dobu.

„Starý egyptský pramen, tzv. *Texty staveb*, nám poskytuje důležité informace o ‚*Síni dějin*‘. Tyto texty byly nalezeny mezi nápisy na vnitřním valu *Horova chrámu v Edfu*, v srdci jižního Egypta. Texty staveb se vztahují k řadě spisů, které se mezitím ztratily a jsou známé pod označením *Svatá kniha chrámů*. Obsahovaly důležité informace o vzniku a vzhledu nejdůležitějších svatyní podél Nilu. Spisy se zabývaly skupinou bytostí, jež byly nazývány *Šebtiw* a byly ve spojení s *Thowtem*. Podle Textů staveb byly svaté knihy a insignie moci uloženy v komoře, jejíž vchod *Šebtiw* zapečetily a tak zůstal skrytý před celým světem s výjimkou strážců,“ napsal *dr. Joseph Jochmans* v magazínu *Atlantis Rising*.

Vybudování Síne moudrosti či dějin je spojováno s *Thowtem*, který, jak již víme, téměř jistě postavil *Sfingu* a byl považován za strážce pyramid v Gize. Je tedy velmi pravděpodobné, že právě tuto lokalitu zvolil jako místo k úkrytu svých knih a „archivu lidstva“. Tuto úvahu podporuje až neuvěřitelně velké množství starých textů.

Kniha mrtvých mluví o *Sfinze* jako o „velkém bohu, který otvírá brány země“. Znamená to, že právě u ní se nachází vchod do podzemního labyrintu?

Středověký arabský kronikář *Firouzabád* uvádí, že komory *Sfingy* byly zbudovány ve stejné době jako Velká pyramida. „Pyramidu vystavěl *Esdris* (*Thowt*), aby uchránil vědění před zničením. Také nejvyšší kněží uložili svoje záznamy o medicíně, magii a talismanech na bezpečném místě.“

Další Arab, *Ibn Al Alkohim*, se také zmiňuje o sklepení poblíž pyramid, které je naplněno dokumenty o matematice, astronomii a fyzice. „A zřídili podzemní kamenné sklepení. Kámen byl přivážen z Etiopie a spojen olovem a železem.“

Herodot se domníval, že pod *Sfingou* ústí labyrint, vedoucí až do podsvětí. Chtěl tím naznačit hloubku podzemního komplexu?

Židovský historik *Joseph Flavius* píše, že *Enoch* (Thowt) vybudoval podzemní chrám z devíti sklepeními nad sebou.

Jeho sdělení pozoruhodně přesně odpovídá zprávě, kterou v dubnu roku 2002 otiskl polský časopis *Nieznany swiat*. „Využití supermoderního radaru, schopného nahlížet do hlubin země, vedlo k odkrytí velkého podzemního komplexu pod Gízou. *Dr. Jim Hurtak* zveřejnil film představující objekty nalezené hluboko pod písky pouště.“

Zmíněný film prý ukazuje rozlehlou megalitickou metropoli, rozkládající se v několika patrech pod Gízou. Zřetelně lze rozeznat kanalizační systém a obrovské komnaty.

Bude tedy již záhy objevena po tisíce let marně hledaná Síň moudrosti a s ní snad i dávno ztracené Thowtovy knihy?

Astrologická předpověď říká, že klíčem k rozluštění záhad Sfinxy lze otočit jen za správné konstelace hvězd, která v nejbližší době nastane 4. až 14. května 2003, 6. až 11. listopadu 2005 a 2. až 10. ledna 2006.

Stačí pouze správné postavení hvězd k tomu, aby padla brána uzavírající jedno z největších tajemství lidstva? Nebo k tomu bude potřeba ještě něco navíc?

Corpus hermeticum, sbírka starých textů z dob raného křesťanství, sděluje: „Svaté symboly kosmických prvků, tajemství *Usírevova* (*Osirisova*), byly pečlivě ukryty. Než se vrátil z nebe, zařikal je *Hermes* (Thowt) kouzlem. „Vy, svaté knihy, které stvořily moje nesmrtelné ruce, buďte mými nepřekonatelnými slovy moci, bezpečné před propadnutím až do vší věčnosti, a čas s vámi nic nezmuže. Buďte neviditelné, k nenalezení pro všechny, kdo vás budou hledat, než vám Stvořitel pošle své duše na podporu.“

Zrodily se již takové duše, schopné odhalit Thowtovo tajemství?

III. OZVĚNY NEBES

Na stěně *Ptahhotepovy hrobky v Sakkaře* je vyobrazeno podivné malé stvoření, jehož hlavě dominují obrovské tmavozelené oči. Podle mínění některých ufologů jde o portrét mimozemského návštěvníka, který zemi na Nilu navštívil před více než čtyřmi tisíci lety.

Sakkara se rozkládá asi dvacet kilometrů na jih od Káhiry. Je to rozlehlé pohřebiště s více než deseti pyramidovými komplexy, které byly vybudovány v době od 27. do 24. století př.n.l.

Ve stínu monumentálních děl prvních vládců Egypta je místo *Ptahhotepova* posledního odpočinku zvenčí strohou a zdánlivě nudnou stavbou. Stěny vnitřních prostor jsou ale bohatě zdobeny nádhernými polychromovanými reliéfy. Výjevy popisují všední život i slavnostní okamžiky. Rozpoznáváme rolníky na polích, nosiče, obchodníky s tažnými zvířaty, orače polí, lovce antilop i samotného *Ptahhotepa* na nosítkách nebo jak kráčí s vysokou holí v ruce. Je to hustá spleť obrazů, které jsou nakupeny jeden vedle druhého.

MIMOZEMŠŤAN ZE SAKKARY

V centrální části pohřební komory se rýsuje malá postava. Z její protáhlé, trojúhelníkovitě se zužující hlavy vystupují výrazné temné oči. Tělo pod dlouhým krkem halí oděv složený ze dvou dílů. Zprava se k bytosti blíží několik mužů. První svírá husu v napřážených rukou, jako by ji podával, a další nese květiny. Vypadá to, že chtějí bytost uctít a obdarovat.

Oficiální výklad tohoto výjevu ovšem říká, že to, co vypadá jako malá postava, je ve skutečnosti vysoká váza, na níž leží lotos a dva obrovské hrozný vína. Autor zmíněného výroku jaksi přehlédl, že váza má přes ramena přehozený oděv, zpod kterého jí až k zemi spadají křídla.

Ať již reliéf v *Ptahhotepově hrobce* znamená cokoli, nelze popřít, že v celé lokalitě bylo učiněno několik opravdu zvláštních,

dodnes nevysvětlitelných objevů, naznačujících spojení s cizinci odjinud.

V roce 1936 byla nalezena břidlicová deska, vyřezaná do velmi neobvyklého tvaru. Je to kotouč o průměru něco málo přes 60 centimetrů. Jeho prostřední část dosahuje tloušťky až 11 centimetrů a v samém centru má otvor jako by k nasazení na hřídel. Směrem ke krajům se zužuje a zároveň je vykrojen do tří částí. Na první pohled připomíná velký nůž, jaký se kdysi používal v ručních strojích na mletí masa, anebo plochý lodní šroub. Celý objekt budí dojem, že byl součástí jakéhosi stroje, že snad rotoval v nějaké kapalíně.

A to je problém. Břidlice, z níž byla „součástka“ vyrobena, je velmi křehká. Při rychlejším pohybu by se lehce rozštípala na kusy. Někteří vědci se ale domnívají, že jde o pouhou napodobeninu tvaru a že originál byl zhotoven z kovu.

Jenže z jakého?

Záhadný předmět byl nalezen v hrobce korunního prince *Sabua*, syna krále *Andžjeba z I. dynastie*, což znamená, že je starý minimálně 5 000 let. Před tak dlouhou dobou ještě Egypťané, jak se domníváme, neznali železo.

V souvislosti s místem nálezu nelze přehlédnout ještě jednu zajímavou okolnost. *Faraón Andžjeb* vybudoval v *Sakkaře* neobyčejně pozoruhodnou hrobku.

„Nadzemní část měla postavenou z nepálených cihel, přičemž její stěny nebyly kolmé, nýbrž se stupňovitě zužovaly. Těchto stupňů bylo původně asi dvacet a vystupovaly ze základny o rozměrech zhruba 24 krát 12 metrů,“ píše *V.Zamarovský* a dodává: „Pohled na *Andžjebovu* hrobku na sakkarské pláni je velmi nezvyklý, připomíná pravzor stupňovité pyramidy.“

Jenže než ji *Džoser* postavil, mělo uplynout ještě čtvrt tisíciletí. A také jeho dílo, jak si vzápětí ukážeme, je označeno puncem nevysvěditelnosti.

Nenarážíme zde opět na onen znepokojující stín v egyptských dějinách? Dvě nejstarší pyramidové stavby, u jejichž vzniku skutečně stáli faraóni (o velkých pyramidách v Gize víme, že je postavil někdo jiný), nesou na svých tělech neklamné stopy jakési cizí ruky.

IZOLAČNÍ KOMORY

Archeologové přiznávají, že navzdory vyvinutému úsilí celý komplex vybudovaný faraónem *Džoserem* zůstává obestřen tajemstvím. Řada jeho součástí je tak zvláštní, že si nikdo netroufá odhadnout, k čemu vlastně byly určeny. O tzv. jižní hrobce, která připomíná podzemní silo k odpálení rakety, jsme se již zmínili. Pod samotnou pyramidou se rozkládá rozsáhlé podzemní bludiště. Jednotlivé místnosti jsou vzájemně propojeny téměř kilometrem chodeb a šachtami mezi patry. Vybudovat složitý systém z mnoha nepravými dveřmi a slepými výklenky vyžadovalo větší námahu, než vztyčení 60 metrů vysoké pyramidy.

Nerozlousknutým oříškem zůstává i smysl modrých komnat. Svou nádherou by se hodily spíš k dennímu užití v paláci, než aby byly odsouzeny k zapomenutí v neutěšeném světě zemřelého panovníka. Navíc sarkofág v nich nikdy nebyl uložen. Proč je stavitelé tak důkladně obložili fajánsem?

Ryszard Winer připomíná, že fajáns je vynikající elektroizolátor, a naznačuje, že v komnatách muselo být umístěno něco, před čím se lidé museli chránit.

„Je velmi zvláštní, že se podobné izolační komory vyskytují i ve stavbách starých *Mayů* a v dílech dalších starověkých civilizací. V *Teotihuancu*, poblíž hlavního města Mexika, je nedaleko *Sluneční pyramidy* vyhloubena podzemní místnost, celá obložená slídou. Strop, podlahu i stěny pokrývá 7 centimetrů silná vrstva. Celkem jsou tak obloženy desítky čtverečních metrů. Pod obkladem je půl metru silné kamenné zdivo, do jehož pojiva byla opět přimíchána slída. K čemu tato místnost sloužila?

Odpověď přináší vlastnosti slídy, která je průhledná, elastická, nevádí jí prudké teplotní změny a vydrží teploty až do 800 stupňů Celsia. Odolává organickým rozpouštědlům i většině kyselin. Nebojí se elektrického proudu.

Pro tyto přednosti bývá využívána v hutnictví, v elektronových lampách, v transformátorech a jinde.

Winer je přesvědčen, že slídová místnost v *Teotihuancu* odpovídá modrým komnatám v *Džoserově* pyramidě, které jsou ale oblo-

ženy jiným izolátorem. Protože starověké národy obdobné izolační komory k ničemu nepotřebovaly, musely tyto prostory sloužit někomu jinému. Je to jasný důkaz kontaktu s mimozemskou civilizací?

TULLIHO POPYRUS

„...Ve dvacátém druhém roce ve třetím zimním měsíci o šesté hodině denní... písaři z Domu života spatřili, jak z nebe přichází ohnivá koule. (I když) neměla hlavu, dech jejích úst byl smrdutý. Tělo měla sáh dlouhé a sáh široké. Neměla hlas. Jejich srdce z toho byla rozrušena, i padli k zemi... Šli za králem...(?), aby ho o tom zpravili. Jeho Veličenstvo přikázalo,... zkoumalo se,... pokud jde o vše, co je psáno v Domě života. Jeho Veličenstvo přemýšlelo o tom, co se stalo. Po několika dnech se jich však ukázalo mnohem víc! Zářily na nebi více než slunce až po hranice čtyř nebeských sloupů... Mocný byl shluk ohnivých koulí, královo vojsko je pozorovalo a král byl s ním. Bylo to po večeři. Nato se zvedly výše jižním směrem. Dštily ryby a drůbež. Byl to zázrak od založení této země nevidaný. Přiměl Jeho Veličenstvo, aby si dalo přinést kadidlo a usmířilo zemi... (Zapsat?), co se stalo, do knihy Domu života, (aby se o tom zachovala?) vzpomínka navěky."

Tento text je mnoha ufology považován za vůbec nejstarší doklad pozorování neznámých létajících objektů. Jeho znění poprvé zveřejnil americký časopis *Doubt* v roce 1953. Údajně jde o transkripci a překlad egyptského papyru z doby vlády *Thutmoseho III.* (1490 až 1436 před Kristem). Unikátní dokument redakci listu poskytl *Tiffany Thayer*, který, jak uvedl, ho obdržel v zásilce od knížete *Borise de Rachewiltze* s následujícím vysvětlením:

„Transkripce, již posílám, je podle papyru z Nové říše, který jsem našel mezi jinými papyry a dokumenty zesnulého profesora *Alberta Tulliho*, bývalého ředitele Egyptského muzea ve Vatikánu. Přivezl je z Egypta, ale až do jeho smrti zůstaly nepřeloženy a nezveřejněny. Mohl jsem je přeložit díky laskavosti jeho bratra, *Monsignora Gustava Tulliho z Vatikánského archivu*.

Tato transkripce je částí královských letopisů z doby *Thutmoseho III.* a originál je ve velmi špatném stavu. Začátek a konec

chybí, písmo je vybledlé a je tam několik mezer, které jsem uvedl i ve své hieroglyfické transkripci a očísloval je. Vybral jsem z papyru nejlépe zachovanou a snad nejzajímavější část. To však musíte posoudit sám."

Zveřejnění překladu Tulliho papyru přirozeně vzbudilo obrovský rozruch.

Řada vědců jeho pravost šmahem zamítla, jiní se přikláněli k uznání autentičnosti. Proslulý *Jacques Bergier* a skupina *INFO* pátrali po dalších podrobnostech a především po tom, kde je originál uložen nyní. V *Knize nevysvětleného* zveřejnili dopis *doktora Waltera Ramberga*, který působil jako atašé na americkém velvyslanectví v Římě. Podle něj *ředitel egyptského oddělení Vatikánského muzea doktor G. Nolli* prohlásil: „...Profesor Tulli odkázal všechno svému bratrovi, který byl knězem v Lateránském paláci. Lze předpokládat, že mu připadl i zmíněný papyrus. Tulliho bratr mezitím bohužel zemřel a jeho pozůstalost byla rozdělena mezi dědice, kteří mohli papyrus zahodit jako nějakou bezcennou věc."

Skupina *INFO* později získala i vyjádření samotného ředitele Nolliho, který přiznal, že osobně hovořil s knížetem de Rachewiltzem, a zdůraznil, že:

1. Tulliho papyrus se ve vatikánských sbírkách nikdy nenacházel.

2. Profesor Tulli viděl papyrus v Káhiře v roce 1934 u starožitníka Tany.

3. Přepis hieratického písma do hieroglyfů je dílem *E. Driotona*.

4. Drioton usoudil, že papyrus není „magického rázu, ale popisuje pád meteoritu.

„Skutečně zajímavého meteoritu," dodává Berger.

Dochovaná transkripce byla v roce 1993 znovu přeložena americkým egyptologem *D.J. Longenem*. Překlad se jen nepatrně liší od původního. Rozdíl je především v přesném určení tvaru a velikosti tělesa. Zatímco původně se hovoří o koulích, Longen navrhuje slovo kotouč či kruh. Jako by vznášející se objekty byly spíše ploché či talířovité než zcela kulaté. „...Mocné, silné byly tyto kotouče ve svém vystupování. Královští vojáci pozorovali to představení..."

Dřívější překlad uváděl, že těleso bylo dlouhé a široké jeden sáh. Longen se domnívá, že jde o jeden prut, tedy o mnohem menší objekt. V pasáži, vyprávějící o tom, že z nebe padaly ryby a..., jsou prý uvedeni plazi a ne drůbež. Kromě toho Longen upřesňuje i dvě původně poněkud nejasné pasáže, které prý znějí:

„...jeho tělo se vznášelo bez nohou...“

„...nyní se stalo, že tyto objekty se ve své podobě zjevovaly častěji než kdykoli předtím, po třech dnech, víc, než kdy předtím.“

PÁTRÁNÍ PO PRAVOSTI

Co tedy o Tullioho papyru víme? Osoby, které figurují v jeho strhujícím objevení, bezesporu skutečně žily. Byli to vážení mužové, duchovní, vědci a aristokrati, kterým jen stěží můžeme podsouvat úmysl podvodu. I když ani to samozřejmě nelze zcela vyloučit. Stejně jako možnost, že se oni sami stali obětí falzifikátorů.

Samotný papyrus se ztratil a doposud se ho nepodařilo nalézt. K dispozici je jen kopie transkripce, která rozhodně nemůže posloužit například k ověření stáří dokumentu.

Absolutní soustředění na pravost či falešnost tohoto popsaného listu jako by zaslepila badatelům oči a oni již nechtějí vidět dál za obzor. A přitom je nesporné, že nemáme-li k dispozici samotný originál, musíme další stopy hledat jinde. Chceme-li ověřit platnost tohoto sporného starého textu, je nutné se ponořit do hlubin doby, v níž údajně vznikl, a v neprůhledných, kalných vodách historických záznamů pátrat po možných souvislostech. Pokusit se najít záznamy o dalších výjimečných událostech, které by mohly souviset s neobvyklým divadlem na obloze.

Existuje něco takového? Kupodivu ano!

Tullioho papyrus byl údajně sepsán v Egyptě v období Nové říše za vlády 18. dynastie (asi od roku 1580 do 1310 před Kristem). *Kníže de Rachewiltz* uvedl, že text pochází z královských letopisů *Thutmoseho III.* Nevíme ovšem, z čeho tak usuzoval. Jméno faraóna zde není uvedeno a ani jiné okolnosti tomu nenasvědčují.

Do srdce se tak vkrádá lehký stín podezření. Nechtěl kníže tímto upřesněním původu podpořit význam svého objevu? Nebo nesdělil

tuto informaci profesoru Tullimu původní majitel, starožitník *Tana*, aby zvýšil cenu papyru?

Thutmose III. byl rozhodně největším panovníkem, kterého kdy Egypt měl. Alespoň pokud bychom posuzovali podle množství získaných území a velikosti jím spravované říše. Panoval neuvěřitelných 54 roků.

Nepřispěla právě tato okolnost k tomu, že byl papyrus připsán Thutmosemu III.? Nešlo ve skutečnosti o jiného faraóna XVIII. dynastie?

UCTÍVÁNÍ ZÁŘÍCÍ KOULE

O desítky let později, v době panování *Achnatona*, se totiž udalo něco, co mohlo souviset s popisovanou invazí létajících těles ve tvaru koule nebo kotouče. Po dlouhém období uctívání širokého panteonu klasických bohů a božstev dochází v Egyptě náhle k radikální změně. Faraón nastoluje kult jediného boha. Nařizuje uctívat *Atona* - zářivou sluneční kouli. To byla skutečně náboženská revoluce. Lidé, navyklí klanět se nesčetnému zástupu nejrůznějších božstev, byli najednou přesvědčováni, že jejich idoly nestojí za povšimnutí. Jako jediná víryhodná nadpřirozenost jim byl prezentován bůh sídlící v jasně zářivé kouli.

V zemi musel nastat neskutečný zmatek. Duchovní svět obyvatelstva se zhroutil. Po staletí uznávané tradice vzplály na hranici nového přesvědčení.

O motivech této úžasné reformy nezanechal *Achnaton* jedinou zprávu. Někteří badatelé se domnívají, že ji zplodila faraónova zvláštní povaha a touha proklamovat svou vlastní víru. Jiní tvrdí, že změnu vyvolala jeho nevraživost vůči zkorumpovanému kněžstvu. Mohla ovšem pouhá výstřednost panovníka zbořit hradby odvěké víry? Stačily jeho nesympatie k duchovním, aby bez váhání uvedl zemi do varu? Nebo u zrodu myšlenky na boha *Atona* stála nějaká opravdu výjimečná situace, která přinutila faraóna přemýšlet o dosavadních náboženských představách a zcela je přehodnotit? Byl tou mimořádnou událostí opakovaný přílet svítících kruhových objektů, které se tak podobaly slunci?

Představme si, co by se asi dělo nyní, kdyby nad vládním palácem některého z nejmocnějších států světa po několik dnů visely tajemné, zjevně nepozemské létající stroje, a pak opět záhadně zmizely. Bezesporu by nastal nesmírný chaos.

Prvotní panika, která by se v obavách z nadcházejícího setkání a možného válečného střetnutí s mimozemšťany promísla téměř v každé sféře života, by po odletu objektů postupně slábla. Praktický život by se záhy vrátil do starých kolejí. Ale do vědomí většiny lidí by se vryla nasmazatelná stopa. Zatímco by jedni, bez ohledu na došavadní vyznání, zahodili své modlitební knížky, jiní by se zoufale začali obracet k bohu. Otázka zní, k jakému. Neslavily by v těchto trudných okamžicích skutečně žně sekty hlásající své bludy o vesmírných flotilách mimozemšťanů, odhodlaných zachránit jen několik tisíc vyvolených (rozuměj členů sekty) a pak planetu zničit?

Mohla plejáda oslnivých kulových těles, vznášejících se netečně a nehlukně nad rozpálenou pouští starého Egypta, vyvolat odezvu v podobě uctívání Atona - boha zářící koule?

Aton rozhodně nebyl výmyslem faraóna Achnatona. Existence tohoto boha je doložena i z mnohem dřívějších dob. Jeho význam se ovšem zdá nepatrný. A navíc je zde jedna pozoruhodná okolnost. Aton, tedy sluneční koule, původně nebyl považován za božskou osobu, ale pouze za povoz boha *Re*.

V nápisech z počátku Nové říše se často vyskytují formulace „Re a jeho Aton“ nebo „Atum ve svém Atonu“.

Zdá se tedy, že slovo Aton původně označovalo jen zářící sluneční kouli, a mohlo tedy být synonymem i pro podobně vyhlížející nebeské objekty.

Nedomníval se užaslý faraón, že v lesklých koulích, pozorovaných po celé dny na sálající obloze, přiletěl sám bůh se svou suitou?

Achnaton si prý vybral za nové, hlavní a jediné božstvo Slunce jen proto, že je Slunce všeobecně známé nebeské těleso, a mohlo tak sloužit k ideovému sloučení etnicky nejednotné říše. Vlna tohoto podezření se rozbíjí o útes nezvratné skutečnosti.

Achnaton pro prosazení „boha v zářící kouli“ učinil nepředstavitelný ústupek. Popřel své vlastní, zákonitě předpokládané božství a

dobrovolně sestoupil z piedestalu věčných nebešťanů do davu obyčejných smrtelníků.

Vojtěch Zamarovský napsal: „O Atonově kultu víme velmi málo, protože vítězní Amonovi kněží dali všechny zmínky o něm sprowadit po Achnatonově smrti ze světa. Přesto je známo to nejdůležitější - že Achnaton se neprohlašoval za ‚živého Atona‘, to je za jeho vtělení, nýbrž za jeho služebníka, tj. velekněze. (Faraón nastoupil na trůn jako *Amenhotep IV.* Nově přijaté jméno *Achnaton* znamená *Sloužící* nebo *Prospěšný Atonovi* - pozn. aut.) Vystupoval ve vztahu k Atonovi jako člověk, tím se podle tradičních egyptských představ jako král hluboce degradoval.“

Byl by panovník schopen této obrovské oběti jen tak z rozmaru, nebo si tváří v tvář děsivým objektům na obloze uvědomil svou bezvýznamnost? Domníval se, že přiletěl sám bůh ve svém tradičním povelu, sklonil se před jeho mocí a přiznal svou obyčejnou lidskost?

Nejsou nesporná historická fakta o nastolení boha Atona dalšími důkazy, podporujícími pravdivost zprávy z Tulliho papyru? Lze připustit, že přílet svítících kulových objektů a jejich několikanásobně uchvacující demonstraci na obloze pozoroval osobně faraón Achnaton? Převrátila právě tato událost naruby jeho přesvědčení a vykřesala onu pověstnou jiskru, která rozdmýchala plamen do té doby nevídané náboženské revoluce?

Zůstaly neznámé létající stroje viset vysoko na nebi, nebo v Egyptě přistály? Došlo ke kontaktu s obyvateli jiných světů?

NELIDSKY DLOUHÁ LEBKA

Celou záhadu ještě více komplikuje další nevysvětlitelný fakt. Achnaton zcela změnil svou podobu. Náhle jako by se stal někým úplně jiným. Na vyobrazeních z pozdějších let panování jsou zvláště typicky ženské rysy (tímto problémem se zabývá další kapitola), ale především nás překvapuje jeho neuvěřitelně vysoká lebka, v níž se zračí šikmo uložené mandlové oči. Postava se zmenšila a nohy zkrátily. Socha, vystavená v Egyptském muzeu, budí dojem, že Achnaton si spodní část těla vypůjčil od E. T. Mimoszemšťana. Trpasličí, zakrslé končetiny ukončují plochá chodidla. Na jiné soše panov-

ník nemá genitálie. Zkoumání bohužel ztěžuje skutečnost, že faraón je většinou zobrazen s korunou na hlavě a jeho ostatky nemáme. Dokonce ani není jisté, zda byl řádně pohřben.

V roce 1881 byla v tajné skrýši v *Dér el-Bahrí* nalezena mumie připisovaná *Amenhotepovi III.* Genetik *Dr. James Harris* zjistil, že její tvář nese shodné rysy s Achnatonem: „Amenhotep III., nebo mumie za Amenhotepa III. považovaná, je výrazně malého vzrůstu - měří pouhých 157 centimetrů, nicméně jeho lebka se vůči tělu vyznačuje nápadně neúměrnou délkou. Tento člověk musel svého času působit poněkud zvláště.“

O totožnosti mumie Amenhotepa III. nemá pochybnosti jen James Harris. Mnozí další odborníci se domnívají, že tělo bylo zaměněno a špatně označeno už ve starověku. Nemůže tedy patřit Achnatonovi? Bude proveden nový podrobný výzkum mumie s využitím všech možností současné vědy? Najdeme tak odpověď na otázku, kým vlastně byl tento faraón a zda v dokumentech jeho doby, v nichž je nazýván nepřítelem a zločincem, by nemělo spíše stát ve-
třelec?

IV. ZMATEK S MRTVÝMI TĚLY

V roce 1907 se v Údolí králů schylovalo k objevu, který měl na celé století dostávat do varu renomované vědce i bulvární novináře. Přímo naproti místu, kde byl o 15 let později objeven hrob faraóna *Tutanchamona*, britský archeolog *Edward Ayrton* narazil v odkrývané zemině na pevnou překážku. Masivní břidlicová deska uzavírala vchod do hrobky, která dostala označení KV 55. První pohled dovnitř nedával velké naděje k převratným nálezům. Pouze jedna místnost o rozměrech 6,5 krát 4,9 metru se výrazně lišila od obvyklé pompéznosti královských hrobů. Navíc v ní panoval příšerný nepořádek. Na stěnách scházely texty z *Knihy mrtvých* a malby, které doprovázely zesnulého na jeho cestě k posmrtnému životu. Kdosi je zcela cílevědomě zničil a přemaloval bělobou.

Pohřební komora obsahovala předměty připisované několika různým osobám. Přímo na mumii ležel zlatý plíšek s milostným oslovením, které se mohlo vztahovat ke královně *Nefertiiti* nebo také ke králi *Smenchkareovi*. Zlaté pásky, které obepínaly vnější obal mumie, a magické cihly v rozích místnosti nesly jméno faraóna *Achnatona*. Kanopy na vnitřnosti měly znak královny *Teje*, Achnatonovy matky. Velká pozlacená skříň ukazovala oba dohromady, tedy Tej s Achnatonem. Kdo z těch čtyř tedy spočíval v hrobce?

Jméno zemřelého, vyryté do rakve, a kartuš byly pečlivě seškrábány. Kobra na hlavě, zobrazené na sarkofágu, dokazovala, že šlo o vládce, ale neurčovala jeho pohlaví. Mumii značně poničila voda, což ještě více ztížilo identifikaci. První anatomické rozborů se přiklonily k názoru, že šlo o ženu. Tomu odpovídala poloha těla s jednou rukou zkříženou přes prsa a druhou spuštěnou podél boku. Mumie měla navíc na hlavě korunu královen.

Další expertizy ale prokázaly, že jde o muže ve stáří okolo 23 let. To vyloučilo Achnatona, který se dožil minimálně 30 roků. V roce 1963 byla mumie podrobena novému bádání, které opět potvrdilo, že se jedná o mladého muže. Od této doby převládal názor, že oním zesnulým je *Smenchkare*.

Na počátku roku 2000 *Nasri Iskander* provedl nový rozbor mumie a zaměřil se zejména na lebku. Podle analýzy chrupu pak

konstatoval, že se jedná o muže ve věku mezi 35 až 40 lety a sdělil, že v úvahu již připadá jen Achnaton.

Vědcům se splnilo jejich letité přání. Tak dlouho opravovali své názory, až údajně našli kýženého Achnatona. Z mumie, která byla pohřbena v poloze typické pro ženu a s korunou královen, identifikovali muže. Budou stejně benevolentní i v případě, který si troufáme předložit?

TUTANCHAMON BYL ŽENA? *)

Tutanchamon, faraón 18. dynastie, panoval v Egyptě v době od roku 1347 do roku 1339 před Kristem. Na trůn nastoupil ve svých devíti letech a v osmnácti za tajemných okolností zemřel. Přestože nevykonal jediný čin, který by stál za zaznamenání, jeho jméno zná celý svět.

„Podle našich dnešních vědomostí můžeme s jistotou říci, že jedinou pozoruhodností v jeho životě bylo, že zemřel a byl pohřben,“ napsal objevitel Tutanchamonovy hrobky, archeolog *Howard Carter*.

„Byl skutečně jedním z nejmenších na velkém trůně Egypta. Oficiální seznamy králů jeho jméno vůbec neuváděly, nezminil se o něm ani *Manehto* v Egyptských pamětihodnostech. Nebýt objevu jeho hrobky, přeplněné neuvěřitelnými poklady, byl by zapadl v tisíciletých dějinách Egypta jako zrnko pisku...“ dodává *Vojtěch Zamarovský*.

Zapomínali staří egyptští letopisci na Tutanchamona jen proto, že byl opravdu tak bezvýznamný, nebo se okolo něj vznášelo jakési hrozné tajemství, které nebylo radno rozmazávat a mělo se na ně co nejrychleji zapomenout?

Objevení hrobu faraóna Tutanchamona v roce 1923 bylo archeologickou senzací 20. století. Vykopání jediné nevyloupené hrobky v *Údolí králů* přineslo nejen nálezy nesmírné ceny, ale svým objevitelům i pověstnou kletbu faraónů.

*) Tato část kapitoly byla v původní nezpracované podobě poprvé otištěna v knize *Neuvěřitelné skutečnosti*.

Více než dvě desítky archeologů, badatelů a vědců, kteří se zabývali výzkumem panovníkova hrobu anebo jeho mumie, zemřely na nevysvětlitelné zdravotní potíže, nebo zahynuly za záhadných okolností. Podrobnosti jsou uvedeny v následující kapitole.

Historiky více než náhlý a mnohdy velmi podivný konec jejich kolegů zajímá spíše smrt samotného Tutanchamona. Proč zemřel ve věku pouhých osmnácti let? Byl opravdu zavražděn, jak naznačují někteří badatelé na základě zhmoždění, nalezeného při pitvě mumie na temeni faraónovy lebky?

V lednu roku 2001 přišli nizozemští odborníci s novou, překvapivou verzí. Tutanchamon prý trpěl neznámou chorobou, snad jakýmsi smrtelným druhem obezity. Obvod jeho boků byl o plných třicet centimetrů větší než obvod hrudi. K tomuto závěru vědci dospěli výzkumem faraónova šatníku. Na univerzitě v *Leidenu* podrobně proměřovali faraónovo šatstvo, které našel archeolog Carter za vchodem do hrobky v Údolí králů. Mezi dětským oblečením z doby chlapcova nástupu na trůn se nacházely desítky zvláštních rób. Rozbor těchto kusů oděvů dokázal, že jejich střih absolutně neodpovídá mírám zdravého muže v Tutanchamonově věku. Byly velmi volné v oblasti břicha. To prý svědčí o nadměrném nárůstu tukových depotů kolem faraónových boků.

Je tato dedukce správná? Zahubila faraóna tloušťka vyvolaná neznámou nemocí?

Vědci pro tuto novou hypotézu nemají jiný důkaz než neobvyklé rozměry panovníkových šatů. Byl tedy faraón v posledních letech svého krátkého života nesmírně obézním mladým mužem? Nemohl být opakovaně těhotnou ženou?

Nesmysl! Šílené! Absolutní lež! Plamenné výkřiky zděšených učenců již jistě zapalují hranici pro kacíře. Jsou ale bouřlivé námitky klasiků historie oprávněné?

Neměli by pro tentokrát oni sami odvolat některá svá jen velmi chatrně podložená tvrzení?

Nad Tutanchamonovým životem a smrtí se vrší obrovská pyramida nezodpovězených otázek. Pod její zdrcující tíhou se domněn-

ka, že faraón nebyl jinochem, ale mladou ženou, již nezdá tak absurdní a hodná výsměchu a zavržení.

ODVÁŽNÝ KACÍŘ

Amatérský egyptolog *Luis Garcia Gallo* dlouho shromažďoval důkazy a v šedesátých letech poprvé vystoupil s revoluční teorií o Tutanchamonově utajeném ženství.

Časopis *Le Nouveau Candide* zveřejnil hlavní opěrné sloupy Gallových námitek proti všeobecně přijímaným důvodům, proč by Tutanchamon měl být muž. Co tedy tvrdí vědci a jak jim nadšený badatel odporuje?

1. Tutanchamon byl objeven v Údolí králů, kde - jak naznačuje název - byli pochováni pouze panovníci mužského pohlaví a s nimi jeden syn.

„Je to neopodstatněné tvrzení. Nebylo tomu tak vždy, známe i výjimky," namítá Gallo. „Syn Ramesse II., *Amenkerkhepešer*, byl nalezen v Údolí královen."

2. Tutanchamonova mumie měla u pasu připevněn býčí ohon. Na tento symbol měli právo jen faraóni.

„Správně," říká Gallo. „Tento atribut byl však v pouzdru vykládaném perlami. Takto se prezentovaly obětní dary. Býčí ohon zde už není symbol, nýbrž poslední projev úcty."

3. Tutanchamonův sarkofág zdobí dva symboly panovnické moci: karabáč trestu a berla odplaty.

„Ano," říká Gallo, „nejde však o pozemskou moc. Tyto dva nástroje ve skutečnosti symbolizují soud, před nímž stane duše na onom světě. Tyto symboly nemají nic společného s pohlavím a hodností zesnulého."

4. Tutanchamonova mumie byla dlouho pitvána. „To je pravda," připouští egyptolog. „A pitva umožnila zjistit spoustu věcí - až na pohlaví mumie."

5. Na stuhách mumie ve výši pasu byla umístěna vytesaná kopie mužských atributů. Tento egyptský pohřební ritus se zachovával jen u mrtvých mužského pohlaví.

„To je snad nejznepokojivější domněnka ve prospěch mé teze," tvrdí Gallo, „neboť při antickém pohřebním ritu se na mumii nekladla napodobenina atributů, nýbrž vlastní atributy mrtvého. Proč se v případě Tutanchamona takto porušily svaté obyčeje? Nepochybně proto, že tyto atributy neměl - či spíše neměla."

Naproti tomu Gallo soudí, že ve prospěch jeho teze mluví čtyři hlavní argumenty:

1. V komnatě pokladů v blízkosti umrlčí komory byly nalezeny předčasně narozené děti (jedno v pátém a druhé v sedmém měsíci), které přišly na svět mrtvé a byly zvláště pečlivě mumifikovány. Přítomnost těchto dvou dětských mumii nemohla být nijak přesvědčivě vysvětlena.

Je ovšem známo, že mrtvě narozené děti egyptských žen, které při porodu zemřely, byly vždy mumifikovány a umístěny nedaleko sarkofágu matky.

2. Na Tutanchamonově dohola ostříhané lebce byla nasazena jakási mitra ze stažené kůže samičky supa se dvěma zlatými hady nahoře. V egyptské ikonografii znamená tato mitra - pokud pokrývá celé temeno hlavy - formální symbol mateřství.

3. V záhybech Tutanchamonových stuh se našly dvě dýky - jedna s železným ostřím směřujícím k pravému stehnu, druhá připevněná na břicho se zlatým ostřím směřujícím k levému stehnu. První dýka je součástí klasického příslušenství egyptských mrtvých. Pro druhou je jediná pravděpodobná hypotéza - jde o nástroj, jímž byla operována žena, která zemřela na následky císařského řezu.

4. Na vnitřní straně víka mužských sarkofágů figuruje vždy podoba bohyně Nút. Mrtvý v rakvi je k ní obrácen čelem, aby mohlo dojít k božskému spojení, z něhož vzejde zmrtvýchvstání. Jde-li o ženský sarkofág, je symbol opačný - na spodní straně víka je zobrazen některý bůh. Na vnitřní straně víka sarkofágu Tutanchamona nefiguruje bohyně, ale bůh.

FAKTA PODPORUJÍ ŠÍLENOU DOMNĚNKU

Pátral jsem po dalších důkazech, které by Gallovu teorii buď potvrdily, nebo zcela vyvrátily. Souhrn nových poznatků je více než

podivný. Mnohé z nich oprávněně vyvolávají podezření, že o Tutanchamonovi jako muži se dá s úspěchem pochybovat.

Co podporuje Gallovu teorii:

1. Netypické chování

Vojtěch Zamarovský o způsobu Tutanchamonova života napsal: „Ve Vesetu ... vládl, dá-li se to tak říct. Ukazoval se v okně holdujícím poddaným, zúčastňoval se předepsaných obřadů, přijímal dary od vazalů a vyslovoval souhlas s návrhy, jež mu byly předkládány. Kromě toho uděloval hodnosti... Věnoval se také královským zábavám, není však pravděpodobné, že by kdy lovil lvy, jak by se dalo soudit podle vyobrazení na jedné skřínce z jeho pohřební výbavy... Nikdy ani nevytáhl do pole a už vůbec nepobíjel masy nepřátel.”

Zdá se, že Tutanchamona nechávaly zcela chladným obvyklé „radosti mužů”. Nelovil, neúčastnil se válek a nejevil zájem o ženy. Přestože jeho předchůdci vlastnili početné harémy (např. Ramesse II. měl již v šestnácti letech dva syny a chlubil se tím, že kromě hlavních manželek a vedlejších žen dovede spolehlivě oblažit několik stovek profesionálních milostnic), mladý Tutanchamon byl v tomto ohledu až neobvykle chladný.

Francouzský egyptolog Pierre Montet zdůrazňuje: „Král žil s královnou v harmonickém svazku po celou dobu své vlády a zřejmě žádná jiná žena v něm nevzbudila sebemenší zájem.”

2. Dívčí vzhled

Některé sochy mladého Tutanchamona překvapují zjevně dívčí tváří. Jeho mumie má prokazatelně malé, nemužské uši. Některé ozdoby, například tenký zlatý řetízek na kotníku pravé nohy, také leccos napovídají. Kostra vykazuje neobvyklou křehkost a dosahuje výšky pouhých 162 centimetrů.

Tutanchamonův objevitel *Howard Carter* o průzkumu těla napsal: „Obě předloktí od loktů k zápěstím zdobily nádherné náramky, sedm na pravé a šest na levé ruce... Jejich průměr svědčí o tom, že se daly navléknout jen na velmi štíhlou ruku. Žádný z nich nebyl vysloveně pohřební, byly to šperky, které kdysi nosil někdo živý.”

Rentgenový snímek faraónovy hlavy dokazuje, že lebka je nepřírozně silně vyklenutá dozadu. Stejnou anomálii nacházíme na sochách a malbách zobrazujících dcery faraóna Achnatona. Všechna

děvčátka mají zvláštní vejcovitý tvar lebky. Byla to uměle získaná deformace, nebo genetické postižení, objevující se pouze v ženské linii rodu, která se tím pádem nemohla vyhnout ani Tutanchamonovi?

3. Absence pohlavních orgánů

Posoudit, zda mumie byla původně muž, nebo žena, není tak jednoduché, jak by se zdálo. Jeden příklad za všechny: v roce 1898 *Victore Loret* našel vyloupený hrob *Thutmose III.* a o měsíc později narazil na skrytý vchod do dalšího prostoru. Archeolog se spolu s dělníky spustil do tmy a ocitl se v piliřové síni, kde čekal šokující výjev: „Na rozbité dřevěné lodi mezi zbytky pohřebních darů leželo tělo, celé zčernalé a strašlivé na pohled. Šklebící se tvář vyzývavě hleděla v ústrety a hlavu mrtvého v řídkých pramenech lemovaly dlouhé hnědé vlasy. V tu chvíli mě vůbec nenapadlo, že jde o mumii zbavenou obinadel - zdálo se, jako by tělo mělo spoutané ruce i nohy, nehezká rána v břicho odhalovala hrudní koš, další díra zela v lebce.”

V další síni, v dřevěné rakvi a v otevřeném sarkofágu, spočíval *Amenhotep II.*, v postranní komoře ležely další tři královské mumie a v jiné, tentokrát zapečetěné místnosti, jich bylo devět.

„Tři mumie, nalezené v první postranní komoře, se staly předmětem vášnivých egyptologických sporů. Loret těla identifikoval jako muže, ženu s dlouhými vlasy a smějícího se chlapce, ovšem později se ukázalo, že onen muž nemá se silnějším pohlavím nic společného,” napsala *Joyce Tyldesleyová* a cituje anatoma *Graftona Elliota Smitha*, který ve svých „*Královských mumích*“ přiznává: „Výsledky ohledání mumie mě dost překvapily. Podle Loreta se jedná o ostatky muže, přestože není třeba rozsáhlejších anatomických znalostí, abychom výjimečně dobře zachovalé nahé tělo dokázali připsat mladé ženě...”

Smith zároveň upozorňuje na „nepřítomnost vlasů, které byly mrtvé buď nakrátko ostříhány, nebo oholeny.”

Stejně tak byl pohřben i Tutanchamon.

4. Náznaky mateřství

V Tutanchamonově hrobu byl uložen i jeho zlatý trůn. Na vnitřním opěradle je nádherný výjev, zobrazující královský manželský pár. Tutanchamon zde má velmi dětský obličej a nápadně vystouplé břicho. Vědci to považují za klasický projev amarnského vý-

tvorného stylu. V souvislosti s výsledky holandského výzkumu faraónových neobvykle širokých šatů se zdá, že Tutanchamonovo neobvyčejně kulaté břicho nebylo výmyslem tvůrce obrazu, ale nespornou realitou. Otázkou ovšem zůstává, zda jinak nepopíratelně štíhlý faraón měl tak výrazný pupek, nebo jde o znak těhotenství.

Na mumii se v místě ohanbí nenašly žádné chlupy. Také hlava faraóna byla z neznámých důvodů ostříhá na dohola a pokryta mitrou, o níž se Gallo domnívá, že symbolizuje mateřství.

5. Pozůstatek císařského řezu

Doposud nikdo nevysvědil, proč byla v hrobce kromě jiných rostlin také mandragora, která se v Egyptě vůbec nevyskytuje. Obecně se soudí, že na dvůr faraónů byla dovážena z Palestiny jako afro-diziakum. Opomenuto zůstává, že mandragora má silné halucinogenní účinky. Na ostrově *Elegantina* byla ve faraónských dobách prokazatelně používána jako narkotikum. Lékaři věděli, že dovede navodit velmi hluboký spánek. Ještě ve středověku se využívala k umrtvování pacientů, jimž musela být amputována ruka či noha. Operovaný nic necítil a i po zákroku bylo velmi obtížné ho probudit.

Nebyla mandragora podána i Tutanchamonovi, aby bez bolesti přečkal operaci, která ho čekala, a sice porod císařským řezem, a proto i symbolicky vložena do hrobu, když tento zákrok nepřežil?

Philipp Vandenberg v knize *Zapomenutý faraón* uvádí další zajímavou okolnost, která toto podezření zesiluje:

„Břišní řez v délce osmdesáti šesti milimetrů vedli staroegyptští mumifikátoři od pupku až k přednímu hornímu trnu kosti kyčelní. Jizvu nezakrývala obvyklá zlatá tabulka. V pitevním nálezu *dr. Derryho* stojí: ‚Řez je proveden na jiném místě než u ostatních královských mumii, vyšetřovaných profesorem *Elliotem Smithem*. U nich probíhal rovněž vlevo, ale sviseleji, ne jako zde pod posledním žebrem.‘ V pozdější době se řez často nachází níže, rovnoběžně s tříslem, avšak vždy na levé straně.“

Proč náhle tolik změn? Jak je možné, že mumifikátoři v tomto jednom jediném případě vedli řez zcela jinak než obvykle? Proč jizvu nezakryli zlatou tabulkou, jak přikazoval obyčej? Je to vše jen náhoda, nebo byl k mumifikaci zemřelého použit již existující řez do těla?

Spekulujme. Tutanchamon byl žena. Jeho první těhotenství skončilo potratem. Při druhém musel být proveden císařský řez. Dítě přišlo na svět mrtvé a spolu s ním zemřela i matka. Mumifikátoři využili otvoru po porodu k vybrání vnitřností a obvyklému vyčištění těla před jeho konzervací. První i druhé předčasně narozené dítě pak podle tradice pohřbili spolu s matkou, tedy s faraónem.

Co ještě - kromě všeobecného přesvědčení, že Tutanchamon byl muž - svědčí proti této vizi?

Zřejmě délka řezu v podbřišku mumie. Dnešní porodníci sice také vedou císařský řez často od pupku dolů nebo případně vodorovně nad ohanbím, ale jeho délka se obvykle pohybuje mezi 12 až 20 centimetry. Na Tutanchamonově mumii byly nalezeny stopy řezu o délce pouhých 8,6 centimetru. Jenže jak víme, mumie je vždy o něco menší než živé tělo. Jen na výšku to činí dobré tři centimetry a na objemu těla je rozdíl mnohem patrnější. Řez tedy původně klidně mohl dosahovat minimálně potřebných 10 až 12 centimetrů. Naopak pro tento porodní zákrok hovoří, že na břicho mumie směrem k levému stehnu ležela dýka se zlatým ostřím. Podle Galia jde o nástroj, jímž byla operována žena, která zemřela na následky císařského řezu.

6. Anonymní děti

Podle historiků Tutanchamon zemřel bezdětný. Přesto v nohou jeho mumie ležely zvláštní rakve s dětskými mumiiemi. Dvě nedonošená, mrtvě narozená děvčátka jsou obestřena tolika nejasnostmi, že se o nich mnozí renomovaní autoři raději vůbec nezmiňují. Existence těchto dokonale mumifikovaných plodů je však nesporná. Dodnes se dochovaly Carterovy záznamy a fotografie z prvních výzkumů. Samotné mumie jsou uloženy v Káhiře a teprve nyní jsou podrobně zkoumány.

Kým byla ona dvě záhadná děvčátka? Jen stěží si lze představit, že by spolu s panovníkem byly pohřbeny i zcela cizí děti. Zdá se tedy, že musely patřit k faraónovi. Byl jejich otcem? Tradice přece přikazovala mumie mrtvě narozených dětí pohřbit spolu se sarkofágem matky.

Byl snad Tutanchamon jejich matkou? Potvrzuje se tak provokující představa, že tento král nebyl muž, ale žena?

Zmatek kolem faraónovy mumie znásobuje další nevysvětlitelná okolnost. Texty na stěnách kanop, nádob na vnitřnosti zemřelého, byly místy retušovány a opravovány.

Proč? Co asi mělo zůstat utajeno?

KDO BYL KDO

Proč Tutanchamon před světem tajil své pravé pohlaví? Vzhledem k tomu, že nastoupil na trůn ve svých devíti letech, jistě to nebylo jeho vlastní, dobrovolné rozhodnutí. Kdosi mladého krále, či spíše mladou princeznu, musel k tomuto neobyčejnému kroku přinutit.

Nelze přehlédnout, že historikové stále nevědí, jakým právem se vlastně Tutanchamon stal faraónem. Vůbec totiž není jisté, kdo byl jeho otcem.

Připomeňme si, kteří panovníci tehdy vládli Egyptu a jak dlouho kralovali:

Amenhotep III. asi v letech 1405 až 1367 př.n.l.

Achnaton asi v letech 1367 až 1350 př.n.l.

Smenchkare asi v letech 1350 až 1347 př.n.l.

Tutanchamon asi v letech 1347 až 1339 př.n.l.

Aje asi v letech 1339 až 1335 př.n.l.

Dlouhou dobu se mělo za to, že Tutanchamonovým otcem byl snad *Achnaton*. Jenže jak dokazují písemné doklady i malby a reliéfy, král měl sice šest dětí, ale samé dcery. Badatelka *Ch.Desroches-Nobilecourtová* přišla s názorem, že Tutanchamon byl synem ještě dřívějšího panovníka *Amenhotepa III.* Tento faraón ovšem zemřel dvacet let před Tutanchamonovým nástupem na trůn. Vzhledem k tomu, že Tutanchamon vládl devět let a zemřel ve věku maximálně 19 roků, je rodičovství *Amenhotepa III.* zcela vyloučeno.

Někteří vědci proto podezírají z otcovství Tutanchamonova následníka - faraóna *Aje*. Tato vskutku zajímavá osobnost stála u smrti tří králů, než se sama ujala moci. Mohl právě *Aje* zplodit Tutanchamona nejen fyzicky, ale zároveň uměle vytvořit i jeho image muže a dosadit ho na trůn?

INTRIKÁN AJE

Vojtěch Zamarovský v díle *Bohové a králové starého Egypta* píše: „Ajova kariéra začala za krále Achnatona, který se věnoval spíše reformování náboženství než řízení státu. Jak známo, *Achnaton* zrušil kult tehdejšího hlavního boha Amona i všech ostatních bohů a nahradil jej kultem *Atona* (Sluneční koule), kterého prohlásil za jediného boha. Opustil také staré hlavní město *Veset* (*Théby*) a založil asi 250 kilometrů severněji nové hlavní město *Achetaton*.

Aje ho následoval a čím méně se *Achnaton* zabýval státními záležitostmi, tím více se jimi zabýval sám. Postupně se stal vedle *Haremheba*, vrchního velitele vojska, nejvlivnějším mužem na dvoře. *Amonovi* kněží, kteří přišli zrušením svého boha a konfiskací statků o existenční základnu, se ovšem s *Achnatonovými* reformami nesmířili. *Aje* proti nim nijak nevystupoval, neboť náboženské věci zůstaly vyhrazeny králi. Pokládali ho tedy za svého spojence. Klidně je při tom nechal, avšak k *Achnatonovi* se choval stejně loajálně. Svůj postoj změnil teprve potom, když se *Achnaton* rozešel ve zlém s *Nefertiti*, k čemuž došlo ve dvanáctém roce jeho vlády. *Aje* proto upadl v nemilost, ale na dvoře se přesto udržel. Spojil se s *Amonovými* kněžími, kteří pak přešli do protiútoků, a když vraždění v královském paláci skončilo, nebyl mezi mrtvými *Aje*, nýbrž *Achnaton*.

Dlouholeté *Ajovy* zkušenosti s řízením státu se hodily novému králi, kterým se stal *Achnatonův* mladší bratr *Smenchkare*. Zdá se, že si rozuměli už dříve, když *Smenchkare* zastával hodnost místokrále, a všeobecně se má za to, že se *Aje* zasloužil o *Smenchkareovo* smíření s *Amonovými* kněžími. *Smenchkareovo* obnovení *Amonova* kultu a vrácení některých zabavených statků však kněžím zřejmě nestačilo. Snad ani jeho odklon od *Atona* nepovažovali za dost upřímný. O vývoji jejich vztahů a sporů není nic bližšího známo, skončily však tím, že mladý král ve třetím roce své vlády náhle zemřel. Pohřben byl za tak podezřelých okolností, do nehotové hrobky a staré předělané rakve, že tu lze soudit na královraždu. Tak či onak, jediným vysokým hodnostářem, který měl z královy smrti prospěch, byl *Aje*, umožnila mu vzestup na nejvyšší stupeň moci a slávy. Nebo téměř nejvyšší."

V těchto řádcích je výstižně koncentrováno celé drama té doby. Změna náboženského kultu odstavila po staletí nedotknutelný řád kněží na vedlejší kolej. Královská moc jim sebrala majetky i veškerá privilegia. Náhle, téměř ze dne na den, se stali nemajetnými prostými občany. Nelze se divit, že usilovně hledali cestu, jak obnovit staré pořádky. Všeho schopný Aje měl patřičné postavení i možnosti, a jak se zdá, pokud přitom sám něco získal, i chuť pomoci.

Připusťme, že po zavraždění Smenchkareho neměl panovnický rod mužského potomka. Zákonitou dědičkou trůnu byla *Anchesenamón*, třetí dcera krále Achnatona a zároveň jeho vedlejší manželka a snad i manželka Smenchkareho. Aje vymyslí lest a tuto tehdy teprve třináctiletou několikanásobnou manželku a již také matku dcery provdá za domnělého chlapce, ve skutečnosti zřejmě svou vlastní dceru. Tímto sňatkem legalizuje Tutanchamonovo uchopení moci.

Kněží, vděční za následující návrat majetku a pravomocí, tento podvod podpoří. Navíc doufají, že jim Aje v obavách před prozračením „zaručeně půjde i nadále na ruku“. Svůj díl smetany musel při této vysoké hře slíznout i velitel vojska Haremheb. Několik málo dvořanů, kteří o této překérní záležitosti vědí, musí mlčet, pokud chtějí přežít, nebo jsou možná rovnou zavražděni. V kulisách této bouřlivé doby se na nějakou oběť navíc jistě nehledělo.

Dítě oficiálně sedí na trůnu, účastní se panovnických ceremonií a je vystavováno v okně nadšeným poddaným. Velkému Egyptu ale ve skutečnosti vládne Aje. Aby svému podvodu dodal věrohodnosti, opatří Tutanchamonovi dokonce i malý harém. Panovník si ale žen prokazatelně nevšímá. Pak se cosi zvrtně. Příroda se přihlásí o slovo. Mladý Tutanchamon, tedy dívka, která ho představuje, podlehne pokušení a „spustí se“ s kýmsi u dvora. Aje přepadá panika. Domnělý král je v jiném stavu. První těhotenství přeruší potrat. Přirozený, nebo záměrně vyvolaný. Podle jistých indicií byl Aje uznávaným mágem a mohl mít medicínské znalosti. Když se situace opakuje, Tutanchamon při porodu umírá, nebo je zabit.

Aje nelení. Jak dokazují historické prameny, ještě v den pohřbu žádá o ruku Tutanchamonovu vdovu Anchesenamón, aby si tak pojistil své postavení a snadněji získal titul faraóna. Dívka se brání. Zřejmě nejen proto, že Aje je o desítky let starší, ale i z obavy o život.

Snaží se vyvléci z dvorních intrik, do nichž je zapletena. Pomoc hledá mimo území Egypta. Její situace musela být opravdu zoufalá, protože nečekaně píše odvěkému nepříteli říše - samotnému chetitskému králi - a žádá ho o ruku některého z jeho četných synů. *Šuppiluliumaš I.* této neobvyklé prosbě po nezbytném ověření její pravosti vyhoví. Ženich, chetitský princ, je ale již na hranicích Egypta zavražděn. Postaral se o to zřejmě *Haremheb* na popud samotného Aje.

Bezmocná Anchesenamón se vdává za Aje, a ten tak oficiálně nastupuje na trůn. Jeho vláda trvá pouhé čtyři roky. Pak Aje umírá. Příčina smrti není známa. *Manehto* a další letopisci tuší, nebo možná i dobře vědí, že s Tutanchamonem nebylo něco v pořádku. Proto ho odmítají uvádět ve svých dílech, a proto toto jméno marně hledáme v oficiálním seznamu králů.

HERMAFRODIT NA TRŮNU

Přijmeme-li tuto hypotézu, pak musíme hledat odpověď na ještě jednu ryze praktickou otázku. Zemřel-li Tutanchamon jako žena ve vysokém stupni těhotenství (připomeňme, že jeden z nalezených plodů byl ve stáří sedmi až osmi měsíců), pak to na jeho, tedy její postavě muselo být zřetelně vidět. A asi bylo. Dokazují to některá faraónova vyobrazení a především nezvyklý střih jeho šatů.

Jak tuto změnu panovníkova vzhledu přijímali dvořané? Čím si ji vysvětlovali?

Strůjci podvodu možná nahrála jedna neobyčejná událost. Předcházející vládce a iniciátor změn náboženského kultu Achnaton ochořel ve svých sedmnácti letech záhadnou nemocí. Začal nesmírně tloustnout, svaly na končetinách mu zbytněly, boky se obložily tukem a z hrudi vyklenula prsa. Záhy připomínal spíše ženu než muže.

Aje mohl tvrdit, že Tutanchamóna postihla stejná choroba, a proto tedy stále více vypadá jako těhotná žena.

V zájmu objektivity je třeba připustit, že Tutanchamon možná byl opravdu muž, který onemocněl stejně jako Achnaton (jeden z jeho možných otců) a změnil se v hermafrodita s ryze ženskou postavou. Pak vstupuje v platnost hypotéza holandských vědců o smrtelné obezitě. Ale v tomto případě zůstává záhadou, proč v hrobce

ležely dva plody, proč měl faraón na hlavě mitru symbolizující mateřství a na těle dýku, užívanou pro císařský řez, stejně jako další podivné okolnosti jeho života a smrti.

Paprsek poznání do strhujícího víru nejasností snad pronikne po připravovaném novém výzkumu. Po třiceti letech bude Tutanchamova mumie opět přenesena do laboratoří. Japonští vědci ji podrobí důkladným testům kyseliny deoxyribonukleové (DNA). Jejich účelem je zkoumat rodovou linii panovnické rodiny. Bude konečně odhaleno, kým vlastně tento tajemný faraón opravdu byl?

V. TAJEMNÍ STRÁŽCI HROBŮ

Tři tisíce šest set let staré ostatky faraóna *Iniho* vážně ohrožují návštěvníky *Muzea egyptských památek* v italském Turíně. Při prohlídce sarkofágu s mumii již šest dětí ztratilo vědomí a bylo postiženo příznaky silné otravy.

Poslední případy byly zaznamenány ve středu 16. ledna 2002, kdy muzeum navštívili místní školáci.

„Nejprve jsem v ústech ucítila podivnou pachut'. Připomínalo to plíseň nebo hnijící maso. Bylo to skutečně odporné," svěřila se lékařům jedenáctiletá Alessandra. Krátce poté, co přistoupila k mumii, pocítila silnou nevolnost a vzápětí ztratila vědomí. Její spolužačka Tania se v mdlobách skácela také. Obě dívky byly se zjevnými známkami otravy převezeny na pohotovost.

„Příčiny jejich potíží se nám nepodařilo zjistit," přiznal ošetřující lékař Federico Signorile.

Mumie vzápětí udeřila znovu. Ještě téhož dne dopoledne se na stejném místě zhroutila další dívka. Trásla se, plakala a pak na krátký čas omdlela.

Muzeum v Turíně je po Káhiře druhým největším sběratelem egyptských památek na světě. Nachází se zde téměř stovka nádherných soch a především úžasná kolekce papyrů, mezi nimiž exceluje zvláště cenný seznam panovníků, vládnoucích v Egyptě v období od třetího tisíciletí do roku 1600 př.n.l. Expozici si každý rok přichází prohlédnout okolo 400 000 návštěvníků.

Záhadná mumie, která vyvolává deprese, halucinace a zdravotní potíže, patří muži jménem *Ini*. Tento málo známý faraón byl jedním z prvních králů třinácté dynastie. Více než 3 600 let spočívaly jeho ostatky v klidu. V březnu roku 2001 se poprvé „probudily".

U sarkofágu tehdy postávaly dvě čtrnáctileté dívky z města Como. Náhle se jim udělalo velmi zle, obě začaly zvracet a poté omdlely. Lékaři nezjistili žádnou konkrétní příčinu nevolnosti.

O měsíc později se situace opakovala. Devítiletá Alice ze Ženevy upadla do bezvědomí a zůstala ležet vedle mumie. Děvče muse-

lo být okamžitě převezeno do nemocnice. Odborné vyšetření opět nic neodhalilo.

Lidé ve městě začali spekulovat o kletbě, která střeží posmrtný klid zesnulého faraóna. Experti pátrali po racionálním vysvětlení. Místnost, v níž se mumie nachází, byla opakovaně zkoumána. Důkladná kontrola se zaměřila především na čistotu vzduchu. Byly odebrány vzorky a provedena řada testů. Výsledky neodhalily žádnou závadu.

Kurátorka egyptské sbírky *Anna Maria Donadoni Roveri* je přesvědčena, že se v prostorách nevyskytuje žádný silný jed, který by dokázal vyvolat kolaps v pouhých pěti minutách.

„Jestliže v krvi nemocných dívek nebude nalezen kysličník uhelnatý, musíme se zaměřit na vyhledání jiných toxických látek nebo plynů, které by mohly vyvolat tak intenzivní zdravotní potíže," oponuje již zmíněný Federico Signorile.

Také prokurátor *Raffaello Guarinie* si je jistý, že bude nalezeno logické vysvětlení. „Viníkem je spíše vadná klimatizace než kletba mumie."

I přes toto uklidňující prohlášení nelze pověsti o tajemných silách chránících klid zemřelých brát na lehkou váhu. Mnozí vědci, kteří se zabývali výzkumem egyptských mumií, zemřeli nečekaně a z neobjasněných příčin.

KLETBA FARAÓNŮ

Snad nejznámějším a nejděsivějším případem je série tajemných úmrtí, doprovázející objevení ostatků faraóna Tutanchamona. Více než dvě desítky osob, které se zabývaly výzkumem panovníkova hrobu a jeho mumie, zemřely na nevysvětlitelné zdravotní potíže, nebo zahynuly za záhadných okolností.

Dne 26. listopadu roku 1922 se nad *Údolím králů* vznášel příslib největšího archeologického objevu všech dob. Archeolog *Howard Carter*, doprovázený svým mecenášem lordem *Carnarvonem*, prošel již vyčištěným vchodem do podzemního labyrintu. Sestoupil po šestnácti schodech a přes sedm metrů dlouhou chodbu dorazil ke kamenným dveřím, na nichž visely pečeti města mrtvých a Tutan-

chamonovy insignie. Neporušené pečeti naznačovaly, že hrobka není vyloupena a že ve svých útrokách stále skrývá faraónovu mumii a jeho bohatou pohřební výbavu.

Carter opatrně prorazil v levém horním rohu dveří malý otvor, strčil do něj ruku s rozžatou svíčkou a nahlédl dovnitř. „...Z mlhy se vynořil obrys místnosti s obrazy podivných zvířat, sochami, všude se lesklo zlato.“

Místnost byla pouhým předsálím. Přesto se již v ní nacházely poklady nedozírné ceny. Dvě zpodobnění faraóna v životní velikosti, jeho zlatem vykládaný trůn, několik umně zdobených lůžek, alabastrové nádoby, zvláštní černé skříňky a cenné předměty. Jediné, co Carterovi kazilo radost, když prováděl pečlivou inventuru všech nalezených věcí, byla malá hliněná tabulka s nápisem. Překlad hieroglyfického textu nevěstil nic dobrého. „Smrt ovane svými křídly každého, kdo poruší faraónův klid.“

Strohé varování umocnil o něco později další nález. V hlavní komoře se sarkofágem, zlatou rakví a proslulou posmrtnou maskou stálo i několik soch. Na zádech jedné z nich bylo napsáno: „Jsem to já, kdo zažene lupiče hrobu plameny pouště. Já jsem ochránce Tutanchamonova hrobu.“ Nebyly to plané hrozby.

Pohřební komora byla otevřena v pátek 13. února 1923. Již pouhých pár týdnů poté si kletba vyžádala první oběti.

Poslední kámen zazděného vchodu odsekl americký archeolog *Arthur Mace*. Do pohřební komory jako první vstoupil *Carter*, následován *Carnarvonem* a ministrem veřejných prací *M. Lacauem*. Osud měl již připravena úmrtní oznámení pro většinu z nich.

Slavnostního otevření se zúčastnilo celkem dvacet osob. Třináct z nich záhy zemřelo.

Prvním byl samotný lord *Carnarvon*. Začal trpět prudkými záchvaty zimnice a horečky, a když pak v káhirském hotelu *Continental-Savoy* upadl do komatu a začal blouznit, neustále opakoval větu: „Pták mi drásá obličej.“ Toto zdánlivě nesmyslné konstatování pozoruhodně přesně odpovídá staré egyptské zaklínací formuli, v níž se říká, že supice *Nechbet*, ochránkyně králů, rozškrábe obličej každému, kdo znesvěť nějaký hrob.

V *Asuánu* na stěně *Harkufova hrobu* je vytesáno varování: „Jako pták napadnu každého, kdo vstoupí do tohoto hrobu.“ A na jiném místě najdeme kletbu, která vyhrožuje příšernou smrtí každému, kdo odvede mumii z místa jejího posledního odpočinku.

Lord Carnarvon skončil počátkem dubna 1923. Jeho smrt provázely záhadné jevy. Při posledním lordově vydechnutí postihl celou Káhiru výpadek elektřiny. Světla zhasla, aby se sama od sebe po pěti minutách opět rozsvítila. Proč k tomu došlo, se nikdy nepodařilo zjistit. Ve stejný okamžik, s přihlédnutím k časovému posunu, začala na lordově zámku v Anglii výt jeho fenka Susan a pak se znenadání svalila mrtvá jako zasažená bleskem. Milovaný foxteriér zemřel společně se svým pánem, přestože je ve chvíli smrti dělily tisíce kilometrů.

Později v Londýně zesnula Carnarvonova manželka. Příčina smrti - kousnutí jedovatou mouchou - je pro metropoli na Temži dost neobvyklá. Proč náhle odešel na věčnost i lordův nevlastní bratr, plukovník *Aubrey Herbert*, se zjistit nepodařilo. Carnarvonův tajemník *Richard Behthel* zemřel na oběhové selhání. Jeho otec spáchal sebevraždu skokem z okna. Pohřební vůz s jeho rakví přešel malého chlapce.

Počet obětí kletby faraónů neuvěřitelně rychle rostl.

Arthur Maceho začala zmáhat nevysvětlitelná únava. Poté upadl do komatu, jehož příčinu se nepodařilo odhalit a zemřel ve stejném hotelu jako Carnarvon.

Profesor *Laffleur*, kterého Carter požádal o pomoc při dokumentaci vykopávek, dorazil do Luxoru z Londýna. Hnán zvědavostí, dříve, než se stačil ubytovat v hotelu, spěchal, aby si prohlédl nejnovější nálezy. O dvě hodiny později se mu udělalo nevoľno, ulehl na postel a zemřel.

Ještě v roce 1923 skonali káhirský archeolog *Ahmad Kamal* a americký egyptolog *William Henry Goodyear*. Britský rentgenolog *Archibald Douglas Reed* jako první porušil obal mumie, aby ji mohl rentgenovat. Od toho okamžiku začal trpět slabostí a své chorobě podlehl. Pitva Tutanchamonových ostatků byla provedena 11. listopadu 1925. Odborníci, kteří ji prováděli, neměli šanci kletbě uniknout. *Alfred Lucas* zemřel krátce poté a o něco později ho následoval i profesor *Derrey*. Miliardář *Georg Jay Gould* neodolal prohlídce

hrobky, ale sotva z ní vyšel, dostal horečku a za krátkou chvíli zemřel. Podobně trpký osud potkal i dalšího zbohatlíka *Joela Woonfa*. Mnohé z obětí přišly o život ve velmi mladém věku. Egyptolog *Aaron* uhořel při tajemném požáru ve svých 48 letech a teprve pětatřicetiletý tajemník archeologa Howarda Cartera byl nalezen mrtev, zřejmě po selhání krevního oběhu. Profesor *White* dostal náhle při práci záchvat tropického šílenství a zastřelil se. Za šest let po otevření hrobky zemřelo předčasně celkem dvaadvacet osob.

HLEDÁ SE PACHATEL

Tabulky s prokletím, podobné té, kterou Carter našel v přední komoře, byly objeveny i v jiných hrobkách a stávalo se, že vedle nich ležely i jejich oběti.

„Když generální inspektor Správy egyptských památek *Engelbach* objevil hrob nedaleko pyramidy v Médúmu, našel destičku s nápisem ‚Duše mrtvého sevře hrdlo lupiče v hrobce, jako by to byla husa‘. Destička mluvila o jedné duši. Ale Engelbach našel v hrobce dvě těla - jedno bylo mumifikováno, druhé nikoli. To bylo obětí kletby. Vykrádače hrobu zabil kámen, který se uvolnil ze stropu právě ve chvíli, kdy lupič vztahoval ruku po špercích mumie.“ Tento případ uvádí *Philipp Vandenberg* a domnívá se, že pád kamene nezpůsobila kletba, ale mechanická past, kterou nastražili kněží při uzavírání hrobky.

Lze něco takového připustit i v Tutanchamonově případě?

Většinu z vědců, kteří hrob a mumii zkoumali, zabily vysoké teploty. Připomeňme si, co měla napsáno na zádech socha, která střežila vchod do pohřební komory: „Jsem to já, kdo zažene lupiče hrobu plameny pouště.“

Byly tím míněny horečky, doprovázející nějakou neznámou nemoc? Věděli stavitelé hrobu, co čeká každého, kdo se odváží vstoupit dovnitř? Měla tento stav vyvolat kletba, nebo nějaká důmyslná nástraha, která přečkala věky?

Jisté indicie naznačují, že staří Egyptané dokázali bránit klid zemřelých panovníků prostřednictvím mechanických zařízení.

Když v desátém století významný arabský dějepisec *al-Mas'údí* vyzdvihoval jedinečnost tří velkých pyramid v Gize, nezapomněl uvést jednu zvláštní okolnost: „Král určil každé pyramidě jednoho strážce. Strážcem východní pyramidy byla socha z čisté žuly, stojící vzpřímeně se zbraní podobnou oštěpu, na čele měla hada, který se vymrštil na každého, kdo se přiblížil, ovinul se mu kolem krku, a když ho zardousil, vrátil se na původní místo na soše.

Strážcem západní pyramidy byla socha z černého a bílého onyxu, sedící na trůně a ozbrojena kopím, se strašidelným a jiskřicím pohledem; jakmile tam někdo vstoupil, ozval se okamžitě zvuk a socha ho zahubila.

Barevné pyramidě určil za strážce sochu na podstavci, jež byla nadána silou srazit každého vetřelce a způsobit mu smrt."

Al-Mas'údí neudává zdroj, z něž čerpal tuto informaci, ale s ohledem na jeho ostatní dílo se nezdá být pravděpodobné, že by to byl pouhý výplod pověstné orientální fantazie.

Vyvolala šňůru záhadných úmrtí rafinovaná ochrana faraónových ostatků? Byl v hrobce záměrně umístěnějaký druh jedu, vstřebávající se kůží nebo dýcháním? Nacházely se zde zárodky nějaké nám dosud neznámé nemoci? Bylo toto člověku nebezpečné prostředí vytvořeno záměrně, nebo vzniklo přírodními procesy?

Na počátku šedesátých let *biolog káhirské univerzity Ezzedin Tahá* oznámil, že většinu z vědců pravděpodobně zabilo plísňové onemocnění, vyvolávající dýchací potíže. Tuto nebezpečnou infekci přenáší i houba *Aspegillus niger*, která je schopna přežít na mumiích a v pohřebních komorách po tisíce let.

Tahá odmítl uvěřit účinnosti Tutanchamonovy kletby. Krátce poté se spolu se dvěma spolupracovníky zabil na pusté a zcela rovné silnici. Pitva prokázala, že mu selhalo srdce.

Snahy o racionální vysvětlení šňůry tragických úmrtí vědců selhávaly, ale neustávaly. Po plísňích, bakteriích a neznámých rosiných jedech se na scéně objevil další podezřelý - radioaktivní záření.

Mumii pitval profesor *Derrey*. Jak již víme, jedna z dalších obětí. Po odstranění několika vrstev obalů objevil na hlavě faraóna podivný diadém. Zcela jistě to nebyla královská koruna ani šperk na ozdobu. Ten diadém musel mít nějaký zvláštní význam.

Na takzvaném *Goleniščevově papyru* je popisován diadém, „který výhruzně zářil na hlavě pozemského krále tak jasně, že přinášel zkázu nepřítelům“.

Již zmíněný Philipp Vandenberg k tomu dodává: „Starověcí Egypťané chovali diadémy ve výjimečné úctě, zřejmě jim přiznávali zvláštní magickou moc. Brejlovci egyptskému, kterého měl na diadém každý z faraónů, byla přisuzována síla zničit nepřátele, alespoň se o tom různé zdroje zmiňují.“

O jakou moc šlo? Byl diadém zdrojem radioaktivity? To by jistě vysvětlovalo, proč tolik lidí, kteří se zúčastnili prací v Tutanchamonově hrobě, zemřelo. Tutanchamon měl jako jediný faraón při nalezení hrobky diadém na hlavě.“

Teze o možném působení radioaktivity je bezesporu zajímavá. Někteří z vědců podleli nebyvalé rychlému rozvoji rakovinového bujení, které mohlo vyvolat právě ozáření.

Jenže jak byl v tomto případě proti radiaci chráněn sám faraón? Nebo mu byl vraždící diadém nasazen až při mumifikaci, aby sčezl jeho posmrtný klid?

Je neviditelné smrtelné záření oním plamenem pouště, o němž se zmiňuje kletba?

PLAMENY POUŠTĚ

Kněží, kteří pohřbívali faraóna, jistě ovládali účinné magické praktiky a neváhali je použít k ochraně zemřelého. Mumie byla obložena desítkami amuletů. Mnohé z nich ležely pod obinadly přímo na panovníkově těle.

Carter objevil v hrobce ještě něco, co úzce souviselo s čarodějnickými obřady. Poblíž rakve stála soška boha Slunce, v níž byl vsazen „nebeský kámen“. Nazelenalý skvost jasně - a jak se archeologům zdálo i výhruzně - svítil do šera.

Nebeský kámen je čistý oxid křemičitý. Říká se mu také „sklo pouště“. Je velmi vzácný, doposud bylo nalezeno jen několik kousků.

Původ nebeského kamene se nikdy nepodařilo objasnit. Podle australských vědců vznikl díky extrémně chladným teplotám v době ledové. *Darryl Futrell z Kalifornie* se domnívá, že jde o měsíční ká-

men, který na Zemi spadl jako dešťové kapky. Profesor *Carlo Pannelli* z univerzity v *Bologni* říká: „Před 28,5 milionu let spadl do pouště meteorit, jehož energie, uvolněná při jeho dopadu, roztavila písek při teplotě 1 700 stupňů Celsia. Došlo ke zkapalnění písku, který byl silou výbuchu vymrštěn do ovzduší, kde se ochlazením přeměnil ve skleněné částičky a ty spadly na Zemi.“

Ať tomu bylo jakkoli, kněží si byli dobře vědomi unikátnosti nebeského kamene, považovali ho za dar samotných bohů a využívali jej ke svým rituálům. Traduje se, že nebeský kámen dokázali nabít vražednou silou. Ta pak vyzařovala na vetřelce, který vnikl do hrobky, a neodvratně ho zahubila.

ÚTOKY ZE ZÁHROBÍ

Řada dodnes nevysvědených otázek obklopuje i některé další egyptské mumie.

Skotský velkostatkář *Alexander Seton* koupil od vylupovačů hrobů v Gize keramické střepy, sošky a také notně poškozené mumifikované ostatky. S jejich dovozem na zámek *Prestonfield* se Setonovo sídlo otřásl v základech. Z nevysvěditelných důvodů zde vypuklo několik požárů, rodinu majitele i služebnictvo postihly horečky, silná nevolnost a ztráty vědomí. Na chodbách se zjevovala vysoká průhledná postava, porcelán a sklo, uložené v dobře uzamčených skříňkách, praskaly a samy od sebe se rozbíjely. Vitrína s mumii se téměř každého dne převrátila a ostatky z ní vypadly, jako kdyby se zesnulý pokoušel uniknout ze svého vězení. *Seton* kapituloval a svou starožitnou kořist vrátil do Gízy.

V Britském muzeu je uložena mumie kněžky *Amona Re*, za níž se jako černý závoj vlečou neštěstí a smrt. Její objevitel si večer po otevření hrobu nešťastnou náhodou ustřelil ruku. Druhý archeolog zahynul o pár dnů později.

Mumii koupil jistý *Williamson* a dříve, než měla být vystavena, ji nechal převést k fotografovi a zdokumentovat. Fotograf se přiřítitl zděšený. Na vyvolaných fotografiích nebyla mumie, ale obraz živé Egypťanky, jejíž oči se neobyčejně leskly.

Několik dnů na to byl fotograf zavražděn, samotný Williamson podlehl neznámé chorobě.

Kněžku získalo muzeum a umístilo do vitríny ve staroegyptském sále. Jistý čas se nedělo nic. Pak našli strážce oddělení, jak leží mrtvý na zemi před mumií. Šestadvacetiletý mladík, který ho vystřídal, zde pracoval jen čtyři dny. Při návratu domů ho přejel automobil. Mumie je nyní ukryta v depozitáři. Série tragédií nebyla nikdy objasněna.

Případ se udál ve třicátých letech a vzrušil evropskou veřejnost.

ROZHNĚVANÁ HATŠEPSOVET

V *Dér el-Bahrí*, na úpatí tři sta metrů vysoké kolmé skalní stěny, se rozkládá jedna z nejúchvatnějších staveb celého Egypta - zádušní chrám královny *Hatšepsovet*.

Polští archeologové, kteří zde již více než třicet pět let působí, vyprávějí neuvěřitelné zkazky o řadě potíží, s nimiž se zde musejí potýkat. Nevysvětlitelné poruchy měřicích a elektronických přístrojů, záhadná onemocnění členů týmu, jejichž příznaky zmizí, jakmile se postižený vzdálí z lokality, podivné optické úkazy...

Vysoko nad chrámem vybíhá ze skály malý výčnělek. Fotografové zde mají příležitost k jedinečným záběrům svatyně i celého panoramatu s Nilem na obzoru. Podezřele mnoho z nich se ze snímků již nikdy nemůže radovat, jejich roztříštěná těla končí vedle slunečního oltáře na nejvyšší terase. Právě v *Dér el-Bahrí* došlo v roce 1997 k masakru turistů, při němž zahynulo více než 60 osob.

Královna se prý rozhněvala poté, co při zahájení archeologických vykopávek požehnal vědeckému týmu katolický kněz a dělníci vykonali příslušný rituál pod vedením muslimského duchovního. Na *Hatšepsovet* se jaksi zapomnělo.

Dnes se to všichni snaží napravit. Kopáči, pokud na oběd neodcházejí do vesnice a jedí na terase, nikdy nezapomenou přinést oběť i původní majitelce chrámu.

Polští archeologové zaznamenali ještě jednu podivnou událost. V oblasti *Staré Dongoli* na břehu Nilu byla jedna vesnice náhle opuštěna. Všichni její obyvatelé se přestěhovali o pár kilometrů dále. Po-

divné je, že na místě zanechali nejen své domy, ale i veškeré jejich vybavení a také svůj dobytek. Některé nádoby a nářadí byly v době odchodu vesničanů zcela nové a měly pro ně značnou hodnotu. Přesto zůstaly ležet tak, jak se naposledy používaly. Připomíná to záhadné případy lodí v bermudském trojúhelníku, jejichž posádky záhadně zmizely, ale na palubě vše zůstalo tak, jako kdyby právě jen na okamžik odešli. Na plotně stály hrnce, na pracovním stole leželo nářadí.

Ve Staré Dongoli nikdo nezmizel do neznáma. Její původní obyvatelé stále registrují, komu který dům patří, nedovolují cokoli z vesnice odnést a starají se o svá zvířata. Všichni ale svorně odmítají sdělit, proč ze svých původních domovů tak náhle odešli. Ani místním lidem, kteří se s dřívějšími obyvateli Dongoli dobře znají, se nepodařilo získat odpověď. Vyskytl se názor, že vesničané odešli kvůli nedostatku vody. Proč ale s sebou nevzali dobytek? Proč tak úzkostlivě dbají na to, aby vše zůstalo na svém místě, ale sami raději žijí jinde?

Údálost ve Staré Dongoli je poněkud podobná případu, s nímž jsem se setkal v Maroku.

Oné noci panovala hutná tma. Úzký srpek měsíce a pár zvečera nesměle zářících hvězd zahaloval háv těžkých chmurných mraků valících se od západu. Vítr zesílil a z vyschlých polí zvedal oblaka dusivého prachu. Sjeli jsme z hlavní silnice a Újezdem mezi obdělávanými lány zamířili k místu, kde se měla podle mapy nacházet vesnice. Zrnka prachu, zvířená koly vozu, stoupala a tančila v záři reflektorů. Doprovázení jejich roji, vjeli jsme rovnou na náves. Kdesi dole pod námi se s děsivým rachotem rozbíjely o břeh vlny Atlantiku. Ale více než jejich stísňující vzteklé syčení nás vyplašilo úděsné panorama, které se otevřelo před námi. Domy byly zcela opuštěné. Jejich okna a pootevřené dveře skřípavě sténaly pod nápory větru. Všude, kam dosáhly kužely světla, se na zemi povalovaly zdechlíny psů s podivně vypoulenýma očima. Sevření podivnou tísní jsme se vrátili k vozu a chtěli začít couvat, když jsem ho zahlédl. Seděl na schodech krajního domku, zahalen pouze v pruho vanou kalabiji, a trásl se zimou a strachem. „Musíte pryč,“ šeptal a prudce mával seschlou vrásčitou rukou k silnici. „Vesnici navštívilo zlo.“

Ukázalo se, že spor mezi dvěma vesnicemi vyvrcholil nezvyklým útokem. Kouzelník z osady nepřátel uvalil na vesničany kletbu a zhotovil několik fetišů, které tajně v noci zakopal u domů svých protivníků. Jejich obyvatelé začali být záhy sužováni vysokými horečkami, trpěli halucinacemi a někteří z nich zemřeli. Vesničané museli opustit své domovy až do doby, než přivolaný jiný čaroděj očistnými magickými rituály kletbu zrušil.

MUMIE POSLALA KE DNU TITANIC

Záhrobní kletba se údajně podepsala i na zkáze ve své době největšího a nejrychlejšího námořního plavidla. Když 14. dubna 1912 najel Titanic na ledovec, bylo jisté, že jeho první plavba neskončí v newyorském přístavu, ale na dně oceánu. Údajně nepotopitelná loď se odporoučela do mrazivých vodních hlubin, bohužel i s patnácti sty pasažéry.

Jedna verze uvádí, že v nákladovém prostoru byla tajně převážena mumie, kterou chtěl do soukromé sbírky prodat jakýsi překupník. Mumifikované ostatky patřily komusi z královské rodiny a jejich klid byl strážěn samotným bohem Anubisem.

Podle *Philippa Vandenberg* „...se jednalo o balzamované tělo věštkyně, která se za vlády *Amenhotepa IV. (Achnatona)* těšila velké úctě. Její hrob se našel v *el-Amarně*. Pro tuto věštkyni byl vybudován chrám s názvem *Chrást očí*.

Tato ženská mumie u sebe měla nezvyklé amulety a jiné předměty. Pod její hlavou se našel amulet s postavou *Usira* a nápisem „Prober se z mdlob, do nichž jsi upadla, a pohled tvých očí zvítězí nad vším, co se ti stalo.“ Byl to snad náznak, že ostatky věštkyně mají zvláštní ochranu?

Mumie byla uložena v dřevěné truhle, a protože byla nesmírně cenná, nebyla uskladněna v nákladním prostoru, ale za kapitánovým můstkem."

A to prý byla zásadní chyba. Kapitán *Edward Smith* onoho dne prokazatelně zůstal dlužen své pověsti vynikajícího námořníka. Nařídil kurs, o němž se dalo diskutovat, nutil strojníky k neobvykle vysoké rychlosti a po srážce zabránil včasnému volání o pomoc.

Vandenberg připomíná, že mnoho vědců, kteří pracovali s mumii, utrpělo vážnou duševní poruchu. Je tedy možné, že blízkost mumie ovlivnila i chování kapitána Titaniku?

Pravdivost děsivé historie ale nelze ověřit. Světem kolují ještě další verze a jen těžce lze rozlišit, kdy se jedná o ověřenou informaci a kdy o holý výmysl.

Charles Pellegrino uvádí podrobnosti jiného případu souvisejícího s Titanikem.

V roce 1912 pobýval britský archeolog *Murray* v Káhiře. Jednoho dne ho navštívil americký hledač pokladů a nabídl mu k odkoupení dřevěný sarkofág královny *Hatšepsovet*, přesněji řečeno jeho nádherně zdobené víko. Prodej se okamžitě uskutečnil. Nálezce sarkofágu ale nestačil ani vybrat šek, který obdržel - příštího dne ráno náhle zemřel. Neštěstí postihlo i *Murraye*. Jeho zbraň explodovala a utrhla mu několik prstů. Ránu zachvátila gangréna a ruka musela být amputována nad loktem. Dva z *Murrayových* přátel, kteří přišli se sarkofágem do styku, zemřeli.

Po návratu do Anglie *Murray* uložil víko sarkofágu v domě své přítelkyně, kterou si měl brzy vzít. Mladá žena začala být sužována neznámou chorobou a rychle chřadla. Její matka, která bydlela ve stejném domě, nečekaně zemřela.

Murray věnoval sarkofág Britskému muzeu, ale to nemělo zájem si ho ponechat a rozhodlo se sarkofág vyměnit s Američany za dinosauří kosti.

Dříve, než se výměna uskutečnila, měl být sarkofág zdokumentován. Oba muži, kteří se na tom podíleli, šéf oddělení egyptských sbírek a fotograf, zemřeli bez zjevné příčiny.

Kurátor nechal sarkofág naložit na loď. Vyploovala 10. dubna ze Southamptonu, jmenovala se *Titanic* a o pár dnů později její konec naplnil první stránky světového tisku.

Potopily tedy tento nezničitelný kolos záhrobní síly, ochraňující posmrtný klid královny *Hatšepsovet*? Jistě ne. Na celé historce, kterou po katastrofě vydatně přikrmoval jeden z přeživších pasažérů, novinář a okultista *Thomas Stead*, není ani zbla pravdy.

Stead prý byl před cestou Titanikem varován věštcem jménem *Penny*, že loď půjde ke dnu, protože ji ohrožuje magická moc. S tou-

to historkou seznámil několik dalších spolucestujících prokazatelně ještě dříve, než plavbu Titaniku navždy ukončil ledovec. Ale tím pravdivá část jeho líčení končí.

Víko sarkofágu, o němž je řeč, je v Britském muzeu evidováno pod číslem EA 22542 a návštěvníci si ho mohou prohlédnout v sále číslo 62. Jistě pod ním neležela Hatšepsovet, ale pravděpodobně nějaká významná žena, snad kněžka z 22. či 21. dynastie. Muzeum ho získalo již v roce 1889 darem od *Warwicka Hunta*. A co je hlavní - víko, kromě období první a druhé světové války, kdy bylo uschováno v bezpečnostní schránce, a roku 1990, kdy bylo vystavováno v Austrálii, nikdy neopustilo prostory muzea.

PŘECE JEN ÚDER Z NEZNÁMA

Některá jiná plavidla vezoucí egyptské mumie nebo předměty z hrobů ale takové štěstí neměla. Jejich smutné osudy nejsou vybáje-nou hrůzostrašnou povídačkou, ale smutnou realitou.

V roce 1818 Italové *Enrico Menu di Minutoli* a *Gerolamo Segato* prozkoumávali *Džoserův pohřební komplex*. Uvnitř původní primitivní mastaby, nad níž později postupně vyrosda proslulá stupňovitá pyramida, našli hlavní šachtu a žulový sarkofág. Jeho stěny pokrývaly nápisy, které dokazovaly, že právě v něm byl pohřben král. Rakev ale zela prázdnotou. Lupiči ji vykradli již ve starověku. Opo-dál ležely jen dva sandály a pohřební maska pokrytá zlatem. Věci zřejmě patřily zesnulému panovníkovi. Oba Italové pracovali ve službách pruské vlády, proto svůj nález poslali lodí na sever Evropy. Loď se i s převáženými předměty z nevysvětlitelných příčin potopila v Severním moři nedaleko ústí Labe.

Plukovník *R. Vyse*, o němž již víme, že nikdy nešetřil střelným prachem, když si razil cestu k egyptským pokladům, nebyl na jeho použití skoupý ani v případě *Menkauerovy pyramidy*. Dovnitř se dostal řadou výbuchů, jimiž vyhloubil tunel až do pohřební komory. Uvnitř našel nádherný čedičový sarkofág. Jeho stěny pokrývaly reliéfy, zobrazující průčelí královského paláce. V blízkosti ležely zbytky dřevěné rakve s víkem.

Vyše vše pečlivě zabalil a odeslal lodí do Anglie. U španělského pobřeží loď ztroskotala v bouři.

Podobně tragicky skončila i některá další plavidla, vezoucí archeologickou kořist z Egypta. Lodě jistě občas končí na dně moře. Těm, které na svých palubách přepravovaly mumie či pohřební výbavu, se to ale podle statistiky stávalo podezřele častěji.

ARNOŠT VAŠÍČEK
EGYPTSKÉ ZÁHADY

2. díl

MYSTERY FILM
Ostrava 2004

Arnošt Vašíček - Egyptské záhady 2
Vydání první
Copyright © Arnošt Vašíček
Fotografie Arnošt Vašíček

Vydal MYSTERY Film, Mánesova 20, Ostrava 2
Obálka, grafická úprava a sazba Daniel Janošec
Foto na obálce Aleš Milerský
Vytiskla Tiskárna Oldřich Harok, 739 34 Šenov

MYSTERY FILM
Ostrava 2004

ISBN 80 - 239 - 2812 – 0

OBSAH:

I. TAJEMNÝ BENBEN

Nebeské vozy - Hora počátku - Mluvicí dar z ráje - Poslední svědek - Vraždící oči - Pout' do jiného vesmíru?

II. POD SVITEM SIRIA

Souboj hadů - Patálie s psí hvězdou - Pěkně stará detektivka - Obr a trpaslík - Kosmická archa - Duchové vod - Okruh se zužuje

III. PŘÍLIŠ MNOHO MUMIÍ

Na věčné časy - Řekni mi, mámo, proč... - Chybějící těla - Strach z kříženců? - Mimoszemský experiment? - Šokující dodatky

IV. STÍNY V PODZEMÍ

Osirisová šachta - Chufevův hrob? - Tunel do hlubin - Malá chybička v plánech? - Thowtovy tajné komory - Utajená cesta

V. SPOLEČENSTVÍ MOUDRÝCH

Kolosa uprostřed vod - Světlo faraónů - Zakódované informace - Svědectví odjinud - Tajemný hieroglyf

VI. BOHOVÉ ODJINUD

Případ božské blondýny - Modrá je dobrá - Děti z absolutního jinde

VII. ZAVÁTÉ STOPY

Neznámá země Punt - Skřítek, nebo bůh?

VIII. V MOCI MAGIE

Božská energie - Skrytá tvář

*Vnikl do mystérií každé svatyně
a nic mu nebylo skryto...*

Ptah Mer

I. TAJEMNÝ BENBEN

Uprostřed posvátného města On, na plochem vrcholu nízkého pískového pahorku, se před tisíci lety rozkládal obrovský chrám, zasvěcený bohu Reovi. V jeho nezastřešených, k sálajícímu slunci zcela otevřených prostorách byl uctíván jeden z nejtajemnějších předmětů všech dob - aureolou dohadů a fascinujících pověstí obestřený benben. I když tento záhadný svědek nejtemnějších hlubin lidských dějin bývá označován jako kámen, vůbec není jasné, co opravdu byl. Vytěsaná modla ve tvaru pyramidy, svérázná astronomická pomůcka, meteorit, nebo mimozemské plavidlo?

Město On, známé také pod řeckým jménem Heliopolis, je považováno za nejstarší kultovní centrum Egypta. Stávalo v místech, kde dnes rozpíná svou nenasytanou náruč Káhira, na samé hranici čtvrti Matarija, v blízkosti léčivého pramene, u něhož podle tradice při útěku do Egypta odpočívala Panna Marie.

K chrámovému okrsku o rozměrech 1 100 krát 500 metrů putovali věřící z celé země. Modlili se ve svatyni, zasvěcené bohu Reovi, a doufali, že budou moci spatřit posvátný benben. Toto těleso prý bylo „nebeská komora“, zvláštní komnata, která se odpoutala od Hvězdné lodi, aby mohlo božstvo slétnout na Zemi. Řečeno dnešní terminologií, šlo o výsadekový modul, v němž přistála mimozemská posádka.

Mytické texty sdělují, že bůh Re pocházel z Planety milionů let. Putoval vesmírem v obrovském plavidle. Když se dostal do blízkosti Země, přesedl do horní části své lodi a snesl se dolů.

Nebeská komora měla tvar pyramidy s oblými rohy. Archeologové objevili její zmenšenou repliku vytesanou z kamene. Na jedné straně lze zřetelně rozeznat, jak ze vstupního otvoru vyhlíží postava s rukama zvednutýma k pozdravu. Je to gesto, které důvěrně známe. Symbolizuje - nemám zbraň, přicházím v míru.

Máme tedy uvěřit, že benben byl cizí kosmické plavidlo?

Nelze popřít, že toto záhadné cosi muselo mít pro tehdejší obyvatele obrovský význam. Doslova změnilo jejich dosavadní pohled na svět. Přispělo ke zrodu nového náboženství. Egyptologové jsou přesvědčeni, že chrám v Heliopoli byl vůbec první svatyní, zasvěcenou bohu Reovi. Zasloužila se o zrod tohoto kultu osobní přítomnost božstva a jeho benbenu? Byl chrám postaven na památku této neobyčejné události? Nebo dokonce právě v jeho masivních, vysokou zdí obehnaných prostorách nebeský létající stroj „parkoval“?

Dedukce z jednotlivých pramenů vytváří překvapivě moderní obraz.

Benben spočíval na zvláštní konstrukci, kterou sestrojil samotný bůh Ptah (*mimochodem otec boha Rea*). Podle dochovaného vyobrazení její podoba připomínala masivní odpařovací rampu.

Ochranná opatření odpovídala významu uchovávaného objektu. Kosmodrom byl přísně střežen. Jedna skupina hlídala venku. Přejímala od poutníků obětiny a starala se, aby nikdo z nich nepronikl do zapovězeného prostoru. V těsné blízkosti benbenu se směli pohybovat jen zvláště důkladně prověření strážci. Ti se, jak naznačují posvátné texty, starali nejen o benben, ale také o devět dalších, nám bohužel neznámých předmětů, které s ním souvisely.

Pozoruhodně stejné situace se později odehrály i na jiných místech naší planety.

NEBESKÉ VOZY

V chrámu Panatarah Sasih v Pejengu na ostrově Báli věřící dodnes uctívají údajné trosky zříceného mimozemského plavidla. Na obrovském, téměř tři metry vysokém podstavci je vystaveno kovové těleso ve tvaru nepravidelného válce. Neobvyklá svátost je dlouhá 186 centimetrů, v nejširším místě dosahuje průměru 160 centimetrů a na bocích má zvláštní úchyty. Trup zdobí hlavy čtyř párů bytostí. Jejich inteligentním protáhlým tvářím vévodí velké, kulaté a na Asijce ne- zvykle rovně uložené oči. Na čelní stěně jsou vyryty neznámé symboly a kresby hvězd.

Zadní stěna je zjevně násilně odlomená a otvírá pohled do dutého prostoru.

Bližší průzkum není možný. Nedotknutelnost svátosti chrání neustále přítomní chrámoví hlídači.

Obyvatelé Pejengu tvrdí, že byl podivný předmět, kterému stále předkládají obětiny, součástí „měsíčního vozu“ - kruhového vesmírného plavidla, které se v dávné minulosti zřítilo na Zemi. Na jeho palubě se nacházely lidem podobné bytosti, které byly po havárii nuceny zůstat na ostrově.

I když se jednotlivé zvěsti o celé události v podrobnostech liší, dá se z nich vyčíst následující příběh: jedné noci se obloha náhle rozzářila neobvyklým proudem světla. Bylo jasno jako ve dne. Měsíc, tedy jakési vznášející se těleso kruhového tvaru, se prudce přiblížil k zemi a zůstal viset nad vysokými stromy. Zdálo se, že od sálajícího oslnivého svitu les vzplane. Pak „měsíc“ vybuchl a roztříštil se. Jedna větší část dopadla poblíž vesnice. Tam stále ještě vydávala oslepující světlo. To se nelíbilo partě zlodějů, kteří se zrovna chystali na lup do blízkého stavení. Jeden z nich se rozhodl světlo uhasit. Přistoupil k troskám a začal na ně močit. Za podivného prskání jisker byl opovážlivec na místě ztrestán smrtí.

Tato historka je příliš vulgární, aby byla do pověsti vpašována záměrně k zdůraznění nadzemských vlastností „měsíčního vozu“. Spíše se zdá, že je vzpomínkou na tragédii pozemšťana, který se neopatrně přiblížil k dohasínající části neznámého tělesa. Asi jako kdybychom se my dnes dotkli na zem spadlých drátů elektrického vedení, v nichž stále protéká proud.

Bytosti, které „přistání“ přežily, ovládaly nejen neznámé dovednosti a technologie, ale i psychickou energií. Jejich velitel záhy potlačil odpor domorodých panovníků a stal se přirozeným vůdcem a později i uctívaným bohem této části ostrova.

Proslulá Černá pagoda v indickém Konáraku je mohutnou kamennou maketou „Slunečního vozu“. V originálním korábu se po obloze plavil hinduistický dvojník egyptského boha Rea.

Podle legendy byla v prostorách pagody (*stejně jako v Heliopoli*) uložena součást pravého létajícího stroje. Poutníci se jí klaněli jako nejsvatější relikvii. Pak svatyni postihlo ničivé zemětřesení. Část stavby se zřítily. Na neodkližených troskách vystavěl král Langula Narisimsha Deva ve 13. století nový chrám. Nebeský vůz bohů zůstal ukrytý pod nánosem sutin v nepřístupné zadržené části sklepení. Dodnes se ho nikdo nepokusil vykopat.

U nedalekého města Puri přistál bůh Jaganath. Samotné jméno je odvozeno od pojmu Pán vesmíru nebo také Pán či Bytost z vesmíru. Kult jeho uctívání sahá pravděpodobně až do doby kamenné.

Jaganathovo plavidlo Indové nazývají ratha, což původně znamenalo rychle létající předmět. Bohové v něm sestupovali z nebes a někdy ho využívali i k dopravě vyvolených pozemšťanů do vzdálených oblastí. Kovově lesklé ratha dosahovaly vysokých rychlostí, startovaly i přistávaly kolmo. Jejich tvar a velikost se ale různily, jako kdyby šlo o více odlišných typů. Některé měly dlouhý válcovitý trup, ukončený nahoře knihovou nástavbou s malou kopulí či věžičkou. Na

bocích nosného tělesa visely menší válce, snad motory nebo nádrže na pohonné hmoty. Podle tohoto vzoru jsou vystavěny stovky chrámů v Bhuvanéšvaru i samotná Jaganathova svatyně v Puri. Jiný typ ratha disponoval čtyřstrannou stupňovitou základnou, na jejímž vrcholu byl opět posazen jakýsi disk nebo kupole s výraznou špičkou.

Oblá nástavba byla výsadkovým modulem se samostatným pohonem. Dlouhé trasy kosmickým prostorem absolvoval celý stroj. Před přistáním se jeho část oddělila a na Zemi pak mohla sloužit k místní letecké přepravě.

HORA POČÁTKU

Benben opravdu spadl z nebes. Neměl ale nic společného s mimozemskou civilizací.

„Byl to jen meteorit neobvyklého pyramidového tvaru. Právě dokonalost jeho linií Egyptany zmátla. V pravidelném jehlanu rozpoznávali počáteční pahorek, který se podle jejich víry vynořil z pravodstva a na němž vznikl život. Proto ho začali uctívat. Stal se pro ně inspirací k budování pyramid. Na jejich vrcholech pak umísťovali kamennou napodobeninu benbenu.“

S touto hypotézou vystoupil v roce 2002 přední britský egyptolog profesor Toby Wilkinson.

Egyptané připisovali stvoření světa bohovi jménem Nun.

„Svět se podle nich vynořil z Nunova pravodstva, podobně jako nějaký ostrov po opadnutí nilských záplav. Nejdříve se objevila špička světové prahory, potom ostatní souš a nakonec celá země s Egyptem uprostřed,“ uvádí Vojtěch Zamarovský.

Je až zarážející, jak tato náboženská představa odpovídá skutečnosti. Před desítkami milionů let celý Egypt opravdu pokrývalo moře. Pak vody začaly ustupovat. První kousek suché země, obklopený hladinou, připomínal zelenou oázu. Jak se zvedal a rostl, Nil v jeho středu počal hloubit údolí. K

tomuto závěru došli geologové na základě důkladných rozborů. Odkud ale tyto informace získali tvůrci mýtu o zrození světa?

Kouskem souše, který se podle legendy jako první prodral ze zjetí vod, byl pahorek, na němž později stál chrám v centru Heliopole. Jestliže právě toto místo kněží ztotožňovali s „horou prapůvodu“ - egyptským Řípem, na němž v mytickém podhoubí začal kvasit zárodek dějin, proč najednou začali uctívat jeho napodobeninu? Zapomněli, že na pravém svatém vrcholku již stojí svatyně a raději se klaněli obyčejnému kusu kamene?

Byli svědky jeho oslnivého dopadu?

Pokud ano, nemohli meteorit spojit s počátkem věků. Pokud ne, z čeho usoudili, že je právě tento kámen hoden zbožňování? Jak poznali, že spadl z nebes? Stvoření světa vyžadovalo dokonalou souhru mnoha nadpřirozených sil. Nun si k této náročné akci přizval dalších sedm bohů. Re ale mezi nimi nebyl. Z jakého důvodu byl tedy benben - podle Wilkinsonova symbol počátku - svázán právě s tímto božstvem?

Hora prapůvodu se vynořila z vod, vystoupila zdola. Meteority, jak známo, padají shůry. Nevšimli si nepochybně vzdělání kněží zjevného nesouladu ve směru pohybu?

Je až dojemné, že kdykoliv nějaký starověký text vypráví o tělese, které se sneslo z oblohy, je ihned zařazen mezi hlášení o pádu meteoritu. Vůbec se nebere v úvahu, že je s nebeským poslem často spojován i příchod, či spíše přílet, nějakého božstva. Pádem meteoritu je vysvětlován původ benbenu, neobyčejné přistání Krišny v Indii i jedno z největších tajemství lidstva - černý kámen z Mekky.

MLUVÍCÍ DAR Z RÁJE

Stamiliony zbožných muslimů pětkrát za den poklekají k modlitbám. Jejich těla jsou - jako magnetické střelky k severu - obrácená k Mekce, k rodišti proroka Muhammada, k místu, kde stojí Kaaba.

„Nejposvátnější stavbu islámské architektury postavil podle tradice Abraham a jeho syn Išmael. Slovo ‚kaaba‘ značí prostě čtvercová budova. Toto pulzující srdce muslimského světa má 12 metrů na délku, je široké 10 metrů a vysoké 15 metrů, je umístěno na plošině a pokryto černým brokátem. Závěs na dveřích Kaaby a pás lemující její vnější obrysy nesou nápisy ve zlatě. Budova z šedého kamene a mramoru je orientována tak, aby její čtyři rohy odpovídaly zhruba světovým stranám.

Uvnitř v Kaabě visí zlaté a stříbrné lampy. Ale nejdůležitější je tu černý kámen, který musí každý poutník sedmkrát obejít a políbit, než je jeho hadždž - pouť do Mekky - úplná,“ uvádí britská etnografka Jenifer Westwoodová.

„Původ černého kamene je obestřen mlhou legend a posvátností, kterou mu dodal Muhammad. Geologové věří, že je meteorického původu, ale tradice vypráví, že spadl z nebe do rajské zahrady a že byl dán Adamovi, aby pohltil jeho hřích, když ho Bůh vyhnal z ráje. Podle legendy byl kámen na počátku bílý, ale nahromaděnými hříchy lidí zčernal. Podle tradice jej předal Abrahamovi anděl Gabriel - kámen má pryč na sobě otisk Abrahamova chodidla - aby ho použil jako úhelného kamene svého chrámu.“

Kaaba tedy stála již tisíciletí před vznikem islámu. Byla pohanskou svatyní a černý kámen kultovním objektem, který přitahoval poutníky z celé Arábie.

Jeho osudy se podobají příběhu, který vypráví stará núbijská pověst.

„V oněch letech velkého, nejdávnějšího Kdysi bétyl byl bílý jak duše a lůno panny; stál přímo uprostřed města Lúz a říká se, že jeho bílý kámen i samotné město spadly živé z nebes, i se svými obyvateli a vším, co bylo uvnitř.“

Bétyl byl uložen v tajném prostoru, v jakémsi bludišti nesčetných chodeb a nástrah. Cestu k němu znala jen Panna z labyrintu.

„Bétyl, svatý bílý kámen, občas promlouval nebo vydával melodické zvuky, kterým kněží rozuměli a dovedli je vy-

ložit. V závislosti na tom, zda tóny byly vysoké, či hluboké, kněží poznali, zda jejich požadavky byly vyslyšeny, nebo byly odmítnuty. Všechno, co rozhodla nebesa, vše, co sdělil bétyl, kněží tlumočili králi a obyvatelům města. *(K stejnému účelu sloužila i biblická archa úmluvy a zprávy o podobných komunikačních zařízeních nacházíme také v legendách jiných starověkých civilizací. Zvláštností je, že bétyl nepromlouval hlasem, ale vydával tóny. Šlo o signál, který dokázali dešifrovat pouze zasvěcení kněží? – pozn. aut.)*

„A stejně tak, jako je pravda, že Bůh je Bohem a Duch je jeho prorokem, tak je pravda, že v těch velmi dávných časech bohové promlouvali přes kameny, hvězdy a ústa kněží.

Jednoho dne krále a sbor kněží zaskočila podivná zpráva. Na zemi se objevila létající koule, která slétla z nebes. Prý ji tam, jako obří vejce, snesl podivný velký pták. Uvnitř seděla zvláštní bytost. Vypadala jako pohledný muž s velmi světlými vlasy. Oči měl nesmírně jasné, skoro zářící. Hovořil opravdu božským jazykem. Jeho jméno bylo Echidnos. Věděl hodně o budoucnosti a vše o tom, co se již stalo. Od úsvitu věků, kterým bylo - podle jeho slov - oslňující světlo, až po časy prvních lidí a měst. Vyprávěl o největších tajemstvích světa i nebe, o všem, co lidé chtějí poznat, čemu chtějí porozumět, o všem, po čem touží neukojená mysl a co vzbuzuje lidskou zvědavost. Odvěká tajemství se rozkrývala, jako by byla vykřikována samotnými anděly apokalypsy. Jako kdyby se otevřelo nebe, zmizela veškerá tabu a Bůh odkryl svou tvář.

Echidnova slova zaujala Pannu z labyrintu. Druhého dne navštívila kněží a řekla jim: „Jste Strážci, ohlížíte hvězdy a mnoho víte, když čtete ve velké Knize nebes, která jsou nejpodivuhodnějším výtvorem bohů.’

Kněží odpověděli: „Je to nejnádhernější věc, jakou učinili bohové. Nebe a bétyl nás všechno naučily.’

„Ne úplně všechno,’ řekla Iona. „Echidnos hovořil o tajemstvích, která byste měli znát. Je vyslancem Nebe.’

Kněží se nechali umluvit a rozhodli se Echidna vyslechnout.

Hovořil o tom, co bylo i co teprve přijde. O podivných nástrojích, které je třeba vynalézt, o hradbách, které se jednoho dne rozevřou a umožní lidem vejít v čarovný svět. Vypovídal o tajemném jezeře, o královstvích pohlcených oceány i zasypaných horami.

Kněží tomuto vyprávění naslouchali po celé noci a zanedbali svou povinnost. Ztratili spojení s nebesy. Svátý betel již nepromlouval. Cosi se stalo. Městu začalo hrozit nebezpečí. Nejprve velekněz a po něm i ostatní kněží vzlétli jak ptáci k nebesům, jediným skokem dosáhli oblohy a zmizeli v mracích...

Král se chtěl poradit s nebesy, zda smí vyjít z města, ale kněží již byli pryč a nikdo jiný nedokázal navázat spojení, přivolat bohy, aby se objevili a promluvili. Bétyl byl němý a černý jak křídlo havrana..."

Bétyl, neobyčejný objekt, který zmlkl a zčernal poté, co lidé zapoměli na své povinnosti, se podle pověsti původně nacházel v rajském městě Lúz. (*Tajemstvím bétylu i Lúzu se podrobně zabývám v knize Turecké záhady.*) A to zase leželo v místech, kde Abrahamův vnuk Jákob pozoroval Posly boží, jak sestupují z nebes. Po Lúzu nezůstala jediná stopa, ale jeho nejcennější dědictví možná přetrvalo věky. Je bétyl totožný s černým kamenem, uloženým v Kaabě? Není jistě náhoda, že slovo bétyl zní téměř stejně jako hebrejské Bét-el a arabské Bajt il, což v obou případech znamená Dům boží.

POSLEDNÍ SVĚDEK

Benben je stejně jako bétyl spojován se samotným počátkem lidských dějin. Oba tajemné objekty zplodila nebesa a oba dnes považujeme za ztracené.

Benben ale ještě v druhé polovině 8. století př. Kr. zřejmě stál na svém místě.

Vládce Núbie a král Horního Egypta Pianchi při svých vojenských výpadech na sever pronikl hluboko do Dolního Egypta a navštívil i Reovu svatyni v Heliopoli. Nápis na dochované stéle vypráví, jak pečlivě byl panovník na svůj vstup do zapovězeného prostoru připravován. Teprve když se podrobil všem nezbytným procedurám, „... vystoupil po schodech k velikému oknu, aby se podíval na boha Rea uvnitř benbenu. Když byl král o samotě, osobně vstal a rozpojil pás a otevřel obě křídla dveří. Poté spatřil uvnitř skvostného svatostánku het benben...“.

Text přináší cenné informace a zároveň vyvolává řádu otázek.

Reova svatyně v Heliopoli se nedochovala. Podle jejího vzoru ale bylo později vybudováno nejméně šest kopií. Jedna z nich vznikla před necelými čtyřmi a půl tisíci lety nedaleko Abúsíru a je připisována faraónovi jménem Nevoserre. Z odhalených trosk archeologové vyčetli, že chrám tvořila ohrazená terasa o rozměrech asi 106 krát 82 metrů. Uprostřed spočívalo na masivním podstavci mohutné, ale ne příliš vysoké těleso ve tvaru komolého kvádra s pozlaceným pyramidovým vrcholem. Byla to napodobenina pravého benbenu, stojícího na přistávací ploše? Potáhli ji směsicí zlata a mědi, aby dokonale připomínala původní kovový lesk „nebeské komory“?

Staří Egypťané, jak se soudí, nedokázali zpracovávat jiné kovy.

Celý posvátný okrsek byl nezastřešený! Všechny Sluneční chrámy byly vždy jako nekryté dvory zcela otevřeny k obloze! Neměly žádné budovy, jen zeď, která ohrazovala prostor, v němž se tyčil Reův symbol.

K jakému oknu tedy vystoupil faraón Pianchi? Mohlo to být jedině okno v samotném benbenu. Ostatně text to potvrzuje:

„... aby se podíval na boha Rea uvnitř benbenu.“

Benben měl tedy průzor nebo poklop, k němuž se dalo dostat jen po schůdcích - stejně jako do dnešních letadel. To zároveň vypovídá o jeho velikosti. Vstupní otvor, který vidíme na dochované kamenné replice, se nachází uprostřed boční stěny. Jestliže bylo nutné k němu vystupovat po schodišti, výška celého objektu jistě mnohonásobně překračovala výšku člověka. Wilkinsonova teorie o meteorickém původu benbenu tak zdařile prchá z pevných hradeb logiky jako Kajíněk z Mírova.

Největší meteorit na světě byl nalezen v roce 1920 na severu Namibie. Podle geologů se na Zemi zřítil někdy před 80 000 lety. Domorodci mu říkají Hoba. Díky sloučeninám železa a niklu má narudlou barvu. Je to lichoběžníková placinka, která nesáhá člověku ani do pasu. Ale pokud bychom ji postavili na hranu, jistě by ho převýšila. Do domnělé velikosti benbenu má ale pořádně daleko. Hoba váží asi 55 tun. Pokud by byl benben meteorit, dosahoval by při svých rozměrech hmotnosti okolo 500 tun a pravděpodobně ještě více. Jak by Egypťané takové monstrum stěhovali? Jak by ho zvedli na mohutnou terasu?

Pianchiho stéla sděluje, že král vystoupil k „... oknu, aby uviděl boha Rea“. Doufal, že spatří samotné božstvo. Přání se nesplnilo. Formulace, tak jak je vytesána, sděluje pouze důvod, proč se veličenstvo obtěžovalo nahoru k oknu. Kdyby si Pianchi s Reem hleděli z očí do očí, jistě by to písáři nezapomněli uvést.

Benben - „nebeská komora“ - byl svým majitelem již dávno opuštěn. Stál, možná stále schopný letu, na zvláštní konstrukci, kterou sestrojil bůh Ptah.

Kněží ho po celá tisíciletí opatrovali jako vzácný relikv, vzpomínku na doby, kdy se mezi lidmi pohybovali bohové. Vchod do vnitřních prostor startovací rampy byl pro nepovolané zřejmě důkladně uzavřen. Pianchimu, který se Dolního Egypta zmocnil silou, se ale jistě vstup nedal odmítnout. „Když byl král o samotě, osobně vstal a rozpojil pás a otevřel

obě křídla dveří. Poté spatřil uvnitř skvostného svatostánku het benzen svého otce Rea...“

Pianchi se jako každý faraón považoval za přímého potomka bohů, proto Rea nazývá svým otcem.

Jestliže Re v té době již dávno opustil Zemi, z jakého důvodu zanechal v Heliopoli „nebeskou komoru“? Odpověď je ukryta v posvátných textech. Nalezneme ji na samém konci strhujícího vyprávění o kruté válce bohů.

VRAŽDÍCÍ OČI

„Nebeská komora“ - benben - neměla punc výjimečnosti, ale byla součástí větší létající flotily. Staré myty až podezřele často zdůrazňují, že její původní majitel Re byl na obloze jako doma. U boha, který ztělesňuje Slunce, je to jistě všední chléb. Podobným způsobem se ale pohybovali i jeho nejvěrnější spolupracovníci. A nešlo vždy o mírumilovné mise.

V posvátném městě Edfú, které se rozkládá zhruba v polovině cesty mezi Luxorem a Asuánem, se nachází jeden ze dvou největších a zároveň nejlépe zachovaných chrámů v celém Egyptě. Ohromující stavba zahrnuje plochu 137 krát 40 metrů. Jen samotná věžová vstupní brána dosahuje výšky 36 metrů. Průchod uzavíraly 14 metrů vysoké a 30 centimetrů silné dvoukřídle dveře. Chrám byl zasvěcen Horovi. Tento bůh s postavou muže a hlavou sokola vystavěl podle starého mýtu v Edfú „slévárnu božského železa“. (*Co tím bylo míněno, není známo.*) Zároveň zde vycvičil armádu „mesniů“ - kovových lidí. Jejich vyobrazení se ale nepodobají robotům, jak bychom čekali, mají nakrátko ostříhané nebo vyholené hlavy a krátké tuniky. V každé ruce drží zvláštní zbraň.

Vnější stěny Horova chrámu a západní část ohradní zdi jsou pokryty fascinujícími výjevy a epizodami mýtu Spor Hora se Sutechem. Dramatické líčení nelítostného boje svými neobyčejnými technickými detaily připomíná spíše současné

války než bitvu starověkých bohů. Navíc jsou do nejmenších podrobností uvedeny; zeměpisné údaje i přesná data.

„V roce 363 leho Veličenstvo Re, Svátý, Sokol obzoru, Nesmrtelný, který žije navěky, pobýval v zemi Chen. Byl doprovázen svými bojovníky, neboť v okrsku, který se od té doby nazývá Ua-Ua, se nepřátelé spikli proti svému pánu.“

Re se rozhodl zjednat pořádek. Dojel nebo doletěl ve svém člunu na místo, kde sídlil Hor.

„Přistál v okrsku trůnního města Horova v jeho západní části, na východ od domu Chenova, který se od té doby nazývá Královský Chenu. Hor, Okřídlený měřič, přistoupil ke člunu boha Rea a pravil svému otci: ‚Ó Sokole obzoru, viděl jsem nepřátele, kteří se proti tobě, mému pánu, spikli, aby získali pro sebe zářící korunu.‘,

Po oficiálním uvítání Hor nastoupil do svého jedinečného létajícího stroje a vyrazil do boje.

„Z nebeské výše z okřídleného kotouče potom spatřil nepřátele a vpadl jim do zad. Z přední části kotouče proti nim rozpoutal bouři, v níž jejich oči osleply a uši ohluchly. V jediném okamžiku jim všem najednou přinesl smrt, ani jediný tvor nepřežil.“

Jakou ničivou zbraň asi Hor použil?

Říkalo se mu Harpunář - podle neobyčejné střely, která svým tvarem opravdu připomínala harpunu, ale její účinky byly tak hrozné, že ji egyptské mýty označují jako „třicetinásobnou zbraň“. Byla to v podstatě jakási obdoba dnešní rakety se sdruženou bojovou hlavicí. Nejprve se ze štíhlého aerodynamického trupu odpoutal prostřední hlavní hrot a tím uvolnil dráhu dalším menším střelám. Díky tomu úder zasáhl větší území než pouze jediná nálož.

Hor měl kromě okřídleného disku k dispozici ještě jeden létající stroj. Býval označován jako NAR - ohnivý sloup. Snad se o to zasloužilo podlouhléválcovité tělo, které se dole zužovalo do kruhové trysky. Nad ní se dala rozpoznat krátká křídla, sloužící zřejmě k udržení směru letu. Oblá masivní hlava nesla pár velkých „očí“. Tyto kruhové útvary, připo-

mínající reflektory, měnily svou barvu od modré po červenou. Na dochovaném vyobrazení z předdynastického období vidíme, jak z čela vychází široký vějíř paprsků - snad znázorňujících světlo. Z trysky na zádi se táhnou čáry podobné kouřovým stopám z tryskového motoru.

Velitel nepřátelské armády Sutech a část jeho vojska i přes úder tak účinných prostředků unikli. Ukryt našli v bažinách nilské delty.

Hor plul po čtyři dny a čtyři noci po vodě a hledal je, ale žádného nepřítele nespatriil. Nakonec uposlechl radu boha Rea a rozhodl se pokračovat průzkumem shora. Nasedl znovu do svého okřídleného disku. Brzy vypátral oddíly protivníka. „Vrhl za nimi svůj božský oštěp a zabil je a způsobil jim velkou porážku. Také přivedl do přední části člunu boha Rea 142 nepřátel, kteří zajal.“

Reův člun musel být velmi prostorný, když se jen na před' vešlo množství zajatců.

Rozsáhlý mýtus o sporu Hora se Sutechem, vyrytý na zdech chrámu, je přepisem textu, jehož základ pochází už z dob Staré říše. Je plný neuvěřitelných zvrátů, uskoků a lstí. Množstvím rafinovaných intrik předčí Alexis i proslulého „Džejára“. K tomu je okořeněn tak, zvráceným sexem, že by vyděsil i protřelé obchodníky s pornografií. Vraždy, znásilnění a nelítostné mučení jsou běžné prostředky boje. O surovostech skutečně silného kalibru raději pomlčet. V jednom případě se pozvraceli hnusem i samotní bohové.

Ve strhujícím ději jsou uvedeny zcela konkrétní zeměpisné a časové údaje.

Historikové dospěli k závěru, že země Chen byla Nubie a Ua-Ua severní části Behdetu, což je dnešní Edfú. Nepřátelé vedeni Sutechem se pohybovali u Asuánu a později v deltě Nilu, která v té době vytvářela obrovské vodní bludiště, plné hrochů a krokodýlů. Rákosové houštiny a až šest metrů vysoké stvoly papyru umožňovaly dokonalý úkryt.

Konflikt vypukl v roce 363. Roky se ovšem počítaly podle doby panování toho či onoho vládce. V první větě s

datem je uvedeno Jeho Veličenstvo Re. Šlo tedy o 363. rok vlády tohoto boha. Dá se vůbec odhalit, kdy to vlastně bylo z hlediska naší chronologie?

Velebněz a velký učenec Manehto sepsal někdy kolem roku 270 př. Kr. historii Egypta. Originál několikasvazkového díla byl uložen v alexandrijské knihovně, která vyhořela, když ji v roce 642 po Kr. vyplenili muslimští nájezdníci. Dnes známe jen výňatky, které se zachovaly jako citáty ve spisech jiných antických autorů.

Manehto uvedl, že dynastiím faraónů předcházely dvě dynastie bohů a jedna dynastie polobohů. Představovalo je celkem čtyřicet devět božských a polobožských panovníků, kteří dohromady vládli 17 520 let. Pak následovalo 350 let chaosu. Teprve poté faraón Meni ustanovil první dynastii.

I když mezi historiky rozhodně nepanuje jednota, většina z nich se přiklání k názoru, že Meni nastoupil na trůn okolo roku 3100 př. Kr. Jednoduchým výpočtem zjistíme, že bohové se v Egyptě objevili 17 870 i před Menim. Prvním z nich byl Ptah, který podle Manehta vládl 9 000 let. Jeho nástupcem se stal Re. Spor mezi Horem a Sutechem vypukl v 363. roce Reovy vlády.

Neomylná kalkulačka sděluje, že od popisovaných bojů k dnešní realitě muselo uplynout něco málo přes 13 600 roků.

Z mýtu víme, že nešlo o jednorázový konflikt. Ztráty byly zaznamenány na obou stranách. Samotný Hor přišel o své zázračné Oko. Sutech je rozsekal na 64 částí. Jako vždy velmi vynalézavý a zručný bůh Thowt je našel a spojil dohromady. Horovo Oko bylo opět funkční. Dokázalo létat, i když mu scházela jedna část.

Zdá se, že záhadné Oko sestávalo z více modulů - stejně jako naše orbitální stanice, které mohly být zaměněny, nebo v případě nutnosti zcela odstraněny.

Byl jednou z částí Oka i benben z Heliopole? Zůstal na svém místě i po odletu bohů, protože byl prostě již nepoužitelný?

Benben je spojován s Reem a právě tento bůh vlastnil Oko, kterému se nevyrovnalo žádné jiné.

„Vyšli své Oko, ať za tebe porazí ty, kteří ti chtějí uškodit, protože není jiného Oka, které by to tvé převyšovalo...“, čtete v Knize Krávy. Další část textu sděluje, že stroj nebyl jen hroznou zbraní, ale i záchranným člunem. Osm lidí čtyř ras přečkalo v Oku boha Rea zničení celé populace a pak přistálo na Zemi. Vyvolení tedy cestovali s bohy do kosmického prostoru. Je to příliš nadnesená představa?

POUŤ DO JINÉHO VESMÍRU?

Staří Egypťané byli pevně přesvědčeni, že po faraónově smrti musí jeho Ka, dvojník či duše, projít složitým bludištěm plným nástrah a nesčetných překážek, dosáhnout nebeské brány, nastoupit do zdvihadla bohů a vznést se mezi hvězdy, kde se stane nesmrtelným. Cílem byl Duat v Zemi horských bohů. Zde faraón vešel do Domu ohně, aby byl během „nocí spočítaných let“ proměněn v božskou bytost a mohl vystoupit na „východní stranu nebes“.

Podrobný souhrn příkazů a doporučení, nutných k úspěšnému zvládnutí tak obtížného úkolu, obsahují především Knihu mrtvých a Knihu pyramid. Jejich text v mnoha ohledech připomíná popis složitého technologického postupu. To přivedlo některé badatele k domněnce, že nešlo o nějakou imaginární pouť do záhrobí, ale o naprosto podrobný záznam o skutečné cestě ze Země do vesmíru. Ve zdánlivě fantastickém líčení celé trasy je prý zašifrována zpráva o jednotlivých krocích, jejichž vykonání je nezbytné pro zdárný let do kosmu.

Faraón naprosto ve všem přesně napodoboval bohy. Svě šaty vyměnil za „božský Šuův oděv“, na krk si nasadil „límeček milovaného Hora“, který je stejný jako „límeček na krku Reově“. Ilustrace, připojené k textu, ukazují bohy v těsných kombinézách se zvláštními pevnými pásky okolo krku. Nebýt

všudypřítomných hieroglyfů, výjev vypadá jako záběr posádky z oblíbeného Star Treku.

S pomocí Božího posla je panovník vybaven vším potřebným a dorazí k objektu nazvanému Stoupadlo na nebesa nebo Božský žebřík. Je to jakási věž, připomínající raketovou rampu. Tam faraón nasedne do Oka. S tímto názvem je spojován výraz člun nebo plavidlo. Jde o objekt dlouhý 770 kubitů, tedy asi 300 metrů. Jeho vlastníkem je Hor, nebo Re. Král je usazen na zvláštní místo v kabině, kde sedí také bůh, který Oko řídí.

Co se stane pak, nám přibližují texty nazvané Putování do Života poté krále Pepiho I.

*„Dveře na nebesa jsou otevřeny!
Dveře Země jsou otevřeny!
Otvory nebeských oken jsou dokořán!
Schodiště na nebesa je otevřeno!
Kroky světla jsou odhaleny...“*

Co asi znamená poslední verš? Je to příslib, že Oko poleť rychlostí blízkou pohybu světla?

Odpočítávání začalo. Zdroje energie jsou spuštěny. Plavidlo se chvěje.

*„Rudé oko Horovo je zběsilé hněvem.
Jeho moci nemůže nikdo odporovat.
Poslové pospíchají, běžci zrychlují krok.
Oznamují tomu, kdo zvedl paži na Východě:
„Nech tohoto zde projít!“,*

Samotný start doprovázejí projevy typické i pro dnešní kosmická plavidla: hluk a otřesy půdy.

*„Nebesa mluví. Země se třese.
Země se otřásá.
Dvě oblasti bohů volají.*

*Země se rozpadá...
Když král stoupá na nebesa,
když je převážen přes klenbu... „*

Faraón se vznesl k nebesům a krouží po orbitální dráze nad Zemí.

*„Objímá oblohu jako Re,
putuje napříč oblohou jako Thowt...
Už dvakrát obkroužil celá nebesa,
otáčí se nad dvěma zeměmi... „*

Poslední verš bývá opomíjen. Ve srovnání s ostatními informacemi se zdá být nudný. A přesto je to jeden z nejpád-
nějších důkazů, že text obsahuje povědomost o letu do
kosmu. Při pohledu z orbity se totiž opravdu zdá, že země-
koule má jen dvě protilehlé země. Evropa, Asie a Afrika vy-
tvářejí jeden celek, Severní a Jižní Amerika druhý.

Po opakovaném obletu zamíří Oko s králem na palubě k
východnímu obzoru. Pluje přes „jezero, kterým jsou nebesa“,
až dosáhne „břehů nebes“. Přistane na Nezničitelné hvězdě.

Faraón se s pomocí Hora Duatu, božstva tohoto místa,
vydává hledat Strom života a získá nesmrtelnost.

„, Tvá je věčnost, ' říká mu Re...

*Už nikdy nezahyneš a nezmizíš.
Navždy a navždy. “*

Faraonova pouť na nebesa je matoucí hádanka. Zrodil ji
strach z toho, co přijde po smrti, a nesprávné pochopení pří-
rodních sil? Jsou všechny ty tisíce a tisíce vět s velmi přes-
nými popisy a neobyčejnými detaily pouhý výplod fantazie?
Byla to jen další důmyslná konstrukce k potvrzení božské

nadřazenosti panovníka? Ztělesňovala toužebné naplnění snu o věčnosti?

Egyptolog Gaston Maspero se domnívá, že se Knihy pyramid objevily na samém počátku egyptské civilizace a možná ještě před vznikem písma. Jsou ozvěnou jakési prastaré zkušenosti.

Máme je tedy brát vážně? Existují Duat a Nezničitelná hvězda? Lze dosáhnout „břehu nebes“ na východním obzoru?

Badatel Zecharia Sitchin v knize Schody k nebesům napsal: „Duat, magické místo ‚východu hvězd‘. Jeho jméno i umístění dělá vědcům potíže. Někteří jej vnímají jako onen svět či bydliště duchů, kam se musí král odebrat, stejně jako odešel kdysi Osiris. Jiní ho považují za podsvětí, neboť mnohé popisované scenerie skutečně připomínají podzemí. V textech se mluví o tunelech a jeskyních s neviditelnými body, jezírkách vařící vody. Děsivých světlech, komorách střežených ptáky a vratech, která se sama otevírají. Jednalo se o velmi matoucí místo. Navzdory jeho pozemním charakteristikám či podzemním aspektům obsahovalo jeho hieroglyfické jméno jako determinanty hvězdu a jestřába nebo bylo tvořeno pouze hvězdou v kruhu, naznačující spojitost s oblohou.“

Duat je někdy popisován primitivně jako okrouhlé údolí. Jinde se dozvídáme, že šlo o uzavřený okruh, který se stahoval směrem k otvoru v nebesích, jimž bylo možné dosáhnout Nezničitelné hvězdy. Vypadal tak trochu jako trychtýř.

Neukrývá se právě v tomto neobvyklém tvaru rozluštění jeho tajemství?

V roce 2003 vědci podrobně mapovali struktury horčích a chladných skvrn v kosmickém mikrovlnném prostoru. Přitom zjistili, že skvrny v nejbližších okrajích vesmíru jsou slabší a protáhlé. Vesmír se tedy zvláštním způsobem zakřivuje.

Podle astronoma Franka Steinera z Ulmské univerzity v Německu tato pozorování naznačují, že je kosmos protažen do podoby dlouhé nálevky. Na jednom konci je úzká rourka,

která se postupně rozšiřuje do zvoncového tvaru. To by ovšem znamenalo, že je vesmír konečný.

Co se tedy nachází za ním?

Není zvláštní, jak přesně se trychtýřovitý Duat v představách starých Egyptanů shoduje s moderním modelem vesmíru? Je „brána nebes na východním obzoru“ totožná se Steinerovým „úzkým výtokem z nálevky“? Lze tímto otvorem na samé hranici našeho kosmu proniknout do zcela jiného světa? Proč egyptští kněží nazývali toto místo za „bránou nebes“? Nezničitelnou hvězdou a očekávali, že zde faraón dosáhne nesmrtelnosti?

Věděli, že se v tomto neobyčejném prostoru čas chová jinak, nebo možná vůbec neexistuje?

II. POD SVITEM SIRIA

V mrazivých hlubinách dávnověku se na planetě obíhající okolo hvězdy jménem Po-tolo začalo schylovat k tragédii. Slunce prudce zvýšilo intenzitu záření, masy vod se vzdouvaly a neúnavně zalévaly potápějící se pevninu. Hutné mraky obestřely tento umírající svět a dusily život jako pod pokličkou. Lidem hrozilo vymření. Proto stvořitel Amma pověřil archanděla Nomma přípravou záchranné akce. Urychleně byla dostavěna archa - kosmická loď vybavená vším po-bným pro dlouhý meziplanetární let. Nommo ji zásobil dostatkem energie i potravy a do jednotlivých z celkem šedesáti tří oddělení uložil mnoho důležitých věcí pro rozvoj člověka. Nezapomněl na semena nejrůznějších druhů rostlin a zvířectvo. Nakonec byly na palubu naloděny i čtyři pečlivě vybrané lidské páry, jejichž novým domovem se měla stát Země.

Takto dramaticky líčí osídlení naší planety mýty Dogonů. Příslušníci tohoto černošského kmene obývají skalnaté útesy Bandiagara na hranici západoafrických států Mali a Burkina Faso. Jsou to většinou analfabeti, ale v jejich podivuhodných legendách nacházíme tak rozsáhlé a podrobné vědomosti o vesmíru to vyráží dech. Dogoni například již od dávnověku zcela spolehlivě rozeznávají hvězdy, planety a jejich měsíce, což naše moderní společnost dokáže teprve dvě století. Vědí o ekliptické dráze pohybu Země okolo Slunce. Nepovažují lidstvo za jediný představitele živých bytostí v nekonečném množství hvězdných světů. Jsou přesvědčeni, že galaxie mají tvar spirály, že Měsíc vznikl vytržením části hmoty Země a dnes je suchý a mrtvý. Mají povědomost o prstenci Saturnu a dokonce i o tom, že čtyři z Jupiterových měsíců obíhají v jedné rovině a jsou vždy přivráceny ke své marešské planetě pouze jednou stranou.

Všechny tyto poznatky souhlasí se současnými výzkumy, dají se však zjistit pouze s pomocí moderních přístrojů. Odkud je tedy získali Dogoni? Jak je možné, že v několika

případech dokonce předstihli technicky skvěle vybavené a odborně zdatné týmy astronomů?

Někteří badatelé dospěli k závěru, že Dogoni jsou dědici utajované moudrosti starého Egypta. Jako jediní až dodnes dokázali uchovat nejtajnější poznatky kněží a mágů velkých kultovních center na Nilu a jsou schopni je reprodukovat v jejich původní a nezkreslené podobě.

Autoři této hypotézy předpokládají, že Dogoni již před 5 000 lety sloužili faraónům, později odešli do Libye a odtud sestoupili do Mali. V oblasti Bandiagary žijí prokazatelně již od konce 15.století.

SOUBOJ HADŮ

Když byl uváděn do svého úřadu proslulý dogonský kouzelník Ana, musel nejprve předvést své nadpřirozené schopnosti. Jeden ze svědků o tom vypráví: „Onoho večera se obloha potáhla purpurovým oparem. S padající tmou se na prostranství pod mohutným baobabem rozhořela hranice. Zdáli se ozvala hudba. Procesí se blížilo zvolna. Vesničané povzbuzovaní rytmem bubnů se pohupovali v bocích, často zastavovali, tančili na místě a přitom zpívali. Jakmile dorazili k ohni, vytvořili kruh a zmlkli. Ana, který se měl ujmout funkce po zemřelém šamanovi, důstojně vkročil do prostoru ozářeného plameny. V ruce svíral bohatě vyřezávanou hůl s četnými magickými znaky. Její rukojeť tvořila hlava podivného vousatého hada. Ana mumlal zaříkadla a začal se točit dokola. Pohyb stále zrychloval. V jednom okamžiku hodil hůl na zem. Místo ní se ve zvířeném prachu objevil živý plaz a prechal od ohně. Vesničané hlasitě vykřikli. Had se blížil k nim a vztekle syčel. Ana přiskočil. Uchopil jej za hlavu a vyhodil vysoko do vzduchu. Jak plaz padal dolů, jeho tělo znehybnělo a přistálo do Anových rukou opět v podobě hole. Dav uznale zašuměl: Ana projevil svou magickou moc a právo na převzetí úřadu kouzelníka.“

Proměna hole v hada a kroucího se plaza zpět v neživý kus dřeva je kouzelnický „majstrštyk“, který byl v Egyptě předváděn již v dobách stavby prvních pyramid. Později byl téměř povinným číslem v repertoáru dvorních mágů.

Když se Izraelité pokoušeli přimět faraóna, aby je pustil ze svých služeb a povolil jim odchod ze země, zvolili na radu Hospodina nejprve malé varování.

Mojžíšův bratr Áron hodil před panovníka a jeho služebníky svou hůl. Ta se ihned změnila v plazícího se hada.

Faraon přivolal své mudrce a čaroděje a oni předvedli totéž. Jejich hole, jakmile dopadly na zem, se staly nebezpečnými hady.

Egyptané se z vyrovnaného stavu neradovali dlouho. Áronova hůl v podobě hada pozřela hady-hole domorodých kouzelníků. Tak o tom vypráví bible.

Walis Budge v díle *Egyptská magie* vyslovuje domněnku, že tento prastarý kousek nespočívá v iluzi, ale v ovládnutí pohybu jedovatého hada a umění navodit u něj stav strnulosti, takže připomíná hůl v ruce mága.

Nejde tedy o zázrak, ale o dokonale zvládnuté umění dirigování pohybu zvířete.

Ať už tomu bylo jakkoliv (*připomeňme, že podle mině- ní současných krotitelů je had jedním z mála zvířat, které vůbec nelze ovládat*), důležité je, zda se předkové dogonských kouzelníků tomuto umění opravdu naučili v Egyptě.

Některé zvyky a mýty jsou velmi podobné tradicím země na Nilu. Šéf dogonské vesnice se nazývá Hagon. Jeho tvář zdobí dlouhá bradka, která jako by byla přesnou kopií umělých vousů faraónů.

A další shody rostou jako po dešti.

Prstence okolo Saturnu údajně jako první postřehl Galilei. Když je svým dalekohledem uviděl, vyvedly ho z míry. Domníval se, že jde o dva satelity na blízké oběžné dráze této údajně nejkrásnější planety sluneční soustavy. Teprve v roce 1655 se Huygensovi podařilo zjistit, že jde o prstence.

Dogoni ovšem o této Saturnově ozdobě vědí od dávno-věku. A jeden dávno zapomenutý nález dokazuje, že Egyptané zřejmě také. V depozitáři Egyptského muzea v Káhiře je uložena stéla o rozměrech 90 krát 70 centimetrů. Její stáří se nepodařilo určit. Pravděpodobně pochází z nálezů francouzského archeologa Augusta Marietta, který přes dvacet let prováděl vykopávky především v Abydu. Výjev představuje muže s pohledem stočeným vzhůru. Nad jeho hlavou se vznáší rudý kulovitý objekt, obtočený bílým pásem. Jeho podoba se soudobými vyobrazeními Saturnu je nepřehlédnutelná.

Podle Dogonů započalo stvoření světa přiletem božské bytosti - Nomma - a čtyř párů lidí.

Egyptané na počátek všeho také staví jednoho boha a čtyři božské manželské páry.

Nommova kosmická archa měla 63 oddělení. Přesně tolik se jich nacházelo v pověstném létajícím Oku boha Rea.

Jiné okolnosti ale naznačují, že považovat Dogony za pokračovatele staroegyptských tradic je přinejmenším velmi odvážné.

PATÁLIE S PSÍ HVĚZDOU

Úhelným kamenem, alfou a omegou dogonské mytologie, je Sirius. Tato jedna z nejjasnějších hvězd na obloze se nachází v souhvězdí Velkého psa. Podle Dogonů byly právě v těchto končinách vesmíru napsány první stránky kroniky dějin lidského rodu. Legenda vypráví, že okolo Siria obíhá bývalé, nyní již vyhaslé otcovské slunce lidstva Po-tolo. Dogoni znají přesnou dráhu jeho pohybu a jsou přesvědčeni, že jeden oběh trvá padesát let.

„Po-tolo patří k nejtěžším z nebeských objektů,“ říkají ve svých mýtech. „Má takovou hustotu, že ani všichni lidé dohromady by neunesli jeho malý kousek.“

A kupodivu mají pravdu. Vědci zjistili, že se vedle Siria skutečně pohybuje ještě jedna hvězda, která je bílý trpaslík,

tedy kosmické těleso s obrovskou hustotou hmoty. Existence takzvaného Siria B je známa od předminulého století. První fotografie byly ale pořízeny až v roce 1970.

Astrofyzikální výzkumy prokázaly, že je to hvězda zhruba stejně hmotná jako naše Slunce, ale její průměr činí pouze 5 400 kilometrů, takže hustota její hmoty je 90 000krát větší. V praxi to znamená, že pouhý jeden metr krychlový má hmotnost nejméně 3 000 tun, podle novějších měření dokonce 20 000 tun. Doba oběhu lehce přesahuje padesát let.

Sirius B není ovšem pouhým okem vůbec vidět a byl objeven teprve s pomocí silných dalekohledů a složitých výpočtů. Dogoni ale veškeré jeho „technické parametry“ znají od dávnověku. Jak je to možné? Získali tyto údaje opravdu od Egyptanů?

Astronomové ve službách faraónů věnovali Siriu neo- byčejně velkou pozornost. Všeobecně se traduje, že jeho východ ohlašoval počátek záplav na Nilu.

Význam této jasné hvězdy byl ale daleko větší.

Vojtěch Zamarovský ve svém díle Bohové a králové starého Egypta píše: „Egyptané dělili rok na tři roční období, z nichž každé mělo čtyři měsíce po 30 dnech. To dává celkem 360 dní; k vyrovnání se slunečním rokem připojovali pět dnů svátků, takže jejich kalendář měl 365 dní. Tento rok se opožďoval proti slunečnímu roku každoročně zhruba o čtvrt dne, a jelikož k zavedení přestupného roku nedospěli, byl jejich kalendářní rok proti slunečnímu roku za čtyři roky o jeden den pozadu. Oba tyto roky se sešly teprve za 1 460 let, a to v den, kdy se ranní východ Siria shodoval na zeměpisné šíři Mennoferu (*Memfidy*) s ranním východem Slunce; po uplynutí této ‚Siriovy periody‘ začínal tedy kalendářní a sluneční rok v jeden den (*19.července podle juliánského kalendáře*). Zachovaly se záznamy o několika případech této shody, jež mají mimořádný význam; umožňují přepočítat egyptskou relativní chronologii na absolutní data podle výchozího roku našeho letopočtu. Egyptané si totiž takový výchozí rok nezavedli a události datovali podle vlády jednotlivých panovníků.“

Egyptřané o nesouladu kalendářního a slunečního roku zjevně věděli. Ale nevadilo jim, že vystřelují rychlé špunty o silvestrovské noci nad pyramidy jednou v zimě a jindy v parném létě, podle toho, na kdy, zrovna připadl Nový rok. Za tisíciletí neudělali vůbec nic, aby to změnili. Přesto bedlivě sledovali Sirius a jeho periodu.

Proč si vybrali zrovna tuto hvězdu? Nejstarší písemné zmínky v Knihách pyramid ji nazývají Sobdet a ztotožňují ji se stejnojmennou bohyní, která byla patronkou nilských záplav, ochránkyní a průvodkyní mrtvých a dbala na správné očišťování a omývání mrtvých těl. Spojení s vodou vyplývalo z každoročně opakovaných záplav, které do Mennoferu dorazily vždy počátkem druhé poloviny července, tedy v době, kdy zde vycházel Sirius (Sobdet).

Tato okolnost ovšem neříká naprosto nic o tom, jak egyptští astronomové přišli na tak neobyčejně dlouhou a nesmírně důležitou „Siriovu periodu“. Nejedná se přece o měsíční fáze, data rovnodennosti či slunovraty. Jde o shodu, která se opakuje jen jednou za 1 460 let. Musela uplynout tisíciletí, aby ji královští astronomové mohli důkladně ověřit. Anebo se právě v onen den shody oficiálně zrodila egyptská civilizace a začaly se otáčet první listy jejího kalendáře?

Jak víme, Egyptřané neměli - jako třeba Mayové (3114 př. Kr.) - žádný výchozí bod, žádný trvale první rok. Klubko času neodvívjelo stále delší nit, na níž by se, jak jsme zvyklí, postupně vázaly uzlíky jednotlivých dat. Egyptští časoměřiči co chvíli nit ustříhli. S nástupem každého nového vládce se letopočet vynuloval. Povědomost o nějakém zlomovém okamžiku, kdy to všechno začalo, ale zcela jistě existovala. Zdá se být logické, že výstřel ze startovní pistole, který přinutil kalendář k rozběhu, zazněl právě v okamžiku, kdy obyvatelé Mennoferu mohli u ranní kávy sledovat na obrazovce oblohy společné světelné show Slunce a Siria.

Pokud je tomu tak, kdy to bylo? A kdo kněžím oznámil, že na nebesích právě udeřil den D a kalendář a astronomický čas jsou zrovna v souladu?

„Pokusíme se to zjistit, milý Watsone.“
„Zhola nemožné!“
„A právě proto tak lákavé.“

PĚKNĚ STARÁ DETEKTIVKA

Zpět do hlubin minulosti vedou dvě různé stopy Pachatel se skrývá v jejich průsečíku.

Co potřebujeme vědět?

Za prvé: kdy došlo k činu. Základní údaje máme.

„Jáchyme, hod' je do stroje!“

„Jménem našeho psychiatrického ústavu se hluboce omlouvám. K tak politováníhodné události dochází maximálně jednou za...“ říká primář Chocholoušek.

Ano, ke společnému východu Slunce a Siria nad Menoférem dochází jednou za 1 460 let. Podle nejmladších egyptských záznamů se tak stalo v roce 139 po Kr. Od tohoto data je nutné zařadit zpátečku! Z hlediska našeho kalendáře tedy přicházejí v úvahu roky 1321, 2781, 4241, 5701, 7161, 8621 a další, všechny samozřejmě před Kristem. Rok 1321 př. Kr. je třeba vyloučit. Sirius byl sledován i před ním. Důkaz nám o tom zanechal Thutmose III. na kamenné desce, kterou archeologové vykopali na ostrově Elefantina. K činu tedy došlo již dříve.

Ten, kdo ho spáchal, vynikal nad jiné. Byl spojován s počátkem věků. A schází mu alibi. V kritický čas se podle svědků pohyboval právě v Egyptě.

Okruh pachatelů je úzký.

Za zakladatele první dynastie je považován faraón Meni. Někteří dějepisci před něj kladou pověstného krále Škorpiona. Oba vládli někdy v období kolem roku 3000 př. Kr. s možnou odchylkou plus minus 150 let - podle toho, který historik zrovna píše učebnice. Každopádně 19.července 2781 př. Kr. již oba, pro egyptské dějiny tak nepostradatelní pánové, pobývali u svých božských předků na věčnosti.

K roku 2781 př. Kr. bychom snad mohli přiřadit veřejnosti zcela neznámého faraóna Perjebse. Ten ovšem převážnou část svého panování věnoval krvavým náboženským bojům a naprosto bezohlednému vypalování hrobek svých předchůdců. Na astronomické hrátky s časem neměl prostě čas.

Takže i rok 2781 př. Kr. vypadává spolehlivě ze hry. Jak postupujeme hlouběji do minulosti, nedokážeme najít žádnou další zcela výjimečnou postavu.

Topíme se tedy v beznaději? Všude samá voda?

Naopak, přihořívá!

Pod svícnem bývá tma. Proč hledat mezi trpaslíky, potřebujeme giganta?

Velmi zvláštní postavou egyptského panteonu je Thowt. Byl považován za boha moudrosti a učení, vynálezce písma a zákonů. Knihy pyramid o něm píší jako o tom, „... který zvažuje nebesa, počítá hvězdy a měří zemi“. Provedl výpočty týkající se času a ročních období. Byl tedy astronomem a zároveň tvůrcem kalendáře. Význam jeho jména (*v původní podobě Tehuti*), zapsaného hieroglyfy, se většinou vysvětluje jako „Ten, který vyvažuje“.

„Ten, který vyvažuje“ co?

Nesoulad v měření času? Je v jeho jménu zašifrováno, že to byl právě Thowt, kdo věděl, kdy dochází k „vyvážení“, tedy k rovnováze astronomického a občanského kalendáře, a předal tuto důležitou informaci kněžím? Působil v Egyptě zrovna v době, kdy Slunce a Sirius vycházely společně nad Mennoferem?

Podle nám již známého velekněze Manehta se Thowt ujal vlády v Egyptě někdy po roce 8670 př. Kr. Turínský papyrus, pocházející z dob Ramesseho II., který přináší seznam egyptských bohů a panovníků s tím souhlasí.

K vyvrcholení Siriovy periody došlo 19. července 8621 př. Kr., tedy zrovna v době, kdy Thowt řídil zemi.

Potřebujeme další důkazy? Thowt byl v rozhodující chvíli na místě činu. Jako nepozemská bytost byl vybaven

potřebnou technikou a vědomostmi k astronomickému pozorování. A měl i motiv. Chtěl přece lidem věnovat kalendář.

„Máme ho!“

OBR A TRPASLÍK

Sir Norman Lockyer, považovaný za otce astroarcheologie (*vědy zabývající se astronomickými znalostmi starých civilizací*), si povšiml podivuhodné věci: starší egyptské chrámy vykazují vyspělejší astronomické znalosti než jejich podstatně mladší následovníci.

Co z toho vyplývá?

Egyptští kněží dostali od Thowta do vínku ucelený soubor znalostí, které značně předběhly svou dobu. Balík akcí ale postupně ztrácel hodnotu. Jeho majitelé ho prohosподаřili. Unikátní informace nevyužili k rozvoji, ale postupně je nechali propadnout do hlubin zapomnění.

Byli Dogoni jediná, kdo je uchoval?

Myslím, že ne. Dokonce jsem přesvědčen, že je vůbec neznali.

Egyptané sledovali Siria kvůli měření času, ale o jeho jiných vlastnostech neměli ani potuchy.

Dogoni naopak tuto hvězdu přesně popisují, ale pro změnu je nezajímá Siriova perioda. Její praktický význam je totiž na zeměpisné šířce, kde žijí, nulový.

Oba národy disponovaly naprosto různými informacemi ze dvou různých zdrojů. A ty navíc od sebe dělila pořádně hluboká propast času. Důkaz lze vidět přímo na obloze.

Egyptané, Babyloňané, Rekové i Římané hovořili o Siriu jako o červeně zbarvené hvězdě. Také astronomické záznamy dalších starověkých civilizací potvrzují její zřetelně rudou záři. A totéž tvrdí ještě rané středověké manuskripty - až do 6. století po Kr. Astronomický katalog, který sestavil biskup Řehoř Tourský, přímo označuje Siria pojmem Rubeola, což znamená Rudá.

Jenže dnes tuto hvězdu vidíme jako modrou. Co přimělo Siria, aby změnil svou barvu?

Problémem se v osmdesátých letech zabýval Technický magazín.

„Sirius, který se při pohledu pouhým okem jeví jako jedna hvězda, je ve skutečnosti dvojhvězda, binární systém. Jednu složku systému tvoří modrobílá hvězda (*označovaná jako Sirius A*), druhou složkou je slabá hvězda z třídy bílých trpaslíků (*Sirius B*), která je pozůstatkem do sebe zhroucené hvězdy z třídy rudých obrů. Ano, právě rudých a rudě zářících! Otázka je tedy logická: Mohl být Sirius B ještě před čtrnácti stoletími rudým obrem?

Dva vědci z Ruhrské univerzity, Wolfhard Schlosser a Werner Bergman, spočítali, jak jasný musel tehdy červený Sirius B být (*za předpokladu, že se Sirius A nezměnil*), aby bylo souhrnné světlo Siria při pohledu ze Země načervenalé. A zjistili, že Sirius musel tehdy skutečně nádherně zářit, ještě mnohem výrazněji než dnes. Zdá se, že slova obdivu k této hvězdě ve starověkých pramenech nejsou nijak přehnaná.

Dosud si astrofyzikové mysleli, že přeměna rudého obra v bílého trpaslíka trvá mnohem déle než čtrnáct století. V závěrečné fázi se rudí obři výrazně rozpínají, začínají spalovat helium místo vodíku a pak v obrovské explozi vybuchnou. Přitom se jejich vnitřek zhroutlí do sebe a vytvoří trpaslíka. Že k takovému vývoji zakončenému výbuchem supernovy došlo, svědčí zvýšený obsah kovu, který u Siria naznačují spektrální pozorování.

Dogoni se Sirem B spojují pojmy bílý, těžký a kov. To nemůže být náhoda.

Jestliže k přeměně z rudého obra v bílého trpaslíka došlo až po 6. století po Kr., pak Dogoni své udivující znalosti rozhodně nemohli získat ve starověkém Egyptě, ale podstatně později. I když sami neuvádějí ani přibližné datum, naznačují, že šlo o přímý kontakt jejich předků s mimozemskými bytostmi. Jejich velitelem byl Nommo. Posádka pocházela právě z hvězdného společenství Siria. Dogoni tvrdí, že v jeho blíz-

kosti září ještě další objekt, Malé slunce - hvězda Emme-yatolo, která má několik satelitů. Existenci tohoto tajemného tělesa vědci - na základě anomálií ve viditelném spektru Siria B - mlhavě tuší, ale spolehlivé důkazy za tím v rukou nemají. A o planetách v této části vesmíru nevědí vůbec nic.

KOSMICKÁ ARCHA

Francouzský etnograf Marceul Griaule, který v třicátých letech 20. století sbíral legendy Dogonů, pořídil na základě poznatků z rozhovorů se slepým starcem Ogotommelim náčrtek tzv. archy, létajícího plavidla, v němž Nommo a jeho druhové sestoupili. Její vzhled byl fascinující, a přesto pro nás jaksi důvěrně známý.

Archa měla kruhovou základnu. Ke čtvercové střeše stoupalo po každé straně osm schodů a nahoře se jako hromosvod tyčil bodec, vyrůstající z kužele, jehož stěny jako by byly vytvořeny smotaným lanem. S podobným tvarem se můžeme dodnes setkat u majestátních dágob na Srí Lance, u četných stup v Nepálu, Barmě, Thajsku a v Indonésii, v komplexu některých chrámů na jihu Indie a částečně také u středoamerických pyramid. Velmi často jsou tyto stavby spojovány s pověstmi o létajících strojích z vesmíru.

„Když se archa po překonání kosmického prostoru přiblížila k Zemi, stala se načas jejím satelitem,“ vyprávěl Ogotommeli. Proč Nommo váhal a ihned nepřistál nevíme. Dogoni ale naprosto přesně popisují podivný pohyb archy na oběžné dráze a její nezvyklou rotaci, která vytvářela dvojitou spirálu.

„Byla na nebi od jednoho obzoru k druhému jako duha. Houkala se od východu k západu a nakláněla se k severu a potom zase k jihu. Poté se snesla na místo, kde se dnes nachází jezero Debo.“

Na nedalekém pahorku Gurao jsou dosud jako památníky vztyčeny dva menhiry symbolizující Siria a Slunce a opodál na kamenné stěně dalšího dolomenu je kresba archy.

Menhiry připomínají dvojici tradičních obelisků, stojících před egyptskými chrámy. Dogoni také vytvářejí největší masky na světě, přes pět metrů vysoké sirige, které tvar obelisků dokonale napodobují. Právě tyto zvyky podporovaly dojem, že Dogoni pocházejí z Egypta.

O samotném přistání se traduje podivná zvěst. Archa prý byla spuštěna otvorem v nebi na měděném řetězu anebo lanu. Teprve po dlouhé době, když už lidé a všechny další bytosti vystoupili a vše potřebné bylo vyloženo, Amma vytáhl řetěz zpět do nebe a to se uzavřelo. Podobný proces se opakoval při každé z několika dalších cest.

Zvláštní formulace, není-liž pravda? Znamená to, že archa byla výsadkovým modulem, který s pomocí jakéhosi zařízení visel pod obrovskou mateřskou kosmickou lodí? Naznačuje zkazka o lanu pouze to, že archa udržovala kontakt s místem, odkud přiletěla, například prostřednictvím rádiových vln? Anebo se zde vypráví o symbolickém spojení božského s lidským které se přerušilo?

Stejně nepochopitelné informace nacházíme i u jiných afrických národů. Fipové z jihozápadní Tanzanie a Tutsiové ze Rwandy říkají, že jejich předkové sestoupili z oblohy po laně. Keňští Masajové jsou přesvědčeni, že na počátku byly země a nebe spojeny provazem, po němž nejvyšší bůh posílal dolů dobytek. Zulové vyprávějí o synovi nejvyššího boha, který byl spuštěn dírou v nebesích na pupeční šňůře. Stejným způsobem byla na zemi dopravena i jeho žena. Poté bůh šňůru vytáhl a díru v nebi uzavřel. Podle Jorubů lidstvo vzniklo v kosmu a dolů bylo sesláno po pavoučím vlákně. Jeho přetržením se ztratila možnost návratu. V mytologii kmene Fadzulu, obývajících jih Kamerunu a Gabun, nalezneme podobné svědectví. Původně se prý bohové a lidé mohli navštěvovat, oba tak různorodé světy spojovalo lano, ale pak přišla hyena a lano překousla. Kontakt se tak nenávratně přerušil. A totéž si vyprávějí obyvatelé údolí Bílého Nilu.

Při této přehledce zdánlivě fantasmagorických legend nelze nezpomenout románovou vizi proslulého A.C.Clarka,

v níž je orbitální stanice připoutána k zemi lanem, po němž jsou nahoru dopravováni jak lidé, tak potřebný náklad.

DUCHOVÉ VOD

Nommo se svým vzhledem podstatně lišil od lidské rasy. Byl jakýmsi křížencem humanoidní bytosti a ryby. I když byl schopný pohybovat se po souši, jeho mateřský živel byla voda. Prsty na rukou měl mezi prvními články srostlé a na plochých nohou měl plovací blány. Stopy, které zanechával v prachu, prý připomínaly „otisk měděného sandálu“. Končetiny neměly klouby.

Jedna z legend vypráví, že Nomnova žena přistihla zloděje a chtěla jej zasáhnout „bleskem“ - letícím světlem. Výtečník se včas ukryl za kovářské měchy a nemohl být zasažen. Do pronásledování se musel vložit samotný Nommo se svou ještě strašnější zbraní, ale i on minul cíl. Nešťastník na útěku uklouzl na blátě a polámal si ruce i nohy, které byly původně rovné a bez kloubů, stejně jako u Nomma a jeho posádky. Od těch dob mají lidé lokty a kolena.

Nesnaží se tento mýtus zdůraznit odlišnost fyziologických znaků lidí a jejich kosmických hostů? Navíc zde najdeme ještě jednu pozoruhodnou informaci. Bohové obdaření zázračnou mocí nemají obvykle problém trefit se do černého. Jestliže Nommo ani jeho žena zloděje nezasáhli, pak musíme začít lehce pochybovat o jejich božském původu. Zároveň tato roztomilá neschopnost mocných podporuje věrohodnost celé historky. I představitelé vyspělé mimozemské civilizace se svými zázračnými zbraněmi mohou přece minout cíl.

Sumersko-akkadská mytologie vypráví o podobných tvorech, jako byl Nommo. V časech před potopou se prý na Zemi objevilo sedm hybridních bytostí, napůl ryb, napůl lidí, které seznámily lidstvo se základy civilizace. Jednou z nich byl Óannés. Zaostalé, jako zvěř žijící obyvatelé Babylonie vyučoval vědám, umění, řemeslům a zemědělství. Hovořil řečí lidí, ale jeho mateřskému

jazyku nikdo nerozuměl. Óannés zase nemohl požívat pozemskou stravu. Sumerský význam jeho jména je nejasný, v akkadštině je snad odvozeno od pojmu mudrc či mistr a v syrštině znamená „cizí“, „odjinud“.

Rozsáhlou zprávu o Óannésově činnosti nám zanechal Béróssos. Tento vzdělaný kněz babylonského chrámu boha Béla-Marduka se narodil pravděpodobně okolo roku 340 př. Kr. a je autorem třídílného spisu Babyloniaka. O Óannésovi mimo jiné napsal:

„V Babylonii se sešel velký počet příslušníků rozmanitých kmenů. Žili bez řádu, divoce jako zvířata. V prvním roce sestoupení království z nebes vyšel z moře, které hraničilo s Babylonii, rozumem nadaný netvor jménem Óannés. Měl rybí tělo. Pod rybí hlavou se však dala rozeznat ještě jedna lidská. Měl také lidská chodidla, která vyrůstala z ocasu, a uměl rozmlouvat s lidmi. Jeho obraz se dochoval dodnes. Bytost pobývala přes den mezi lidmi, ale nic nejedla. Učila lidi psát, předávala jim vědy a také různá umění. Naučila je, jak budovat města a stavět svatyně, jak uspořádat právo a měřit zemi. Ukázala lidem, jak zasévat a sbírat ovoce, a také vše, co slouží k uspokojení každodenních potřeb. Při západu slunce se bytost vracela do vody a noci strávila v moři.“

Text dodává, že další božští lidé-ryby přicházeli na souš ze základny, plovoucí po dnešním Arabském moři.

Jak tomu máme rozumět? Nosil Óannés skafandr vyvolávající dojem lesklé šupinaté rybí kůže, nebo to byla jeho přirozená podoba?

Víme nejméně o dvou chrámech, v nichž byly uctívány Óannésovy sochy a jeho starověké vyobrazení bylo vystaveno i v bagdánském muzeu. Vidíme na něm bytost s postavou člověka. Nad lidskou tvář se klene hlava ryby, jejíž dlouhé šupinaté tělo i s ploutvemi tvoří část mužových zad a spouští se až téměř k jeho podkolenním jamkám. Ti dva jsou každý sám - a zároveň jedno. Je to kříženec, i když máte na první

pohled dojem, že si člověk pouze nasadil hlavu ryby jako masku a přes záda si přehodil kůži se šupinami.

Historické zprávy o inteligentních obojživelných stvořeních vyvolávají otázku, co bylo příčinou jejich tak neobvyklého vzhledu. Ustrnuli v polovině cesty svého vývoje z původně vodních živočichů, nebo to byly právě naopak na souši žijící humanoidní bytosti, které se rozhodly k návratu do moře?

Stará řecká báje vypráví o velké skupině lidí, žijících na ostrově, který zcela zničila živelní katastrofa. Žili na moři. Jejich těla se nové situaci postupně přizpůsobovala, až se přetvořila v delfiny. Scény jak vystřižené z Vodního světa nemusi být pouze fantazií filmařů.

Vědci zjistili, že mozek delfína je téměř o čtvrtinu větší než mozek člověka. Svou strukturou si jsou velmi podobné. Delfín má ovšem v mozkové kůře mnohem více záhybů a vrásek a také šedá substance jeho mozku vykazuje více nervových buněk než u člověka. Má tedy vysoké předpoklady být inteligentní, snadno se učit a rozvíjet schopnost abstraktního myšlení. Jeho psychika umožňuje prožívat silné emoce.

Počítačová simulace prověřovala, co by se stalo s člověkem, a především s jeho lebkou, kdyby byl vystaven vlivu vodního proudu - pochopitelně po dobu milionů let. Počítač, který vzal v úvahu všechny zákony aerodynamiky a biologie, zjistil, že by v oceanických podmínkách lebka člověka dostala tvar lebky delfína. Stejně tak by se i naše těla přizpůsobila životu ve vodě. Nohy by se nejprve pokryly plovacími blánami, které by později srostly v ocasní ploutev. Podobnou změnu v boční ploutvi by prodělaly ruce. Ve tváři by se změnil především nos, čelo by ustupovalo dozadu, oči by sestoupily do stran.

Pokus jasně prokázal, že ze všech savců na zemi by přijal tvar delfína pouze člověk.

Paleontologové jsou přesvědčeni, že delfini v dávné minulosti vystoupili z oceánu a žili na souši. Pak je cosi přinuti-

lo k návratu. Prodělali podobný „comeback“ i obojživelné bytosti z kosmu?

OKRUH SE ZUŽUJE

Podle Dogonů se Nommové dokázali pohybovat na souši, ale voda byla nezbytnou součástí jejich života. Vraceli se do moře stejně jako Óannés. Tato část mýtu mimoděk upřesňuje, kdy vlastně k příletu Nommovy archy došlo.

Víme, že Dogoni od sklonku 15. století obývají oblast Bandiagary. Jde o suché vnitrozemské území. K moři je pěkně daleko. Nommové tedy museli sestoupit k Dogonům, když ještě žili ve svém předchozím sídle, pravděpodobně někde na pobřeží Guinejské zátoky.

Ale zároveň to muselo být až v době, kdy již byl Sirius bílým trpaslíkem, tedy až po 6. století po Kr.

Najít odpovědi na všechny vzrušující otázky okolo tajemných Nommů není snadné. Dogonské mýty jsou nesmírně rozsáhlé a komplikované. Stařešinové si je předávají pouze ústním podáním a doplňují je spoustou nákrešů a tajemných obrazců. Ne všechny se zatím podařilo rozluštit. A navíc - kmen řadu svých udivujících astronomických znalostí velmi přísně střeží. Můžete v dogonských vesnicích pobývat celé týdny, získat přátele, a přesto při pokusech o debatu na toto téma ustavičně narážet na hradbu zarputilého mlčení. A když přece jen něco prozradí, vyvolá to jen další rozpaky.

Při startu anebo přistání kosmické lodi je velmi důležité, aby byl směr letu stejný jako směr otáčení nebeského tělesa. Dogoni tomu říkají vydařené manželství a velmi důkladně a přesně je popisují a ilustrují podrobnými nákrešy. Proč tento technický detail meziplanetárních letů tak zaujal negramotné zemědělce? Odkud vědí, že „nevyařené manželství“, tedy rozdílné směry letu a otáčení planety, může přinést spoustu potíží? Pamatují si snad tuto skutečnost díky svým předkům, kteří měli přímý kontakt s daleko rozvinutější civilizací?

„Ano,“ odpovídají Dogoni, „máme o tom základní důkazy ve velkém počtu.“

Ty jsou prý ukryty ve skalní sluji, kde se navíc nacházejí i pozůstatky Nommovy výpravy a některé předměty, které lidé obdrželi darem od svých kosmických návštěvníků. Mimo jiné lze prý z této jeskyně pozorovat Po-tolo a další vesmírná tělesa. Znamená to, že jsou zde ukryty přístroje umožňující kontakt i se vzdálenými, nám dosud nepřístupnými oblastmi kosmu?

Na tuto otázku dosud neznáme odpověď. Dogoni tajemství jeskyně přísně střeží. O její přesné poloze ví jen úzký kroužek zasvěcenců.

III. PŘÍLIŠ MNOHO MUMIÍ

Za posledním návštěvníkem již dávno zaklaply dveře. Noc doběhla do poloviny předepsané trasy. Město spí. Před rozložitou budovou muzea se kymácejí mohutné stromy. Větve pod nápořem větru sténají a teskně kvílí. Zpoza obzoru se jako hroziví jezdci z apokalypsy ženou chmurná mračna. Blesky opakovaně protnou ztemnělou oblohu. Ohlušující dunění hromu pronikne do rozlehlého sálu.

Hlídač se instinktivně otočí k oknu. Ohnivě střely Boha bouře sjíždějí k zemi. Jejich odlesk na okamžik ozáří velkou prosklenou vitrínu. Na jejím dně spočívá mumie. Vpadlá temná tvář má lehce pootevřená ústa. Trup kryjí poslední zbytky obinadel, ale končetiny byly při výzkumu uvolněny. V ostrém světle rozlícených nebes se zdá, že se kostnaté prsty ruky nepatrně pohnuly.

Hlídač si mumie nevšimá. Projde kolem ní, jako již tisíckrát. Letmo zkontroluje zbytek sálu a zamíří k další expozici. Za jeho zády se ozve pronikavé řinčení.

Hlídač ztuhne. Pak se pomalu otočí a namíří před sebe baterku. Její světlo ozáří převrácenou vitrínu. Skleněný poklop se roztříštil. Střepey leží na podlaze, všude okolo. A proud paprsků odhalí ještě něco.

Vitrína je prázdná. Mumie zmizela.

Hlídač se nechápavě rozhlédne okolo. Ve tmě za jeho zády se cosi pohybuje. Prostorem zní blížící se děsivé šouravé kroky...

Horory, v nichž je hlavní „hrdinkou“ mumie, probuzená ze svého letitého spánku, již po desetiletí úspěšně plní pokladny kin. A i když nelze popřít, že některé mumifikované ostatky, střežené záhrobní kletbou, skutečně přinesly svým objevitelům četné trable, zdravotní potíže a mnohdy i smrt (*Egyptské záhady, 1.díl*), zdá se, že egyptská posedlost kon-

zervovat ostatky zesnulých i těla mrtvých zvířat v sobě skrývá ještě nějaká další hrůzná tajemství.

NA VĚČNÉ ČASY

Na sklonku roku 2003 archeologové ohlásili objev dosud nejstarší známé mumie. V poušti nedaleko Káhiry odkryli dvacet cihlových hrobek, postavených v letech 3100 až 2890 př. Kr. V jedné z nich ležela černá dřevěná truhla, zdobená hustými pásy hieroglyfů a zpodobněním boha Anuba. Uvnitř spočívaly lidské ostatky. Kostí a zbytky kůže pokrývala pryskyřice, která se užívala při mumifikaci. Ředitel Egyptské nejvyšší rady pro památky Zahí Hawass prohlásil, že je to nejstarší doklad mumifikace v Egyptě. Tento zvyk uchovávání mrtvých se zde tedy prakticoval již před 5 000 lety - a možná ještě dříve.

„Nevíme, co přivedlo starověké Egyptany k odvážné myšlence, že lze čelit přirozenému procesu rozkladu a zachovat těla zesnulých pro věčnost. Inspiraci jim zřejmě poskytla prehistorická pouštní pohřebiště, kde při hloubení hrobových jam čas od času naráželi na ostatky dávno pochovaných lidí. Tito mrtví, ukládaní do země ve skrčené poloze, jako by jen spali, měli dokonale zachovanou pokožku, vlasy a dokonce i nehty. Zachránilo je přirozené vysoušení - pokud byl zesnulý včas uložen do horkého písku, zabraňujícího hnilobným procesům, tělo se ocitlo v uzavřeném anaerobním prostředí, které je rychle zbavilo všech tekutin. Po vysušení získávali mrtví podstatně tmavší barvu a zřetelně ubývali na váze, přesto si však zachovávali osobitě, lidské rysy,“ uvádí britská egyptoložka Joyce Tyldesleyová a ve svých Stručných dějinách mumifikace dále píše „Nejranější pokusy starověkých balzomovačů připomínají spíše povrchní kosmetické úpravy. Tvar těla se uchovával velmi jednoduše - mumifikátoři je ovázali vrstvami těsných lněných obinadel, napuštěných pryskyřicí.

Končetinám dodali zdání přirozené plnosti použitím dlah a tváří propůjčil životnost nános pomalovaného štku. Zpočátku nedocházelo k vyjmutí vnitřností, které podléhají zkáze nejrychleji, nemáme důkazy o snaze odvádět tekutiny, jež tvoří přibližně tři čtvrtiny váhy člověka...

Zásadní posun nastal za Staré říše. Tehdy si balzamovači uvědomili, že dovedou rozklad zpomalit rychlým odstraněním vnitřností, po němž následuje účinná dehydratace zbývajících měkkých tkání. Skrčená poloha byla nahrazena polohou nataženou, mumifikátoru své ‚klienty‘ nejprve zbavili orgánů řezem v břicho a potom je vysoušeli v práškovém natronu. Natron - přírodní sůl (v podstatě hydroxid sodný) s mírně dezinfekčními účinky - se těžil na březích jezera v oáze Vádi Natrún. Vnitřnosti (*žaludek, játra, střeva a plíce*), o nichž se soudilo, že je mrtvý bude v posmrtném životě potřebovat, bývaly v různých obdobích buď ukládány do zvláštních nádob zvaných kanopy, nebo svinuty do ranečku, který se přidával mezi obinadla mumie - prostřednictvím magických zaříkadel se pak zesnulý na onom světě s vyňatými orgány opět shledal.“

Nebudeme se zabývat morbidními detaily jednotlivých postupů. Daleko zajímavější než jak je otázka proč. Z jakých důvodů nabylo mumifikování tak neuvěřitelně obrovského rozsahu a tak podivných způsobů?

Odpověď jsme slyšeli mnohokrát: staří Egypťané věřili, že potřebují uchovat tělo, aby Ka - duše či dvojník zemřelého - mohlo úspěšně pobývat na věčnosti.

Tento neúnavně omílaný názor ale jen stěží balancuje na kluzkém povrchu reality.

Mumifikace něco stála. S kvalitou balzámování a nezbytného materiálu rostla i cena. Kolik asi zaplatila rodina bohatého obchodníka jménem Wah z období 11. dynastie? Když v Metropolitním muzeu v New Yorku zbavili jeho mumii obvazů, zjistili, že je to celkem 845 metrů čtverečních lněného plátna. Stovky žen by si z tohoto množství mohly nechat ušít apartní letní šatičky.

Co čekalo zesnulé v případě, že si pozůstalí nemohli mumifikaci dovolit? Jejich duše se utopila v oceánu věčného zatracení? Dokázali žít s představou takového konce? Nebo jim kněží nabízeli ve svých náboženských výkladech alternativu, kterou se nám prozatím nepodařilo odhalit?

Víra v posmrtný život jistě pevně zapustila kořeny. Nedotknutelnost těl zemřelých ale nebyla nepřekročitelné tabu. V mnoha vyloupených hrobkách zloději neváhali a poškodili uložené mumie, i když věděli, že tak vlastně zavraždí jejich Ka.

Archeologové by mohli předložit desítky důkazů. Jeden z nich zaznamenala i již zmíněná Joyce Tyldesleyová.

„V únoru 1898 objevil v Údolí králů tým pod vedením Victora Loreta vyloupenou hrobku Thutmose III. O měsíc později, zatímco jeho dělníci měli plné ruce práce s vyklížením Thutmoseovy hrobky, narazil Loret na další skrytý vchod. Mezi zbytky pohřební výbavy, shromážděné při vstupu do hrobky, se nacházely sošky vešebtů (*postav, které mely zemřelému sloužit v záhrobí - pozn. aut.*) se jménem Amenhotepa II.

Loret se svými předáky sešplhal dovnitř, přičemž se muži napůl plazili, napůl klouzali neprostupnou tmou. Pomocí žebříku překonali studnu, která jim bránila v dalším postupu, a ocitli se v pilířové síni. Zde se jim, řečeno Loretovými vlastními slovy, v třepotavém světle naskytl hrůzný pohled - na rozbité dřevěné lodi mezi zbytky pohřebních darů, „... leželo tělo, celé zčernalé a strašlivé napohled. Šklebící se tvář mi vyzývavě hleděla v ústrety, hlavu mrtvého v řídkých pramenech lemovaly dlouhé hnědé vlasy. V tu chvíli mne vůbec nenapadlo, že jde o mumii zbavenou obinadel. Zdálo se, jako by tělo mělo spoutané ruce a nohy. Nehezká rána v břiše odhalovala hrudní koš. Další díra zela v lebce...’

Skutečně šlo o okradenou mumii, z níž byla strhána obinadla a samozřejmě také všechny cennosti. Povrch těla byl v době krádeže ještě lepkavý vlivem balzamovacích masť,

proto zloději hodili mrtvého do pohřební lodi, kde zůstal další tisíce let.“

ŘEKNI MI, MÁMO, PROČ...

„Svaté krysy faraónů byly nalezeny.“ Pod tímto titulem se v roce 2002 objevila senzační zpráva o vskutku neobvyklém pohřbu. Sesuv půdy v chrámovém komplexu v Abydu odhalil sarkofágy pro zvířecí mumie. Uvnitř leželi mungové. Tato zvířata s téměř půl metru dlouhým tělem a ještě o něco delším ocasem jsou zvláště velkým druhem krysy. Dovedou se velmi rychle pohybovat na svých krátkých nohou. Tlamu mají osazenou ostrými zuby. Jsou to stateční bojovníci s hady.

Mungové byli již v dávnověku drženi v egyptských svatyních. Ne ovšem jako „řadoví lovci hadů“, ale jako zvířata hodná úcty a zbožňování. A jako taková musela být po smrti mumifikována a obřadně pohřbena.

V samotném Abydu byly již v roce 1912 odhaleny tisíce a tisíce mumií posvátných šakalů. Všechny ležely ve velkých hliněných nádobách, každá byla pečlivě obalena lněným plátnem s barevným vzorkem. Vedle stály stovky nádob s mumifikovanými ibisy. Po padesáti kusech v každé!

Britský archeolog W. B. Emery objevil v Sakkaře šachtu, která klesala do hloubky deseti metrů. Na ni navazoval podivný labyrint chodeb a výklenků. Několik kilometrů dlouhé bludiště bylo celé vyplněné džbány, naskládanými jeden na druhém od podlahy až po strop. V každém je bezchybně vypreparovaná a zabalená mumie ibisa - celkem jeden a půl milionů kusů!

Nepředstavitelné? Právě naopak! Pouhý odvar proti Tuna el-Gebelu, kde se v podzemí na 16 hektarech rozkládá gigantický hřbitov zvířat. Jen ibisů jsou zde přes čtyři miliony. A k tomu paviáni, kočky, plameňáci, sokoli a další ptáci.

Egyptané mumifikovali nejméně čtyřicet různých druhů zvířat včetně hrochů. Proč?

Přece pouze některá zvířata byla symbolem boha, který na lidském těle nosil jejich hlavu. Thowt ibisa, Anubis šakala, Sobek krokodýla...

Býk Apis, uctíváný v Mennoferu, byl rovnou ztělesněným bohem a žil si jako král v přepychové stáji, obklopen uctivými služebníky. Kněží mu předkládali nejvybranější krmě, čistili ho a odnášeli jeho posvátné výměšky. K dispozici měl velký harém krav. A pokud se nechtěl věnovat světským radovánkám mohlo jeho znalecké oko spočinout na desítkách uměleckých děl, které obklopovaly dvůr. Jedinou povinností Apise bylo v určenou dobu vyjít ze stáje a ukázat se svým ctitelům, případně cosi zabučet nebo zafřkat, zahrabat kopytem a ohnat se ocasem, zkrátka projevit názor, který bystří věštcí okamžitě převedli do srozumitelné mluvy.

Výběr tohoto jednoho jediného býka se řídil přísnými pravidly. Podle Herodota musel mít černou barvu, na čele čtvercovou bílou skvrnu, na zádech skvrnu v podobě orla, v ocase dvojbarevné chlupy a pod jazykem výrůstek v podobě skaraba.

Takový parádní kus nebyl samozřejmě vždy hned k nalezení. Vybraní kněží po něm pátrali i několik let. Za těchto okolností se snad dá pochopit, že když Apis pošel, nechali ho zarmoucení „chovatelé“ nabalzamovat a s veškerou pompou pohřbít. Na sarkofág pak nezapomněli vyrýt, kolik mu bylo let.

V Denderě pro změnu ve zvláštních místnostech drželi posvátné hady. Zachovaly se seznamy jejich jmen a na různých místech i dokonale mumifikovaná hadí těla.

Ve starověkém Sedetu, kterému Řekové říkali Krokodilopolis, existoval bazén, ve kterém krmili posvátné krokodýly sladkostmi, vařeným masem a směsí mléka a medu.

V jiných chrámech byla uctívána a chována jiná zvířata. Ale vždy se jednalo o maximálně několik kusů. Většina z nich žila i desítky let. I kdybychom měli tu možnost a všechny je sečetli, jistě by celkový počet všech posvátných zvířat ze všech chrámů za celou dobu jejich kultu nepřekročil dese-

titisíce a zřejmě ani ne tisíce jedinců. Proč se tedy na pohřebišťích nacházejí miliony zvířecích mumií? A to zřejmě ani zdaleka nevíme o všech.

Egyptologové ve snaze vysvětlit tento nesoulad usoudili, že návštěvníci „zvířecích“ svatyní přinášeli zvířecí mumie jako obětiny. Některé nálezy to potvrzují.

V dubnu roku 2000 byl ve městě Narmuthis v oblasti Medínet el-Fayum odhalen chrám, zasvěcený krokodýlímu bohu Sobkovi. Archeolog Edda Bresciani zde našel místnost s třiceti krokodýlími vejčky, pečlivě uloženými v dírách v zemi. Opodál byl zapuštěn výborně zachovalý bazén. Šlo vlastně o velkou sádku pro posvátné krokodýly. Poté, co se mláďata vylíhla z vajíček, kněží je přenesli do bazénu. Když krokodýli dosáhli stanovené velikosti, byli obětováni a mumifikováni. Podobných zařízení bylo několik vedle sebe. Předpokládá se, že hotové mumie byly prodávány poutníkům, kteří šli navštívit Sobkův chrám.

Vyvolaly tedy zvířecí „mumifikomanií“ ekonomické zájmy kněží, kterým prodej mumií zajišťoval vyšší příjmy než výrobci kostelních svíček?

Jistě ne. Bylo by jednodušší vymámit peníze z věřících méně pracným způsobem.

„Egyptané věřili, že duše zesnulého mohou přijímat formu jakékoli živé bytosti nebo rostliny, takže i bohové, kteří se jim v mnohém podobali, mohli na sebe brát formu ptáků nebo šelem; toto bylo základním podkladem pro egyptské uctívání zvířat, což u kulturních Řeků vyvolávalo veselí a u raných křesťanů posměch. Pohlížíme-li však na tuto věc pozorněji, tak její zdánlivá hloupost zmizí. Egyptané uctívali ptáky, zvířata a hady, protože se v nich projevovaly některé charakteristické vlastnosti připisované bohům, jimž byli zasvěceni,“ napsal Walis Budge v díle Egyptská magie.

Jestliže Egyptané zvířata uctívali, protože v nich rozpoznávali bohy, proč je pak v tak obrovské míře vybíjeli? Byla to typická láska až za hrob? Jen ibisů bylo mumifikováno téměř šest milionů. A z jakého důvodu se „vyráběly“ mumie

také z vyder, brouků, žab, rejšků, ježků a netopýrů? A dokonce z ryb, které byly všeobecně považovány za nečisté?

Mnohé druhy nebyly chovány v zajetí. Bylo nutné ulovit gazely, antilopy, orly, krahujce nebo třeba vlaštovky a z exotického jihu dovézt paviány.

Miliony a miliony zvířecích mumií vyžadovaly nesčetné hodiny dokonalé lidské práce, úžasné množství plátna a konzervačních látek, hliněné nádoby a žulové sarkofágy, vyhloubení prostorných podzemních pohřebišť... Náklady dosahovaly astronomických částek.

A to vše zdánlivě beze smyslu po tisíce a tisíce let.

Hrálo v tomto gigantickém projektu svou roli pouze náboženské přesvědčení, nebo něco zcela jiného? Není ta - až nepochopitelná - posedlost zvířaty a jejich spojování s fascinující podobou bohů ozvěnou nějakého přísně zapovězeného tajemství?

CHYBĚJÍCÍ TĚLA

Sfinga připomínala oběť krutého trestu, praktikovaného odnepaměti divokými pouštními národy. Vypadala jako člověk, kterého kočovníci zakopali až po hlavu do písku a nechali ho pozvolna umírat na palčivém slunci. Vyčníval z ní sotva kousek.

Lidé, kteří v té době navštívili Sakkaru, procházeli okolo, aniž si čehokoli povšimli. Auguste Mariette by sfingu možná také minul, kdyby hned vedle nezakopl o pozůstatek kamenné tabulky s nápisem. Rozluštil jediné slovo: Apis. To stačilo. Francouze zasáhl blesk poznání. Obě na první pohled nezajímavé indicie se spojily. V tom jediném okamžiku si vzpomněl na řeckého historika a velkého cestovatele Strabona (63 př. Kr. až 26 po Kr.), který se zmiňoval o tajemném kultu posvátného býka Apise a o tom, že se v Mennoferu nachází jeho chrám: „... Na místě, kam větry navály písek v celých hromadách. Pod ním lze spatřit sfingy, některé zaváté jen z poloviny, jiné až po hlavy.“

Strabon nezapomněl dodat, že když býk zemřel, „... je se vši nádherou zaopatřen...“.

Mariette si to vyložil po svém: Někde v těchto místech se nachází chrám a u něj Serapeum s hroby posvátných býků, které dosud nikdo neobjevil. Cestu k němu lemují alej sfing, zasypaných pískem.

Údajně nesmírně urputný a neustále klející Frantík se nemýlil v ničem.

Psal se rok 1851. Byl listopad. Básník by řekl, že podzim rozevřel naplno svou náruč... - a země také. Mariette poté, co vykopal alej celkem 134 sfing a našel další sochy a malý chrám, odkryl konečně vchod do podzemí.

Spustil se dolů. Už první pohled ho šokoval. V chabém svitu louče se do dále nezřetelně rýsovala klenutá chodba. Jak později zjistil, táhla se do hloubky téměř tři sta metrů. Kdyby žil později, asi by ji připodobnili k tunelu metra. Byla vysoká osm metrů a široká něco přes tři. Po obou stranách byly vyhloubeny široké komody. V každé spočíval obrovský žulový sarkofág. Necelé čtyři metry dlouhý a téměř dva a půl metru široký i vysoký. A jak byl masivní! Tloušťka jeho stěny dosahovala 42 centimetrů. Mariette nepochyboval, že hmotnost dosahuje 70 tun a váhu samotného víka odhadl na dvacet až pětadvacet tun.

To ale bylo vše. Kouzlo se nepovedlo. Všechna víka byla odsunuta nebo úplně odstraněna a sarkofágy zely prázdnou. Nikde žádná nádherně vyzdobená býčí i mumie.

Mariette objevil i druhou chodbu, stejně velkou jako první, a v ní další gigantické sarkofágy. Situace se opakovala. Nikde ani stopy po mumiích posvátného Apise, obložených obětními dary.

To ho rozladilo. Přál si najít mumifikovaného boha. Trvalo tři čtvrtě roku, než našel novou hrobku a další sarkofágy. Podle data na víku jeden z nich pocházel z roku 1500 př. Kr. Ale ani v jednom nebyla mumie.

Na počátku září 1852 měl Mariette pocit, že konečně stojí u cíle. První dojem byl více než slibný. Stál v dalším

obrovském prostoru. V prachu na podlaze před ním se ještě rýsovaly šlápěje kněží, kteří zde prošli před 3 500 lety.

„Tak jsem měl jistotu, že přede mnou nepochybně leží Apisova mumie, a proto jsem byl dvojnásobně ostražitý... Moje první pozornost patřila hlavě býka, ale žádné zvíře jsem nenašel. V sarkofágu se nalézala živičná, velmi páchnoucí hmota, která se při sebemenším dotyku rozpadala. V této páchnoucí hmotě bylo mnoho malých úlomků kostí, které se podle všeho roztříštily již během pohřbu. Uprostřed té změti zlomků kostí jsem bez jakéhokoli systému, spíše náhodou, našel patnáct figurek...“

U druhého sarkofágu se situace opakovala.

„Žádná lebka býka ani stopy po větších kostech naopak, jednalo se o ještě marnotratnější plýtvání drobnými úlomky kostí.“

STRACH Z KRÍŽENCŮ?

Erich von Däniken nabízí vysvětlení:

„Egyptané byli přesvědčeni o znovuzrození všech forem života, proto také praktikovali mumifikaci. Podle víry Egyptanů mohl být probuzen k novému životu jen ten, jehož tělo zůstalo neporušeno. Takzvané ‚Ka‘ a ‚Ba‘ (*duše a tělo*) musely být opět spojeny.

Avšak v sakkarském podzemním Serapeu se stal pravý opak. Zde byly kosti rozsekány a smíchány s lepkavým přírodním asfaltem. Je nasnadě, že v tomto případě mělo být znovuzrození zabráněno.

Proč? Když Egyptané z nějakého důvodu rozsekali kosti, mohli je hodit do Nilu, spálit či zakopat do země. Kvůli rozsekaným kostem přece nebylo třeba stavět podzemní zařízení velikosti Serapea. Museli namáhavě vysekávat ve skále širokou chodbu i výklenky v jejích stěnách. Pak dopravovali po Nilu ze vzdálenosti tisíce kilometrů monstrózní sarkofágy z Asuánu do Sakkary. S nepředstavitelnou námahou byly žulové sarkofágy dovozeny do podzemních chodeb a nakonec

umístěny do připravených výklenků. A to všechno pro pár úlomků kostí?

Jistě to musely být zcela zvláštní kosti, že na ně bylo vynaloženo tolik námahy a nákladů.

Domnívám se, že to byly kosti kříženců. Dokud bohové prodlévali na zemi, byla tato monstra pokládána za posvátná. Nenarodila se přirozeným způsobem, nýbrž byla stvořena bohy...

...když konečně bohové opustili naši zemi, zůstalo zde stále ještě několik koster. Šířily strach a hrůzu, ale nikdo se ty příšery neodvážil zabít, až nakonec přirozeným způsobem zašly. Teprve nyní rozsekali jejich kosti, vybudovali pevný podzemní kryt, opatřili si nejpevnější sarkofágy ze žuly, dopravili je do Sakkary a hodili do nich roztříštěné kosti. Ty pak smísili s páchnoucími lepkavým asfaltem, a dokonce ještě sarkofágy uzavřeli poklopem těžkým třicet tun.

Serapeum nebylo posvátným místem, nýbrž vězením pro zvířecí monstra, která se už nikdy neměla narodit. Nikdy už neměly tyto kreatury šířit strach a hrůzu mezi lidmi. Staří Egypťané si byli vědomi, čeho chtěli rozsekáním těchto bytostí dosáhnout: jednou provždy je odstranit z povrchu zemského.“

MIMOZEMSKÝ EXPERIMENT?

Má Däniken pravdu, nebo se mýlí?

Mumifikátoři někdy dělali psí kusy. Byli to jen lidé a pivo, které v Egyptě teklo proudem, jistě také udělalo své.

Rentgenové snímky naprosto skvěle vyhlížející mumie Paní z Tešat odhalily, že do obinadel byla zavinuta ještě jedna hlava navíc. Mumie dítěte, kterou vlastní muzeum při Liverpoolské univerzitě, je zase celá složená z kočičích kostí.

Na druhé straně nelze přehlédnout, jak jsou mýty o křížencích lidí a zvířat rozšířené.

Již zmíněný kněz Béróssos ve svém spise Babylonika napsal: „V dávných dobách žily podivné, jedinečně utvářené

bytosti: lidé se dvěma křídly, čtyřmi křídly a dvěma tvářemi, a také tací, kteří měli jedno tělo a dvě hlavy - mužskou a ženskou - nebo dvoje pohlavní orgány; byli také lidé s kozíma nohama a rohy, bytosti s koňskými nohama, a také, které měly koňské tělo, zřepdu pak lidský trup. Byli také býci s lidskými hlavami, lvi s hlavami mužů i žen, čtyřhlaví psi s rybími ocasy. Žili také koně s psími hlavami a rybími ocasy, a také různá jiná stvoření. K tomu ryby, ještěři, hadi i neobyčejní tvorové o smíchaných tělech.“

Stará čínská Kniha hor a moří, jakýsi zeměpis ze 3.století př. Kr., varuje, že „...ve vnitrozemských horách žijí lidé převtělení do zvířat a tvorové podivně zkřížení“.

Následně spis radí, že spolehlivou ochranu poskytuje zapálený bambus. Silně praskající plameny nestvůrám nahánějí strach a udržují je v bezpečné vzdálenosti.

Tyto vyslovené zrůdy, napůl lidé a napůl zvířata, musely přežít až do historických dob. S jejich tajemnou, uhrančivou podobou se setkáváme doslova na celém světě a mnohdy v takových souvislostech, že se spolehlivě vylupují z kadlubu legend a stávají nespornou realitou.

Černý obelisk asyrského panovníka Salmanassara III. líčí slovem i obrazem válečná tažení. Je to strohá a zcela pravdivá zpráva o vítězství, nikoli fantazií opřeli děná legenda. Mezi zcela konkrétními, dobovým zvyklostem do detailu odpovídajícími výjevy lze zřetelně rozeznat živočichy s tělem lva a lidskou hlavou a dlaněmi. Nezdá se, že by jim bylo nutno prokazovat úctu jako mytologickým nadpřirozeným bytostem. Vojáci je drží na krátkém řetězu. Okolní obrazy popisují návrat z úspěšné válečné výpravy. Za hrdými bojovníky se vlečou zástupy zajatců, karavana velbloudů nese ohromné pytle s uloupenými cennostmi. Součástí bohaté kořisti jsou i sloni. Zapudíme-li domněnku, že podivní kříženci mohli být využíváni k boji, pak i oni jsou zřejmě originálním válečným ziskem. Museli tedy být, možná sice výjimečnou, ale přece jen reálnou, součástí života tehdejší doby.

Podobné výjevy si lze prohlédnout v muzejních sbírkách v Louvru a byly také v dnes již zničeném muzeu v Bagdádu. Texty na stélách oznamují, že to jsou „do zajetí vzatá lidská zvířata“.

Stejně, opět pevně připoutané tvory s tělem lva a lidskou hlavou najdeme i na dřevěných obrazech z chrámu boha Jaganatha v jihoindickém Puri. Okolní scény napovídají, že kříženci byli vyváděni jen u příležitosti zvláštních náboženských rituálů. V Aššurbanipalově knihovně v Ninive se dochoval nápis krále Aguma II., podle nějž byla tato monstra chována i v babylonských svatyních.

Britské muzeum a především rozsáhlá expozice Předasijského muzea v Berlíně nabízejí desítky dalších starožitných reliéfů okřídlených býků s lidskými hlavami, lidí-ptáků, sirén, nejrůznějších nestvůr s kombinovanými těly.

Unikátní křížence lidí a škorpiónů najdeme na stěnách chrámu v mexické Tule. V Egyptě je vystavena neobvyklá sfinga s tělem hada. Stejného tvora se obávali Maorové na Novém Zélandu. Vypráví o něm řecká mytologie a v obrovském množství je vytesán do zdí četných chrámů v Konáraku a Bhuvanéšvaru v indickém státě Orissa. Jak je možné, že představitelé tak odlišných a vzdálených civilizací zhotovovali podobná díla? Je to pouze náhoda, nebo byly podobizny kříženců vytvářeny podle skutečně žijících vzorů?

Uvěříme-li starým letopisům, pak zní odpověď na druhou část otázky ano.

Kult mutantů byl nejvíce rozšířen v Egyptě. Ruinami Karnaku a Luxoru vedou celé aleje soch kříženců. A právě v Egyptě žil nám již známý kněz Manehto, který ve svých spisech tvrdil, že kdysi sestoupily na zemi bytosti z nebes, aby lidem předaly alespoň část svých vědomostí.

„A tito bohové,“ říká Manehto, „stvořili lidi s křídly a lidi s kozími stehny, i lidi s rohy na hlavě a jiné s koňskými nohama. Stvořili prý i tvory, kteří byli zepředu lidé a zezadu koně. I býky s lidskými hlavami a psy s rybími ocasy. K tomu ještě další netvory a drakům podobné příšery. A množství

zázračných bytostí, různě uzpůsobených a vzájemně odlišných.“

Přeložíme-li tuto pasáž do soudobého jazyka, pak představitelé nějaké mimozemské civilizace prováděli genetické pokusy, jejichž výsledkem byli kříženci lidí a zvířat. Ti byli nějaký čas nespornou realitou. Pro své neobvyklé vlastnosti a původ se stali objektem uctívání a zbožňování, a někde také symbolem nebezpečí a zla. V obou případech měli zcela jistě otevřené dveře do říše mýtů.

ŠOKUJÍCÍ DODATKY

Švýcarský velmistr tajemná pro podpoření své hypotézy uvádí:

„V někdejší Etiopii a Núbii (*dnešní Súdán*) žil pavián se psí hlavou, kterého Egypťané uctívali jako božské zvíře. Tento pavián se psí hlavou tvořil dokonce neodmyslitelnou součást odvodů, kterou si Egypťané na Núbijcích vynutili. Tito komičtí tvorové se psí hlavou byli po celých tisících mumifikováni. Nikdo si s tím i nijak zvlášť hlavu neláme. Proč také, vždyť i v současnosti žije ještě velmi podobný druh paviána. A přesto existuje jeden kuriózní nález, který si zaslouhuje, aby byl podrobně prozkoumán pod vědeckou lupou.

V roce 1972 Henry Riad, tehdejší ředitel Egyptského muzea v Káhiře, udělil několika vědcům povolení k rentgenování a podrobnému zkoumání mumií. Profesor doktor James E. Harris z Michiganské univerzity se intenzivně zabýval mumií kněžky Makare. Tato dáma se honosila nejvyšším titulem v ženské hierarchii - byla manželkou boha Amona. Způsob přebalu jejího těla připouštěl domněnku, že kněžka zemřela na následky porodu, protože dítě, které bylo rovněž zabalené, leželo v sarkofágu vedle matčina těla. Malý uzlíček byl ze všech stran velice pečlivě zrentgenován. Ohromení, které pak nastalo, bylo nepopsatelné. Z domnělého novorozence se nevyklubalo nic jiného než pavián se psí hlavou a neobvykle velkou mozkovnou!

Budiž nám dovoleno se otázat, jestli tato žena - jako kněžka boha Amona - skutečně přivedla na svět tuhle malou příšeru.“

Danikenův starší text lze doplnit zcela čerstvou zprávou z tisku: „Zděšení ve vědeckých kruzích! Americký profesor Panyiotis Zavos provádí genetické pokusy, jejichž cílem je vytvořit monstra podobná bájnemu Minotaurovi (*zrůda s tělem člověka a hlavou býka - pozn. aut.*). Míchá lidské a kravské geny, přičemž nechal vyvinout embrya této stvůry. Frankenstein by zbledl závistí... Jeden z nejperversnějších experi-

mentů se odehrál v USA. Profesor vytvořil embrya, která nesla směs genetických informací člověka a zvířete.

„Embrya žila čtrnáct dnů, pak jsme je usmrtili. Nosila je v těle dobrovolnice,“ říká Zavos, který ale nedokáže pro své tvrzení předložit žádné důkazy. Tvrdí: „... Buňky začaly již vyvíjet tkáň a orgány. Lidské chromozomy zůstaly intaktní. Embrya jevila životaschopnost.“

Experti, kteří byli s profesorovou prací seznámeni, neskrývají skepsi.

„V Číně vypěstovali embrya, v nichž byla směs lidských a králičích chromozomů. Nebyla ale životaschopná,“ říkají přední světoví genetici.

„Podobné experimenty nejsou ničím novým na poli genetiky. Zkombinovat lze geny takřka u všech organismů. Jde však o neetické pokusy,“ komentovali pokusy amerického profesora čeští vědci z Výzkumného ústavu živočišné výroby v Uhřetěbově.“

Byli stejnými morálními závazky omezení i mimozemští experimentátoři?

IV. STÍNY V PODZEMÍ

„V dávných časech se vyprávělo, že na jih od Velkých pyramid v Gize a na západ od pohřbených ruin Memfisu se nachází podivná svatyně. Její ruiny, více či méně zasypané pískem, ale není snadné nalézt v bezbřehé poušti. Podle legendy ze sklepení pod nádvořím lze vejít do dlouhých podzemních chodeb, které ústí do skutečného labyrintu starobylých obytných místností a sálů. Pyramidy byly jedinými okázalými věžemi, ukazateli cesty ke vstupu do tohoto úžasného světa v hlubinách země,“ napsal v polovině 19. století baron d'Espiard de Cologne v díle Egypt a Oceánie.

Pověsti o tajemné podzemní říši, v níž jsou kromě hmotných pokladů ukryty také knihy tajných vědomostí a důkazy o neobyčejné minulosti lidstva, spočívají až na samém dně hlubin nezájmu archeologů a jen občas, vyburcovány nějakým neobvyklým nálezem, se na okamžik vynoří nad hladinu.

A přitom starověké prameny mnohohlasně podporují domněnku o existenci velkých prostorů v hlubinách nedaleko pyramid.

Mezi nápisy na vnitřním valu Horova chrámu v Edfú se nacházely i takzvané Texty staveb. Jejich obsah se vztahuje k řadě spisů, které se mezitím ztratily a jsou známé pod označením Svatá kniha chrámů. Šlo o souhrn důležitých informací o vzniku a vzhledu nejdůležitějších svatyní podél Nilu. Mimo jiné je v nich zmínka o skupině bytostí, jež byly nazývány Šebtiw a byly ve spojení s bohem Thowtem. Podle Textů staveb byly svaté knihy a insignie moci uloženy v komoře, jejíž vchod Šebtiw důkladně zabezpečily tak, aby zůstaly skryty před celým světem s výjimkou strážců.

Arab Ibn Al Alkohim se zmiňuje o úkrytu poblíž pyramid, který je naplněn dokumenty o matematice, astronomii a fyzice. „... A zřídili podzemní kamenní sklepení. Kámen byl přivážen z Etiopie a spojen olovem a železem.“

Takovýto sejf by odolal nejen nežádoucím vetřelcům, ale i pronikavému záření. Co v něm asi bylo uloženo? A kdo byli stavitelé sklepení, protkaného olovem a železem, když staří Egypťané podle představ historiků dokázali zpracovávat jen zlato a měď?

Herodot se domníval, že pod Sfingou ústí labyrint, vedoucí až do podsvětí. Chtěl tím naznačit hloubku podzemního komplexu?

Knih mrtvých mluví o Sfinze jako o „Velkém bohu, který otvírá brány země“. Znamená to, že se právě u ní nachází vchod do podzemního labyrintu?

V letech 1991 až 1993 se to pokoušel zjistit seizmolog Thomas Dobecki. S pomocí moderních geofyzikálních metod hledal, zda se někde v hlubinách skrývá dutina. Výzkum prokázal, že se pod Sfingou rozkládají rozsáhlé podzemní prostory.

Americký badatel polského původu doktor Jim Hurtak využil radar, schopný nahlížet do hlubin země, a odkryl velký podzemní komplex. Na tiskové konferenci představil film, na němž je počítačem vykreslena rozlehlá metropole, rozkládající se v několika patrech pod Gízou. Zřetelně lze rozeznat kanalizační systém a obrovské komnaty.

Objev není tak senzační, jak by se na první pohled zdálo. O několika podzemních tunelech v okolí pyramid archeologové již vědí. V těch, které se podařilo prozkoumat, ale nebylo nalezeno nic neobvyklého.

Nikde ani potuchy po Síni moudrosti, v níž jsou prý uloženy veškeré poznatky velmi vyspělé, starými egyptskými bohy vedené civilizace, která svými dovednostmi v mnohém předběhla i naši moderní dobu.

Je to tedy jen mýtus, utkaný ze snů a přání?

OSIRISOVA ŠACHTA

Na přelomu tisíciletí Gízu zachvátilo vzrušení. Na spojnici mezi Sfingou a Chafreovou pyramidou byl odhalen velmi

podivný podzemní objekt. O jeho existenci se vědělo sedmdesát let, ale okolnosti nedovolovaly provést důkladný průzkum.

V zimní sezóně 1934/35 archeolog Selim Hassan narazil na kolmou šachtu hlubokou asi šest metrů. Nechal se spustit dolů a ocitl se v malé, zcela prázdné předsíni. Na jejím druhém konci ústila další úzká šachta. Také ona klesala kolmo do hlubin, ale byla dvakrát delší.

Hassan pokračoval v sestupu a nevěřil svým očím. Stál na prahu velké komory. Její podlahu pokrýval prach. O pořádku se nedalo mluvit. Vypadalo to, jako když odtud někdo zmizel ve chvatu. Do podélných stěn bylo vyhloubeno šest prostorných výklenků. Ve dvou stály obrovské žulové sarkofágy. Až na pár kostí a úlomků keramiky byly zcela prázdné. Pozdější rozbor naznačil, že ostatky pocházejí z doby okolo roku 500 př. Kr.

Na druhé straně Hassan zahlédl studnu. Když k ní dorazil, zjistil, že je to další šachta, ale celá zalitá křišťálově čistou vodou.

„Na jejím dně jsem viděl komoru se sloupy a bočními prostory, obklopujícími sarkofág. Marně jsme se pokoušeli vypumpovat vodu. Vypadá to, že její pramen prosakuje zdola přes skály.“

Zoufalý archeolog se nemínil vzdát. Pumpy si neoddechly celé čtyři roky. Hladina vody ale neklesla.

Uplynuly desítky let, než dolů sestoupil tým vedený Zahi Hawasem a s pomocí moderní techniky za dva měsíce šachtu i nejspodnější komoru vysušil.

Uprostřed se nacházel uměle vytvořený obdélníkový ostrůvek obklopený prohlubní, v níž původně proudila voda. V jeho rozích byly vztyčeny nyní již značně poškozené pilíře. Mezi nimi stál gigantický sarkofág dlouhý 2,7 metru a o hmotnosti 12 tun. Víko bylo odsunuté. I kdyby se uvnitř nacházely ostatky, voda by je dávno zničila.

Jediný hieroglyf, který se v komoře dochoval, znamenal slovo **dům**.

Vzhledem k tomu, že staří Egyptané nazývali posvátnou plošinu Gízy Domem Osirisovým, Hawas usoudil, že komora je symbolický Osirisův hrob a vyhlouben byl proto, aby tento bůh ochraňoval pohřebiště.

CHUFEVŮV HROB?

Proti Hawassovým závěrům stojí hypotéza, že záhadnou podzemní stavbu nechal zhotovit sám faraon Chufev pro uložení svých ostatků. Námitka, že k tomu přece sloužila jeho proslulá Velká pyramida, neobstojí. Četné důkazy (*Egyptské záhady, I.díl*) nemilosrdně popravily obecně rozšířenou představu o pyramidách jako hrobkách. Ani v jedné z pyramid nebyla nalezena mumie jejího majitele. A v mnoha případech ani sarkofág. Faraóni, i když s nesmírnou námahou vybudovali gigantické hory kamení, se pak nechali pohřbít jinde.

Chufev učinil totéž.

Historik Herodot, který Egypt navštívil v 5.století př. Kr., napsal: „Deset let trvala stavba cesty a práce na pahorku, na němž stojí pyramidy, jakož i stavba podzemních síní, které si dal vybudovat (*Chufev*) jako místo svého pohřbu na ostrově, kolem něhož dál za-vést kanál z Nilu.“

A na jiném místě, když hovoří o sousední Chafreově pyramidě, informaci o podzemních prostorách potvrzuje: „Nemá podzemních komor a nevede do ní podzemní kanál jako do první, kde obtéká uvnitř vyzděným korytem ostrov, na kterém spočívá Cheops (*Chufev*).“

Hawassův objev se velmi podobá Herodotovu popisu. Sarkofág opravdu stojí na podzemním ostrově, okolo něž protéká voda.

Odkud získal řecký historik tuto informaci? Byla v době jeho pobytu Osirisova šachta ještě využívána lidmi? Nálezy z horního patra odkazují k 5. století př. Kr., tedy přesně do stejného období, kdy Herodot pobýval v Gíze.

I když v sarkofágu nebylo nalezeno zhora nic, bylo by skutečnou senzací, pokud by se potvrdilo, že prostor na dně Osirisovy šachty je opravdu Chufevovou pohřební komorou. Ale možná nás čeká ještě daleko větší překvapení.

TUNEL DO HLUBIN

V severozápadní hraně komory ústí tunel.

„Někteří věří, že směřuje přímo k Velké pyramidě, jiní, že ke Sfinze. Prošel jsem jen šest metrů. Abych ho mohl zkoumat dále, musel bych být jako malý chlapec,“ sdělil Hawass novinářům.

Co tím chtěl říci? Ze se koridor mění v malou šachtu, kterou se dospělý člověk neprotáhne? Kdo ji tedy vyrazil? Permoníci z Ostravsko-karvinského revíru?

Nebo je tunel zasypán sutí, což se zdá pravděpodobnější? Proč se archeolog nepokusil překážku odstranit?

Hawassovo vysvětlení je natolik neuvěřitelné, že jsem si jej musel přečíst několikrát, abych se přesvědčil, že mě oči neklamou.

Tunel nemá význam zkoumat, protože byl vyhlouben až dávno po uložení sarkofágu. Vznikl prý někdy mezi 6. a 4. století př. Kr.

Řediteli Egyptské nejvyšší rady pro památky by mohl závidět i Nostradamus. Takové jasnovidcké schopnosti se hned tak nevidí. Z čeho asi Hawass zjistil stáří tunelu? Ze samotného kamene tuto informaci vyčísti nelze a žádné organické zbytky zde nebyly nalezeny.

Zdá se, že stejně jako v případě záhadných dveří v jedné ze šachet Velké pyramidy, Hawass záměrně tají některé poznatky.

Proč? Tuší, že tunel může vést k nějakému skutečně senzačnímu nálezu a chce si vše v tajnosti připravit pro další noc slávy v záři televizních reflektorů, nebo právě naopak - pokud se případný nález nebude hodit do jeho výkladu historie, raději ho zamlčí?

MALÁ CHYBIČKA V PLÁNECH?

Ve víru nadšení a nejrůznějších teorií o účelu Osirisovy šachty se kupodivu nikdo nepozastavil nad jednou velmi zvláštní okolností.

Jak dokazuje zveřejněný plánec, celý podzemní prostor je rozdělen do tří pater, které oddělují kolmé šachty. Horní je hluboká šest metrů, obě dolní shodně po 12 metrech.

Dno leží 30 metrů pod povrchem země, což pro představu odpovídá výšce standardního jedenáctipatrového panelového domu.

Jak se stavitelům podařilo dostat dolů tři tak velké sarkofágy? Největší, spodní, váží 12 tun. Spouštěli ho zavěšený na laněch? Kolik lidí by k tomu bylo zapotřebí a kam by se postavili? Horní předsíň je velmi malá. Jak by zde „jeřábek“ umístil případný kladkostroj?

Ze zápisu Selima Hassana, který jako první vstoupil dovnitř, vyplývá, že šachty jsou poměrně úzké. Vešel by se do nich tak rozměrný sarkofág?

Žádná měření nebyla provedena, ale nákres a několik zveřejněných fotografií vyvolávají silné pochyby.

Stejná anomálie byla zaznamenána v tzv. králově komoře ve Velké pyramidě.

Sarkofág, který se zde nachází, je totiž o tři centimetry širší než její vchod. Musel být uložen dovnitř již v době výstavby komory. Při stavbě zvedající se vzhůru to nebyl zas tak velký problém. Při hloubení šachty je to samozřejmě nemožné.

Ledaže byl měl pravdu Švejk a uvnitř naší zeměkoule je ještě jiná, která je větší než ta na povrchu...

THOWTOVY TAJNÉ KOMORY

Jestliže se ukáže, že rozměry šachet neumožňovaly spustit sarkofág, jak se tedy kamenná schránka dostala dolů?

I když se zázraky dějí, tentokrát je vylučme.

Nejlogičtější by bylo, kdyby byl sarkofág vytesán přímo ze skály, v níž se Osirisova šachta nachází, ale to není. Je vyroben z žuly.

Jsme v situaci detektiva, který pátrá po vrahovi, jehož oběť byla nalezena v pokoji bez oken a zamčeném zevnitř.

Co když byl sarkofág na dno šachty dopraven nějakou jinou cestou?

„Nesmyslná spekulace! Odvolej!“

Inkvizitoři pod svatou vlajkou nudných vysvětlení již připravují mučidla.

Některé teorie prý nejsou dostatečně šílené, aby byly pravdivé. Třeba tahle je.

„Soud jako svědka předvolává faraóna Chufeva.“

„Zajímali jste se o podzemí v prostoru Gízy více než kdokoli jiný?“

„Ano, Vaše Ctihodnosti.“

„Proč?“

„Byl jsem uchváten posvátnou minulostí Egypta a starými náboženskými dokumenty.“

„Můžete se vyjádřit přesněji?“

„Snažil jsem se zjistit přesný počet krypt boha Thowta.“

„Z jakého důvodu?“

„Prahnul jsem po vědě. Věřil jsem, že v jedné z těchto podzemních komor najdu Thowtovy tajné knihy. Získám astronomické znalosti a poznatky z mnoha dalších vědních oborů. A také návod k získání nesmrtelnosti a popisy četrných kouzel.“

„Zabývali jste se zakázanou černou magií?“

„Ne. Jen studiu hermetických spisů alchymistů.“

„Dovolte, abych poznamenal, že náš svědek, navěky zářící Chufev, vždy podporoval víru v bohy. Právě on našel plán chrámu pocházejícího z dob služebníků Horových, polo-

bohů, kteří vládli Egyptu před Menim. A díky tomu byl postaven podivuhodný chrám v Dendeře.“

„Děkuji obhajobě za vysvětlení, ale raději ať nám sám Chufev sdělí, zda objevil Thowtovy podzemní komory.“

„Podle kouzelníka Džediho se to dalo zjistit jen v chrámu v Heliopoli. Potřebné informace tam měly být uloženy v chalcedonové truhlici.“

„Otevřel jste ji a získal plány? ... Slyšíte? ... Našel jste úkryt Thowtových tajných knih? ... U posvátných rohů Hathor ... Kam zmizel?“

„Promiňte, náš svědek, faraón Chufev, musel neprodleň opustit soudní síň. Jeho propustka ze záhrobí vypršela.“

UTAJENÁ CESTA

„Thowt prý sepsal veškerou svou moudrost a veškeré učení do knih, jež dal do úschovy kněžím svého chrámu v Chmunevu, ti se jim pak učili nazpaměť. Před nepovolanými je bránili, neboť obsahovaly nejen vědomosti, které měly zůstat jejich monopolem, ale i ‚zařikadla, jež poroučela všem silám přírody a podřizovala si samotné bohy‘. Kdo by se jich neprávem zmocnil, měl být podle kletby potrestán okamžitou smrtí, jelikož by se jinak stal nejmocnějším na světě,“ uvádí Vojtěch Zamarovský.

Celkem 42 svazků tajemné knihy boha Thowta je zřejmě nejhledanějším textem všech dob. Jak dokazuje papyrus Westcar, intenzivně po nich pátral i faraón Chufev. Tušil, že jsou ukryty někde v podzemí Gízy?

Stejnou domněnku totiž podporují i další prameny.

Židovský historik Joseph Flavius píše, že Enoch (Thowt) vybudoval podzemní chrám z devíti sklepení nad sebou.

Středověký arabský kronikář Firouzabád uvádí, že komory Sfingy byly zbudovány ve stejné době jako Velká pyramida. „Pyramidu vystavěl Esdris (*Thowt*), aby uchránil vě-

dění před zničením. Také nejvyšší kněží uložili svoje záznamy o medicíně, magii a talismanech na bezpečném místě.“

Jak s tím vším souvisí Osirisova šachta?

Předpokládejme, že je jedním z několika mála vchodů, jimiž se dá vstoupit do krypt, vybudovaných záhadným bohem Thowtem (*jeho postavou se podrobný zabývá první díl Egyptských záhad*).

Nahoře, pod předsíní, bylo zbudováno patro s výklenky, které mělo zmást nežádoucího návštěvníka - budilo dojem, že jde o klasickou hrobku. A mnohem později, v 5.století př. Kr., ji lidé k tomuto účelu použili.

Cesta k pravým kryptám se skrývala v dolní komoře. Na první pohled je to kompaktní prostor, z něhož - kromě Hawassem tak podivně komentovaného tunelu - nevede žádný další východ. Na snímcích, které jsem měl k dispozici, lze rozpoznat, že zatímco jsou strop a podlaha hrubě vytesány přímo ve skále, stěny pokrývá síť svislých a vodorovných linek. Jsou to tenké spojnice kamenných desek, jimiž jsou stěny obloženy. Proč si dal někdo tu práci? Desky jsou ze stejného materiálu, jako je okolní hornina, jednodušší by bylo skálu uhladit...

Nevytvářejí některé z nich falešnou zeď? Nenachází se za nimi další, tentokrát mnohem větší tunel, kterým byl dovnitř dopraven i sarkofág a který směřuje k pravým Thowtovým kryptám?

Co když zatopení a neustálý příliv dalších vod, které nedokázal zvládnout Selim Hassan, není náhodné dílo přírody, ale dobře promyšlené bezpečnostní opatření?

Podle Textů staveb přece byly svaté knihy a insignie moci uloženy v komoře, jejíž vchod tajemné bytosti Šebtiw důkladně zabezpečily tak, aby knihy zůstaly skryty před celým světem s výjimkou strážců.

Představme si, že se již v minulosti jakýsi vetřelec pokusil sestoupit na dno šachty, neprovedl ale potřebná opatření a svým pohybem nevědomky spustil past.

Stavidla, držící podzemní tok na uzdě, povolila a voda ihned zaplavila celou spodní komoru a znemožnila další cestu.

Jen pro zajímavost uvádím, že v období před II.světovou válkou některé banky využívaly stejnou ochranu. Podzemní prostory, v nichž byly neprodyšně uzavřené sejfy, byly na noc a o víkendech zaplavovány vodou.

Je Osirisova šachta vstup k tolik hledané Síni moudrosti, ke kryptám, zbudovaným před více než deseti tisíci lety tajemným bohem Thowtem a k místu, kde jsou uloženy jeho knihy?

V. SPOLEČENSTVÍ MOUDRÝCH

Mnohé z jedinečných staveb starých Egyptanů se bohužel nedochovaly. Některé zmizely docela a víme o nich jen díky letopisům. O jiných nám vyprávějí poslední přežívající kamenní svědkové. A žasneme, co se dozvídáme.

Horní chrám faraóna Chafrea byl srovnatelný s jeho gigantickou pyramidou. Pohled na něj musel být ohromující. Jen fasáda dosahovala výšky 130 metrů. Dnes je zcela zničený, ale i to málo, co zůstalo, dokazuje, že šlo o skutečný zážrak techniky a důvtipu. Jeden z použitých stavebních bloků má totiž hmotnost 425 tun. Jen stěží si lze představit, čím byly dopravovány a jak dělníci tuto vpravdě „kyklopskou cihlu“ ukládali.

V samém srdci Egypta na středním toku Nilu se rozkládá oáza Fajjúm. V dávné minulosti zde jako stříbrné oko na žlutavé tváři písečných dun zářilo jezero Moiris. Skutečně vnitrozemské moře napájené Josefovou řekou, jedním z bočních ramen Nilu.

Břehy, porostlé papyrem a hustými rákosovými houštinami, obývaly nespočetné kolonie vodního ptactva. Pod hladinou číhali krokodýli.

Velmoži v doprovodu svých sluhů a otroků vyplouvali na jezero v lehkých papyrových člunech, odvážně pronikali do spleťtých zátočin a bažinatých porostů a lovili kachny a další bahenní ptáky pomocí zahnutých holí. Poraněnou či zabitou kořist aportovaly speciálně vycvičené lovecké kočky.

Výjevy z lovu se dochovaly na četných reliéfech v hrobkách aristokratů té doby. Téměř tři desítky staroegyptských bumerangů, ozdobených hieroglyfy, vystavuje i Egyptské muzeum.

Vzhledem k okolnostem se nelze divit, že nejvýznamnějším bohem Fajjúmu byl Sobek, zobrazovaný jako muž s hlavou krokodýla. Poblíž hlavního města jeho kultu Šedetu stál komplex budov, který si svou nonumentalitou a propra-

covaností u antických autorů vysloužil větší obdiv než pyramidy v Gize. Postavit ho prý nechalo dvanáct králů.

„Usnesli se, že po sobě zanechají společný památník, a jak se dohodli, dali postavit Labyrint nedaleko nad jezerem Moiris u města zvaného Město krokodýlů. Viděl jsem jej a nedostává se mi slov. Kdyby někdo sečetl stavby a umělecká díla po celém Řecku, ukázalo by se, že úhrn námahy a nákladů na ně je menší, než kolik bylo třeba na tento labyrint, a přece jsou chrámy v Efesu a na Samu pamětihodné. I pyramidy byly nad pomyslení veliké a každá z nich se vyrovnala mnohým i velikým stavbám řeckým, Labyrint však překonává i pyramidy,“ napsal Herodot a připojil, jako vždy, podrobný a svědomitý popis.

„V Labyrintu je dvanáct krytých dvoran s bránami proti sobě navzájem. Šest je jich obráceno k severu, šest k jihu a těsně na sebe navazují. Zvenčí je obklopuje společná zeď. V Labyrintu jsou dva druhy místností, jednak podzemní, jednak nadzemní nad nimi; na počet je jich tři tisíce, po patnácti stech obojího druhu. Nadzemní místnosti jsme sami viděli, protože jsme je prošli, a mluvíme o tom, protože jsme si je sami prohlédli. O podzemních místnostech však jsme se dozvěděli jen z rozhovorů. Egypťští dozorcí nám je nechtěli za žádnou cenu ukázat; pravili, že jsou tam uloženy rakve králů, kteří tento Labyrint původně dali postavit, a mumie krokodýlů. Proto tedy mluvíme o spodních místnostech jen z doslechu, ale horní místnosti, které jsou velkolepější než jakékoli lidské dílo, jsme sami viděli... U rohu, kde Labyrint končí, stojí čtyřicetisáhová pyramida, na které jsou vytesány velké postavy... Vstup do ní byl vybudován pod zemí.“

Řecký historik Strabon, který žil v 1. st. př. Kr., tvrdí, že se také dostal do Labyrintu, kde obdivoval především „...nesčetné kryté průchody se spleťnými chodbami, propojené mezi sebou takovým způsobem, že bez průvodce se návštěvník ztratí.“

Ještě o jedno století mladší je zpráva římského spisovatele Plinia Staršího, který sděluje, že v budově jsou sály,

do nichž se vstupuje po obrovských schodištích a velkými bránami, při jejichž otvírání se ozývá hromové dunění. Jsou tu místnosti, ve kterých stojí sochy bohů, hrozných oblud a podobizny krále. Z Labyrintu se rozbíhají temné chodby, které vedou na tajná místa v podzemí.

Archeologové se domnívají, že tajemství Labyrintu je beze zbytku rozluštno. Šlo prý o zádušní chrám faraóna Amenemheta z 19. st. př. Kr. Podle jiné verze to byla budova ústřední státní správy. Každopádně z komplexu moc nezbylo, protože byl v římských dobách rozebrán na stavební materiál. Angličan Flinders Petri lokalizoval jeho polohu na ploše vymezené ohradní zdí a měřící 300 krát 240 metrů.

Pokud je tomu tak, nad čím Herodot a spol. tak spolehlivě ztráceli dech? Vždyť Labyrint zaujímal jen o pouhou třetinku více zastavěné půdy než Velká pyramida a svou výškou s ní vůbec nemohl soupeřit. Lehké matematické cvičení dokazuje, že pokud na 72 000 metrech čtverečních (což je plocha Labyrintu stanovená Petrim) směstnáme dvanáct prostorných dvoran, ohromná přístupová schodiště, velké sály a nesčetné chodby, pak oněch 1 500 místností bude svými rozměry nutně připomínat spíše pokoje z paneláků než Herodotovy „místnosti, velkolepější než jakékoli lidské dílo“.

Historikové jsou srozuměni s tím, že Labyrint navždy zmizel z povrchu země. A v tom je ten háček! Zmizel pouze z povrchu.

Jestliže celá horní část posloužila jako lom pro získání stavebního materiálu, co se stalo s podzemím? Kam se podělo dalších 1 500 sklepních místností, hrobky s ostatky králů a mumii posvátných krokodýlů, chodby, které vedou k tajným místům v podzemí?

Řečeno ústy uhlobarona ze hry Járy Cimrmana: „Důl je díra v zemi a tu vám nikdo nevezme.“

Podzemní prostory musely zůstat zachovány. Prozatím po nich ale nikdo nepátral, a přitom jsou právě ony nezbytným a jediným klíčem k rozluštění záhady Labyrintu.

KOLOSY UPROSTŘED VOD

Snaha vymazat jakýkoli náznak tajemství a za každou cenu najít přijatelné (*rozuměj: co nejméněprovokující*) vysvětlení je někdy až dojemná. Svědek, který je v nesčetných kauzách považován za naprosto věrohodného, je v případě potřeby označen za lháře. V lepším případě, jak máme historickou zkušenost, získá statut „pomýleného“.

„I když je ten Labyrint takový, ještě větším divem je takzvané Moirisovo jezero, u kterého je Labyrint zbudován... Je na něm jasně patrné, že je uděláno a vykopáno lidskou rukou, neboť přibližně uprostřed jezera stojí dvě pyramidy, které vyčnívají nad vodu každá 50 sáhů, druhých padesát sáhů zasahují svou stavbou hluboko pod vodu. U obou stojí kamenný kolos sedící na trůně...“ sděluje Herodot své další poznatky.

Pyramidy nebyly doposud objeveny, ale oficiální kruhy mají již opět jasno.

„Na počest faraóna Amenemheta III. vznikly dvě kolosální kamenné sochy, jejichž zbytky byly s jistotou identifikovány v lokalitě blízko Biahmu (*zachovaly se jen dva podstavce - poz. aut.*). Když je uviděl Herodot, byly vysoké asi 18 metrů, jezero bylo rozvodněné a řecký spisovatel stanul v úžasu při pohledu na ‚... dvě pyramidy vynořující se z vody‘. A na každé z nich, jak se domníval, se nacházela obrovská postava, sedící na trůnu...“

Jan Vodňanský ve svém geniálně vtipném rozboru pohádky o Sněhurce připomíná jeden nepřehlédnutelný rozpor: „Sněhurka v chaloupce u trpaslíků uviděla sedm stejně velkých postýlek a vzápětí ... ulehla do největší z nich.“

Contradictio in adjecto!

Autoři italské publikace Egypťané a první civilizace, z níž je citát o Amenemhetových sochách, si s podobnými nesrovnalostmi hlavu nelámou. V bezprostředně následující větě sdělují, že se sochy nacházely na velkém nádvoří v blízkosti

jedné z hrází, s pohledem upřeným do dálky, aby zažehnaly nebezpečí přelití.

Tak jak to vlastně bylo?

Stály sochy uprostřed rozvodněného jezera, nebo v bezpečí na břehu?

Byl Herodot popleta a nerozeznal sochu od pyramidy? Neříká zcela jasně, že sochy stály vedle a že pyramidy vyčnívaly nad hladinu o 50 sáhů, tedy o 90 metrů, což je o víc než 70 metrů nad výšku soch?

Jsou tyto dvě pyramidy utopeny někde na dně jezera Birkit Kárún, které je pozůstatkem starověkého Moirisu?

Nikdo po nich, stejně jako po Labyrintu, nepátrá, jako kdyby byl Herodot nezodpovědný fantasta. Připomeňme ale, že devět knih jeho Dějin je v jiných případech naprosto nezbytnou pomůckou historiků.

Výstižně to formuloval Vojtěch Zamarovský: „Není od Herodotových dob knihy o pyramidách, která by jeho slova opomenula. Přinejmenším knihy, jež stojí za čtení.“

SVĚTLO FARAÓNŮ

Egyptské stavby obklopují mnohé další nezodpovězené otázky. Dodnes není zřejmé, jak byly osvětlovány komory v pyramidách, hrobky a podzemní místnosti, když na zdech a nízkých stropech nenacházíme sebemenší pozůstatky sazí. A přitom jsou stěny vyzdobeny nádhernými malbami, složitými reliéfy a hustými pásy hieroglyfických nápisů. Vytvoření obrazů ve věčně ztemnělých podzemních prostorách bezesporu vyžadovalo silné osvětlení. Nikde se však neobjevuje ani stopa začernění kouřem, který by byl nezbytným doprovodem při spalování loje či olivového oleje, o pryskyřicových pochodních nemluvě.

Představa, že vnitřní prostory ozařovaly sluneční paprsky svedené do útrob budov soustavou zrcadel nebo vyleštěných měděných disků, neobstojí. Na to jsou podzemní labyrinty příliš členité a rozsáhlé. Disky by musely odrážet téměř

sto procent světla, což je nemožné, a především by neustále muselo být upravováno jejich rozložení - tak jak to vyžadovala měnící se poloha slunce. Pohyb v chodbách by byl zcela znemožněn - chodící lidé by neustále přerušovali proud paprsků. Dělníci, malíři a rytci by se jistě těšili, až bude pod mrakem a oni dostanou (placené?) pracovní volno. Starověké civilizace ale bezesporu znaly tajemství umělého světla.

Indické ságy vyprávějí o hadích bozích, kteří sídlili v podzemí a vlastnili věčně hořící kouzelné lampy. Zkušený cestovatel po asijských zemích Evariste-Regis Luc (1813 až 1860) prý podobné lampy viděl v Tibetu.

Australští Aboriginové používali zvláštní kulatý kámen zasazený do velké bambusové obruče. Kdykoliv ho zvedli k nebi, šlehalo z kamene zelenomodré blesky. Studené světlo bylo jasně zářivé. Vznikal dojem, že jsou všichni okolo zahalení magickým světelným příkrovem. Ale do rána kámen vyhořel.

Znalost tohoto studeného umělého osvětlení naznačuje i posvátná kniha Mayů Popol Vuh. Dvojice hrdinů se dostává do Xibalby, hrůzného místa v podsvětí, které se nachází, kdesi v hlubinách země. „Hun-Hunahpú a Vucub-Hunahpú vstoupili do Domu temnot, tam dostali louč... Bílá dýka se jmenovala ta louč... Byla špičatá a ostrá a lesklá jak kost. A byla náramně tvrdá, ta louč z Xibalby.“

Krátký text přináší zajímavé informace. Světlo nemělo obvyklou barvu ohně, bylo bílé (*naznačuje to neobvyklé jméno Bílá dýka*) a studené (*louč se leskla jako kost*). Nejpřesvědčivější je ale sdělení, že byla špičatá a ostrá. Dlouhý úzký hrot dřeva po zapálení vydává jen slabou záři, rychle uhořívá a má tendenci uhasínat.

V roce 1724 jistý Henri Sauval publikoval tři objemné svazky *Histoire et recherches des antiquités de la ville de Paris*. V druhém svazku uvádí: „Tento muž jménem Jechiele byl tak učený a pro své umění všemi obdivovaný, že mezi Židy platil za jakéhosi svatého. Také Pařížané ho považovali pro jeho tajemné znalosti za mága. V noci, kdy všichni kolem už

dávno spali, pracoval prý při světle stále hořící lampy, která nepotřebovala žádný olej.“

Bylo nalezeno několik lamp, prokazatelně hořících po celá staletí. Baptista Porta sděluje, že roku 1550 byl objeven na ostrově Nesis v Neapolském zálivu mramorový hrob jednoho Římana. Při otevření hrobky byla spatřena hořící lampa, která šířila mocné světlo. S příchodem čerstvého vzduchu její jas zbledl a rychle pohasl. „Tato podivuhodná lampa byla na onom místě postavena v době příchodu našeho Spasitele.“

Dvě takové záhadné podzemní lampy lze spatřit v Muzeu starožitností v nizozemském Leydenu. Nikdo ovšem netuší, čím byly plněny.

Všechny tyto případy naznačují, že šlo o světlo získávané pomocí neznámých chemických procesů. Šlo tedy o obor, v němž byli Egyptané skutečnými mistry. Nezapomeňme, že se právě v jejich zemi zrodila alchymie.

Jak dokazuje nález tisíce let staré baterie z Bagdádu, elektrický článek lze vyrobit poměrně snadno. Stačí hliněná nádobka, dvě kovové destičky třeba z mědi, drátky ze stejného materiálu jako vodiče a elektrolyt na bázi kyseliny sírové, solné, octové, citrónové... Možností je více.

Egyptané se ale pravděpodobně ve vývoji osvětlovací techniky dostali mnohem dál než ostatní. Naznačují to nálezy z chrámu bohyně Hathor v Dendeře. Stěny zdejší podzemní krypty pokrývají neobvyklé reliéfy. Několik postav manipuluje s předměty ve tvaru podlouhlé průsvitné baňky. Egyptologové je považují za hadí kameny. Odvážnější duchové v baňkách rozeznávají žárovky. Had symbolizuje žhavicí vlákno a květ lotosu objímku. Nechybí zde kabel jako přívod energie, jejíž zdroj stojí na takzvaném sloupku džed. Tento útvar je známý i z četných jiných vyobrazení, ale dodnes se nepodařilo uspokojivě vysvětlit, co symbolizuje. Nelze však popřít, že se až podezřele podobá izolátoru vysokého napětí a podporuje smělou domněnku o možné výrobě elektrické energie - a tedy i umělého světla - již v dobách faraónů.

Proč po těchto na svítidlech nezůstaly vůbec žádné stopy?

Vše nasvědčuje tomu, že Egyptané své tajemství přísně střežili. Již samotné reliéfy z Dendery se nacházely na velmi neobvyklém místě. Umělci je vyryli v jedné z šesti podzemních krypt. Podle italských archeologů „... dvířka a poklapy, jimiž se dalo sestoupit, byly dokonale zamaskovány. Otvíraly se pouze proto, aby bylo možné do tajných místností vstoupit, a hned vzápětí se znovu uzavíraly a zamaskovaly. Domníváme se, že se využívaly jako tajné skrýše pro kultovní předměty výjimečné symbolické hodnoty a zvláště drahé předměty, které tvořily součást chrámového pokladu.“.

ZAKÓDOVANÉ INFORMACE

Velká pyramida v Gize má jedinečnou geografickou polohu. Stojí na poledníku, který prochází maximem pevnin a minimem moří, a zároveň dělí moře a pevniny na dvě naprosto stejné poloviny.

„Často se tvrdí, že je to shoda náhod. Ale orientace pyramidy být dílem náhody nemůže. Její překvapující přesnost je výsledkem vědeckého přístupu. Soulad památky se skutečným severem, orientace čtyř stran vůči světovým stranám vypočítaná prakticky bezchybně, to svědčí o existenci společenství moudrých,“ napsal francouzskou akademií oceněný egyptolog Christian Jacq.

Kingsland připouští, že koncepci Velké pyramidy vypracovalo bratrstvo zasvěcených, kteří tak vyjádřili své učení. „A skutečně zdá se být jedním z nejdokonalejších vyjádření božské proporce, klíčem k živé harmonii. A potřebovali bychom celou knihu, abychom vysvětlili geometrickou symboliku vyloženou takto v kameni.“

Francouz André Pochan zasvětil studiu pyramid plných dvacet let a dospěl k závěru, že Egyptané věděli, že Země je kulatá a znali její poloměr. Vycházel přitom ze skutečnosti, že v době stavby pyramid byla používána délková míra loket

(0,5237metru). Ta se po tisíc let nezměnila - až do roku 240 př. Kr. Tehdy vedl Alexandrijskou knihovnu vynikající učenec Eratostenes z Kyreny, který mimo jiné tvrdil, že když loď popluje z Gibraltaru na západ, dorazí do Indie. Na příkaz Ptolemaia III. změřil zeměkouli. Přitom zjistil délku zemského poledníku, vyznačil úhel, který svírá ekliptika Země s nebeským rovníkem, vytvořil novou metodu měření zeměpisné šířky podle astronomických údajů. Na základě svých poznatků prodloužil používaný loket o pouhé čtyři milimetry.

„Znamená to, že jak předchozí loket, tak loket opravený byl nějakou součástí buď poloměru Země, nebo jejího rovníku či poledníku, který prochází Egyptem,“ míní Arnold Mostowicz a jedním dechem dodává: „Je to jen další důkaz, že Chufevova pyramida obsahuje nějaké informace z minulosti. Proč se tedy divit, že král Chufev je toužil předat potomkům? Nechtěl, aby se ztratily znalosti, o nichž věděl stejně jako zasvěcení knězi. Otázkou zůstává, kde Egyptané tyto znalosti získali a od koho.“

Odpověď je možná uchována v samotné Velké pyramidě. Než vstoupíme do jejích nejodlehlejší útrob, navštívíme nejprve „hlavního inženýra“ jiného zajímavého projektu.

Stavitelem Džoserovy pyramidy s neobvyklým podzemním labyrintem a izolačními komorami byl Imhotep. Skutečná historická postava, kterou lidé až mnohem později zařadili mezi bohy.

Imhotepovi je připisována řada vynikajících staveb. Odkud bral neotřelé nápady a jedinečná technická řešení?

V jednom případě to víme. Podle pověstí severně od Memfisu, Džoserova hlavního města, z nebe sestoupila kniha. Imhotep zázračnou knihu přečetl a objevil v ní plán Edfú.

Není v této legendě zakódována zpráva o setkání s bytostmi, které slétly z nebes a předaly mu potřebné technické podklady?

SVĚDECTVÍ ODJINUD

Zprávy o božích poslech s olovnicí a měřicím provazem známe i z bible.

Prorok Zachariáš, stejně jako Imhotep, viděl letící knihu - svitek, tedy těleso ve tvaru válce.

„Opět jsem se rozhlédl a vidím, hle, muž s měřicím provazem v ruce. Zeptal jsem se: ‚Kam jdeš?‘ Odpověděl mi: ‚Vyměřit Jeruzalém, abych viděl, jak bude široký a dlouhý.‘ A hle, vychází posel, který se mnou mluvil. Jiný posel mu vyšel vstříc...“

Jde o posly boží - bytosti známé také pod pojmem anděl. Záhadný Muž s měřicím provazem k nim patřil. Je zvláštní, že se tato postava obvykle objevuje před sdělením o budoucí podobě chrámu či města.

„Jeruzalém bude městem nehrazeným, tolik v něm bude lidí a dobytka. Já sám, je výrok Hospodinův, budu ohnivou hradbou okolo něho a slávou uprostřed něho.“

Později Zachariáš pokračuje: „Znovu jsem se rozhlédl a vidím, hle, letí svitek. Posel se mě otázal: ‚Co vidíš?‘ Odvětil jsem: ‚Vidím letět svitek dvacet loket dlouhý a deset loket široký.‘,

Popis odpovídá tělesu válcovitého tvaru s délkou 10 metrů a s průměrem 5 metrů.

Prorok se dozvídá, že je to kletba.

„Vejde do zlodějova domu i do domu toho, který v mém jménu křivě přísahá, a uhostí se uvnitř jeho domu a zničí jeho dřevo i kámen.“

Jde o létající stroj, schopný potrestat hříšníky? Podobný ohnivý sloup NAR vlastnil i egyptský bůh Hor.

Další text je velmi podivný. Naznačuje, že rozhodně nešlo o abstraktní vizi.

„Potom vyšel posel, který se mnou mluvil, a vyzval mě: Jen se rozhlédni a podívej se. Co se tu objevuje?‘ Otázal jsem se: ‚Co je to?‘ Odvětil mi: ‚To se objevuje efa.‘ (*Efa byla dutá míra, šlo tedy o nějaký dutý objekt ve tvaru koule nebo korbele - poz. aut*) a dodal: ‚Tak to bude s nimi vypadat v celé zemi.‘,

Koho měl posel na mysli? Mělo se takových ef objevit více?

„A hle, pozvedlo se olovené víko, a tam uvnitř efy sedí jakási ženština. Řekl mi: ‚To je Svévole.‘, mrštil jí do efy a přiklopil otvor oloveným poklopem.

Vtom jsem se rozhlédl a vidím, hle, vycházejí dvě ženy. Vítr se jim opíral do křídel. Měly totiž křídla jako čáp. Zvedly efu mezi zemi a nebe. Otázal jsem se posla, který se mnou mluvil: ‚Kam chtějí tu efu dopravit?‘ Odvětil mi: ‚Chtějí té ženštině vystavět v šineárské zemi dům, a až bude připraven, bude tam uložena na svůj podstavec.‘,

Šineárská země je Sumer, místo, kde byla uctívána léta-jící bohyně Ištar. A tam také byly stavěny svatyně s přistávacími plochami.

TAJEMNÝ HIEROGLYF

Jsou geometrické znalosti, zakódované v rozměrech Velké pyramidy, dědictvím nejvyšších egyptských bohů? Legendy stavbu spojují s nám již známým Thowtem.

„Jako vynálezce počítání a měření byl Thowt podle Egyptanů též dárce aritmetických, geometrických a astronomických vědomostí, v nichž dosáhli už v nejstarších dobách vysoké úrovně,“ sděluje Vojtěch Zamarovský.

Podezření sílí, ale důkaz chybí. Thowt se na své dílo zapomněl podepsat. Nebo ne?

Ve Velké pyramidě - s výjimkou jediné kartuše, jejímž původem jsme se zabývali v prvním díle - nejsou naprosto žádné nápisy, malby nebo reliéfy. Nepřítomnost hieroglyfů je až zarážející. V roce 2003 se ale podařilo objevit něco velmi zvláštního.

Přímo na svislé ose pyramidy leží tzv. Královnina komo-
ra. Celá místnost je dokonale obložena žulovými deskami. Až do roku 1872 si nikdo nevšiml, že v nich ústí dvě šachty o straně asi dvacet centimetrů. Vchody do obou tunelů totiž

kryly kamenné bloky, které dokonale splývaly s okolní stěnou.

V roce 2002 byla s pomocí robota zkoumána jižní šachta, kterou po 65 metrech přehrazuje vápencový blok se dvěma měděnými madly. Po jeho provrtání minikamera odhalila krátký prázdný prostor a za ním další dveře.

V hlučném povyku okolo tohoto výzkumu se lehce přeslechlo, že severní šachta je také zajímavá. Na jedné dlaždici je nezřetelně vyryto několik znaků.

Egyptolog Diáz Montexanos je zkoumal a usoudil, že jde o archaický hieroglyfický styl. V neúplném nápisu rozpoznal znak NAR a z jeho podoby usoudil, že jde o „kočičí rybu“.

NAR je ale symbolem ohnivého sloupu boha Hora. Jak již víme, tento létající stroj má podlouhlý válcovitý trup, který se dole zužuje do kruhové trysky. Nad ní se dají rozpoznat krátké ploutve - křídla, sloužící zřejmě k udržení směru letu. Oblá masivní hlava nese pár velkých „očí“. Zepředu vychází vějíř paprsků. NAR na první pohled opravdu vypadá jako sumec s dlouhými vousy. Dochované nákresy odpovídají znaku na dlaždici.

Co to má ale společného s Thowtem?

„A nebeský kotouč se zastavil a nepohnul se z místa, v němž se nacházel. I sestoupil Thowt z nebes, byv obdařen kouzelnou silou, a měl velikou moc, která činí slovo skutkem, neboť jeho záchrana přichází ze člunu boha Rea.“

Jak dokazují staré knihy, Thowt mohl v případě potřeby používat nebeská plavidla bohů Rea a Hora.

Proč tedy není NAR zvěčněn na nějakém čestném místě, ale vydrápán do dlaždice, uložené v šachtě, kam nemělo dohlédnout lidské oko?

Byla to promyšlená konspirace?

Spíš náhoda. Předpokládáme, že nějaký pozemský dělník ve chvíli volna vyryl do kamene obrázek plavidla, které se v době stavby pyramidy pohybovalo okolo.

VI. BOHOVÉ ODJINUD

Mladá žirafa byla polapena do lasa. Nemilosrdný osud otočil vztyčený palec k zemi. Dlouhé nože se lesknou v prudkém slunci. Zvíře bude obětováno na kamenném oltáři. Přihlížející bohyně s maskou na tváři mají vlasy sčesané do copů. Jejich štíhlé nohy kryjí jen krátké sukně. Paže a kotníky obepínají klikaté ozdoby. Jsou to náramky, nebo tetování? Těžko rozhodnout.

Celý výjev působí svým uměleckým ztvárněním moderním dojmem, a přitom je starý více než 10 000 let. A zcela se vymyká tradičním obrazům starého Egypta.

Fascinující scény, vyryté do skal nedaleko oázy Dakhla, objevili v lednu roku 2000 polští archeologové. Jejich šéf, prof. Lech Kryžaniak, neskrývá rozpaky: „To, co jsme našli, se nepodobá projevům žádné ze známých kultur.“

Kdo tedy zanechal na hladkých stěnách skalního masivu v poušti tak působivou vizitku? Jaká civilizace obývala Dakhlu, která tehdy měla daleko vlhčí podnebí, místo písku ji obklopovala savana a po ní se proháněla nesčetná stáda gazel, antilop a dalších zvířat?

Nález znovu rozvířil otázku o původu egyptské civilizace. Řečeno ústy zvědavé báby Hamáčkové: „Co to bylo za lidi, odkud přišli a jak vypadali?“

„Na tuto otázku není snadné odpovědět,“ připouští Christian Jacq ve svém díle Egypt velkých faraónů. „Egyptský člověk vznikl nejspíš splynutím několika ras: Nomádů bloudících Saharou, Severoafričanů spřízněných s Berbery a Kabyly, se semitskými živly, které přišly ze severu odkudsi ze Sinaje i z jihu od Arabské pouště. Kostry z předdynastického období patří k europoidnímu i k negroidnímu typu, proto se také objevila hypotéza o splynutí těchto dvou ras. Pomyslelo se rovněž na rozsáhlou blízkovýchodní kulturu, jež zasáhla zároveň severní Afriku i západní Asii... Musíme si

však zcela poctivě přiznat, že o původní rase Egyptanů nevíme nic.“

Tolik názor renomovaného vědce. Omáčku nejistoty zahušťuje jíška dalších neobvyklých archeologických nálezů.

Dcera faraóna Chufeva byla sladká blondýnka. Alespoň tak ji představuje basreliéf, nalezený v její hrobce a dnes vystavený v Louvrů. Mumie Ramesse II. a prince Yuua měly hedvábně žluté vlasy. Další panovníci I byli zobrazováni s jasně rudými účesy. Blond vlasy a modré oči ale vedou. Nejméně dvě strany této knížky by zabraly všechny příklady egyptských panovníků, kteří svým vzhledem připomínali spíše hollywoodské idoly než typické severoafrické mocnáře. Byla to pouhá móda nechat se zobrazovat s pomněnkově modrýma očima a platinovými lokny, nebo skutečná podoba portrétovaných?

PŘÍPAD BOŽSKÉ BLONDÝNY

Obdobou blondaté Marilyn Monroe byla bohyně Neit, která patří k nejstarší skupině egyptských bohů. Její kult sahá do předdynastických časů. Již starověcí autoři si povšimli její podobnosti s řeckou Athénou. Obě byly bohyněmi války a vykazovaly nepřehlédnutelné prvky matriarchátu. Athéna údajně vyskočila z Diovy hlavy v plné zbroji s kopím a štítem. Znakem Neit v egyptském hieroglyfickém písmu byl štít se zkříženými šípy. Athéna dala jméno městu Atény. Neit byla patronkou města Saje.

Právě zde, v jejím chrámu s kolosálními sochami a obrovskými mužskými sfingami, se dochovala jedna z nejpodivnějších historických zpráv všech dob. Když krátce před svou smrtí navštívil Saje „nejmoudřejší ze sedmi mudrců“ Solon (640 až 560 př. Kr.), kněží ho přivedli ke sloupům, popsaným hieroglyfy. Do kamene tu bylo vyryto, že před 9 000 lety Pražekové porazili mocnost, jež si chtěla podmanit

celý svět. Toto zpupné a velmi bohaté panství leželo na ostrově za Heraklovými sloupy. Jeho jméno znělo Atlantida.

Proč byla tato informace napsána právě a pouze v tomto chrámu? Spojovali jeho stavitelé Atlantidu s bohyní Neit? Z jiných svatyní víme, že texty, kterými jsou pokryty jejich zdi, přinášejí především příběhy bohů, kterým je chrám zasvěcen.

Historikové se domnívají, že Neit pochází z Libye. Zjistilo se totiž, že se libyjsí vojáci v egyptských službách nechávali tetovat jejím obrazem. Zároveň ale připouštějí, že byla Neit pokládána za prabohyni, která stvořila ostatní bohy a pak také lidi. Její kult je velmi starý, stejně jako chrám v Sáji, který stál zřejmě již v době legendárního krále Meniho a možná ještě dříve, což by znamenalo, že byl jednou z vůbec prvních svatyní.

Na samém počátku Neitina uctívání se v Egyptě stalo cosi velmi neobvyklého. Uprostřed doby kamenné vybuchla bomba velmi vyspělé civilizace. Žádný vývoj, žádné pozvolné vyzrávání. Prostě prásk! To nejdokonalejší a nejúchvatnější nastoupilo do zdrcujícího útoku a pak již jen ustupovalo ze slávy. Souvisel tento úžasný boom s příchodem bohů, kteří se svým vzhledem tak: lišili od domorodého obyvatelstva?

MODRÁ JE DOBRÁ

Podle legend, starých řeckých historiků i názorů pozdějších badatelů byla egyptská civilizace stvořena Atlanty, mýtickými obyvateli Atlantidy, kteří se po její zkáze usadili v zemi na Nilu.

Dokazuje to prý neobvyklé zbarvení postav egyptských bohů.

„Egyptřané, jak známo, při malbě různých předmětů, osob či bohů úzkostlivě dbali na dodržení reálných barev. Jakou barvu měli jejich bohové? Osiris byl vždy zelený a Thowt nazelenalý nebo bleděmodrý, ale další bohové byli nejčastěji malováni modrou barvou. Proč právě tuto barvu

Egyptané preferovali?“ ptá se Arnold Mostowicz a přikládá hypotézu, s níž v osmdesátých letech vyrukovali ruští vědci.

„Bohové byli potomci bytostí s modrou kůží nebo byli za ně považováni. To by vysvětlovalo i nazelenalou barvu Osirise i Thowta. Vyjdeme-li z předpokladu, že přišli ze země výše položené, setkali se v Egyptě se zcela jiným klimatem než ve svém rodišti. Přišli do nížiny zalité sluncem a vedry. Potom není divu, že vlivem slunečního záření dostala jejich kůže nazelenalou barvu, takovou, jakou vidíme na starých freskách.“

Na podporu hypotézy jsou uváděna četná fakta.

Někteří indiáni z vysoko položených míst v Andách mají namodralou barvu kůže v důsledku nedostatku kyslíku v krvi.

Guančové, původní obyvatelé Kanárských ostrovů, měli olivovou pleť.

„Modří lidé“ se vyskytují v Maroku, na pobřeží Atlantického oceánu na jih od Agadiru.

Dávní obyvatelé Irska a Skotska - Piktové - měli ve zvyku barvit si kůži namodro.

Všeobecně rozšířený pojem „modrá krev“ se vztahovalo k aristokracii nebo k lidem velmi starého urozeného rodu.

„Pokud bychom k této otázce přistupovali geograficky, zjistíme, že většina lidí s modrou kůží nebo líčících si obličej modrou barvou žila nebo žije na pobřežích Atlantiku. Francouzský archeolog Henry Bac tvrdí, že mytičtí Atlanti, žijící ve vysokých horách, byli reprezentanty modré rasy, která v době, kdy měla Atlantida zmizet ve vlnách oceánu, upadala. Je i možné, že vládcové Atlantidy, aby zdůraznili svoji příslušnost ke staré a vážené rase, se o svátcích a slavnostech oblékali do modrých oděvů. Naproti tomu kmeny z Atlantického pobřeží si barvily kůži namodro ve snaze podobat se mocným Atlantům.“

Je tím záhada egyptských modrých bohů vyřešena? Přišli opravdu z Atlantidy?

Jedna legenda sice vypráví, že bůh Thowt žil kdysi v zemi, kterou zalila voda, ale tím veškerá podobnost končí. Předložená teorie je děravá jak pověstný starý cedník. Především nevysvětluje, proč by měli mít samotní Atlanti modrou kůži. Není jasné, kde autoři vzali přesvědčení, že žili ve vysokých horách. Platon ve svém popisu Atlantidy o ničem takovém nehovoří. Naopak, šlo o mohutný přístav s flotilou 1 200 lodí, tedy o pobřežní území. Zbarvení kůže prý způsobilo jiné klima - v Egyptě více svítilo slunce. Ale v Atlantidě žili sloni a také podle výčtu pěstovaných rostlin a ovoce rozhodně nešlo o chladný kraj.

Pokud se nějací trosečníci z Atlantidy usadili na Nilu, pak musíme jejich potomky hledat mezi lidmi světlé pleti a s blond vlasy. Právě takovými, jací byli podle dochovaných mumii a reliéfů mnozí příslušníci egyptské aristokracie. Je pochopitelné, že pokud přicházeli z mnohem vyspělejšího koutu světa, přinesli si znalosti, s jejichž pomocí se brzy stali elitou ve svém novém domově. Byli to ale lidé z masa a kostí. Možná mezi jejich předky patřila i blondáta Neit, které teprve později kněží přiznali statut bohyně.

Bohové s chladně modrou kůží obvykle jsou, a nejen v Egyptě, spojováni s nebesy. V Indii to byli Višnu a Kršna, v Mexiku Huitzilopochtli, kterému Aztékové kromě titulu Kolibřík jihu dali výstižný přívlastek Modrý nebeš'an.

Aby byla situace ještě zamotanější, připomeňme si, že Osiris a Thowt byli obvykle zelení. Peřím stejné barvy se halil učitel prvních civilizací v Mexiku Quetzalcóatl. Jeho vlastnosti kopírují moudrého Thowta do neuvěřitelných podrobností. Odkud tedy přišli tito zelení bohové?

Jejich tajemství to nevysvětluje, ale nepochybně reálný příběh, který zaznamenal Jacques Bergier v knížce Mimozemšťané v dějinách, stojí za pozornost.

DĚTI Z ABSOLUTNÍHO JINDE

„Jednoho srpnového odpoledne roku 1887 u vesnice Banjos ve Španělsku pracovali rolníci na poli, když viděli, jak ze sklípku vycházejí dvě děti, chlapec a děvče, jejich oblečení je z neznámé látky a kůže zelená jako listí na stromech. Byl by to krásný dobrodružný začátek sci-fi příběhu, ale ta událost se skutečně stala. Děti hovoří naprosto neznámým jazykem. Odborníci z Barcelony se marně snaží jazyk určit a provést rozbor látky jejich oděvů. Ani pastor, odborník na cizí jazyky, nedokáže určit, jakým jazykem děti hovoří.

Děti byly předány místnímu smírčímu soudci Ricardovi de Calnovi. Ten se pokoušel zelenou barvu smýt, ale nebyla to barva, nýbrž skutečné zbarvení kůže. Bylo zjištěno, že obličeje dětí mají určité negroidní rysy, ale oči jsou spíše asijské, mandlovité. Pět dní jim nabízeli nejrůznější potraviny, děti je všechny bez výjimky odmítly. Nakonec jim přinesli čerstvě natrhané lusky, ty si vzaly. Chlapec zemřel přílišným vyčerpáním. Zato dívka přežila. Zelená barva její pokožky mizela a pomalu přecházela v obvyklé zbarvení kůže bílé rasy. Trochu se naučila španělsky a pracovala jako služka v soudcově domě.

Když se jí vyptávali, její prohlášení záhadu ještě zkomplikovala. Popsala zemi, odkud přišla, zemi bez slunce, kde vládł věčný soumrak. Tato země byla řekou oddělena od zářící země, osvětlované sluncem. Najednou se vytvořil velký vír, doprovázený strašlivým hlukem, obě děti uchvátil a uložil v jeskyni. Dívka přežila pět let a potom zemřela.“

VII. ZAVÁTÉ STOPY

Každý, kdo jej uviděl, mluvil o zázraku. Stál uprostřed chrámu bohyně Neit v Sáji a zcela se lišil od jiných. Neudívoval svou nádherou, ale materiálem. Byl vytesán z jednoho kusu kamene.

Faraón Ahmose II. (6. st. př. Kr.) pojal nápad, že své milované bohyni věnuje svatostánek „jaký svět neviděl“. Ve více než 800 kilometřů vzdálené Elefantině objednal ohromný kamenný blok dlouhý téměř deset metrů, široký 6,2 metru a vysoký 3,4 metru. Doprava trvala tři roky. Pak v něm umělci vysekali kapli.

V horním chrámu faraóna Chafrea je ale ještě větší obr - kamenný blok vážící 430 tun.

Historikové trvají na tom, že i tak obrovské kusy skály byly převáženy po Nilu na palubách lodí. Plavidla s takovým výtakem by dokázala překonat i velké vzdálenosti po mořích a oceánech.

To ale egyptologové nepřipouštějí. Egyptané nikam nepšli, protože k tomu neměli potřebné vybavení. K případným námořním výpravám si najímali Féničany.

Proslulý národ námořníků jistě sloužil i faraónům. Neko II. je v roce 613 pověřil obeplutím Afriky. Plavba trvala tři roky a byla úspěšná. Nemohli ale sami Egyptané vyrazit do světa? Jejich zřetelné stopy totiž nacházíme i na velmi vzdálených místech. Obě Ameriky od severu k jihu jsou přímo posety odkazy na říši faraónů.

V roce 1909 objevil kartograf Edgar Kinkaid v samém srdci Velkého kañonu v Coloradu komplex několika jeskyní. U vchodu byl vyrytý znak slunce, představující egyptského boha Rea. Stěny uvnitř pokrývaly další rytiny a hieroglyfy, které se ale nepodařilo rozluštit.

Lingvisté jsou přesvědčeni, že na americkém území nacházejí mnoho názvů, které údajně vznikly z egyptštiny. Nikaragua z egyptského Nkh-Ra-Wa, tedy Zapadající slunce.

Honduras se dá přeložit jako Sestup Ra do propasti, nebo také jako západ slunce. Podle doktora Collingtona je jméno oblasti Campeche v Mexickém zálivu složeno ze dvou slov: Cam [kam] a Peche. Egypťané nazývali svou krajinu Chem, Khem nebo Kam, Peč znamená v egyptském jazyce oblouk nebo záliv. Campeche je tedy, jak míní Collington, Egyptský záliv.

O nápadných shodách mezi dvěma největšími pyramidami v Gize a Sluneční a Měsíční pyramidou v Teotihuacánu pojednávám v Mexických záhadách.

„Velká požíračka“, bohyně Amemamit, asistovala podle víry Egypťanů u posledního soudu. V jejích nenasytných útrebách končili hříšníci. Proto byla znázorňována s hrozivě vyceněnými zuby. Měla tělo hrocha a krokodýlí hlavu, nebo nosila krokodýla na zádech. Podobné monstrum s kajmanem místo batohu stojí mezi stovkami soch neznámé civilizace na náhorní plošině San Augustin v Kolumbii.

V roce 2003 se na internetových stránkách objevila zpráva, že britští archeologové našli v poušti východně od Nilu na 30 míst s uměleckými rytinami ve skalách, jejichž stáří je více než 6 000 let. Kresby znázorňují muže a ženy, hovězí dobytek, pštrosy, žirafy, slony, ale především lodě a postavy na jejich palubách. Některá plavidla vypadají docela obyčejně, zatímco jiná pravděpodobně nesou jistý náboženský význam. Jsou na nich lidé s velkými „chocholy“ podobnými těm, se kterými byly později vyobrazováni egyptští bohové.

Dr. Wilkinson z Cambridge soudí, že tento neznámý lid dal vzniknout egyptské civilizaci. Připojený obrázek jednoho z výjevů mi připadal známý. Jeho dokonalého dvojníka jsem našel ve svém archivu. Vyfotografoval jsem ho před několika lety asi 150 kilometrů od jihoperuánského města Arequipa, v nehostinné pouštní krajině Toro Muerto (*Mrtvý býk*). Na plochých kamenech a stěnách zpola zasypaných skal se rýsují tisíce obrazů. Jejich témata jsou rozmanitá jako život sám. Najdeme zde pastevce se svými stády, výjevy z všedního i náboženského života, divoká zvířata a ptáky, četné symboly

slunce a dalších kosmických těles, geometrické znaky, známé i neidentifikovatelné předměty a především obrovské množství podivných postav. Jejich neobvyklé pokrývky hlavy i styl ztvárnění přesně odpovídají britským nálezům z Egypta. Stáří ale nesouhlasí. Petroglyfy z Peru by měly být podstatně mladší.

Další indicie z této jihoamerické země nelze opomíjet.

Ilave, malé vesnici poblíž jezera Titicaca, viděla badatelka Simone Waisbardová velký kámen, na kterém byl vyrytý had s hvězdným symbolem na hlavě. Označuje nekonečnost a je totožný s egyptským symbolem.

V Pomatu se nachází několik vyobrazení bohů v lidské velikosti. Jejich tváře jsou stejné jako na egyptských sarkofázech.

Jak dokazují staré sošky v Pucare, byl již v dávnověku zaveden kult býka. Jenže toto zvíře přivezli do Jižní Ameriky až Španělé.

Na osm tisíc let starých kamenech z Icy jsou vyryty výjevy ze života neznámé civilizace. Na jednom z nich vidíme postavu pozorující hvězdy. Za ní se tyčí tři pyramidy. Jejich tvar odpovídá egyptským stavbám.

Mumie z pouštní nekropole Paracas, ležící poblíž planiny Nazca, představují lidi s bílou pletí a se světlými nebo rudými vlasy. Způsob konzervování těl je shodný s egyptskými praktikami.

Náhorní rovina Marcahuasi je bezesporu jeden z nejtajemnějších koutů zeměkoule. Rozkládá se v samém srdci Peruánských And ve výši necelých 4 000 metrů. Od dávnověku je považována za „trůn bohů“. Na ploše pouhých tří kilometrů čtverečních jsou rozestry stovky obrovských soch a monolitických skulptur. Neznámí kameníci přetvořili celá skaliska do podoby zvířat, lidí a mytických bytostí. Na takzvané Skále lidstva - asi 25 metrů vysokém kameni - je vytesáno nejméně čtrnáct lidských hlav a za měsíčního svitu najdeme ještě další dvě. Hlavy představují čtyři rasy včetně těch, s jejichž představiteli se dávní obyvatelé Ameriky podle našich dosavad-

ních poznatků nikdy nemohli setkat. Hlavní tvář se podobá obličejí Sfingy.

„Poblíž Pevnosti (*opevněný pahorek - poz. aut.*) se vyskytují nedaleko od sebe dvě sochy představující bohyni Tvetret, která v Egyptě vládla nad porody. Byla to bohyně plodnosti a zachování života. Její ztvárnění je velice originální: je to hroší samice stojící na zadních nohách, s vysokou vojenskou čepicí na hlavě. Její vynikající tlama, veliké břicho a znamení života v pravé ruce i nekonvenční postava nebyla na Marcahuasi zřejmě reprodukována nějakou náhodou. Objevil jsem více postav, které se podobaly egyptským sochám a naznačují možnost kontaktu těchto kultur,“ napsal Daniel Ruzo, který Marcahuasi zkoumal devět let.

O egyptských stopách v Austrálii pojednává první díl Egyptských záhad.

Barry Fell, profesor z Harvardu, je dokonce přesvědčen, že Egyptané spolu s Féničany a Libyjci dorazili až do Tichomoří. Tvrdí, že tmaví obyvatelé Melanésie jsou potomci černých otroků, pracujících v egyptských zlatých dolech.

Nápisy, které tuto teorii podporují, byly nalezeny v Indonésii a především na Sumatře. Právě tento ostrov je, podle mého mínění, rozhodující stopou k rozluštění další záhady.

NEZNÁMÁ ZEMĚ PUNT

Wawat, Kuš, Matja a Punt - čtyřmi různými jmény bývala označována pohádkově bohatá země, z níž Egyptané dováželi zlato, slonovinu, polodrahokamy, opice i vzácné dřeviny.

Na první terase zádušního chrámu královny Hatšepsovet v Dér-el-Bahří je vytesána zpráva o jedné z výprav, které se zúčastnilo pět lodí pod vedením admirála Nehery. Podrobný „lodní deník“ doprovázejí výmluvné ilustrace, kterým dominuje setkání s místním králem. Mapa ovšem schází. Stejně jako popis trasy. Což je logické. Šlo jistě o přísně střežené obchodní tajemství. Právě z těchto důvodů nejsou v žádných

pramenech cestovní podrobnosti. Není známo, kde se ona země nacházela. Nevíme, zda šlo o jedno území pod čtyřmi rozdílnými názvy, nebo o různé lokality.

V publikaci Egyptané a první civilizace čteme: „Jak poznamenává italský architekt Rodolfo Fattowich, jeví se tato země na reliéfech jako sevřená mezi mořem a horami, ve vnitrozemí. Z pobřeží je přístupná po cestách, které sledují vodní toky. Víme, že tato země dodávala egyptským úředníkům z faraónských dvorů vůně, pryskyřice, kadidlo, ebenové dřevo, vrhací hole, druh bumerangu, který Egyptané používali při lovu, ušlechtilé kovy, slonovinu, leopardí kůže a dokonce i živá zvířata... Obyvatelé nosili účesy s dlouhými kšticemi spletenými do copů. Ženy měly nesouměrná těla, silná stehna a hýždě. Nosily ozdoby na krku, zápěstích a na kotnících. V zemi Punt se žilo v palmových hájích, v jednoduchých chatrčích na kůlech, jakýchsi kolových stavbách s rákosovými stěnami. Používaly se tu kožené měchy, ale také terakotové nádoby a hranaté koše.

Kraje, odpovídající tomuto popisu, se podle Fattowiche dají nalézt v oblastech, které se táhnou mezi jižní Etiopii, východním Súdánem a Modrým Nilem.“

Zní to logicky, ale proč potom Egyptané dělali takové tajnosti s geografickou polohou? Pokud se k zemi Punt dalo doplout po řece, kterou na celém svém území kontrolovali, nemuseli se obávat obchodní konkurence. Nikdo jiný tudy nemohl plout bez jejich svolení.

Sám Fattowich ale hovoří o pobřeží, z něž se do vnitrozemí dalo dostat cestami podél vodních toků. A to je problém. Na pobřeží Etiopie neústí téměř žádné řeky.

Pokud ale Egyptané cestovali po moři, musíme se v pátrání po zemi Punt omezovat jen na africký kontinent?

Jeden z názvů pro onu neznámou bohatou zemi je Matja. V názvu zní mata. Tento výraz se objevuje v několika asijských jazycích a znamená slunce. Samotné Matja je jméno dodnes užívané v Indonésii. Právě na jednom z indonéských

ostrovů, na Sumatře, byl nalezen egyptský nápis a předpokládá se, že zde byly egyptské zlaté doly.

O tom, že tam mohly lodě pod vlajkou faraónů doplout, nelze pochybovat. Nahrávala tomu i jedna příznivá okolnost.

Můžeme předpokládat, že mapa oceánských proudů a režim větrů se oproti dnešku za posledních šest až osm tisíc let nezměnily. Proudění větrů není nikde tak pravidelné a nikde nezachvacuje tak obrovské vodní plochy jako v severní části Indického oceánu. V létě je to vlahý jihozápadní vítr a mořské proudění má západní směr, v zimě vane suchý severovýchodní vítr a mořské proudy směřují k Africe. Při rozvoji plachetnicového loďstva hrála tato monzunová zvláštnost Indického oceánu významnou úlohu. Oceánské cesty mezi Afrikou, Hindustánem a Indonésií mohly být vykonávány na obě strany, zaleželo to jen na ročním období.

V petrohradské Ermitáži je uložen více než 4 000 let starý papyrus. Je to jediná zachráněná součást rozsáhlého díla, které sepsal písař jménem Amen-aa. Na dochovaném fragmentu se píše o lodi, která se cestou z měděných dolů zpět do Egypta potopila. Jediný, kdo se zachránil, byl velitel. Podařilo se mu doplavat k neznámému ostrovu. Tam rozdělal oheň a přinesl bohům oběti.

Někteří badatelé se domnívali, že se ostrov, na němž se Egyptan zachránil, nacházel někde v Rudém moři. Loď prý mířila tradiční cestou na Sinajský poloostrov, kde se těžila měď již před 4 000 lety.

Papyrus ovšem končí sdělením, že teprve po čtyřech měsících čekání připlula z Egypta loď a po dalších dvou měsících byl trosečník konečně doma. Tato doba by starým mořeplavcům spolehlivě stačila k plavbě do Austrálie, natož na Sumatru.

SKŘÍTEK, NEBO BŮH?

Chýše na kůlech, vlasy sčesané do copu, hranaté koše... Mnohé z popisu země Punt, který zanechala Hatšepsovet,

najdete na Sumatře dodnes. Na ostrově ještě stále žijí opice, leopardi, sloni a nosorožci. Země oplývá vzácným dřevem, rostlinami k výrobě parfémů, kořením, vzácnými kovy. Z pobřeží do vnitrozemí lze cestovat po velkých řekách.

Navíc Egypt, Sumatru a pouze úzkým průlivem oddělenou Malajsií spojuje existence velmi záhadného tvora. Byl to démon a trpaslík jménem Bes.

„I když egyptští bohové mívali často podivný vzhled, Bes je svou groteskností všechny překonával; byl jakousi karikaturou trpasličího šaška. Měl mohutný hrudník a převislé břicho, krátké křivé nohy, širokou rozšklebenou tvář s promáčknutým nosem a velkýma odstávajícíma ušima, dlouhý vous a věčně vyplazený jazyk. Oděv většinou nenosil... Pro vzhledovou odlišnost od ostatních egyptských bohů ho starší egyptologové pokládali za boha cizího původu,“ uvádí Vojtěch Zamarovský v encyklopedické knize Bohové a králové starého Egypta a dodává, že Besova vlast byla hledána daleko za hranicemi Egypta.

Bes byl nazýván Pánem Punt. Proč? Byl to jeho původní domov? Byl spojován s touto zemí?

Je pouhá náhoda, že právě na Sumatře žilo a žije zvláštní stvoření, které jako by Besovi vypadlo z oka? Domorodci mu říkají orang pedenk - krátký člověk. Jeho výskyt je hlášen především z hlubokých pralesů v okolí sopky Mount Kerinci.

Anglická kryptozooložka Deborah Martyrova pátrala po orang pedenkovi v září roku 1989. Poblíž vesnice Selempaing spolu se svým průvodcem našla četné stopy a pořídila jejich sádrové odlitky. Délka vysoce vyklenutých chodidel nepřesahovala 15 centimetrů a šířka 10 centimetrů. V otisku se zřetelně rýsoval neobvykle velký palec. Jeho břicho bylo daleko širší než bývá u lidí. Celkový vzhled šlépějí vylučoval, že by mohly patřit některému ze známých zvířat.

V létě roku 1996 se novinář Pak Buya vydal fotografovat tropickou krajinu. Jednoho podvečera se stalo něco zvláštního. Z temně zelené bariéry džungle do teplého světla zapadajícího slunce vystoupil podivný tvor. Vzhledem při-

pomínal člověka, ale měřil jen něco málo přes půl metru. Celé tělo měl pokryté červenohnědou srstí, která na bradě přecházela do vousů. Širokou tvář s hrubými rysy lemovaly poněkud odstávající uši. Nad křivýma nohama se klenulo vystupující břicho.

Stisknout spoušť Buya nestačil, orang pedenk bleskurychle zmizel.

Domorodci tvrdí, že je orang pedenk nesmírně plachý. Když zahlédne lidi, dává se ihned na útěk. Při běhu, snad pro udržení rovnováhy, roztahuje ruce od těla jako křídla.

Egyptský bůh Bes byl často zobrazován s široce roztaženými rukama. Proč jen on? Jiná božstva tuto polohu nezaujímal.

Je velmi neobvyklé, zvláště, když jde o boha, že Egyptané neměli jen jednoho Běse, nýbrž celý rod Besů.

Původní obyvatelé Malajsie, kteří jsou s některými etnickými skupinami na Sumatře spřízněni, uctívají také skupinu podobných tvorů - a dokonce jim dávají jedno společné jméno: Bes!

Byla tedy dodnes tajemná existence orang pedenka předlohou pro uctívání podivného egyptského trpaslíka?

Jak nás přesvědčuje lingvista Collington, Egyptané dobytým územím často dávali jméno spojené s bohem Ra. Neslyšíme ho i v názvu Sumatra?

VIII. V MOCI MAGIE

Noc měla příchut' zázraku. Hvězdy se pomalu draly na oblohu, v navěky předepsaných drahách putovaly po nebeské klenbě a ve jménu nezvratného osudu sesílaly dolů k zemi svá poselství.

Egyptský kouzelník, který je oknem paláce napjatě sledoval, se jmenoval Nectanebus.

Královna Olympia v pokoji za jeho zády sténala. Její čas se naplnil. Chystala se porodit dítě.

Nectanebus jí v tom bránil, nespouštěl oči z oblohy a přesvědčoval královnu, aby vydržela, až nastane vhodný okamžik. Teprve když hvězdy vytvořily jedinečnou konstelaci, dovolil, aby dítě přivedla na svět. A hned poté jí řekl: „O královno, nyní jsi porodila vládce světa.“ Vtom dítě upadlo na podlahu, otrásla se země, blesky se míhaly a duněl hrom...

Alexandr Makedonský učinil první krok nebesy předurčené cesty.

Egypt'ané věřili, že je o lidském osudu rozhodnuto již před narozením a nelze jej změnit. Jejich mudrci ale prohlašovali, že jsou schopni zjistit, co člověka čeká, pokud znají přesný okamžik narození a postavení hvězd nad daným místem.

Ale muselo zde být ještě něco, o čem staré knihy mlčí. Jisté náznaky vyvolávají podezření, že některé egyptské svatyně sloužily jako brány mezi různými prostory, umožňovaly vstup bytostí z jiných světů a ty pak poskytly potřebné informace. Nešlo sice o kontakt v pravém slova smyslu, ryze hmatatelné setkání, ale nebyla to ani pouhá vize. Odpovědi na zadané otázky měly zcela konkrétní náplň.

V lednu roku 331 př. Kr. Alexandr Makedonský navštívil s malým doprovodem proslulou Amonovu věštinu v Siwě a dostal odpovědi na své otázky, které se týkaly vraždy otce Filipa a také své budoucnosti. Je jisté, že se vojevůdce později do věštinu vrátil zcela sám a prožil tu něco naprosto neob-

vyklého. Nikomu ale neprozradil, co viděl, ani jaké proroctví obdržel.

Plutarchos tvrdí, že Alexandr své matce napsal záhadný dopis, v němž jí sděluje, že dostal tajné věštby, o nichž jí poví až mezi čtyřma očima. Nutno podotknout, že sama královna Olympia byla vyznavačkou magických obřadů.

Hebrejci, Římané a Řekové pokládali Egyptany za skutečné mistry okultních věd. Za mágy obdařené mocí, kterou mohou využít ku prospěchu i ke škodě člověka.

Všechny ty talismany, zařikávadla, kletby, věštecké úkony a tajné pohřební obřady vyvolávaly údiv a strach. Ale Egyptané nebyli národ „obyčejných“ kouzelníků a čarodějů. Pokoušeli se vyvolávat síly, o nichž nic netušíme. Mnohé z těchto tajemných energií stále setrvávají na místech magických obřadů a mohou se projevit.

Napoleon Bonaparte strávil v doprovodu muslimského duchovního dlouhý čas v králově komoře Chufevovy pyramidy. Když ráno vyšel ven, byl bledý a dojatý. Zažil něco mimořádného. Odmítl sdělit, co se stalo. Na smrtelné posteli to málem prozradil svému životopisci, ale nakonec se zarazil: „K ničemu by to nebylo,“ řekl. „Stejně byste mi nevěřili.“

BOŽSKÁ ENERGIE

Stejně jako ještě dnes obyvatelé Velikonočního ostrova a Polynésie, Egyptané věřili, že král má božskou energii. Nejen on sám, ale i některé předměty spojené s jeho úřadem.

Panovník vyzařoval takové fluidum, že někteří dvořané v jeho přítomnosti omdlávali. Lidé se museli pečlivě vystříhat, aby se krále ani omylem nedotkli. Skrytá magická síla, kterou disponoval, by je okamžitě srazila k zemi jako blesk.

Christian Jacq uvádí zajímavý příklad.

„Při procesí byl jeden dvořan po boku krále Neferirkarea. Udělal špatný pohyb a jeho nohy se dotklo královo žezlo. Byla to dramatická srážka, jež naplnila srdce všech úzkostí. Nešťastníku hrozilo, že bude na místě zabit - podobně jako by

dostal zásah elektrickým proudem. Faraón naštěstí neztratil duchapřítomnost a hned hlasitým hlasem zvolal: ‚Bud’ bez újmy!‘ Jeho slovo se stalo skutečností; dvořan nepocítil v důsledku své srážky s magickým žezlem Jeho Veličenstva žádný škodlivý účinek.“

Aniž bychom zlehčovali bezesporu nevídané schopnosti mágů Staré říše, nabízí se otázka, zda král zachránil svou pohotovostí život poddanému, nebo sobě božskou reputaci.

SKRYTÁ TVÁŘ

Starý Egypt, jak o něm vypovídají letopisy a dochované archeologické nálezy, fascinuje svou tajemností a svádí k nesčetným hypotézám a spekulacím.

Stály u jeho kolébky sudičky v kosmických skafandrech, nebo v temně modrých tógách vládců utopené Atlantidy?

Docházelo zde ke kontaktům s jinými světy?

Byly pyramidy v Gize stavěny s pomocí mimozemské techniky?

Jsou kříženci lidí a zvířat důkazem genetických pokusů návštěvníků z nebes?

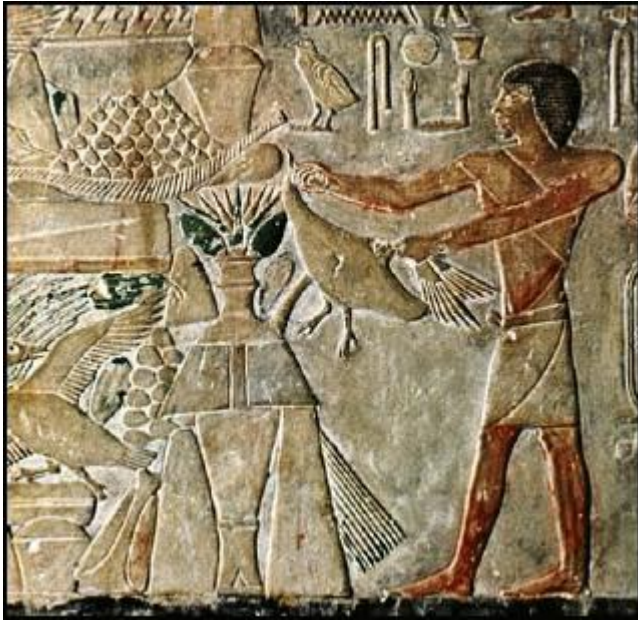
Z čeho vyvěraly tak neobyčejné náboženské zvyky a posmrtné obřady?

Přival otázek se přelévá přes vetchu hráz vesměs nejasných odpovědí. Střízliví muži vědy bijí na poplach: Nasaďte náhubek fantazii! Zahaňte minulost do zatuchlého pláště všednosti! Vše bylo jinak! A co když mají pravdu? Co když Egypt není tak tajemný, jak se soudí, co když je ještě daleko tajemnější?

Možná, že pyramidy, chrámy a hrobky, nesčetné sochy, malby a reliéfy, tisíce nápisů na stěnách, stropech a sloupech, štopy popsaných papyrů, všichni ti svědkové dávnověku, sice jsou fascinující vypravěči, ale přesto nám něco zamlčují. Neodhalují celý obraz Egypta, jen jeho nepřehlédnutelnou část.

Největší tajemství ale zůstávají skryta. Nezmocnili se jich písaři, malíři a rytci, protože o nich nevěděli ani jejich vládcové. Byla výsadou úzkého kruhu zasvěcenců. Dědictvím z hlubin věků. Poselstvím, které neputovalo po prašných cestách z kamení, ale neviditelnými dráhami ducha.

A jen stejnou cestou se k nim můžeme dobrat i my.

Tato podivná postava na stěně Ptah Hotepovy hrobky v Sakkáře je považována za mimozemskou bytost.

Detail

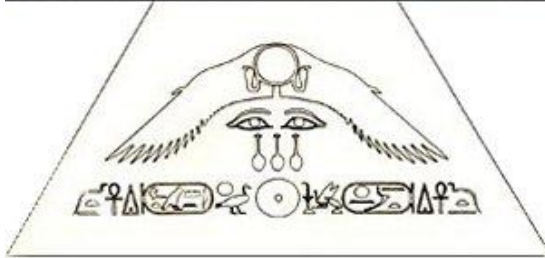
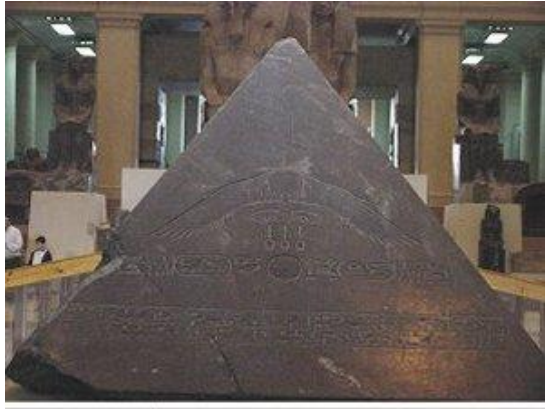
Pod Džoserovou pyramidou se nachází rozlehlý labyrint chodeb a zvláštních místností. K čemu sloužily a proč byly některé z nich vybaveny jako izolační komory, se nepodařilo

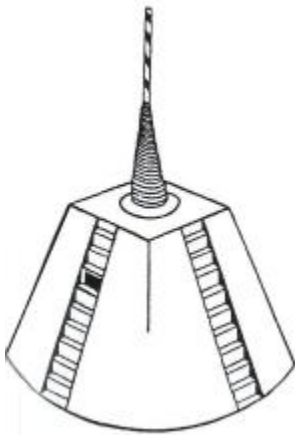
zjistit.

Archeologové našli miniaturní model „nebeské komory“ boha Re. Postava uvnitř má zvednuté ruce - snad na znamení, že

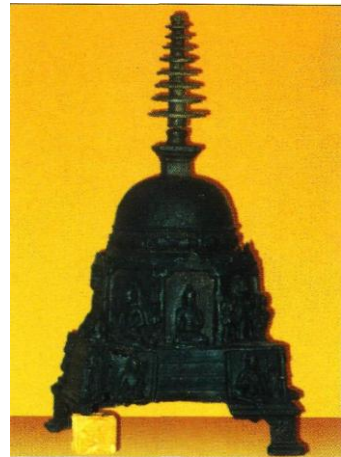
božstvo přichází v míru. Jeho plavidlo nezapře podobnost se soudobými výsadkovými moduly.

Benben připomínaly i zvláštní žulové špičky pyramid. Jedna z nich je dnes vystavena v Egyptském muzeu v Káhiře. Její stěny jsou ozdobeny okřídleným slunečním diskem, symbolem letu vzhůru. Je to další potvrzení skutečné funkce benbenu?

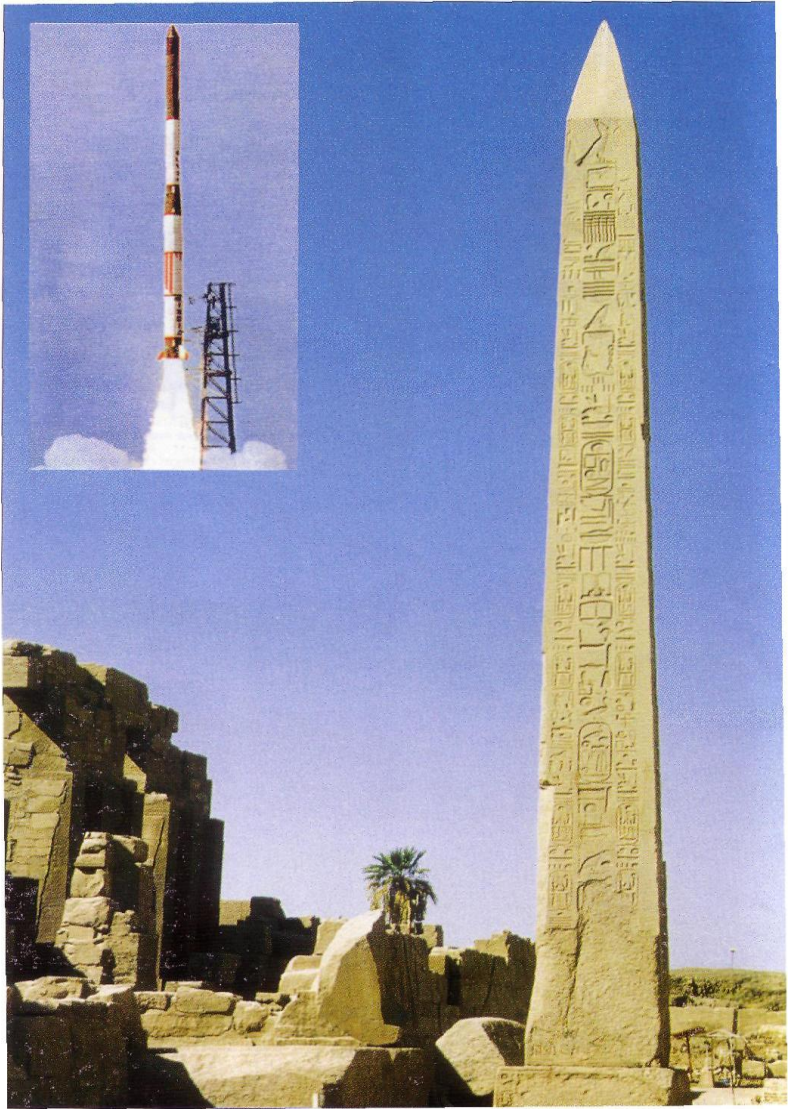
Podle Dogonů měla archa bohů tvar oblé stupňovité pyramidy s úzkou „technickou“ věžičkou

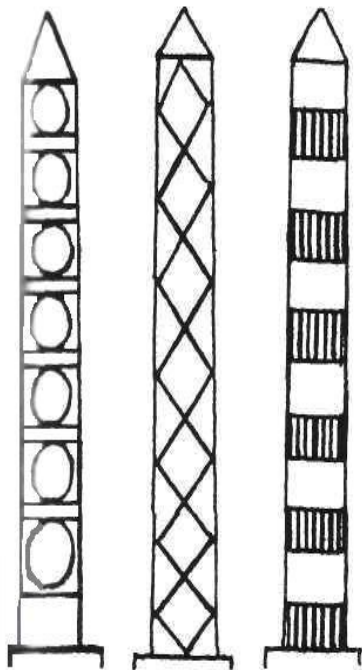
Svědectví o podobných létajících plavidlech se dochovalo i v Indii.

Mexická božstva přiletěla na Zemi v oválných kónických tělesech, která připomínala létající talíře.

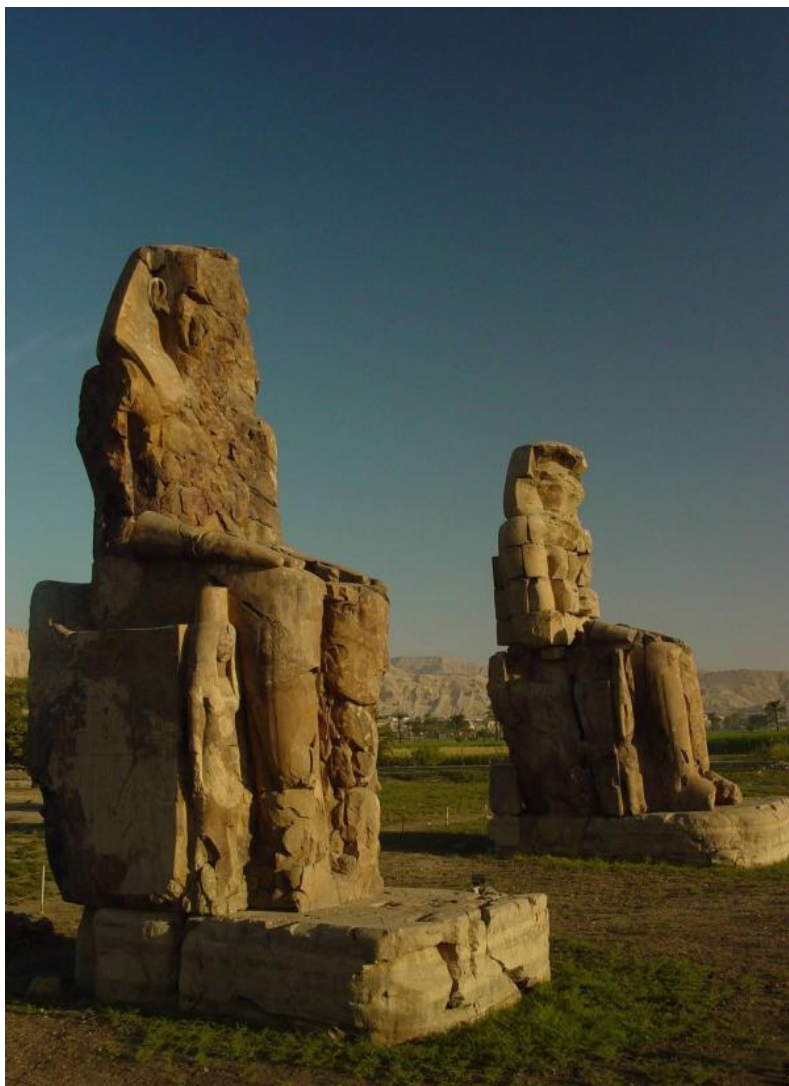

Obelisky svým tvarem a výškou nezapřou pokrevenství s dnešními raketami.

Dogoni, stejně jako staří Egypťané, považují Sirius za výjimečnou hvězdu. Jednou za šedesát let pořádají slavnosti, které souvisí s kosmem. Zhotovují největší masky na světě - sirige. Jejich tvar a neobvyklá symbolika byly zřejmě inspirovány stejnými raketovými tělesy jako obelisky.

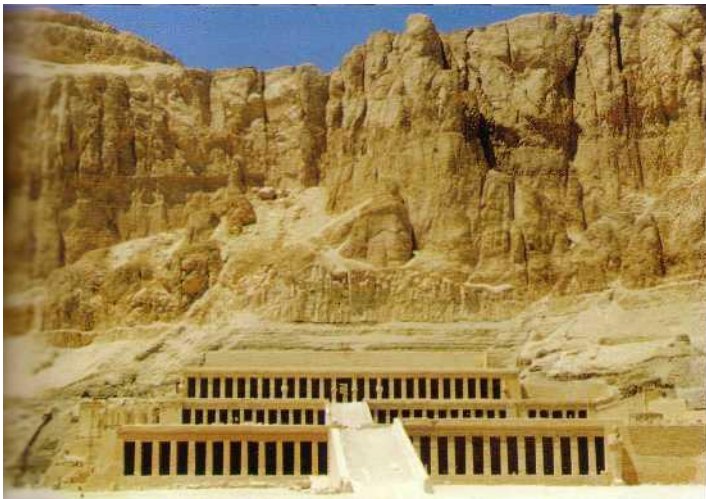

Memnovovy kolosy, trůnní sochy Amenhotepa III., provází podivná pověst.

Zahnuté lovecké hole velmi připomínají bumerangy. Je to důkaz, že staří Egypťané navštívili Austrálii?

Chrám v Der el Bahri udivuje moderní architekturou. Právě do jeho stěn jsou vyryty záznamy o výpravách, které královna Hatšepsovet vyslala do tajemné země Punt.

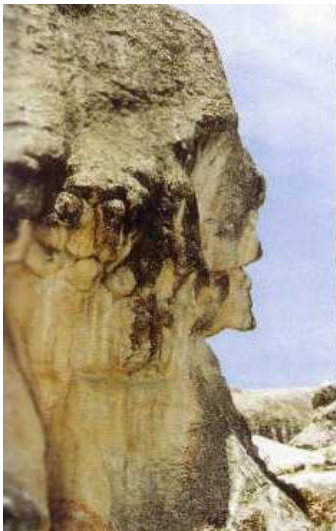

Pravděpodobné vůbec nejstarší rytina orang pedenga ze Sumatry je dnes již jen těžce rozpoznatelná. Typicky roztažené ruce a pitvorný obličej se objevují i na vyobrazeních boha Bese. Je to pouze náhoda?

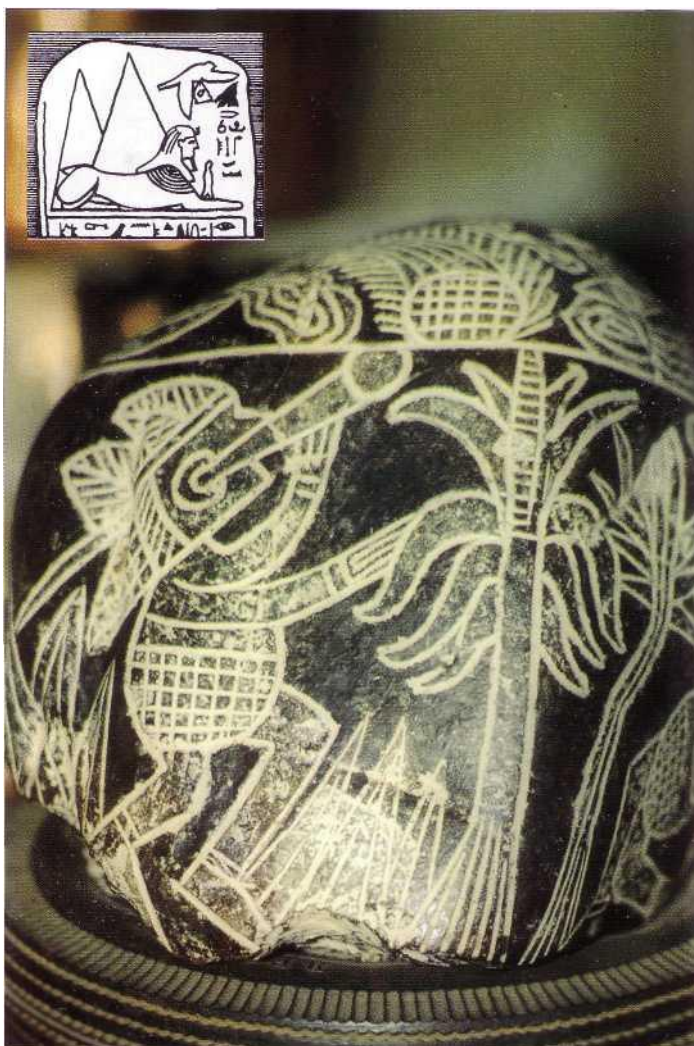

Podivné monstrum ze San Augustina je jihoamerickou verzí egyptské Velké požíračky.

Hlava lidstva z Marcahuasi se podobá proslulé sfinze z Gízy..

*Na proslulých rytých kamenech z peruánské Icy se ku-
podivu objevuje i trojice pyramid. Jejich tvar je oproti
reálným stavbám v Gíze neobvyklý, ale přesně tak, jak
dokazuje reliéf z období Nové říše, je zobrazovali i
Egyptané.*

Na pobřeží Peru byly nalezeny mumie panovníků s rudými vlasy. Stejná anomálie se vyskytovala i v Egyptě, např. u dcery faraóna Cheopse.

Lebky Achnatonových dcer byly uměle protaženy. Stejnou deformaci prodělal i Tutanchamón.

Údolí králů ještě nevydalo všechna svá tajemství. Nedávno byl na zdejší hoře Toth objeven chrám a osm a půl metru dlouhý sarkofág.

Crámy a hroby jsou bohatě zdobeny malbami a reliéfy i v místech, kam nedopadalo denní světlo. Přesto se na zdech ani na stropěch nenašla sebemenší stopa sazí.

Čím si tedy umělci a stavitelé svítili?

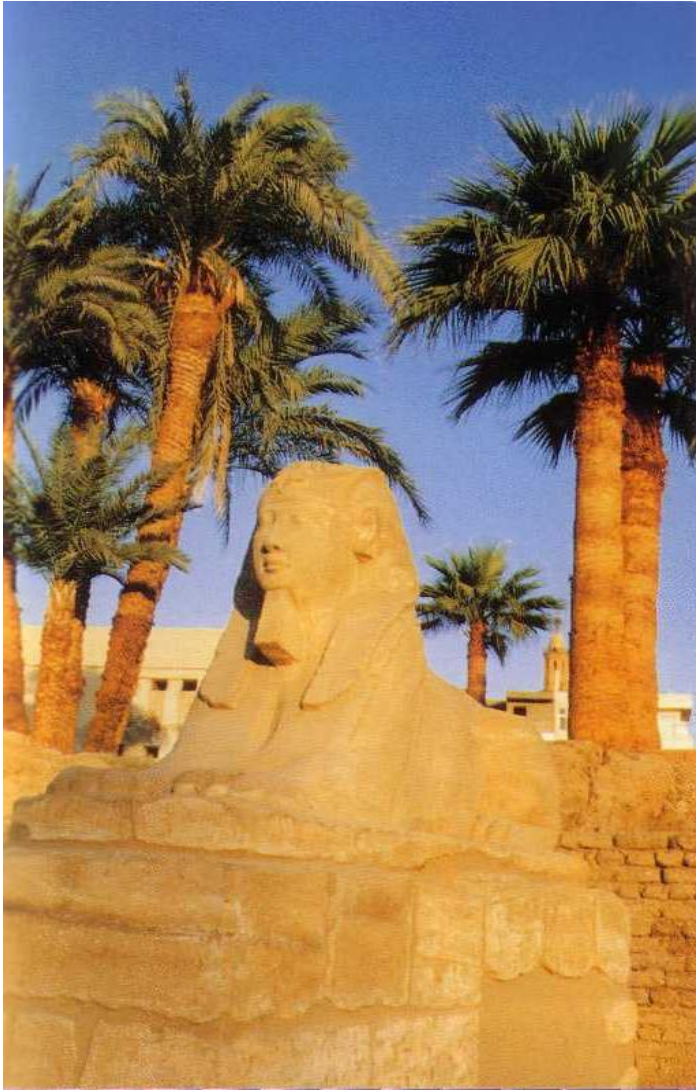

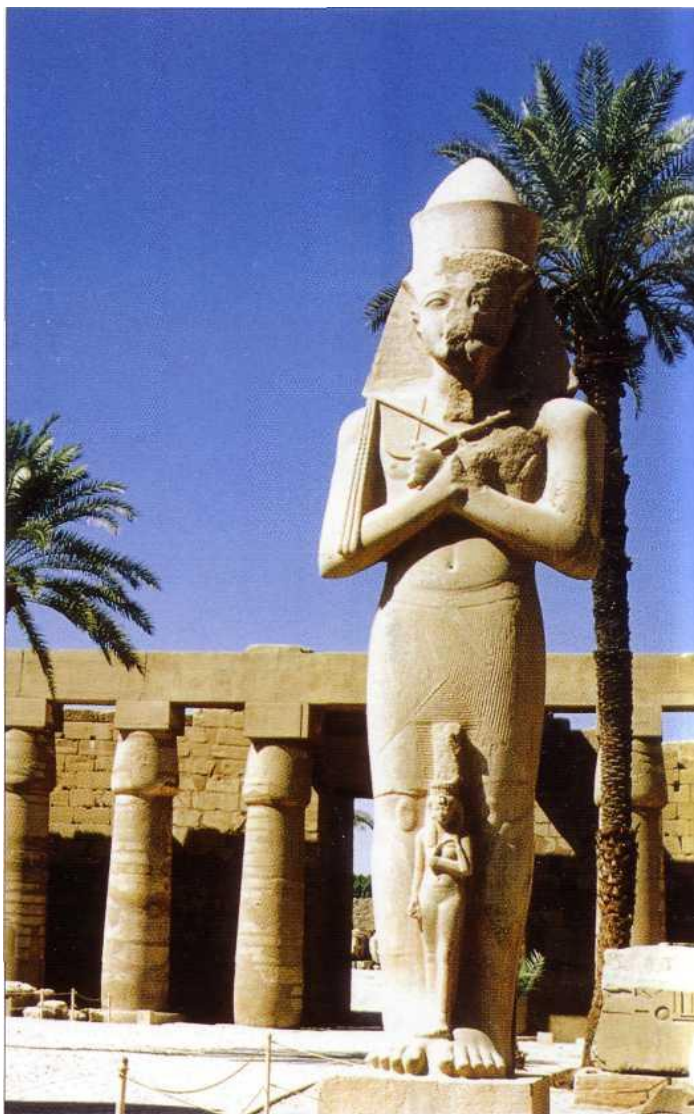
Byly sloupky džed pouhým symbolem a amuletem, nebo skutečným zdrojem energie?

Sochy panovníků často svírají v rukou jakési válce. K čemu tyto tzv. cylindry faraónů sloužily?

S podobou kříženců lidí a zvířat se setkáváme v Egyptě doslova na každém kroku.

Podle tradice docházelo v některých svatyních k nadpřirozeným úkazům a kontaktům s jinými světy.